

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
HALK EDEBİYATI BİLİM DALI

**DEDE KORKUT HİKÂYESİ İLE
BEOWULF DESTANI'NDA YER ALAN
TOPLUMSAL HAYATA AİT MOTİFLERİN
SAPTANMASI VE KARŞILAŞTIRILMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FUNDA TUNÇDÖKEN

DANIŞMAN ÖĞRETİM ÜYESİ: YARD.DOÇ.DR.HÜLYA TAŞ

BURSA, 2009

T. C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Halk Edebiyatı Bilim Dalı'nda 700541003 numaralı Funda TUNÇDÖKEN'in hazırladığı "Dede Korkut Hikayeleri ile Beowulf Destanında Yer Alan Toplumsal Hayata Ait Motiflerin Saptanması ve Karşılaştırılması" konulu Yüksek Lisans Tezi ile ilgili tez savunma sınavı,/...../ 20.... günü -saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin/çalışmasının(başarılı/başarısız) olduğuna(oybirliği/oy çokluğu) ile karar verilmiştir.

Tez Danışmanı
Yard.Doç.Dr. Hülya TAŞ
Uludağ Üniversitesi

Üye
Prof.Dr. Mustafa CEMİLOĞLU
Uludağ Üniversitesi

Üye
Yard.Doç.Dr. Sadettin EĞRİ
Uludağ Üniversitesi

Üye
Yard.Doç.Dr.Muhsin YILMAZ
Uludağ Üniversitesi

Üye
Yard.Doç.Dr.Bedri MERMUTLU
Uludağ Üniversitesi

...../...../ 20.....

ÖZET

Yazar	: Funda TUNÇDÖKEN
Üniversite	: Uludağ Üniversitesi
Anabilim Dalı	: Türk Dili ve Edebiyatı
Bilim Dalı	: Halk Edebiyatı
Tezin Niteliği	: Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	: 263+ XI
Mezuniyet Tarihi	: /.... / 2009
Tez Danışman(lar)ı	: Yard.Doç.Dr.Hülya TAŞ

DEDE KORKUT HİKÂYELERİ İLE BEOWULF DESTANINDA YERALAN TOPLUMSAL HAYAT MOTİFLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Destan, bir kişinin, sanâtkârın değil, bir milletin müşterek dehasının mahsulüdür. Türk Edebiyatının kadim örneklerinden Dede Korkut Kitabı ile İngiliz Edebiyatının ilk destanı olan Beowulf, sözlü edebiyat geçmişleri boyunca yaşayan toplumu yansıtarak yazıya geçirildikleri için, toplumsal hayatların dönemsel özelliklerini net ve açık şekilde gözler önüne sermektedirler.

Dede Korkut Hikâyeleri ile Beowulf Destanında yer alan toplumsal hayata ait motifler Stith Thompson'ın The Motif-Index of Folk Literature adlı eserinin cemiyet maddesi esas alınarak sınıflandırılmış ve karşılaştırılmıştır. Mekânsal yakınlığı bulunmayan, iki farklı coğrafyada dönemlerinin yaşayış biçimlerini yansıtan Oğuzlar ve Danimarkalılar arasında kesişen ve ayrışan toplumsal özellikler saptanmıştır. Beowulf'a ait Türkçe metin bulunmadığından, Dr.Breeden varyantı Türkçeye çevrilerek çalışmaya eklenmiştir.

Anahtar Sözcükler

Dede Korkut Kitabı	Beowulf	The Motif Index of Folk Literature	Toplumsal Hayat
--------------------	---------	------------------------------------	-----------------

ABSTRACT

Yazar : Funda TUNÇDÖKEN
Üniversite : Uludağ Üniversitesi
Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Bilim Dalı : Halk Edebiyatı
Tezin Niteliği : Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı : 263+ XI
Mezuniyet Tarihi : /.... / 2009
Tez Danışman(lar)ı : Yard. Doç. Dr. Hülya TAŞ

An epic is a production of a nation. It has no poet but is the production of the living culture of a nation. Both the ancient examples of Turkish literature The Book of Dede Korkut and of English literature Beowulf tell us the social life of the period that they were written.

The motives of The Book of Dede Korkut and Beowulf are classified, listed and compared through Stith Thompson's The Motif Index Of Folk Literature. The common social events are fixed through Oguzs and Dans who lived two seperate geographical lands far from each other.

Key Words

The Book of Dede Korkut Beowulf The Motif-Index of Folk Literature Social Life

ÖNSÖZ

Dede Korkut Hikâyeleri ve Beowulf hakkında daha önce Türk Halk Edebiyatında karşılaştırmalı araştırma bulunmaması, bizi bu konuda çalışmaya yöreklendirmiştir.

Fuat Köprülü'nün "Türk Edebiyatının tüm ürünlerini terazinin bir kefesine, Dede Korkut'u da diğer kefeye koysanız Dede Korkut ağır basar" diye nitelendirdiği dede Korkut Hikâyeleri ile İngilizlerin ilk destanı Beowulf'ta toplumsal hayata ait özellikler karşılaştırılarak verilmeye çalışılmıştır.

Bu çalışma, girişten sonra dört bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında, Dede Korkut ve Beowulf destanı hakkında genel bilgi verilmektedir. Birinci bölümde Dede Korkut Hikâyeleri ve Beowulf destanının özetleri, ikinci bölümde Stith Thompson'un, The Motif-Index of Folk Literature'da cemiyet maddesinde yer alan motiflerin, metinlerin taranması sonucu ortaya çıkan listesi yer almaktadır. Üçüncü bölümde, tespit edilen motiflerin karşılaştırılması ve dördüncü bölümde Beowulf destanının Türkçesi verilmiştir.

Çalışmaya başlarken, halk edebiyatında karşılaştırma yapmanın sınırsızlığı gözümüzü korkuturken, danışman hocam Yard.Doç.Dr.Hülya TAŞ'ın tavsiyeleri ile Stith Thompson'ın The Motif-Index of Folk Literature kitabını çalışmamıza katması, yolumuzu aydınlatan bir hamle olmuştur. Çalışmamız boyunca, güler yüzüyle her zaman desteğini hissettiğim hocam Yard.Doç.Dr.

Hülya TAŞ'a gönülden teşekkür ederim.

Kaynak taraması sırasında ve sonraki tüm aşamalarda, yardımı ve güveni için Tarih Bölüm Başkanı, Prof.Dr.Yusuf OĞUZOĞLU'na teşekkür etmek isterim. Yüksek Lisansa başvuru aşamasından bugüne kadar tam moral desteği veren kardeşim Tarih bölümü Araş.Gör.Fulya D. KARAKOÇ'a, teşekkür ederim.

Son olarak, benimle olan zamanını derslerimle paylaşan sevgili oğlum Deniz'e ve eşime minnettarlığımı ifade etmek isterim.

Bursa 2008

Funda TUNÇDÖKEN

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
TEZ ONAY SAYFASI.....	II
ÖZET.....	III
ABSTRACT.....	IV
ÖNSÖZ	V-VI
İÇİNDEKİLER.....	VII-X
KISALTMALAR.....	XI
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

DEDE KORKUT VE BEOWULF'UN KONULARI VE KAPSAMI

DEDE KORKUT HİKÂyelerİNİN MOTİF YAPISI	7
I. Savaşları Konu Alan Hikâyeler.....	13
a) Müslüman Olmayan Diğer Komşu Kavimlerle Yapılan Savaşlar.....	13
1. Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan.....	13
2. Kazan Bey Oğlu Uruz Bey'in Esir Olduğu Destan.....	14
3. Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı	15
4. Begil Oğlu Ermen Destanı.....	16
5. Uşun Koca Oğlu Segrek Destanı.....	17
6. Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan.....	18
b) Oğuz Türklerinin Kendi Aralarında Yaptığı Savaşları Anlatanlar.....	20
1. Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı.....	20
2. İç Oğuz'a Dış Oğuz'un Asi Olup Begrek'in Öldüğü Destan.....	21
II. Bünyelerinde Mitolojik Unsurlar Bulunduran Hikâyeler.....	22
1. Duha Koca Oğlu Deli Dumrul Destanı.....	22
2. Basat'ın Tepegöz'ü Öldürdüğü Destan.....	23
III. Aşk Konusu Üzerine Kurulmuş Hikâyeler.....	23
1. Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı.....	23
2. Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı.....	25
BEOWULF DESTANININ MOTİF YAPISI.....	29
Beowulf Destanındaki Karakterler	38

İKİNCİ BÖLÜM

I) STITH THOMPSON VE The Motif-Index of Folk Literature.....	43
II) DEDE KORKUT HİKÂyelerİNDE TOPLUMSAL HAYATA İLİŞKİN MOTİFLER.....	56
P12 - Kralların Kişilikleri.....	56
P110 – Kralın Vekilleri	57
P174 – Kölenin (Esirin) Çocukları Ve Özgür İnsanın Köle Olması.....	57
P178 – Esirin Özgür Bırakılması.....	58
P210 – Karı-Koca.....	58
P212 – Akrabalardan Daha Merhametli Kadın.....	59
P216 – Kocasını İkna Edebilen Tek Kişi Olarak Kadın.....	60
P231 – Anne Ve Oğul.....	60
P232 – Anne Ve Kız.....	61

P233 – Baba Ve Oğul.....	61
P234 – Baba Ve Kız.....	64
P251 – Erkek Kardeşler.....	64
P253 – Kız Ve Erkek Kardeşler.....	65
P261 – Kayınpeder.....	66
P262 – Kayınvalide.....	66
P272 – Sütanne.....	67
P291 – Büyükbaba.....	67
P293 – Amca, Dayı.....	67
P297 – Yeğen (Erkek).....	67
P315 – Birbiri İçin Ölümü Göze Alan Arkadaşlar.....	68
P316 – Diğeri İçin Hayatını Feda Eden Arkadaş.....	68
P319 – Arkadaşlık-Çeşitli.....	68
P320 – Konukseverlik.....	68
P324 – Misafirini Hediyelerle Onurlandıran Ev Sahibi.....	69
P327 – Kutlama.....	69
P361 – Sadık Hizmetkâr.....	69
P365 – Sadakatsiz Hizmetkâr.....	70
P412 – Çoban.....	70
P424 – Doktor.....	70
P427 – Ozan.....	70
P428 – Müzisyen.....	71
P431 – Tüccar.....	71
P460 – Diğer Meslekler.....	71
P461 – Asker.....	72
P475 – Hırsız, Haydut.....	72
P525 – Kontratlar.....	72
P534 – Feodal Haraç.....	72
P553 – Silahlar.....	73
P555 – Savaşta Mağlubiyet.....	75
P556 – Savaşa Meydan Okumak.....	75
P557 – Askeri Gelenekler.....	75
P634 – Bayram, Ziyafet.....	76
P677 – Duello.....	77
P710 – Milletler.....	77
P716 – Irklar, Soylar.....	78

III) BEOWULF DESTANI'NDA TOPLUMSAL HAYATA İLİŞKİN MOTİFLER 79

P12 - Kralların Kişilikleri.....	79
P13 - Krallarla İlgili Gelenekler.....	80
P14 - Kralların Uygulamaları.....	81
P16 - Kralın Saltanatının Sonu.....	81
P18 - Kralların Evliliği.....	81
P19 - Krallarla İlgili Diğer Motifler.....	81
P20 – Kraliçeler.....	82
P29 - Kraliçeler-Çeşitli.....	82
P30 – Prenslar.....	82
P202 – Hiç Akrabası Olmadığı İçin Yakınan Kişi.....	83
P210 – Karı-Koca.....	83
P231 – Anne Ve Oğul.....	83
P233 – Baba Ve Oğul.....	84

P234 – Baba Ve Kız.....	85
P251 – Erkek Kardeşler.....	85
P261 – Kayınpeder.....	85
P291 – Büyükbaba.....	86
P293 – Amca, Dayı.....	86
P297- Yeğen (Erkek).....	86
P315 – Birbiri İçin Ölümü Göze Alan Arkadaşlar.....	86
P319 – Arkadaşlık-Çeşitli.....	87
P320 – Konukseverlik.....	87
P324 – Misafirini Hediyelerle Onurlandıran Ev Sahibi.....	87
P327 – Kutlama.....	87
P340 – Öğretmen & Öğrenci.....	87
P361 – Sadık Hizmetkâr.....	88
P365 – Sadakatsiz Hizmetkâr.....	88
P413 – Denizci.....	88
P427 – Ozan.....	88
P428 – Müzisyen.....	88
P460 – Diğer Meslekler.....	89
P461 – Asker.....	89
P475 – Hırsız, Haydut.....	90
P500 – Hükümet.....	90
P548 – Çeşitli Yasal Adetler.....	90
P553 – Silahlar.....	90
P555 – Savaşta Mağlubiyet.....	92
P556 – Savaşa Meydan Okumak.....	92
P557 – Askeri Gelenekler.....	92
P634 – Bayram, Ziyafet.....	93
P710 – Milletler.....	93
P716 – Irklar, Soylar.....	94

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DEDE KORKUT HİKÂYELERİ VE BEOWULF DESTANI'NDA YER ALAN TOPLUMSAL HAYATA AİT MOTİFLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

P13 - Krallarla İlgili Gelenekler.....	95
P14 - Kralların Uygulamaları.....	96
P16 - Kralın Saltanatının Sonu.....	96
P19 – Krallarla İlgili Diğer Motifler.....	96
P20 – Kraliçeler.....	97
P29 - Kraliçeler-Çeşitli.....	98
P30 – Prenslar.....	98
P110 – Kralın Vekilleri.....	99
P174 – Kölenin (Esirin) Çocukları Ve Özgür İnsanın Köle Olması.....	99
P178 – Esirin Özgür Bırakılması.....	100
P202 – Hiç Akrabası Olmadığı İçin Yakınan Kişi.....	100
P210 – Karı-Koca.....	101
P212 – Akralardan Daha Merhametli Kadın.....	104
P216 – Kocasını İkna Edebilen Tek Kişi Olarak Kadın.....	105
P231 – Anne Ve Oğul.....	105
P232 – Anne Ve Kız.....	108
P234 – Baba Ve Kız.....	109
P251 – Erkek Kardeşler.....	109
P253 – Kız ve Erkek Kardeşler.....	110
P261 – Kayınpeder.....	111
P262 – Kayınvalide.....	112

P272 – Sütanne.....	112
P291 – Büyükbaba.....	113
P293 – Amca, Dayı.....	113
P297- Yeğen (Erkek).....	114
P315 – Birbiri İçin Ölümü Göze Alan Arkadaşlar.....	114
P316 – Diğeri İçin Hayatını Feda Eden Arkadaş	115
P319 – Arkadaşlık-Çeşitli.....	115
P320 – Konukseverlik.....	116
P324 – Misafirini Hediyelerle Onurlandıran Ev Sahibi.....	117
P327 – Kutlama.....	118
P340 – Öğretmen & Öğrenci.....	119
P361 – Sadık Hizmetkâr.....	119
P365 – Sadakatsiz Hizmetkâr.....	119
P412 – Çoban.....	120
P413 – Denizci.....	121
P424 – Doktor.....	121
P428 – Müzisyen.....	122
P431 – Tüccar.....	122
P460 – Diğer Meslekler.....	123
P461 – Asker.....	123
P475 – Hırsız, Haydut.....	123
P500 – Hükümet.....	124
P505 – Kontratlar.....	125
P534 – Feodal Haraç.....	126
P548 – Çeşitli Yasal Adetler.....	126
P553 – Silahlar.....	128
P555 – Savaşta Mağlubiyet.....	128
P556 – Savaşa Meydan Okumak.....	129
P557 – Askeri Gelenekler.....	129
P634 – Bayram, Ziyafet.....	130
P710 – Milletler.....	132
P716 – Irklar, Soylar.....	132

IV. BÖLÜM

BEOWULF DESTAN

ÇEVİRİSİ.....	140
---------------	-----

SONUÇ.....	239
EKLER.....	242
KAYNAKLAR.....	260
ÖZGEÇMİŞ.....	267

Ek. 8: KISALTMALAR ÖRNEĞİ

Kısaltma	Bibliyografik Bilgi
a.g.e.	Adı Geçen Eser
Bkz.	Bakınız
s.	Sayfa

GİRİŞ

Halkbilimi bir ülkede yaşayan “halk”a özgü kültür yaratmalarını, geleneklerini ayrıntılarıyla ve derinliğine inceleyen, bununla da kalmayıp bir ülkenin bölgelerini ve bunların içinde küçük toplum birliklerini, onların dil, ağız, din, mezhep ayrımlarını, onlardaki üretim ve tüketim özelliklerinden gelme farklı töreleri, törenleri, çeşitli kültür ürünlerini inceler.¹ Halkbilimi ile halk edebiyatının ilişkisi, özellikle anonim halk edebiyatı ürünlerinin, masal, ninni, efsane, fıkra, atasözü, deyimler vb. derlemesi, toparlanması, tasnifi ve bunların irdelenmesi bağlamında işlev kazanır.² Halk bilimi içindeki unsurlar sözlü iletişim yoluyla aktarılır. Halk edebiyatı ve halkbilimi iç içe geçmiş disiplinler olarak birlikte hareket eder. Halk edebiyatının bilimsel materyali, ürünleri halkın yarattığı sözlü eserlerden oluşur. Genellikle gözleme dayanan halk edebiyatı ürünlerinin anlattığı şeyler gerçek yaşamdan alınmadır. Türk halk edebiyatı tarihi, Ziya Gökalp, Fuad Köprülü ve Rıza Tevfik’in halkın tasarrufundaki gelenek mahsulü eserleri, Türçede, Avrupa dillerinden tercüme ile “*Halk Edebiyatı*” olarak isimlendirmesiyle başlar.³ Şiir halk edebiyatında önemli yer tutar. Bu bağlamda destanların önemli bir yeri vardır.

Andreas Tietze, *Tarihi ve Etimolojik Türkiye Türkçesi Lugatı*⁴ adlı eserinde destanı, kahramanlık hikâyeleri anlatan uzun şiir olarak açıklar.

Destan, kökü tarihe dayanan, ilhamını tarihten alan bir halk edebiyatı ürünüdür. Destanların oluşumları sırasında kullanılan temel malzeme mitlerdir.⁵ Türk edebiyatında destan sözcüğü yerine farklı sözler kullanılmıştır. Latince “*Epos*”, Yakut Türkçesinde “*Olongo*” (manzum kahramanlık şiiri, kahramanların hayat hikâyeleri) , Kırgız Türklerinde “*comok*” (kahramanlık destanı) olarak

¹ Boratav, Pertev Naili, *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, Gerçek Yayınevi, İstanbul, 1973, s.11.

² Artun Erman, *Türk Halk Edebiyatına Giriş*, Kitabevi, İstanbul, 2004, s.10.

³ Elçin Şükrü, *Halk Edebiyatına Giriş*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1981, s.6.

⁴ Tietze Andreas, *Tarihi ve Etimolojik Türkiye Türkçesi Lugatı*, Simurg Kitapçılık Yayıncılık ve Dağıtım Ltd. Şti., İstanbul-Wien, 2002, s.598.

⁵ Karadağ Metin, *Türk Halk Edebiyatı Anlatı Türleri*, Ürün Yayınları, Ankara, 1995, s.43.

adlandırılmıştır.⁶

Destanlarda milletlerin dinleri, inanışları, yaşadıkları coğrafyanın özellikleri, insanların iyilikleri yer alır. Değişikliğe uğramış tarihi olayların izleri bulunur. Olağanüstü nitelikler kazanmış bir kahramanın hayatını kapsar. Kahraman, kimi özellikleriyle ilahi gücü bulunduğunu gösteren, ama hareket, duygu, düşünceleri ile insan olarak kalan, tam bir insan kaderinin yansımasıdır. Bu özellikler, her dönemde destanı çekici kılar.

Destanların oluşumundaki dönemleri üç bölümde sıralayabiliriz;⁷

- I. Milletin ortak hayal gücünde iz bırakmış tarihi olaylar ve olayların kahramanları
- II. Bu olayların kahramanlarla birlikte sözlü olarak, yeni nesillere, şairlerin çalgı eşliğinde şiir söyleyerek, aktarması.
- III. Bir şairin bu ürünleri bir araya getirerek destan bütünlüğünü kazandırması.

Günümüze ulaşan, tüm dünyadan destanlar olmasına rağmen, destanın oluşumundaki dönemlerden üçüncü basamağı temsil eden, nazma çeken ya da düzenleyicisi bilinmeyen birçok destan bulunur.

Araştırmanın İlk Malzemesi: Dede Korkut Hikâyeleri

Dede Korkut Hikâyeleri, gerek dil gerekse kültür ve sanat değeri olarak Türk Edebiyatının önemli eserlerinden biridir. Dede Korkut Hikâyelerinde Oğuz toplumunun sosyal ahlâkî, mukaddes değerleri tesbit edilmiştir.⁸ Muhayyileden süzüle süzüle geldiği ve yaratıldığı için Türk milli dehasının mahsülüdür. Konu

⁶ Elçin Şükrü, *İslamiyet Öncesi Türk Destanları*, "Türk dilinde destan kelimesi ve mefhumu", Ötüken Yayınları, İstanbul, 2003, s. 18-27.

⁷ Boratav, Pertev Naili, *a.g.e.*, s.41.

⁸ Duymaz Ali, Sakaoğlu Saim, "*Dede Korkut Kitabında Alplığa Geçiş ve Topluma Katılma törenleri üzerine bir değerlendirme*", *İslamiyet Öncesi Türk Destanları*, Ötüken Yayınları, İstanbul, 2003, s. 137.

açısından baştan başa Türk içtimai ve milli hayatının bir aynası durumundadır. Kısaca yaratıcısı Türk milleti, konusu Türk millî hayatıdır.⁹

Kitabın, bilim adamlarınca da kabul gören iki nüshası bulunmaktadır. Bunlardan biri Dresden yazmasıdır ve Dresden krallık kütüphanesinde, Fleischer Külliyyatı arasında 86 numaradadır.¹⁰ Dresden yazması, Dede Korkut'un dilinden söylenmiş atasözlerinden oluşan giriş ile başlar. Dirse Han oğlu Boğaç Han, Salur kazan'ın evinin yağmalanması, Kam Büre Bey oğlu Bamsı Beyrek, Kazan Bey oğlu Uruz Bey'in tutsak olması, Duha koca oğlu Deli Dumrul, Kanlı Koca oğlu Kan Turalı, Kazılık Koca oğlu Yegenek, Basat'ın Tepegöz'ü öldürmesi, Begil oğlu Emren, Uşun Koca oğlu Segrek Salur Kazan tutsak olup oğlu Uruz'un çıkarması iç Oğuz'a Taş Oğuz Asi olup Beyrak'in ölmesi olarak adlandırılan 12 bölümle devam eder.

Vatikan Yazması, Vatikan Kütüphanesinde Türkçe yazmalar arasındadır.¹¹ Bu yazmada girişle birlikte sadece altı hikâyeye bulunmaktadır. Bunlar; Hikayet-i Han oğlu Boğaç Han, Kazan'ın Evi Yağmalandığıdır. Hikayet-i Kazan Beg'ün oğlu Uruz Han Dutsak olduğudur, Hikayet-i Kazılık Koca oğlu Yegenek Beg, Hikayet-i Taş Oğuz iç Oğuz'a Asi olup Bayrek (Beyrek) vefatı, olarak sıralanır.

Ne Dresden ne de Vatikan Yazmalarının ne zaman yazıya geçirildiklerine dair bir bilgi yoktur.

Araştırmanın İkinci Malzemesi: Beowulf Destanı

İngilizcenin arkaik şekli olan Anglo-Saksonca ile yazılmış edebî kayıtlar bulunmaktadır. Bu dilin harfleri bir Latin alfabesinden farklı olup Germen alfabesindedir. Bazı Edebiyat tarihçileri eski İngilizce Dönemini, İngiliz

⁹ Ergin Maharrem., *Dede Korkut Kitabı*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, Ankara, 1964, s.5.

¹⁰ Gökyay Orhan Şaik, *Dede Korkut'un Kitabı*, Kabcacı yayınevi, İstanbul, 2006, s.643.

¹¹ a.g.e., s.644.

Edebiyatının Başlangıcından çok bir giriş sayarlar. Bu yaklaşımın sonucu olarak “*The Pelican Guide to English Literature*” gibi çok ayrıntılı bir antoloji eserinde bile eski İngilizce Dönemi ele alınmaz. Anglo-Saxonca XI. yüzyıla doğru iyice değişir ve orta İngilizce’ye dönüşür.¹²

Büyük Britanya Adalarının yerli halkı Keltlerdir. V. yüzyıldan itibaren Büyük Britanya’ya saldıran ve sonrada VIII. yüzyılda işgal eden Germen Kabileleri (Angle’lar, Saxson’lar ve Jute’lardan oluşan) Keltleri kuzeye ve batıya (İrlanda ve İskoçya’ya) doğru sürdüler. Ada’nın bu yeni sakinleri kendi ülkelerinde ürettikleri sözlü edebiyatı da taşıdılar. Bu yüzden Eski İngiliz şiirinde olduğu gibi Beowulf’ta da mekân Avrupa anakarasıdır.

Eski İngiliz Edebiyatının Hıristiyanlık öncesi döneminin en ünlü ürünü ve İngiliz Edebiyatının ilk epik şiiri bizim ikinci temel malzememiz olan Beowulf’tur. Bu eser, Germenler’in Büyük Britanya’ya gelmeden önce, VII. yüzyılında geçen olayları anlatan, Avrupa’nın en eski destanıdır. Bu yüzden Beowulf’ta İngiltere ya da İngiliz sözü geçmez. Olaylar Danimarka’da ve İsveç’in güney bölgesinde geçer. Beowulf bir Geat, yani güney İsveçlidir.¹³ Destandaki anlatımların İngiltere’nin hangi bölgesinde ortaya çıktığı bilinmediği gibi, tek bir şair tarafından mı ya da toplumun düzenlediği bir anlatım olarak mı, ortaya çıktığı da net değildir. Beowulf’un 1020’li yıllarda yazıya geçirilmiş olduğu söylenebilir. British Library Museum’da 18.yüzyılın ilk yarısında hazırlanmış bir metin bulunmaktadır. Kraliçe I. Elizabeth’in hükümdarlığı döneminde orijinal metin Sir Robert Cotton’un (1571 –1631) kütüphanesinde korunmuştur. Eser 1757’de British Museum’a taşınarak koruma altına alınmıştır.

Bizim çalıştığımız metin Dr.David Breeden¹⁴ tarafından Sir Robert Bruce

¹² Urgan Mina, *İngiliz Edebiyatı Tarihi*, Yapı Kredi yayınları, İstanbul, 2006, s. 17-30.

¹³ Donna Rosenber, *Dünya Mitolojisi, Büyük Destan ve Söylenceler Antolojisi*, İmge Kitabevi, Ankara, 2006, s. 416-420.

¹⁴ David Breeden İngiliz Edebiyatı profesörüdür. Sekiz adet şiir kitabı, dört adet romanı yayınlanmıştır. Şiirleri ve kısa hikâyeleri *Mississippi Review*, *Nebo*, *Poet*, *Lore*, *MidAmerican Review*, *Narth*, *Atlantic Review*, *Boston Literary Review*, *Turnstile*, *Nidus*, *Paragraph* ve *New*

Cotton Kütüphanesi nüshası temel alınarak hazırlanmıştır. Bu varyasyon satır satır orijinalinden adapte edilmemiş, geleneksel sözlü edebiyat göz önüne alınarak nazım halinde kaleme alınmıştır. Serbest ölçü ile orijinal metnin ritmi yeniden yaratılmıştır. Bu metin orijinalinin tam bir çevirisi değildir. Orijinal şiir formuna yakın yeni bir varyantıdır.

Çalışmamızda kullanmış olduğumuz David Breeden'in Beowulf varyasyonu, günümüz İngilizce'sinde yazılmış ve okuyucu tarafından anlaşılması hedeflenen bir metin olduğu için tercih edilmiştir.

Beowulf'un çağdaş okuyucunun da ilgisini çekecek özellikleri bulunur. Birinci özellik, seçkin bir serüven öyküsü olmasıdır. Grendel, annesi ve ejderha, dehşet verici canavarlardır. Bu canavarlarla yapılan her mücadele hareket dolu ve heyecanlıdır. İkinci özellik, Beowulf çok alımlı bir kahramandır. Olağanüstü yetenekli, üstün cesaret sahibi bir savaşçıdır. Yaşamını dünyayı güvenli bir yer haline getirmeye adanmıştır. Üçüncüsü, destan, insan davranışlarının psikolojik yönlerine değinmesidir. Dan kahramanı Unferth'in konuşması, Beowulf'u kışkırttığını gözler önüne serer. Beowulf'un savaşçıların ejderhayla olan savaştaki davranışları, korkaklıklarına dikkat çeker. Beowulf'un kahramanlığa karşı tutumu, olgunluğunu ve deneyimini yansıtır. Kral Hrothgar'ın yaşama karşı tavrı da, yaşlı bir soylunun deneyimlerini gösterir.

Dede Korkut Kitabı ve Beowulf üzerinde çalışılmış tezler;

Dede Korkut Hikâyeleri ve Beowulf destanını bir arada konu alan iki akademik çalışma mevcuttur. Çalışmaların ikisi de İngiliz Edebiyatı yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır. Beowulf üzerine daha önce yapılan Türkçe

Texas gibi saygın dergilerde yayınlanmıştır. The British Columbia Arts Council tarafından desteklenen "House whinw" adlı kısa metrajlı bir film çalışması bulunur. Diğer filmi "Off the Wall", the Great Lakes Festivali'nde en iyi "film" ödülünü almıştır.

Çalışma bulunmamaktadır.

1. A Critical Analysis of the theme of the heroic ideal in Beowulf and the Book of Dede Korkut, (Yüksek lisans tezi), tez yazarı: Nevzat Adil, Tez danışmanı: Prof Dr. Engin Uzmen, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1990.
2. A Comparative study of the belief systems in Beowulf ve Dede Korkut (İnanç Sistemleri açısından Beowulf ve Dede Korkut Destanlarının karşılaştırılması). Yüksek lisans tez yazarı: Hülya Taflı, tez Danışmanı: Prof. Dr. Burçin Erol, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

BİRİNCİ BÖLÜM:

A- DEDE KORKUT HİKÂYELERİ

Orhan Şaik Gökyay, Dede Korkut Hikâyelerinin oluşumunu iki yönden ele almak gerektiğini savunur.¹⁵ Bunlar; 1. Hikâyelerin ilk defa ne zaman bir destan halinde sözlü geleneğin malı olduğu, 2. Bunların hangi, tarihte sözlü gelenekten yazıya geçerek bir kitap halinde toplandığıdır. Dede Korkut Hikâyelerinin hangi yıllarda ve nerelerde geçtiğini anlayabilmek için, bütün hikâyelerde adı geçen Türk Boyu Oğuzlar hakkında bilgi sahibi olmak gereklidir.

Oğuzlar VI. yy.da Çin'den Karadeniz'e kadar olan alanda yaşayan Türk Kabileleri'ni İmparatorluk haline getirmiştir. VIII. yy.dan kalma Orhun yazıtlarında dokuz Oğuz olarak adları geçer. Bazen dağınık akıncılar olarak bazen de düzenli birliklerle XI. yy.da Batı Asya'da, Akdeniz'e kadar uzanan topraklarda medeni memleketlere ulaştılar. Güney Kafkasya ve Anadolu'ya yerleşmiş Oğuz Boyları XIV. yy.ın başından itibaren Moğol hakimiyetinin düşmesinden sonra Karakoyunlu ve Akkoyunlu adlarıyla Büyük Türkmen kabile ittifaklarını meydana getirdiler. Akkoyunluların başında Oğuzların bayındır boyu bulunarak Anadolu'nun Doğusunda Güneyde Urfa, Mardin ve Kuzeyde Bayburt olmak üzere Fırat ve Dicle'nin çeşitli kollarının suladığı yerlerde yaşadılar. Şehir ve köy halkına değil, göçebe Türkmenlere dayanan Akkoyunlular Devleti büyük fetihler yaptılar.¹⁶

¹⁵ Gökyay Orhan Şaik, *Dedem Korkudun Kitabı*, Kabala Yayınevi, İstanbul, 2006, s.697.

¹⁶ *İslam Ansiklopedisi*, "Akkoyunlular" maddesi, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, cilt I, s.251-270.

Dede Korkut Hikâyelerinin yazıya geçmeden önce sözlü geleneğe yaşadığı muhakkaktır. Bunlar çeşitli zamanlarda farklı ozanlar tarafından halkın arasında masal gibi yüzyıllarca anlatılarak gelişmişlerdir. Bu destanların yalnız halk arasında değil, saraylarda da ilgi çektiğine işaret eden Orhan Şaik Gökyay, Gazneli Mahmud'un İranlıların ve Türklerin çok eski devirlerine ait söylenceleri dinlemekten hoşlandığını belirtir.

Hikâyelerin yazıya geçiriliş tarihiyle ilgili birçok çalışma bulunmaktadır. Bunlar arasında Barthold ve Gordlevsk XIV. yy. ortalarında da XV. yy ikinci yarısına dek olan zaman diliminde Akkoyunlu Türkmen hanedanlığı sırasında fikrini savunanlar. M. Fuat Köprülü önce Barthold fikrine katılır, sonra kesin bir tarih vermeden Osmanlılar devrinde tespit edilmiş demekle yetinir.¹⁷

Faruk Sümer, hikâyelerin tespit zamanını Bayındır Han'ın torunları Akkoyunlu Handanının Horasan'ın dışında bütün İran Kuzey Azerbaycan, Irak ve Doğu Anadolu'ya hakim olarak büyük bir İmparatorluğun başında bulunduğu XV. yy.ın ikinci yarısının kesin olarak söylenebileceğini ileri sürer. Daha sonra bu fikirden vazgeçerek bu tarihi daha sonraki bir zamana getirir. Bu konudaki kanıtlarını da şöyle sıralar;¹⁸

Destanlardaki bazı isim, hatta bazı kelimelere bakılacak olursa onların şimdiye kadar kabul edilen tarihlerden daha sonraki bir zamanda, yani XVI. yy.ın ikinci yarısında yazıldıklarına hükmetmek gerekiyor. Gerçekten IV. destanda başı açık Tatyán Kalesinden bahsedilmektedir. Bu XVI. yy.da Gürcistan hakimi Bokrat'ın lakabıdır. "Başı açık" adına daha önceki eserlerde rastlanmamaktadır. "Tatyán" a gelince, o da XVI. yy.dan daha önceki eserlerde görülemiyor.

¹⁷ Köprülü Fuat, *İslam Medeniyeti Tarihi*, 1940 s. 233 "Osmanlı İmparatorluğunun Etnik Menşei Meselesi", *Bellekten*, 1943, sayı 28, s.287.

¹⁸ Sümer Faruk, "Dede Korkut Kitabına Dair Bazı Mülâhazalar", *Türk Folklor Araştırmaları*, 1952, sayı 30, s. 496, "Oğuzlara ait Destanı Mahiyette Eserler", TDCFD, 1959, Sayı 3-4, s. 396.

Yine destanlarda “paşa, alay, sancak beyi ve gönder” kelimeleri de geçiyor ki, bunlar Osmanlı tesiri ile ilgili olmalıdır. “Alay ve gönder” kelimeleri yalnız Osmanlı Devletinde kullanılmıştır. Yer adlarına gelince, bunlardan ancak birkaçı XVI. yy.dan önceki eserlerde görülemiyor, bu yer adlarından başlıcaları Ağca-kale, Akhisar, Ağlayan ve bir de Cızığlar’dır. Bu yer adlarının XVI. yy.dan önceki eserlerde görülmemesi onların bu zamanda mevcut olmadıklarına dair kesin bir delil olmamakla beraber, elimizdeki destanları XV. yy.da yazılı oldukları hakkında hiçbir bilgimiz yoktur. Bunlarda Akkoyunlu tesiri açıkça görülemiyor.”

Pertev Naili Boratav ise kesin bir tarih saptamayarak, Barthold’un fikrine katılıyor, kitabın yazılış zamanının XV. yy. kabul ediyor.¹⁹

Orhan Şaik Gökyay, Dede Korkut Hikâyelerinin son şeklini XV. yy. başlarında aldığını ve Osmanlı Devletinin güçlenerek Anadolu’ya tamamen hâkim olduğu bir devirde yazıldığı için kitabın başına Osmanlı Hanedanının kıyamete kadar sürüp gideceği hakkında bir kehanetin ilâvesinin, hikâyeleri toplayan kişi tarafından gerek görülmüş olduğunu belirtir.²⁰

Dede Korkut Hikâyelerinde olaylar Kars, Bayburt ve Trabzon illerinin adının geçmesinden anlaşıldığı gibi Doğu ve Kuzeydoğu Anadolu’da geçer. Oğuzların ülkesi Oğuz ili olarak anılır, kâfir illeri ise Gürcü, Abaza, Trabzon ve Rum ülkeleridir. Oğuz ilinde hikâyeler boyunca düşmanlarla savaş yapılır ve savaşların sonucunda Oğuzlar galip çıkar. Kahramanlık gösteren beylere bölgelerin yönetimleri ödül olarak verilir.

Dede Korkut Hikâyelerini konuları bakımından üç gruba ayırabiliriz;

- I. Oğuz Türklerinin Müslüman olmayan diğer komşu kavimlerle ve birbirleri ile yaptıkları savaşları konu edilen hikâyeler.

¹⁹ Baratov Pertev Naili, *Halk Hikâyeleri ve Halk Hikâyeciliği*, Ankara, 1946.

²⁰ A.g.e.

- A. Müslüman olmayan diğer komşu kavimlerle yapılan savaşları anlatanlar;
1. Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan.
 2. Kazan Bey Oğlu Uruz Bey'in Esir olduğu Destan.
 3. Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı.
 4. Bagil Oğlu Emren'in Destanı.
 5. Uşun Koca Oğlu Segrek Destanı.
 6. Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan.
- B. Oğuz Türklerinin kendi aralarında yaptıkları savaşları anlatanlar.
1. Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı.
 2. İç Oğuz'a Dış Oğuz'un Asi Olup Beyrek'in Öldüğü Destan.
- II. Bünyelerinde mitolojik unsurları da bulunduran kahramanlık hikâyeleri.
1. Duha Koca Oğlu Deli Dumrul Destanı.
 2. Basat'ın Tepegöz'ü öldürdüğü Destan.
- III. Aşk konusu üzerine kurulmuş hikâyeler;
1. Kam Püre'nin Oğlu Bamsı Beyrek Destanı.
 2. Kanglı Koca Oğlu Kanturalı Destanı.

Bu tasnifin dışında kalan Mukaddime bölümünde eserin anlatıcısı Dede Korkut'un çeşitli konulardaki görüşleri yer almaktadır. Dede Korkut Oğuzların bir ozanıdır. Gerçek bir düşünür, her zaman akıl danışılan, gelecekte haber veren, sorunların çözümünde yardımcı istenen ulu bir kişidir. Korkut'a sıfat olarak verilen ve kitabın türlü yerlerinde geçen "Dede" unvanı ile mukaddime bölümünde dört kere geçen "Ata" (sf.15) unvanının her ikisi de aynı anlamdadır.²¹ Korkut "Dede" dir. Çünkü herkesten çok yaşamış ve herkesten çok bilmektedir. Korkut "Ata"dır. Çünkü Oğuzlar'ın bilicisi ve doğru yol göstericisidir.

²¹ Gökyay Orhan Şaik, *Dedem Korkut Kitabı*, Kabalcı yayınları, İstanbul, 2006.

Prof.Dr. Muharrem Ergin'in, Boğaziçi Yayınlarından 34. baskısı çıkan, Dede Korkut Kitabı, çalışmamızda esas metin olarak ele alınmıştır.

Dede Korkut Hikâyelerinin mukaddime bölümünde, Korkut aşağıdaki cümlelerle anlatılır.

“Resul aleyhisselam zamanına yakın Bayat boyundan Korkut Ata derler bir er ortaya çıktı. Oğuzun o kişi tam bilicisi idi. Ne derse olurdu. Gaipten türlü haber söylerdi. Hak taala onun gönlüne ilham ederdi.

*Korkut Ata, Oğuz Kavminin müşkülünü hallederdi. Her ne iş olsa Korkut Ata'ya danışmayınca yapmazlardı. Her ne ki buyursa kabul ederlerdi. Sözüünü tutup kabul ederlerdi”.*²²

Dede Korkut'un toplumsal alanda üç önemli özelliği vardır. Bunlar;

1. Ad koyuculuk, Oğuz töresinde yer alan erkek çocuğa hak ettiği zaman ad koyma işi Dede Korkut'a aittir. Erkek çocuk yiğitlik gösterdiğinde de topluma kendisini kabul ettirir. O zaman Dede Korkut tarafından çocuğa ad verilirdi. Dirse Han Oğlu Boğaç Han Hikâyesinde bu adetten söz edilir.

“Çağırdılar, Dedem Korkut gelir oldu. Oğlanı alıp babasına vardı. Dede Korkut oğlanı babasına söylemiş, görelim hanım ne söylemiş;

Der

Hey Dirse Han beylik ver bu oğlana,

Taht ver erdemlidir

Boynu uzun büyük cins at ver bu oğlana

Biner olsun hünerlidir.

Ağıllardan onbin koyun ver bu oğlana etlik olsun hünerlidir.

Develerden kızıl deve ver bu oğlana

²² Ergin Muharrem, *Dede Korkut Kitabı*, Boğaziçi Yayınları, Otuzdördüncü baskı, İstanbul, 2006, s.15.

Yük taşıyıcı olsun hünerlidir.

Altın başlı otağ ver bu oğlana

Gölge olsun erdemlidir.

Omuzu kuşlu cübbe elbise ver bu oğlana giyer olsun hünerlidir.

*Bayındır Han'ın akmeydanında bu oğlan cenk etmiştir. Bir boğa öldürmüş senin oğlun, adı Boğaç olsun adını ben verdim yaşını Allah versin dedi.*²³

2. Bilicilik; Dede Korkut, toplum içinde bir sorunla karşılaştığında çözüm bulunamadığında danışılan kişidir. Kam Püre'nin Oğlu Bamsı Beyrek Destanında Banu Çiçek'in evlenmesine karşı çıkan ağabeyi Deli Karçar'ı ikna ederek, gençlerin kavuşmasını sağlar.²⁴
3. Olağanüstü güçlülük; Allah, Dede Korkut'a bir takım üstün güçler vermiştir. En zor anlarda bile bu güçleri ile zorluklardan kurtulabilmektedir. Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanında konuyla ilgili bölümde bahsedilir.

*"Dedeyi kovalaya kovalaya Deli Karçar on tepe yer aşırđı. Dede Korkut'un ardından Deli Karçar erişti. Dede şaşkına döndü, Tanrıya sığındı, ismi azam duasını okudu. Deli karçar kılıcını eline aldı. Yukarısında öfke ile hamle kıldı. Deli bey diledi ki, Dedeyi tepeden aşağı çalsın. Dede Korkut dedi. Çalarsan elin kurusun dedi. Haktealanın emriyle Deli Karçar'ın eli yukarıda asılı kaldı. Zira Dede Korkut keramet sahibi idi, dileği kabul olundu.*²⁵

Dede Korkut, yukarıda saydıklarımızdan başka bir önemli özelliği de hikâyelerin sonunda daima son sözü söyleyen olmasıdır. Cömertliği, konukseverliği, tanrı gücüne karşı rızayı ve tevekkülü öğütler. Topluluğun başındaki Han için iyi dileklerde bulunur, ana-babalar için cennet ister, hayatın geçiciliğini söyleyerek dinleyenleri uyarır. Herkesi bekleyen ölümden söz eder,

²³ a.g.e. s.25-26.

²⁴ a.g.e., s.67.

²⁵ a.g.e., s.66

dinleyicileri dünya ihtiraslarından uzaklaştırır.²⁶

Çalışmamızı Muharrem Ergin'in Boğaziçi Yayınlarından çıkan Dede Korkut Kitabı'nı esas alarak oluşturduk.

Dede Korkut kitabının konu bakımından üç gruba ayrıldığından daha önce bahsetmiştik.

- I. Oğuz Türkleri Müslüman olmayan diğer komşu kavimlerle ve birbirleri ile yaptıkları savaşları konu edilen hikâyeler.
 - A. Müslüman olmayan diğer komşu kavimlerle yapılan savaşları anlatanlar;

1-Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destanın Motif Yapısı²⁷

- 1-Salur Kazan Oğuz Beylerine ava çıkmayı teklif eder; teklifi kabul edilir.
- 2-Oğuz'un düşmanı Şöklü Melik bu durumu haber alır ve adamlarını Kazan'ın Evini Yağmalamaya gönderir.
- 3-Kâfirler Kazan'ın altınlarını, koyunlarını, develerini alır, Kazan'ın eşi Burla Hatun'u, annesini, Uruz'u ve evdeki genç kızları tutsak ederler.
- 4-Karacık çoban,Kazan'ın koyunlarını almak isteyen kâfirleri sapanla öldürür.
- 5- Karacık çobanın iki kardeşi çatışma sırasında şehit olmuştur.
- 6-Salur Kazan avdan dönünce evinin harabesi ile karşılaşır.
- 7-Neler olduğunu öğrenmeye çalışırken, Karacık çobanın köpeğini izler, çobandan olanları öğrenir.
- 8- Salur Kazan, Karacık Çoban'ın beraber intikam alma teklifini kabul etmez.
- 9-Salur Kazan kâfiri, çobanda Kazan'ı takip eder.
- 10- Kazan, çobanı bir ağaca bağlar ve yola çıkar, çoban bağlı olduğu ağacı sökerek Kazanı izler.

²⁶ a.g.e., s.36, s.56, s.89, s.111, s.122, s.142, s.150, s.163, s.176, s.189, s.203, s.212.

²⁷ a.g.e., s.37-56.

- 11- Şöklı Melik, Salur Kazan'ın eşi Burla Hatun yemek sırasında hizmet etmesini sağlamak için kim olduğunu öğrenmek ister.
- 12-Şöklı Melik'in planına göre, Salur Kazan'ın Oğlu Uruz'un çengele asılan etinden parçalar koparıp pişirmelerince, kim yemezseş onun annesi Burla Hatun olduğu ortaya çıkacaktır.
- 13- Plandan Burla Hatun'un haberi olunca, Uruz ile konuşarak ne yaparlarsa yapsınlar namusunu korumak için ortaya çıkmamaya karar verirler.
- 14-Uruz'u çengele asıldığı sırada Karacık Çoban ve Salur Kazan gelir, arkalarından Oğuz Beyleri gelir, kâfirleri kılıçtan geçirirler.
- 15-Kâfir mallarını ganimet olarak alırlar.
- 16-Salur Kazan ailesini ve mallarını kurtararak evine döner.
- 17- Karacık çobanı tavlacı yapar.
- 18- Yedi gün yedi gece ziyafet verir.
- 19- Kırk köle ve kırk cariyeyi oğlu Uruz'un başı için azad eder.

2-Kazan Bey oğlu Uruz Bey'in Esir olduğu Destanın Motif Yapısı.²⁸

- 1-Kazan Bey'in verdiği ziyafete Oğuz'un ileri gelenleri katılır, ziyafet sırasında Oğlu Uruz'a dönüp bakar ve ağlamaya başlar .
- 2-Uruz babasına ağlamasının nedenini sorar.
- 3- Kazan, Uruz'un onaltı yaşına gelmesine rağmen henüz bir kahramanlık göstermemesine üzüldüğünü söyler.
- 4- Uruz babasına, oğulu kahramanlığa babasının hazırlaması gerektiğini söyler.
- 5-Kazan bu cevabı beğenir, Uruz yanına kırk yiğidini alarak ava gönderir.
- 6-Kafile çadırlarını durup dinlendikleri sırada, durumu haber alan kâfir saldırıya geçer.
- 7-Düşman saldırısını kendi casuslarından öğrenen Kazan Bey tedbir alır, ama oğlunu tecrübesiz gördüğü için savaşa sokmak istemez.
- 8-Uruz, babasıyla savaşmak ister, kırk yiğidiyle yedekte beklemeye ikna edilir.
- 9-Babasının savaşını izleyerek tecrübe edinen Uruz, aşka gelir ve kırk yiğidiyle

²⁸ a.g.e., s.90-111.

birlikte meydana gelir .

10-Kafir Uruz'u tanır, onu esir alır.

11-Kazan Bey, oğlunu bıraktığı yere döndüğünde onu bulamaz, yanındakiler Uruz'un korkudan annesinin yanına kaçmış olabileceğini söylerler.

12-Evine dönen Kazan Beyi, Burla Hatun karşılar oğlunu görmeyince ağlamaya başlar, Uruz'u sorar.

13- Kazan Burla Hatun'a Uruz'un avda olduğu söyleyerek onu avutmaya çalışır.

14- Burla Hatun Kazan'dan Uruz'u getirmesini ister, Kazan yola çıkar.

15- Kâfirlerle savaştığı yere gelince Uruz'un kırk yiğidinin öldürüldüğünü görür, Uruz'u bulamayıp onun kamçısını bulunca kâfirler tarafından kaçırıldığını anlar.

16- Kazan Bey, Kanlı Kara Derbent'te kâfirlere yetişir.

17- Baba-oğul karşılıklı konuşurlar, Kazan Bey düşman üzerine saldırır.

18-Kazan Bey'in gözkapağına kılıç darbesi gelir ve kan dolar, etrafı göremez .

19-Bu olaylar sırasında Burla Hatun, yanına kırk kadın alarak yola çıkar Kazan'ı takip eder, zor durumunda ona yetişir.

20- Bu sırada Oğuz Beyleri olay yerine gelir, düşman yenilir, Kazan Bey Uruz'u kurtarır.

21-Eve döndüklerinde Kazan Bey yedi gün yedi gece ziyafet verir.

22- Kırk köle ve kırk cariye Uruz'un başı için azad edilir.

3-Kazılık Koca Oğlu Yeğenek Destanının Motif Yapısı²⁹

1-Bayındır Han, İç Oğuz, Dış Oğuz, beyleriyle yer içer sohbet ederken Bayındır Han'ın veziri Kazılık Koca'da meclisedir.

2-Kazılık Koca çok şarap içip sarhoş olunca, hanın önünde diz çöker akın diler, han izin verir.

3- Kazılık Koca kendisi gibi tecrübeli yaşlıları alır, yola çıkar, Karadeniz kıyısındaki Düzmürt Kalesine gelirler .

4-Bu kalenin çok iri ve çok güçlü Direk adında bir tekürü vardır.

4-Kazılık Koca kâfirlerle savaşa başlar, Direk tekür meydana gelir , karşısına

²⁹ a.g.e., s.143-150.

Kazılık Koca çıkar, tekür Kazılık Kocayı esir eder.

6-Kazılık Koca, 16 yıl Direk tekür'ün kalesinde esir kalır.

7-16 yıl boyunca Oğuz yiğidi Emren 6 defa kaleye gelir, Kazıklı Kocayı kurtarmak ister , başaramaz.

8-Kazılık Koca'nın esir düştüğü yıl henüz bir yaşında olan oğlu Yiğenek'in başına bir bela gelmesini istemeyenler ona babasının esaretini bildirmezler, öldü derler.

9-Bir gün Yiğenek, Karagüne Oğlu Budak ile tartışırken, Budak Yiğenek'e yıllardır esir olan babanı kurtar der.

10- Yiğenek annesine gider ve gerçeği öğrenir.

11-Bayındır hana çıkıp babasını kurtarmak için izin ister; Bayındır Han, Yiğenek'in yanına er katarak Düzmürt Kalesine gitmesine izin verir.

12-Direk Tekür casuslarından durumu haber alır, meydana gelir.

14-Yiğenek, Allah'a sığınarak dua eder, tekürü öldürür.

15- Serbest bırakılan Kazılık Koca kendisini kurtaranın oğlu olduğunu öğrenince gurur duyar.

16-Kalenin kilisesi yerine cami yapılır ve ezan okutulur.

17- Yanlarına ganimet alarak evlerine dönerler.

4-Beğil Oğlu Emren Destanının Motif Yapısı³⁰

1-Bayındır Han, İç Oğuz, Dış Oğuz Beyleriyle sohbet ederken Gürcistan'dan bir at, bir kılıç ve bir çomaktan ibaret olan haraç gelir.

2-Bayındır Han, her yıl keselerce altını yiğitlerine dağıtır ve onları sevindirirken bu yılki haracı nasıl dağıtacağını düşünerek dertlenir.

3-Dede Korkut bu üç hediye de bir yiğide verilmesini, o yiğidin de Oğuz'a karakolluk yapmasını önerir, han öneriyi uygun bulur.

4-Beğil öneriyi kabul eder, atı, kılıcı, çomağı alarak yola çıkar, Gürcistan sınırına yerleşir ve Oğuz illerini düşmana karşı korur,

5-Bayındır Hanın Emren şerefine düzenlediği avda, ok atmadan yayı avın

³⁰ a.g.e., s.163-176.

boğazına geçirerek yakalama yeteneği olan Beğil'i kıskanan yiğitler, marifetin Beğil'de değil atında olduğunu söyleyince Beğil gücenir ve avı terk eder.

6-Eşine artık Oğuz'a asi olduğunu, Gürcistan'a gitmelerini söyler.

7-Eşi, düşüncenin yanlış olduğunu, hükümdara karşı gelinmemesi gerektiğini, moral için ava çıkmasını söyler.

8- Beğil eşinin tavsiyesini tutar, ava çıkar, bir geyiğin peşinden giderken uçurumdan düşer, sağ uyruk kemiği kırılır.

9- Eve dönüşte, oğlu Emren'den , yaralı olduğunu gizler, yorgun olduğunu söyler.

10-Gerçeği gece eşine anlatır; eşi hizmetçisine anlatır, ertesi gün bütün Oğuz durumu öğrenir.

11-Tekür, casuslarıyla durumu öğrenir, adam gönderir, Beğil'in öldürülmesini ister.

12- Beğil'de casuslarından tekürün planını öğrenir, oğlu Emren'den Bayındır Han'a giderek yardım getirmesini söyler.

13-Emren yardım istemeyi gururuna yediremez, babasından kâfirlerle savaşmak için izin ister, Beğil izin verir.

12-Emren, tekür ile teke tek dövüşür.

13-Tekür yenilince, şahadet getirir Müslüman olur ve kaçar.

14- Emren zaferi haber vermesi için babasına müjdecî gönderir.

15- Bayındır Han'ın divanına çıkarlar, Bayındır Han'da Emren'i kutlar ve hediyeler verir.

6-Uşun Koca Oğlu Segrek Destanının Motif Yapısı³¹

1-Uşun Koca'nın iki oğlundan biri olan Egrek, her istediğinde Bayındır Han'ın divanına çıkma yetkisine sahiptir.

2-Kazan'ın divanına diğer beyleri çığneyerek çıktığı bir gün bir yiğidin gururunu kırınca, diğerleri meclisteki herkesin kahramanlık göstererek aç doyurarak, çıplak giydirecek yer edindiğini söyleyerek, Egrek'e ne yaptığını sorarlar.

³¹ a.g.e., s.177-189.

- 3-Gururu incelen Eğrek, Kazan Bey'den akın izni ister ve izni alır, çeşitli akınlar sonunda birçok ganimet elde eder.
- 4-Eğrek, Alınca Kalesine girer; hayvanları avlar, pişirir ve yer.
- 5- Bunu haber alan Karatekür gelir, akıncıları öldürür ve Eğrek'i esir alır.
- 6-Eğrek'in sefere çıkarken bebek olan kardeşi Segrek, bir eğlencede sarhoş olunca, çocuklardan kardeşinin Alınca kalesinde esir olduğunu öğrenir, kardeşini kurtarmaya karar verir.
- 7-Uşun Koca, Kazan Bey'den yardım ister.
- 8- Kazan, Segrek'i eve bağlamak için evlendirmelerini önerir.
- 9-Segrek büyük bir düğünle nişanlısıyla evlenir ama düşüncesinden vazgeçmeyip yola çıkar.
- 10-Alınca Kalesinin korusunda kâfir ve çobanları öldürünce, durumu casuslar Tekür'e bildirir.
- 11-Tekür, zindandaki Eğrek'i Segrek üzerine salmak ister, Eğrek'e Segrek'i öldürürse serbest bırakılacağını söyler.
- 12-Eğrek uyuyan Segrek'in yanına gelince belindeki kopuzu görür, Oğuz yiğidi olduğunu anlar, karşılıklı konuşurken kardeş olduklarını anlarlar.
- 13-Birlikte atlarına binerek kâfirin üzerine yürürler.
- 14- Oğuz'a gelince, Segrek babasına müjdecî gönderir, kardeşini kurtardığını haber verir.
- 15- Uşun Koca büyük bir ziyafet verir.
- 16- Eğrek'e güzel bir gelin getirir.

6-Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destanın Motif Yapısı

- 1-Salur Kazan, Trabzon Tekürünün gönderdiği şahini de yanına alarak ava çıkar.
- 2- Kazan avda şahini geri dönmeyince çok üzülür , şahinin peşine düşer.
- 3- Yolda çok yorulunca, gördüğü kalede uzun bir uykuya dalar.
- 4-Tomar tekürünün casusları durumu bildirir, Kazan'ın yiğitleriyle kâfir çarpışır.
- 5-Kazan'ın uykusunda elini kolunu bağlayıp arabaya koyarlar, kaleye gelince

ağızına değirmen taşı kapatılan kuyuya hapsederler, yemeğini de taşın deliğinden atarlar.

6-Kazan'ı çok merak eden Tekür'ün eşi onu görmeye gider.

7- Kazan'ın anlattıklarına inanan eş, Tekür'e gidip kuyuda Kazan'ın ölümlerini rahat bırakması için onu biran önce çıkarmasını ister.

8-Tekür, Kazan'ın kuyudan çıkarılmasını buyurur.

9-Kuyudan çıkan Kazan'a kâfiri övmesi halinde esaretinin kalkacağını söylerler.

10-Kazan üzerine binmek için bir adam ister, adama eğer takar, üzerine çıkar oturur, kopuzunu eline alır, Oğuz'u öven kâfiri yeren sözler söyler.

11- Kâfir Kazan'ı domuz damına hapseder.

12-Kazan'ın küçük oğlu Uruz, babası bildiği Bayındır Han'ın divanına giderken yolda rastladığı adamdan Kazan'ın oğlu olduğunu, babasının esir olduğunu, Bayındır Han'ın dedesi olduğunu öğrenir.

13- Uruz, annesine gidip gerçeği öğrenir, babasının esir olduğu Tomar'ın Kalesine doğru yola çıkar.

14- Tekür'ün casusları durumu haber verirler.

15- Tekür, gelen düşmanla Kazan'ı savaştırmayı uygun bulur, Kazan'a düşmanını yenerse özgür olacağını söylerler.

16-Kazan kaleden çıkınca yiğitlerin başında kimin olduğunu sorar, oğlu Uruz olduğunu öğrenince gururlanır.

17-Uruz meydana gelir, Kazan'la dövüşür, Kazan kendisini tanıtır, baba- oğul kucaklaşırlar.

18-Oğuz Beyleri kâfirin üzerine yürür ve bütün kâfirleri öldürürler.

19- Uruz, annesine müjdecî gönderir.

20- Büyük ziyafetlerle kutlamalar yapılır.

B. Oğuz Türklerinin Kendi Aralarında Yaptıkları Savaşları Anlatanlar;

1-Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanının Motif Yapısı³²

1-Bayındır Han, geleneksel şölen yemeklerinden birini vermektedir ve üç ayrı otağ kurulmuştur: ak rengi otağda oğlu olanlar, kızıl renkli otağda kızı olanlar, kara renkli otağda oğlu-kızı olmayanlar misafir edilecektir, ak ve kızıl otağlara şölen yemeklerinden ikram edilirken kara otağ misafirlerine kara koyun yahnisi sunulacak; yerlerse yiyecek yemezse gidecektir. Çünkü çocuksuz insanların lanetlendiği düşünülmektedir.

2-Konular arasında bulunan Dirse Han Kara otağa buyur edilir.

3-Dirse Han Bayındır Han'ın kendisini neden Karaotağa layık gördüğünü merak eder, anlamını öğrenince şöleni terk eder, evine döner

4-Evde eşi Dirse Hana büyük bir ziyafet vermesini, açları doyurmasını, çıplakları giydirmesini tavsiye eder, bu hayırları gören kişilerin dualarıyla bir çocuklarının olabileceğini söyler.

5-Dirse Han eşinin önerisini yerine getirir .

6- Bir çocukları olur.

7-Bayındır Han'ın her yıl dövüştürülen bir boğası,yine bir dövüş öncesi dışarı çıkarılır, Dirse Han'ın oğlu boğayı görünce kaçan arkadaşlarının aksine boğayla mücadeleye girer, boğayı yener ve öldürür.

8-Bu kahramanlık karşısında artık Dede Korkut tarafından adının konulmasına karar verilir,Boğaç adını alır.

9- Dirse Han'da oğluna bir beylik ve taht verir.

10-Dirse Han'ın kırk yiğidi durumu kıskanırlar ve Boğaç'ı gözden düşürmek için babasına kötülerler.

11- Dirse Han söylenenlere inanır, haset içindeki adamlarının etkisine iyice girer, ok atarak Boğaç'ı yaralar, av alanından ayrılır.

12-Dirse Han'ın eşi kendisi ve oğlunun avdan dönüşü şerefine büyük bir ziyafet

³² a.g.e., s.20-36.

hazırlamıştır.

13-Dirse Han'ın yanında oğlunu göremeyen anneye kırk haset adam Boğaç'ın hala avda olduğunu söyler.

14-Boğaç'ın annesi yanına kırk ince belli kız alarak av yeri olan Kazılık Dağı'na gider, oğlunu ok yarasıyla bulur.

15-Annesi gelmeden önce Boğaç'ın yanına gelen Hızır iyileşmesi için gereken reçeteyi söylemiştir, reçete gereği dağlardan toplanan çiçek ve ana sütü yaraya sürülür.

16-Eve dönüşte kırk haset adam Dirse Hanın gerçeği öğrendiğinde başlarının derde gireceğini bildiğinden yeni bir plan hazırlayıp Dirse Han'ı elleri bağlı yanlarına alıp, kâfir illerine yola çıkarlar.

17-Dirse Han'ın başına gelenleri öğrenen eşi, Boğaç'dan yardım ister.

18-Annesini kırmayan Boğaç babasını kurtarmak için kırk hasetin peşine düşer, onlarla savaşır, babasını kurtarır.

19-Eve dönüşte başarısı duyulan Boğaç'a beylik ve taht verir.

2-İç Oğuz'a Dış Oğuz'un Asi Olup Beyrek'in Öldüğü Destanın Motif Yapısı³³

1-Kazan Han, İç Oğuz ve Dış Oğuz beylerine bir arada oldukları zaman evini yağmalatmayı gelenek haline getirmiştir, bir gün evini yine yağmalatırken bu kez yağmada bulunmayan Dış Oğuz beyleri, Kazan Han ve İç Oğuz'a düşmanlık duyarlar.

2-Kazan Han, Kılbaş isimli yiğiti Dış Oğuz beylerinin dostluğunu- düşmanlığını öğrenmek üzere Aruz'un evine gönderir, Dış Oğuz beylerinin kırgınlığını öğrenen Kırbaş geri döner.

3-Aruz, Dış Oğuz beylerini toplayarak olanları anlatır, diğer beylerde hemfikir olarak Kazan'a düşmanlıklarını kuran üzerine yemin ederek açıklarlar.

4-Aruz, Kazan Han'ın yakın dostu Begrek'i de yanına çekmek ister, Begrek kabul etmeyince onu ağır yaralar.

³³ a.g.e., s.204-212.

- 5-Begrek durumunun ağır olduğunu fark ederek, Kazan Han'a kanının yerde kalmamasını vasiyet eder.
- 6-Begrek ölür, Kazan Han vasiyeti öğrenir; İç Oğuz beyleri ile yola çıkar.
- 7-Dış Oğuz beyleri durumu öğrenir ve karşı hazırlık başlatır.
- 8- Karşı karşıya geldiklerinde Karagöne Aruz'un başını keser.
- 9-Bundan sonra Dış Oğuz beyleri Kazan Han'dan bağışlanmalarını dilerler.
- 10- Kazan Han affeder.
- 11-Aruz'un evini yağmalatır.

II. Bünyelerinde Mitolojik Unsurları Bulunduran Kahramanlık Hikâyeleri

1-Duha Kocaoğlu Deli Dumrul Destanının Motif Yapısı³⁴

- 1-Deli Dumrul, kuru bir çayın üzerine kurduğu köprüden geçenden otuz, geçmeyenden kırk akçe alarak Oğuz ilindeki yiğitlere meydan okuyarak vuruşmasını sağlamaktır.
- 2-Deli Dumrul'un köprüsünün yakınına kurulan bir obada ağlama, feryat sesleri olunca Dumrul obaya gider ve nedenini sorar, genç bir yiğit öldüğünü öğrenince üzülür, kızar ve yiğidin canını kimin aldığını sorar. 3- Allah'ın emriyle Azrail'in aldığını öğrenince, Allah'a Azrail'i göstermesi için yalvarır.
- 4-Dumrul'un istekleri Tanrı'nın hoşuna gitmez, Azrail'e Dumrul'un canını almasını buyurur.
- 5-Azrail, Deli Dumrul'a yiğitleri ile yer-içerken görünür,mücadeleye girer, zor durumda kalan Dumrul Azrail'e yalvarır.
- 6-Azrail, Tanrıya yalvarması gerektiğini söyler.
- 7-Dumrul, Tanrıya canını aracısız kendisinin alması için yalvarınca, Tanrı

³⁴ a.g.e., s.112-122.

Dumrul'u canı yerine can bulmak koşuluyla af eder.

8-Deli Dumrul annesi ve babasına kendi yerine canlarını istediğini söyler, ne annesi ne de babası canlarını vermezler.

9-Dumrul, eşi ve çocukları ile vedalaşmaya gider.

10-Eşine malının mülkünün onun olacağını, çocuklara iyi bakmasını, istediği biri ile evlenmesini söyler.

11-Anne ve babasının canlarını vermeyişlerine çok üzülen eşi malın mülkün önemli olmadığı kendi canını Dumrul için verebileceğini söyler.

12-Bu bağlılık Tanrının hoşuna gider, Azrail'e Dumrul'un anne ve babasının canını almasını söyler.

13- Dumrul ve eşine 140 yıl ömür verir.

2- Basat'ın Tepegöz'ü Öldürdüğü Destanın Motif Yapısı³⁵

1-Oğuz iline düşman saldırıp, Oğuz beyleri gafil avlandığı ve kaçmaya yeltendiği sırada Aruz Koca'nın oğlu düşer.

2-Düşen oğlanı bir aslan besler.

3- Oğuzların at çobanı, kırlarda, sazlardan çıkan insan yürüyüşlü bir aslanın atları avladığını görür ve bunu Oğuzhan'a haber verir.

4-Aruz Koca, bu insan görünümlü aslanın yolda düşürerek kaybettiği oğlu olduğunu düşünür, oğlanı beylerine getirtir.

5- Şerefine şenlik yapar.

6-Oğlan insanlarla yaşayamaz kaçır gider, yine geri getirirler.

7- Dede Korkut, oğlana Basat adını verir ve insanlarla yaşamasını öğretir.

8-Oğuzların yaylalara göç zamanı geldiğinde önden Kanur Koca Sarı Çoban sürüleri yaylalara götürür, bu gidişlerden birinde uzun pınar denilen yerde perilerle karşılaşır, perilerden biriyle birlikte olur.

9-Peri kızı giderken Kanur Koca Sarı Çoban'a bir yıl sonra emanetini gelip almasını söyler.

10-Ertesi yıl göç zamanı Kanur Koca Sarı çoban yine önden yaylaya çıkar,

³⁵ a.g.e., s.151-163.

Uzun pınara geldiğinde yerde parlayan bir kütle görür, peri kızı gelir ve emaneti almasını söyler.

11-Paniğe kapılan çoban yerde gördüğü parlayan kütle tekmelemeye başlar, vurdukça büyüyen kütle Sarı Çoban'ı korkutur, kaçmaya başlar.

12-Bayındır Han'ın yolu Uzun pınara düşer.

13-Tüm Oğuz beyleri yerdeki kütleyle merak ederek tekmelerler, kütle tekmelendikçe büyümeye devam eder.

14-Aruz Koca'nın tekmelediği sırada mahmuzunun yırtmasıyla kütlede tepesinde bir gözü olan bir erkek çocuğu ortaya çıkar.

15- Aruz koca çocuğu yetiştirip büyütmek için evine götürür.

16-Tek gözlü çocuk, kendisi için getirilen sütanneleri emerken öldürür, günde bir kazan süt de çocuğa az gelir.

17- Oynama çağına geldiğinde oyun arkadaşlarının burnunu kulağını yemeye başlar.

18-Halktan Aruz Koca'ya şikâyetler gelir, Aruz çocuğu döver, çare bulamayınca evden kovar.

19-Tepegöz'ün annesi, oğluna ok batmasın, kılıç kesmesin diye bir yüzük takar.

20- Tepegöz, yüce bir dağda yol kesmeye adam yemeye başlar.

21-Oğuz'dan da adam yemeye başladığında, bütün Oğuz toplanır, Tepegöz'e saldırır ancak başa çıkamazlar.

22- Dede Korkut'u, Tepegöz ile anlaşmaya yollarlar.

23-Yaptıkları pazarlık sonucu Tepegöz'e yemek pişirmek için iki adam, yemesi içinde hergün iki adam ve beşyüz koyun gönderilecektir.

24-Oğuzlar yemek pişirmek için Yünlü Koca ile Yapağılı Koca'yı gönderir.

25-Oğuz'dan her aile sıra ile çocuklarını Tepegöz'e verir.

26- İki oğlundan birini daha önce vermiş Kapak Han'ın ailesine sıra tekrar geldiğinde, annesi ikinci oğlunu vermemek için isyan eder.

27-Basat, kadına savaşta aldığı esirlerden vererek oğlunun yerine göndermesini söyler.

28-Basat, Tepegöz'e çok kızgın olduğundan onun bulunduğu Salahana kayasına gider, Tepegöz'ü öldürür.

29- Yünlü Koca ile Yapağılı Koca'yı, Tepegöz'ün öldüğü müjdesini vermek için Oğuz iline yollar.

30-Bütün Oğuz beyleri Salahana Kayasına gelir, kutlamalar yaparlar.

III-Aşk Konusu Üzerine Kurulmuş Hikâyeler

1. *Kam Püre'nin Oğlu Bamsı Beyrek Destanının Motif Yapısı*³⁶

1-Bayındır Han'ın divanında toplanan Oğuz Beyleri yer, içer, söyleşirler.

2-Pay Püre, oğlu olmadığı için ağlamaya başlayınca, hep beraber el açıp dua ederler.

3-Pay Piçen kendisi içinde dua etmelerini, eğer kızı olursa Pay Püre'nin oğlu ile evlendirmeyi kabul ettiğini söyler.

4-Zaman geçer, Pay Püre'nin bir oğlu, Pay Piçen'nin bir kızı olur.

5-Pay Püre, bezirgânlara Rum ülkesinden, oğlu için armağanlar ısmarlar, bezirgânlar İstanbul'dan, boz aygır, bir ok, bir yay ve altı kanatlı gürz alırlar.

6-Pay Püre'nin oğlu on beş yaşına gelmiş ve henüz bir kahramanlık göstermediğinden ad alamamıştır.

7-Oğul, bir gün ava çıkar, bezirgânlara saldıran , mallarını yağmalayan kâfirden bezirgânları kurtarıp yağmalanan malları geri alır.

8-Bezirgânlar Pay Püre'nin oğluna ellerindeki mallardan istediğini seçebileceğini söyler.

9-Delikanlı boz aygır, yay ve gürzü seçer.

10- Bezirgânlar da bunların Pay Püre'nin oğlu için olduğunu söyler, isteklerini vermezler.

11-Pay Püre'nin oğlu ve bezirgânlar oğuz iline döner.

12- Oğlan, bezirgânları babasının yanında karşılar, Bezirgânlar önce onları kurtaran oğlanın elini öpünce Pay Püre bu duruma önce sinirlenir, sonra olanları duyunca gururlanır.

13- Büyük şölen düzenler.

³⁶ a.g.e., s.57-89.

- 14-Dede Korkut gelir, çocuğa Bamsı Beyrek adını koyar.
- 15-Bamsı Beyrek ava çıktığı bir gün, kırmızı bir otağ görür.
- 16- Otağ nişanlısı Banu Çiçek'e aittir, ama Bamsı Beyrek durumu bilmez.
- 17- Banu Çiçek, Kısırca Yenge'yi Bamsı Beyrek'e yollar ve otağı önünde avlanan geyikten pay ister.
- 18-Bamsı Beyrek geyiğin tümünü bırakır, otağın Banu Çiçek'e ait olduğunu öğrenir ve sevinir.
- 19- Banu Çiçek, delikanlının beşik kertmesi nişanlısı olduğunu düşünerek onu tanımak ister, kendisini Banu Çiçek'in dadısı olarak tanıtır ve Bamsı Beyrek'e yarışma teklif eder.
- 20- At koşturma, ok atma, güreşte eğer Bamsı Beyrek yenerse, Banu Çiçek'i görme hakkını elde edecektir.
- 21- Bütün yarışları kaybeden kız, Banu Çiçek olduğunu itiraf eder.
- 22- Bamsı Beyrek parmağındaki yüzüğü kıza verir.
- 23- Beyrek eve gelince babasına Banu Çiçek ile evlenmek istediğini söyler ama Banu Çiçek'in Deli Karçar isimli kardeşi tüm talipleri öldürmektedir.
- 24- Bu duruma çare olarak Oğuz beyleri Dede Korkut'u kız istemeye yollamaya karar verirler.
- 25-Dede Korkut yola çıkar.
- 26-Dede Korkut niyetini açıklar, Karçar silahını kuşanarak, Dede Korkut'u kovalar.
- 27-Deli Kaçar bazı şartların yerine getirilmesini ister, bunlar; dişi deve görmemiş bin erkek deve, kısırak görmemiş bin aygır, bin tane kuyruksuz-kulaksız köpek ve bin tane piredir, bu istekleri yerine gelince, kardeşinin evlenebileceğini söyler.
- 28-Dede Korkut, Pay Püre'nin evine döner ve durumu anlatır.
- 29- Pay Püre deve ve aygırı kendisinin bulacağını, köpekle, pireyi Dede Korkut'un bulmasını söyler.
- 30-Deli Kaçar'ın istekleri karşılanır, düğün hazırlıkları başlar, Bamsı Beyrek'in attığı okun düştüğü yere gelin odası kurulur.
- 31-Kız tarafından damada kırmızı kaftan hediye edilir.

- 32-Arkadaşları ak kaftanları olduğu için üzülnce, Beyrek kırmızı kaftanı sırayla giymeyi teklif eder.
- 33- Banu Çiçek'in Beyrek ile evleneceğini duyan Bayburt Tekürü otağı basar, Beyrek ve otuz dokuz arkadaşını esir alır.
- 34-Beyrek'in başına gelenleri duyan Banu Çiçek yas tutar.
- 35-Onaltı yıl boyunca Beyrek'ten haber gelmez.
- 36- Deli Kaçar, Bayındır Han'ın huzuruna çıkarak Beyrek'in ölü ya da sağ haberini getirene kız kardeşini vereceğini söyler.
- 37-Yalancı oğlu Yartacuk, Bamsı Beyrek'ten haber getirme görevini üstlenir, amacı Banu Çiçek ile evlenmek olan Yartacuk, Beyrek'in kendisine hediye ettiği bir gömleğisi kana bulayarak Banu Çiçek'e gösterir.
- 38- Banu Çiçek gömleğin Beyrek'e ait olduğunu söyler.
- 39-Oğuz beyleri Beyrek'ten ümidi keserler.
- 40-Banu Çiçek, Yaltacuk'a verilir, küçük düğünleri yapılır, büyük düğünleri için süre koyulur.
- 41-Beyrek'in ölümüne inanamayan babası Pay Püre bezirgânları dört yana yollar, haber ister.
- 42- Bayburt Kalesinde kopuz çalan Beyrek'i gören bezirgânlar, ona ana-babası ve Banu Çiçek'ten haberler verirler.
- 43-Bayburt Tekerünün Beyrek'e âşık bekâr kızı, kaçmasına yardım eder.
- 44-Beyrek yolda ozanla karşılaşır, ona atını vererek kopuzunu alır,düğüne gider.
- 45-Düğündeki ok atma yarışı sırasında Beyrek, Yartacuk'u yener.
- 46- Kazan Bey bu keskin nişancıyı tanımak ister, Beyrek'e dileğini sorar ve ona her yere girme izni verir.
- 47-Beyrek, kadınların bulunduğu yere gider, kopuz çalar, gelinin oynamasını ister.
- 48-Banu Çiçek, Beyrek'i tanır ve çok sevinir.
- 49-Ağlamaktan gözleri kör olmuş babası Pay Püre'ye ve annesine haber verir.
- 50-Beyrek serçe parmağını keserek çıkardığı kanı bir mendil ile babasının gözlerine sürer, Pay Püre'nin gözleri açılır.

- 51-Yartacuk, korkudan kaçar.
- 52-Beyrek,Yartacuk'u affeder.
- 53-Beyrek, esir arkadaşlarını kurtarmak için Bayburt Hisarına gider.
- 54- Sökli Melik'i öldürüp, Bayburt Hisarını alır.
- 55-Kiliseyi cami yapar.
- 56-Sökli Melik'in kızına verdiği söz üzerine, onu da alarak Oğuz iline döner.
- 57-Kırk gün kırk gecede düğün yapar.

2-Kanlı Koca Oğlu Kan Turalı Destanının Motif Yapısı³⁷

- 1-Çok yaşlı olan Kanlı Koca, oğlu Kan Turalı'yı evlendirmek ister.
- 2-Kan Turalı eşinde aradığı özellikleri: kendisi kalkmadan eşi kalkmış olacak, kendisi ata binmeden eşi binmiş olacak, kendisi kafire saldırmadan eşi saldırmış olacak şeklinde sayar.
- 3- Kan Turalı kırk yiğidi ile yola düşer, Oğuz illerini dolaşır, aradığı kızı bulamaz.
- 4-Trabzona gelince, Tekür'ün kızının tam aradığı özelliklere sahip olduğunu öğrenir.
- 5-Kızını almak isteyenlere, Tekür'ün üç şartı vardır: damat adayı üç canavarla döğüşecek, yenerse kızı alabilecek, yenemezse kellesi uçurulacaktır.
- 6-Kanlı Koca Oğuz iline döner, durumu oğluna anlatır.
- 7-Kan Turalı, Tekür'ün kızı ile evlenmek için tüm şartları göze alarak, kırk arkadaşı ile yola çıkar.
- 8-Tekür'ün huzuruna çıkan Kan Turalı'yı, kızı da gizlice izler ve ona âşık olur.
- 9-Kan Turalı boğa, aslan ve deve ile mücadeleleri kazanır.
- 10- Tekür'e gelerek kızını ister, tekür de kızını verir.
- 11- Düğün yapmak için Kan Turalı, Tekür'ün kızı Selcen Hatun'la yola çıkar.
- 12-Mola verdikleri bir yerde Kan Turalı uyur, Selcen Hatun nöbet tutarken kızını verdiği pişman olan Tekür, altı yüz adamı ile gelir, Selcen Hatun ve Kan Turalı Tekür'ün adamlarıyla savaşır.
- 13-Selcen Hatun adamları sürer, yaralı olan Kan Turalı'ya yardıma yetişir.

³⁷ a.g.e., s.123-142.

14-Oğuz iline dönerler, düğün dernek ile evlenirler.

B- BEOWULF DESTANI NİN MOTİF YAPISI

Beowulf'un metin çalışmasını, IV. bölümde tam nüshası bulunan Dr. David Bredeen varyantından Türkçe'ye çevirimiz üzerinde yaptık.

Önsöz Danimarkalıların Erken Tarihi

- 1-Beowulf, kısa bir Scyldings (Dounes) tarihçesiyle başlar.
- 2-Kabile adını, uzun yıllar önce kazaya uğrayan hazine yüklü, esrarengiz bir gemide karaya vuran mitolojik bir bebek kahraman olan Scyld Scefing'den alır.
- 3-Çaba, cesaret ve karakteri sayesinde Scyld Scefing büyük bir lider ve onurlu bir kral olmuştur.
- 4-Scyld'in ölümünden sonra, oğlu Beow (bazen Beowulf olarak da anılır, ancak destanın ana kahramanı ile karıştırılmamalıdır) hükümdarlığı başarı ile sürdürür.
- 5-Beow'ın uzun süren saltanatı boyunca, halk kralını çok sever.

Hrothgar Danimarka Kralı Olur

- 1-Beow'ın oğlu Healfdene'nin dört çocuğu olur, bunlardan biri Hrothgar, Scyldings kralı olur ve pek çok zafer kazanır.
- 2-Hrothgar, başarılarının bir sembolü olarak, büyük bir ziyafet salonu yaptırır.
- 3- Heorot adı verilen bu yapıda, Hrothgar ve halkı, ozanın şarkılarıyla eğlenerek kutlamalar yapar, refah içinde yaşarlar.

Bölüm I Grendel

Grendel Saldırır

- 1-Yakındaki bozkırda yaşayan Grendel adlı bir ejderha, komşularının mutluluğunu kabullenemez, insanoğlunu kıskanır, çekemez.

2-Bir gece ansızın Heorot'a saldırı ve Hrothgar'ın otuz adamını katleder.

3-Ertesi gece tekrar gelir, acımasız egemenliği 12 yıl sürer.

Beowulf, Grendel'dan Haberdar Olur

1-Geot'lerin topraklarında (bugünkü İsveç) yaşayan savaşçıların en güçlüsü Beowulf, Hrothgar'ın içinde olduğu zor durumu duyar.

2- Kral Hygelac'ın kuzeni olan Beowulf, Geatland'ın en iyi ondört savaşçısını seçer ve Danimarka'ya yelken açarlar.

Beowulf Herot'a Gelir

1-Hrothgar'ın kıyıyı koruyan askerî, karaya çıkan Beowulf ve adamlarını Heorot'a götürür.

2- Beowulf'un soylu duruşu, iri cüssesi ve güçlü görünüşüne herkes hayran olur.

3-Hrothgar'ın elçisi Wulfgar, Beowulf ve Geat'lerle görüşmeye, kralı ikna eder.

4-Kral Hrothgar Beowulf'un çocukluğunu bilir.

5-Beowulf'un babası Ecgtheow'un geçmiş zamanda yaşadığı bir kan davasını, kan parası ödeyerek çözümlenmiştir.

6-Hrothgar, Beowulf'un otuz savaşçının gücüne sahip olduğunu duymuştur.

7-Konuklarını tüm bunları anımsayarak karşılar.

8-Beowulf, Heorot'un yıldırın zalim ejderle savaşmak için orada olduğuna Hrothgar'ı temin eder.

9-Genç savaşçının güçlü referansları vardır; bir dev kabilesini yok etmiş, bir savaşta deniz canavarlarını yenmiş ve üzeri düşman kanıyla savaştan dönmüştür.

10-Beowulf, Grendel ile kılıç ve zırhı olmadan savaşmakta kararlıdır, Ejderin silahsız olması, Beowulf'un bu kararı almasında etken olur.

11-Beowulf, ejder ile savaşında ölürse, zırhının Kral Hygelac'a verilmesini ister.

12-Hrothgar, Beowulf'un şerefine bir şölen düzenler.

13-Hrothgar'ın baş hizmetkarlarından Unferth'in, Beowulf'un katıldığı bir müsabaka ile ilgili yanlış bilgiler vermesi, Unferth'in Beowulf'u kıskanmasından olsa da, ortamın gerilmesine neden olur, Beowulf, müsabakayı başarıyla bitirdiğini anlatınca, ortam yine yumuşar.

14-Zarif ve görkemli kraliçe Wealhtheow, altın ve mücevherlerle donanmış halde krala ve Beowulf'a içki sunar, Beowulf'un gelişi nedeni ile Tanrı'ya şükreder.

15-Beowulf, Grendel'i yenmeye and içer, ya yenecek ya da bu uğurda ölecektir.

16-Hrothgar, şölenden erken ayrılır.

17- Şölen sona erer fakat Beowulf ve arkadaşları geceyi geçirmek için Heorot'da kalırlar.

Grendel Tekrar Saldırır

1-Grendel, yok edecek bir insan bulmak umuduyla, bataklıktan çıkar, Heorot'a gelir.

2-İki kolu, iki bacağı ve başı ile insana benzer, fakat insandan çok daha büyük ve güçlüdür.

3-İnsanların huzurunu bozmaktan hoşlanan kızgın bir canavar olduğu söylenebilir.

4-Heorot'da uyuyan Geatlıları gördüğüne sevinir.

5-Grendel, savaşçılardan birini öldürüp yerken, Beowulf yattığı yerden onu izler.

6-Grendel, yemek için ikinci savaşçıya yöneldiğinde, Beowulf otuz adamlık gücüyle, Grendel'in pençeye benzeyen kolunu kavrar, bırakmaz, Grendel kendisini kurtaramayınca korkunç mücadele başlar.,Beowulf, Grendel'in kolunu koparana dek mücadele sürer.

7-Ölümcül bir yara alan Grendel kaçır.

8-Beowulf dev pençeyi Heorot'un tavanına asar.

Savaşçılar Sevinir

- 1-Ertesi sabah, savaşçılar ve bütün kabile liderleri, Beowulf'un zaferini kutlamak için Heorot'da toplanırlar
- 2- Bazıları, Gerendel'in kanıyla kıpkırmızı olmuş bataklığa kadar, ejderin kanlı ayak izlerini takip eder.
- 3-Hrothgar'ın ozanı, geleneksel şarkılar ve Beowulf'un zaferiyle ilgili doğaçlama hikâyelerle topluluğu eğlendirir.
- 4-Ozanın söylediği hikâyelerden biri, Beowulf'un şerefine anılan, eski kahramanlarda Sigemund'a aittir; ozan, kötü bir yönetici olarak halkına acı ve ölüm getiren, Heremod'la ilgili de bir şarkı söyler.

Konuşmalar

- 1-Hrothgar, topluluğa hitaben bir konuşma yapar
- 2- Beowulf'un büyük zaferi için Tanrı'ya şükreder.
- 3-Beowulf kısaca mücadeleyi anlatır ve onu kıskanan Ungerth bile sessiz kalacak kadar etkilenir.
- 4- Heorot temizlenip, düzenlenir, Beowulf'un şerefine bir şölen düzenlenir.
- 5-Beowulf ve savaşçı arkadaşlarına hediyeler verilir.
- 6-Kutlama sırasında, Hrothgar'ın ozanı, bir başka Danimarka zaferi olan Finnsburh hikâyesiyle Beowulf'u onurlandırır.

Bölüm II Grendel'in Annesi

Grendel'in Annesinin Saldırısı

- 1-Grendel'in ölümünü izleyen gece, Heorot'da yıllardır ilk kez, savaşçılar rahat uyurlar, ejderin zulmü artık geride kalmıştır.

2-Fakat Grendel'in intikam almaya niyetli bir annesi olduğunun farkında değildirler.

3-Grendel'in annesi bataklıktan çıkar ve Heorot'a baskın yapar, Grendel'in pençesini alır, soylulardan birini kaçıtır.

4- Beowulf, Grendel'in annesinin peşine düşmeye karar verir.

5- Hrothgar, Beowulf'a daha fazla ün ve ödül sözü verir.

Grendel'in Bataklığına Yolculuk

1-Beowulf ve arkadaşları, Grendel'in yaşadığı bataklığa gider, büyük yılanlar ve su canavarlarının yaşadığı karanlık ve uğursuz bir yer olduğunu görürler.

2-Beowulf, savaş giysilerini giyer ve gölgede düşmanı aramaya hazırlanır.

3- Unferth, kılıcını Beowulf'a vererek kibirini kırar.

4-Beowulf, son sözleri olabilecek kelimeler söyler.

5-Beowulf, elinde Unferth'in verdiği kını içindeki Hrunting adlı kılıç ile bataklığa dalar.

6-Gölün derinliklerinde, anne onu öyle sıkı yakalar ki kılıcını çekemez.

7-Anne Beowulf'u göz kamaştırıcı ışıkla aydınlatılmış sualtı mağarasına sürükler, bu sırada, zırhı onu su canavarlarının saldırılarından korur.

8-Mağaraya vardıklarında, Beowulf saldırıya geçmeyi başarır, fakat Hrunting anne ejderin sert derisi karşısında etkisiz kalır.

9- Beowulf, anne ejderle boğuşmaya çalışır, Grendel'da olduğu gibi öldürücü kavrayışı yakalayamaz, anne yere düşerse, hemen Beowulf'un saldırısına karşılık verir ve çok geçmeden üzerine oturur, bıçağını çeker fakat Beowulf'un zırhını delemmez.

10-Tekrar ayağa kalkan Beowulf büyük bir kılıç görür, zorlukla kalırır ve kuvvetlice sallar, anne ejderin kafasını kopararak onu öldürür.

11- Birden, mağara kutsal bir ışık tarafından aydınlatılır, Grendel'in ölü bedeni görünür.

12- Beowulf, anne ejderin geri aldığı pençe yerine, zafer nişanı olarak Grendel'in kafasını keserek alır.

13-Dev kılıç, şaşırtıcı bir şekilde erir, geriye sadece Beowulf'un Grendel'in kafasıyla birlikte bataklığın yüzeyine taşıdığı kabzası kalır.

14-Bataklığın dışında, Beowulf'un öldürüldüğünü düşünen Danimarkalılar Heorot'a döndüğü için, sadece Geatlılar beklemektedir.

15-Beowulf, Hrothgar'a Grendel'in başını sunar, anne ejderle olan mücadelesini anlatır, Hrothgar ve halkının güvende olduğundan emin olması için, dev kılıcın altın kabzasını krala verir.

Hrothgar bir Savaşçının Nasıl Olması Gerektiğini Açıklar

1- Kral, kabzayı inceler.

2- Beowulf'a şöhretin ve başarının tehlikeleri, hayatın kötü sürprizleriyle ilgili öğüt verir.

3-Grendel gelene kadar elli yıl ülkesini başarıyla yönettiğini ve büyük bir servet sahibi olduğunu anlatır.

4- Beowulf'un zaferi için Tanrı'ya şükreder.

5- Savaşçılar eğlenirler ve güvende uyurlar.

6- sabah olunca, Beowulf Unfert'e Hrunting'i geri verir.

7-Çeşitli hediyeler alıp Danimarkalılarla vedalaşırlar.

8-Beowulf ve adamları gemilerine döner, Geatland'e doğru yelken açarlar.

9-Beowulf'un kralı Hygelac'ın muhteşem sarayına varır.

10- Weaththeow'un Heorot'daki hayranlık uyandıran misafirperverliğini anımsatan bir sahne vardır, Hygd'e içki sunarlar.

11- Hygelac, Beowulf'a seyahatinin nasıl geçtiğini sorar.

12- Genç kahraman, Scyldings macerasını özetler, Grendel'i nasıl alt ettiğini, annesinin sürpriz saldırısını ve bataklığın dibindeki mağarada kazandığı zaferi anlatır.

13- Kral Hygelac ve kraliçe Hygd'e değerli hediyeler sunar, Wealththeow'un verdiği muhteşem altın gerdanlığı kraliçeye hediye eder.

14-Hygelac da Beowulf'u nadir bulunan, aile yadigarı, altın kaplı bir kılıçla ödüllendirilir, ayrıca toprak, şato ve taşla onurlandırır. Ülkenin efendisi olur ama hala Hygelac'ın tebasındadır.

Beowulf Kral Olur

1-Yıllar geçer. Hygelac savaşta ölür, Beowulf'un desteğiyle, oğlu Heardred tahta geçer.

2-Heardred, İsveçliler tarafından öldürülünce Beowulf, Geat kralı olur ve ülkeyi elli yıl başarıyla yönetir.

Ejderha Saldırır

1- Korkunç bir ejderha, geceleri ortalıkta gezerek korku salmaya başlar.

2-Beowulf'un büyük şatosu da dahil, birçok evlere zarar verir

3- Ejderha, artık yaşamayan bir kabilenin üçyüz yıllık gizli hazinesine bekçilik etmektedir.

4-Zalim efendisinden kaçan yalnız bir Geat, hazineden bir kupa çalmış ve ejderhayı öfkelenmiştir.

5-Ejderhanın öfkesinin ve intikam duygusunun nedeni sürahiyi çalan bu Geat'lı olmuştur.

Beowulf'un Saltanatını ve Ejderhaya Saldırmaya Hazırlanmış olduğunu Öğreniriz

1-Ejderhanın gece saldırılarını duyan Kral Beowulf, ilk olarak, halkının başına bu belayı sardığı için Tanrı'yı kızdıracak ne yaptığını düşünür.

2-Yaşlı savaşçı Beowulf, koruyucu olarak sorumluluğu alarak, canavarlarla yüzleşmek için savaş hazırlığına başlar.

3-Artık yaşlı bir adam olmasına karşın, ejderhayı tek başına yenebileceğine inanır.

4-Grendel ve annesine karşı kazandığı zaferleri hatırlar.

- 5- Her zaman silahların ve taktiklerin öneminin bilincinde olarak, Beowulf, demirden yeni bir kalkan hazırlatır, daima kullandığı ıhlamur ağacından yapılan kalkanının, ejderhanın alevinden yanacağını düşündüğü için bu çözümü bulur.
- 6-Yaşlı savaşçı, cesur ve kararlı olarak yola koyulur.

Beowulf Ejderhayı Ziyaret Eder

- 1- En güvendiği onbir adamıyla ejderhayı aramaya başlar.
- 2- Pek gönüllü olmasa da, hazineden kupa çalan hırsız, Beowulf ve adamlarına yolu gösterir.
- 3-Ejderhanın mağarası, deniz kenarında, kayalıklarla sahil arasındadır.
- 4-Oraya vardıklarında, Beowulf'un hayatı gözlerinin önünden geçer, eski görkemli günlerini, kralı ve halkı için kazandığı zaferleri anımsar.
- 5-Son savaş konuşmasını yapar.
- 6-Ejderhayla tek başına savaşacaktır.

Beowulf Ejderha İle Dövüşür

- 1-Kayalıkların altında mağaranın girişini bulur.
- 2-Alevler yüzünden içeri giremeyeceğine karar verir, ejderhayı çağırır ve ikisi karşı karşıya kalırlar.
- 3-Beowulf'un yeni kalkanı umduğundan daha az koruma sağlar, kılıcı ejderhanın derisine işlemez.
- 4-Yaralı, yaşlı kahramanın yardıma ihtiyacı vardır.
- 5-Bu kritik anda, adamlarından sadece biri dışında hepsi, yakındaki ormana kaçarlar.
- 6- Kalan genç Wiglaf, ilk savaşı olmasına karşın, kralı terk edemez.
- 7-Wiglaf, diğer on adama, Beowulf'un verdiği hediye ve toprağa karşılık, her şartta onu korumaya and içtiklerini hatırlatır.
- 8- Adamlar geri dönmez.

9-Beowulf, ejderha ile birebir savaşmaya niyetli olsa da yardıma ihtiyacı olduğunu gören Wiglaf lebileceğinin farkında olmasına rağmen, Beowulf'un demir kalkanının arkasına sığıdır.

10-Beowulf, kılıcını son kez sallamak için gücünü toplar, ne yazık ki kılıcı, ejderhanın kafasında kırılır.

11-Ejderha tekrar saldırır, keskin dişleriyle Beowulf'un boynunu ısırır.

12-Wiglaf, ejderhanın başının altında savunmasız bir yer bulur ve kılıcını saplar, ejderhanın alevi azalır.

13-Beowulf bıçağını kullanmak için gücünü toplar ve canavara saplayarak onu öldürür.

Beowulf'un lm

1- Wiglaf onu rahatlatmaya çalışırken, ölmek üzere olduğunun farkında olan Beowulf son sözlerini söyler.

2-Hayatta en sevdiği kişi Beowulf'un ölümüyle yıkılan Wiglaf, cansız bedeninin üzerine eğilir, ona can vermek istercesine kralını nazikçe temizler.

3- Ormandan dönen adamları, yeni krallarının acımasız azarlamasıyla karşılaşırlar.

4-Wiglaf savaşla ilgili haber bekleyen Greatlılere bir haberci gönderip Beowulf'un öldüğünü bildirir.

5- İsveçlilerle yeniden çıkabilecek sorunları tahmin ederek, Geatlerle olan kan davalarının hikâyelerini anlatır.

Wiglaf Korkaklarla Konuşur

1- zgn Wiglaf, yanındakileri Beowulf ve ejderhanın cansız bedenlerinin olduğu yere çağırır.

2-Wiglaf, topluluğa eski krallarının cenaze töreni ile ilgili isteklerini bildirir ve Whale kayalıklarında yakılacağı yeri hazırlamalarını sağlar.

3- Yeni kral ve yedi hizmetkar, birlikte ejderhanın mağarasındaki hazineyi çıkarırlar.

4-Hazinenin lanetli olduğu ve Beowulf ile birlikte gömülmesi gerektiği açıklanır.

5-Cenazenin yakılacağı odun yığını uzaktaki denizcilerin görebileceği kadar büyüktür.

6-Kraliçe, ölen kahraman için bir ağıt söyler, Beowulf'un koruması olmadan Geatlilerin geleceğinin ne kadar korkunç olacağını anlatır.

Cenaze

1- Cenazenin gömüleceği höyüğün inşası on gün sürer.

2- Beowulf'un külleri ve uğruna öldüğü hazine buraya gömülür.

3-Geatlılar, dünyadaki krallar arasında şöhrete en düşkün, en kibar, en hoşgörülü kral Beowulf için yas tutar.

Beowulf Destanındaki Karakterler

Beowulf: Beowulf mükemmel kahramanın en güzel örneğidir. Nazımda Beowulf'un kahramanlıkları iki evrede yansıtılır; gençliğindeki kahraman Beowulf,³⁸ olgun yaşındaki kahraman Beowulf.³⁹ Beowulf'un kahramanlıkları Grendel,⁴⁰ Grendel'in annesi⁴¹ ve ejderha⁴² mücadelelerinde izlenir. Beowulf'un hayatındaki bu iki evre arasında elli yıllık bir zaman dilimi bulunur.

Gençliğinde Beowulf güçlü ve cesur bir savaşçıyı temsil eder. Grendel ve Grendel'in annesine karşı savaşları cesaretinin göstergesidir. Bu kahramanlıkları gösterirken hayatına daha önce bilmediği krallık (ülke

³⁸ ek I, s.1–57.

³⁹ ek I, s.58–90.

⁴⁰ ek I, s.20–23.

⁴¹ ek I, s.43–49.

⁴² ek I, s.70–75.

yönetmek) meziyetini de ekler. Hrotgar, epik boyunca genç savaşıya baba figürü olarak gösterilirken, Beowulf'a olgun bir yöneticinin nasıl olacağını ipuçlarını verir.⁴³

Olgun yaşındaki kahraman Beowulf hayatının orta yaşlarından başlayarak son günlerine kadar Geat ülkesinde geçen zamanlarını kapsar.⁴⁴ Hygelac'ın ölümünü izleyen zamanda Beowulf ile ilgili yeni bir karakter özelliğine şahit oluruz. Kendisi kral olmak için heveslenmek yerine kraliyet ailesine sadakat ve Hyglac'ın oğlunu veliht görür.⁴⁵ Kraliyet için ne kadar değerli olduğunu böylece ispatlar.

Final bölümünde halkının menfaatlerini kendi kişisel çıkarlarından önce düşünen sorumluluk sahibi Beowulf'u tanırız.⁴⁶ Bu özelliği daha önceki bölümlerden aşına olduğumuz gözüpek savaşçı Beowulf'tan oldukça farklıdır.

Kral Hrothgar: Hrothgar, Danimarka kralıdır. Grend ile karşılaşana kadar askerî başarıları ile gurur duyar.⁴⁷ Olgun ve yaşlı bir kraldır. Beowulf'un gençliğinde simgelenen savaşıdan bambaşka bir yönetici tipini temsil eder. Hrothgar'ın hayatı boyunca yaşadığı iyi ve kötü günler onu gözü kara savaşıdan çok hayatı tanıyan bir yönetici yapmıştır.⁴⁸ Beowulf'a sadece baba figürü olmakla kalmaz, gelecekteki yaşamında nasıl bir kral olup halkını yöneteceğini de belirler.

Grendel: Beowulf'un macerası boyunca savaştığı üç canavardan birisidir. Dış görüntüsü her ne kadar bir hayvana, bir canavara benzese de,⁴⁹ insani duygular

⁴³ ek I, s.12,18,27,29,30,54–57.

⁴⁴ ek I, s.58–90.

⁴⁵ ek I, s.64.

⁴⁶ ek I, s.65,70–72.

⁴⁷ ek I, s.1–3.

⁴⁸ ek I, s.10,12–13,27,29–30,40–42,54–57.

⁴⁹ ek I, s.4

taşıdığını söyleyebiliriz. Grendel'in Danimarkalılara karşı kızgınlığının ve saldırganlığının altında yalnızlığı ve kıskançlığı yatıyor olabilir.

Grendel'in Annesi: Beowulf'un macerasında savaştığı ikinci canavardır. Oğlunun intikamını almak gibi insani bir duyguyla Heorot'a gelen anne,⁵⁰ Beowulf tarafından evinde öldürülür.⁵¹

Ejderha: Antik çağdan, güçlü bir sürüngendir. Gizli bir mağaradaki hazinenin koruyucusudur.⁵² Beowulf ejderha ile hayatı pahasına savaşır.

Shield Sheafson: Shield Sheafson, efsanevi Danimarka kralıdır. Kahramanlık ve liderliğin önemli ismidir. Nazımda, savaşçı krallığından bahsedilir. "iyi bir kraldı" cümlesi ile tanıtılır.⁵³

Grain: Danimarka'nın, destanda adı geçen Shield Sheafson'ın oğlu, Halfdane'nin babasıdır. "*Lidere ihtiyacı olan halka Tanrı'nın bir hediyesi*" olarak söz edilir.⁵⁴

Halfdane: Savaşta acımasız olan ve yaşlanana kadar ülkeyi yöneten bir kraldır. Halfdane; Hrothgar, Heorogar, Halga ve İsveç kralıyla evli adı geçmeyen biri olmak üzere dört çocuğu vardır.⁵⁵

Wealhtheow: Wealhtheow, Hrothgar'ın eşi, Danimarka kraliçesidir.⁵⁶

Unferth: Unferth, Beowulf'u kıskanan Danimarkalı savaşçıdır. Beowulf'un mükemmel savaşçılığı ile karşıt bir karakteri temsil eder. Grendel ile savaşmak

⁵⁰ ek I, s.38–42.

⁵¹ ek I, s.46.

⁵² ek I, s.58.

⁵³ ek I, s.1

⁵⁴ ek I, s.1–2

⁵⁵ ek I, s.4

⁵⁶ ek I, s.35

için ya isteği ya da cesareti Beowulf kadar olmadığından kahraman olarak nitelendirilemez. Beowulf'un Breca ile yaptığı yüzme yarışı hakkında dile getirdikleri,⁵⁷ Unferth'in onu kıskandığının bir göstergesidir. Heorot'u koruyamıyor olmaktan utanç duyar. Unferth'in Beowulf'a, Grendel'in annesi ile mücadele ederken kendi kılıcını vermesi⁵⁸ iyi bir adım olsa da onu ideal kahraman yapmaya yetmez.

Hrethric: Hrethric, Hrothgar'ın en büyük oğludur. Danimarka tahtına en yakın isimken kuzeni Hrothulf tarafından engellenecektir.

Hrothmund: Hrothmund, Hrothgar'ın ikinci oğludur.

Hyrothulf: Hyrothulf, Hrothgar'ın yeğenidir.

Aeschere: Aeschere, Hrothgar'ın güvenilir danışmanıdır.

Hygelac: Hygelac, Beowulf'un dayısıdır. Geat ülkesinin kralı, Hygal'in eşidir. Hygelac, Beowulf'un Danimarka'dan dönüşünden memnun olur.

Hygal: Geat ülkesinin akıllı, genç, güzel kraliçesi, Hygelac'ın eşidir. Hygal, kraliçe Moalþryth'ın karakter olarak zıttıdır.

Wiglaf: Beowulf'un dragon ile savaşında onun yanında olacak kadar cesur, tek savaşçısıdır. Efendisi için kendi hayatını tehlikeye atacak kadar kahraman ruhludur. Güçlü, korkusuz, sadık bir hizmetkârdır. Kahramanlığın ve krallığın gelecekteki durumlarını temsil eder. Beowulf'un yerine gelecekte ideal kahraman ve kral olacağını düşündürür.

⁵⁷ ek I, s.13–14.

⁵⁸ ek I, s.44.

King Hrethel: Babasının ölümünden sonra Beowulf'u vasesyeti altına alan Geat ülkesi kralıdır.

Breca: Beowulf'un yüzme müsabakası yaptığı çocukluk arkadaşıdır. Unferth, Breca ile Beowulf arasındaki bu yarıştan bahsedince, Beowulf tüm detayları ile olanları anlatır.

Kral Heremod: Efsanevi bir kraldır. Heorat'da Kral Heremod'un kahramanlıkları Beowulf'unkiler ile karşılaştırılır.

Kraliçe Moalþryth: Kendisine kötü baktığını düşündüğü herkesi cezalandıracak kadar kötü oluşuyla ünlü efsanevi bir kraliçedir. Hygd'ın nazik davranışlarını öne çıkarmak için epikte sözü geçer.

İKİNCİ BÖLÜM

DEDE KORKUT VE BEOWULF'DA TOPLUMSAL HAYATA İLİŞKİN MOTİFLER

I) STITH THOMPSON VE MOTIF INDEX OF FOLK LITERATURE

Stith Thompson⁵⁹ 7 Mart 1885'te John Thompson ve Elizabeth McClaskey oğulları olarak kentucky'de dünyaya geldi. İskoç – İrlanda, Fransız, İngiliz ve Holanda ve Alman soyağacına sahiptir.

1897 yılında aile hem parasal durumlarını iyileştirmek hem de oğullarına daha iyi bir eğitim sağlayabilmek için İndiana'ya taşındı. Stith Thompson'un burada başladığı el işi eğitimi lisesindeki başarısızlığı onu başka branşlarda eğitime zorladı ve İngilizce Öğretmenliğini seçti. 1902'de Bobbs- Merrill yayınevinde çalışmaya başlaması James Whitcomb Riley ve Booth Tarkington gibi edebiyatın içinden önemli isimler tanınmasını sağladı.

Butler Kolejinde, klasik Latin ve Yunan Edebiyatı öğrendikten sonra Kentuck dönüp, bir lisede İngilizce dersleri verdi. Bu işten az para kazanması iş tecrübesinin geliştirmesi yanında önemsiz bir ayrıntı olarak kaldı. Modern tiyatroya karşı içinde oluşan ilgi ve merakı Wisconsin Üniversitesinde eğitim olarak giderdi. Prof. Arthur Beatty'nin tavsiyesi ile Fransızca ve Almanca öğrenip ilk folklor araştırmalarını yaptı. Prof. Beatty'nin Thompson'un folklor ilgisini körükleyecek davranışları oldu. Örneğin Kuzey Amerika ve Afrika'daki ilkel insanların şarkılarını derlemesini istedi, Thompson içine baladların halihazırdaki köklerini sorgulayacak şüphe düşürdü, ve en önemlisi Thompson'un bitirme tezi olan *"The Return from the Dead in Popular Jales and*

⁵⁹ Martin Peggy, Stith thompson, *His Life and His role in Folklore Scholarship, FGP Monograph Series Volume II*, İndiana. University, Bloomington, İndiana.

Ballads” ile onu motiflere götürecek folklor araştırmalarını başlattı.

Üniversite eğitiminden sonra, tekrar İngilizce öğretmenliği yaparken kendi kendine Norveç’çe, Flemenk’çe, İsveç’çe, Danimarka’ca ve Rusça öğrendi. Aynı zamanda pozitivist yazarlara olan ilgisiyle, okumalarını bu yönde arttırarak felsefe ve dil bilimi konularında da kendisini geliştirdi.

Stith Thompson, Harvard’da doktorasını yaparken “*European Tales Among the North American Indians*” adlı çalışması sırasında Avrupa halk hikâyesini toplamaya ve incelemeye başladı. Folklor tarihinde başka bir önemli isim olan Archer Taylor ile tanıştı ve ömür boyu sürececek dostlukları sırasında Avrupa’ya 1913 yılında birlikte gittiler. Harvard yayınlarının çok uzun olduğu gerekçesiyle yayınlamadığı doktora tezi, 1919 yılında Colorado Koleji tarafından “*European Tales Among the North American Indians*” adıyla yayınlandı. Bu yayın onun tanınması yolunda büyük bir adım olurken, folklor çalışmalarına yoğunlaşması konusunda da yüreklendirdi.

1923’te Bloomington ve Indianapolite folklor dersleri vermeye ve motif toplamaya başladı.

1925 yılında Thompson Avrupa ve Kuzey Amerika Kızılderililerinin folklorlerinden derlenen dörtyüz sayfalık motif-Index’ini tamamladı. Bundan on yıl sonra, 1935’te Thompson 50 yaşında iken Motif, Index of Folk Literature’ın tamamının ilk baskısını yayınladı.

1939’da New York Üniversitesinin İngiliz Edebiyatı Bölüm Başkanlığı teklifini, büyük şehirde yaşamaktan hoşlanmadığı için kabul etmedi. Indiana Üniversitesinde çalışmaya devam etti ve aynı yıl Amerika’nın ilk folklor Profesörü oldu.

1942’de, Amerikanın ilk folklor enstitüsü okulunu açarak öğrencileri ve

bilim adamlarını bir araya getirdi.

Hayatı boyunca yaz okulları düzenledi. Üniversitede ders verdi, kongrelere katıldı ve araştırmalar yapmaya devam etti. 10 Ocak 1976'da, 90 yaşında öldü.

The Motif – Index Of Folk Literature

The Motif – Index, Thompson'ın kırk yıllık araştırma sonunda oluşturduğu en önemli eseridir. Thompson, indeksinde dünya çapında derlediği halk ürünlerindeki benzerlikleri listeler. Diğer indeks çalışmasını yapan Aarne'nin "the Type-Index'te" oluşturduğu hikâyelerin yarısı, Thompson'ın motiflerinden birine sığacak kadar geniş kapsamlı bir çalışmayı oluşturur. The motif – index'te motifler akademisyenler için pratik bir motif listesi işlevi taşır. The motif – index'te olduğu gibi motifler, konularına göre sınıflandırılmıştır ve the type Index'te olduğu gibi the motif-index'tede motifler arası bağlantıyı yazar kurmaz. The motif- index'te çalışma, bioloğlarının bilimsel sınıflama sistemlerine benzer Thompson, motiflerinin evrensel bağımsız elemanlar olduğunu savunur.

Von Hahn, J. Jacobs, Köhler gibi akademisyenler The Motif-Index için çalışmalar yaptıysa da bunlar çok dar kapsamlı çalışmalar olarak kalır.

The Motif-Index'in dikkat çekici özelliklerinden biride gelecekteki araştırmacıların genişletebileceği, yeni modele ve motifler ekleyebileceği bir düzende hazırlanmış olmasından kaynaklanır.

"Hikâye etmenin en küçük unsuru" şeklinde tarif edebileceğimiz motif kavramı hakkında şimdiye kadar pek çok şeyler söylenmiştir. Nakışta, resimde ve mimaride motif kavramı ile halk nesrindeki motif kavramı arasında epeyce fark vardır. Halk nesrinde motif olabilmesi için, olağanüstülüğün olması gerekmektedir. Bu olağanüstülük kahramanda olayda, zamanda mekanda

kısacası bir nesirdeki her türlü hadisede karşımıza çıkar.⁶⁰

Thopson “*The Folktale*” adlı eserinde motifleri üç kısma ayırır. Birinci grupta yer alanlar “*tanrılar, olağanüstü hayvanlar, cadılar, devler ve periler*” gibi şahane yaratıklar ve hatta gözde olan en küçük çocukveya hain üvey anne gibi gelenek tarafından bilinen insan karakterlerini de içine alan masalın aktörleridir. İkinci grupta ise hareketin arkasındaki büyülü objeler olağanüstü görenekler, acayip inançlar ve benzeri unsurlardır. Üçüncü grupta ise tek tek olaylar yer alır.⁶¹

Stith Thompson tarafından belirlenen motiflerin ana başlıkları ve incelediğimiz cemiyet maddesinin alt başlıkları şöyledir:

- A. Mitolojik motifler.
- B. Hayvanlar.
- C. Yasak.
- D. Sihir.
- E. Ölüm.
- F. Harukuladelikler.
- G. Devler
- H. İmtihanlar
- J. Akıllılar ve aptallar.
- K. Aldatmalar.
- L. Kaderin ters dönmesi
- M. Geleceğin tayini
- N. Şans ve kader.
- P. Cemiyet.

P10 Krallar

P10 – Kralların doğduğu özel yerler

⁶⁰ Alptekin Ali Berat, *Halk Hikâyeleri Motif Yapısı, Akçağ Yayınları, İstanbul, 1997, s. 29.7*

⁶¹ Oğuz M.Öcal, *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı, Grafiker Yayınları, Ankara, 2004, s. 94.*

- P11 – Kralların seçimleri
- P12 – Kralların kişilikleri
- P13 – Krallarla ilgili gelenekler
- P14 – Kralların uygulamaları
- P15 – Kralların maceraları
- P16 – Kralların saltanatının sonu
- P17 – Kralın başarıları
- P18 – Kralların evliliği
- P19 – Krallarla ilgili diğer motifler

P20 Kraliçeler

- P21 – Kraliçenin suçlu maiyet için aracı olması
- P22 – Kraliçenin nişanlısının katiliyle evlenmesi
- P23 – Kraliçenin kralı savaşa ikna etmesi
- P24 – Kraliçenin galip kraliçeye vergi ödemesi
- P25 – Kraliçenin yönetime karışması
- P26 – Esir kraliçenin intiharı
- P27 – Kraliçenin ölümüne yas
- P28 – Kraliçenin evliliği
- P29 – Kraliçeler çeşitli

P30 Prensler

- P31 – Prensın eğitimi
- P32 – Prensın maiyetiyle ilişkileri
- P34 – Prensın kraldan korunmak için hapse atılması
- P35 – Bilinmeyen prensın oyunda çocukların lideri seçilmesi
- P36 – Kaçırılan prens
- P37 – Bebek prensın doğum ayiniyle asaletinin dasdik edilmesi
- P38 – Prensın babasının ve Tanrı'nın korumasını kaybetmesi

P40 Prensesler

- P41 – Alt sosyal tabakadan biri sınavları geçmiş olsa bile prenses ile evlenemez

P50 Asiller

P51 – Asil kişinin kendisini zorluklardan tecribüseyile kurtarması

P55 – Asaletli ve vahşi adam

P60 Asil kadınlar

P61 Yabancılarla evlendirilen asil kadınlar

P90 Krallık ve asalet-çeşitli

P93 – Kraliyet için özel bazı yiyecek, alet, vs.

P94 – Muhtelif pozisyondakiler için giysiler

P95 – Başı dertteki bir asil kişinin ricasını reddetmenin imkânsızlığı

P100–199 Diğer toplumsal kurallar

P110 – Kralın vekilleri

P111 – Sürgün edilen vekil

P120 – Kilisede mevki sahipleri

P150 Zenginler

P150 – Çok zenginler

P151 – Dilenciler

P161 – Dilencilerin çocukları

P162 – Cüzamlılar

P163 – Dilencinin şiiir için kral tarafından ödüllendirilmesi

P170 Köleler

P171 – Hayatının sonuna kadar birine köle olmak

P172 – Kölelere emirler

P173 – Kralın esir oğlunun köle yapılması

P174 – Kölenin çocukları ve özgür insanın köle olması

P175 – Esirin ölümü

P176 – Esirin katil olması

P178 – Esirin özgür bırakılması

P190 Diğer toplumsal kurallar

P191 - Yabancıların toplumdaki yeri

P192 – Deliler

P200–299 Aile

P201 – Aile bireyleri arasındaki düşmanlık

P202 – Hiç akrabası olmadığı için yakınan kişi

P203 – Ataların kemikleriyle oyun

P205 – Akrabalarla savaşmayı reddetmek

P210 – Karı-koca

P211 – Kan davasında babasının tarafını tutan kadın

P212 – Akrabalardan daha merhametli kadın

P213 – Akrabalardan daha merhametli koca

P214 – Kocasının kanını içen eş

P216 – Kocasını ikna edebilen tek kişi olarak kadın

P230 Ebeveynler ve çocuklar

P231 – Anne ve oğul

P232 – Anne ve kız

P233 – Baba ve oğul

P234 – Baba ve kız

P236 – Hayırsız evlat

P237 – Ebeveyni tarafından dövülen kız

P241 – Oğlu yerine cehenneme giden ebeveyn

P242 – Babalarının günahları için cezalandırılan çocuklar

P250 Kardeşler

P251 – Erkek kardeşler

P252 – Kız kardeşler

P253 – Kız ve erkek kardeşler

P260 Evlilik akrabalıkları

P261 – Kayınpeder

P262 – Kayınvalide

P263 – Kayınbirader

P264 – Baldız-görümce

P265 – Üvey evlat

P270 Akrabalar

P271 – Besleme babası

P272 – Sütanne

P273 – Süt erkek kardeş

P274 – Süt kız kardeş

P275 – Süt oğul

P280 Üvey akrabalar

P281 – Üvey baba

P282 – Üvey anne

P283 – Üvey erkek kardeş

P284 – Üvey kız kardeş

P290 Diğer akrabalar

P291 – Büyükbaba

P292 – Büyükanne

P293 – Amca-dayı

P294 – Hala-teyze

P295 – Kuzenler

P296 – Vaftiz anne-baba

P297 – Yeğen (erkek)

P298 – Yeğen (kız)

P300–399 Diğer sosyal ilişkiler

P310 – Arkadaşlık

P312 – Kan kardeşliği

P313 – Süt kardeşliği

P314 – Tartışan arkadaşların çarpışması

P315 – Birbiri için ölümü göze alan arkadaşlar

P316 – Diğeri için hayatını feda eden arkadaş

P317 – Arkadaşının hakkında kötü konuştuğuna inanma

P318 – Karanlık işlerde arkadaşına uymayı reddetmek

P319 – Arkadaşlık-çeşitli

P320 – Konukseverlik

- P322 – Konuk edilen misafir
P323 – Misafirine evdeki olanaksızlığı söylemekten çekinen evsahibi
P324 – Misafirini hediyelerle onurlandıran evsahibi
P325 – Misafirine amade edilen evsahibinin eşi
P326 – Evsahibi dönmediği takdirde misafire kalan ev
P327 – Kutlama
P328 – Aile tarafından eğlendirilen yabancılar
P331 – Ciddi hikâyeler anlatıldıktan sonra istenilen yardımın reddi
P332 – Bencil misafir
P334 – Uygunsuz evsahibinin misafiri ayrılmaya zorlaması
P336 – Misafirlerini ağırlamak için zorluk çeken insanlar
P337 – Kış misafirlerinden iş, spor, eğlence, vs. isteyen kral
P338 – Yuvarlak ziyafet sofrasında oturmak
P340 – Öğretmen-öğrenci
P342 – Öğretmeniyle münazaraya giren öğrenci
P360 – Efendi ve hizmetçi
P361 – Sadık hizmetkâr
P362 – Veliâht prense eğitim veren sadık hizmetkâr
P365 – Sadakatsiz hizmetkâr
P366 – İyi özellikleri gibi yanlışlarının a söylenmesini isteyen efendi

P400–499 Ticaret ve Meslekler

- P401 – Babasının ticaretini devam ettirmekte ısrarlı oğul
P410 – İşçiler
P411 – Köylü-çiftçi
P412 – Çoban
P413 – Denizci
P414 – Avcı
P415 – Maden kömürü işçisi

P 420 Eğitimli işler

P421 – Yargıç

P424 – Doktor

P425 – Yazıcı

P426 – Rahipler

P427 – Ozan

P428 Müzisyen

P430 Sermaye sahibi

P431 – Tüccar

P435 – Tefeci

P440 Zanaatkr

P441 – Terzi

P442 – Fırıncı

P443 – Değirmenci

P444 – Mobilyacı

P445 – Dokumacı

P446 – Berber

P447 – Nalbant

P448 – Kasap

P451 – Eğirici

P453 – Ayakkabıcı

P454 – şapkacı

P455 – Duvarcı

P456 – Marangoz

P457 – Badanacı

P458 – Oduncu

P459 – Diğer zanaatlar

P460 – Diğer meslekler

P 461 – Asker

P471 – Oyuncu

P475 – Hırsız, haydut

- P481 – Astlolog
P482 – Ressam
P483 – Hokkabaz
P485 – Filozof
P500–599 Hükümet
P500 – Hükümet
P510 – Mahkeme
P511 – İdam şeklini seçmesine izin verilen suçlu
P513 – İdam yerine çarpışmayı göze alan suçlu
P515 – Suçlunun geç gelen özrü
P516 – En genç yargıcın en erken karar vermesi
P517 – Bir hanımın ricasıyla işlenen suç
P518 – Sığınak
P522 – Kanunlar
P523 – Dava açmak
P524 – Yasal güvenlik
P525 – Kontratlar
P526 – Meşru kaideler
P531 – Gelirin vergilendirilmesi
P534 – Feodal haraç
P535 – Para cezaları
P536 – Vergi hatası cezası
P537 – Maaşın ödenmesi
P541 – Yasa yapmak
P548 – Çeşitli yasal adetler
P550 – Askerî ilişkiler
P551 – Ordu
P552 – Savaş eğitimi
P553 – Silahlar
P554 – Savaş abideleri
P555 – Savaşta malubiyet

P556 – Savaşa meydan okumak

P557 – Askerî gelenekler

P561 – Müsabakalar

P600–699 Gelenekler

P611 – Yıkanırken karşılaşan kadınlar

P612 – Ölüm kararının açıklanmasından önce borozan çalınması

P613 – Ölünün ağzına cennet girişi için para koymak

P616 – Yeni gelenin geceyi prensesle geçirmek için zorlanması

P617 – Yeni bir çocuk doğarken insanların ağlaması

P621 – Gelinin atla gitmesi

P623 – Oruç

P631 – Yabancıнын ev halkından üstün tutulması

P633 – Yaşlıya hürmet

P634 – Bayram, ziyafet

P641 – Aldatılmış bir koca, çıplak bir adamı öldürmez.

P642 – Sadece cesurlar sakal bırakır

P644 – Kahraman giyinmeden sorulara cevap vermek istemez.

P651 – Çanlarla ilgili gelenekler

P665 – Cinsel becerileriyle öğünmek

P671 – Şaşırılmış gibi yapan kadın

P672 – Adamın sakalını onurunu kırmak için çekmek

P673 – Uzlaşma için ayak yıkamak

P674 – Gücünü kaybeden yaşlı adamın intihar etmesi

P675 – Pazarlığın kabulü anlamında kafaya dokunmak

P676 – Yalvarmak için ayaklara kapanmak

P677 – Duello

P700–799 Toplum-çeşitli

P710 – Milletler

P711 – Vatanseverlik

P715 – Irklar, soylar

P720 – Nüfus, ahali

P721 – Artan nüfus için salgın hastalıklardan medet ummak

Q. Mükâfat ve cezalar.

R. Esirler ve kaçaklar.

S. Anormal zulümler.

T. Evlilik

V. Din

W. Karakter ve özellikleri,

X. Mizah

Z. Çeşitli motif grupları

II) DEDE KORKUT HİKÂYELERİNDE TOPLUMSAL HAYATA İLİŞKİN MOTİFLER

P12 - Kralların Kişilikleri

- Hanlar hanı Bayındır (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı-Oğuz beylerine her yıl verdiği ziyafette)
- Salur Kazan *“Kendi aslımı kendi kökümü yermem yok
Oğuz erenleri dururken seni övmem yok”* (Salur Kazan’ın Esir Olup Oğlu Uruz’un Çıkardığı Destan-Kazan’ın, tekürün Oğuz’u yer, kâfiri öv sözüne karşılık cevabı)
- Salur Kazan
*“Altı defa Oğuz vardı alamadı
O kaleye altı tane erle ben Kazan vardım
Altı güne koymadım onu aldım
Kilisesini yıkıp yerine mescit yaptım ezan okuttum
Kızını gelinini ak göğsümde oynattım
Beyleri kul ettim
O zaman bile erim beyim diye övünmedim
Övünen erleri hoş görmedim”*
(Salur Kazan’ın Esir Olup Oğlu Uruz’un Çıkardığı Destan-Kazan’ın, tekürün kafiri öv isteğine cevabı)
- Salur Kazan
*“At ile Karun eline baskın yaptım
Ak Hisar Kalesinin burcunu yıktım
Ak akçe getirdiler bakırdır dedim
Kızıl altın getirdiler bakırdır dedim
Elâ gözlü kızını gelinini getirdiler aldanmadım*

Kilisesini yıktım mescit yaptım

Altını gümüşü yağmalattım

O zaman bile erim beyim diye övünmedim

Övünenleri hoş görmedim”

(Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan-Kazan'ın, teküre kâfiri öv isteğine cevabı)

- Üç Ok, Boz Ok bir araya gelse Kazan evini yağmalatırdı. (İç Oğuz Dış Oğuz'un âsi olup Beyreğin öldüğü Destan)

P110 – Kralın Vekilleri

- Kazılık Koca, Bayındır Han'ın veziridir.
(Kazılık Koca Oğlu Yigenek D.)

P174 – Kölenin (esirin) çocukları ve özgür insanın köle olması

- Kırk ince belli kız, Kazan'ın hatunu Burla, Kazan'ın ihtiyarcık anası, oğlu Uruz ve Uruz'un kırk yiğidini Şöklü Melik'in adamları esir alır. (Salur Kazan'ın Evinin yağmalandığı Destan)
- Uruz'un esir düştüğü Oğuz beylerine duyurulur. (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu)
- Dirse Han esir oldu gider. (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı-Boğaç'ın annesi tarafından bulunup iyileştirildiğini duyan namertler, Dirse Han'dan çekindikleri için tuzak kurar ve esir ederler)
- Otuz dokuz yiğit ile Beyrek esir gitti. (Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı-Bayburd tekürü Banu Çiçek'in Beyrek ile evleneceğini öğrenince)
- Kazılık koca on altı yıl Düzmürd Kalesinde esir kalır. (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)

- Eğrek'i Alanca Kalesinde zindana attılar. (Uşun Koca Oğlu Segrek Destanı-akın'a çıkan, geçtiği illeri yağmalayan Eğrek'i, Kara Tekür yakalar.)
- Kazan'ı getirdiler, Toman'ın Kalesinde bir kuyuya hapsedtiler. (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan)
Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan'da Kazan Toman tekürü tarafından esir edilir.

P178 – Esirin Özgür Bırakılması

- Uruz'un başı için kırk cariye kırk kul azât edildi. (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Kırk evli kul ile kırk cariye Uruz'un başı için âzât edildi. (Kazan Bey Oğlu Uruz Beyin Esir Olduğu Destan)

P210 – Karı-Koca

- Karılar dört türüdür. Birisi solduran sop, birisi dolduran top, birisi evin dayağı, birisi ne dersin bayağıdır. (Mukaddime)
- Dirse Han, Bayındır Han'ın ziyafetinde kara otağa oturtulunca sinirlenir, eve gelir, hatununa durumu anlatır, fikrini sorar. Dişi ehlinin sözü ile büyük ziyafet verir. (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)
- Kazan'ın helâli, boyu uzun Burla Hatun (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Burla Hatun der *“Başımın bahtı evimin tahtı ... Göz açıp da gördüğün. Gönül verip sevdiğim. Bey yiğidim Kazan”*. (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Testan-Burla Hatun'un, Kazan'ın oğlu Uruz'a ot atıp baş kesmeyi öğreteceği seferden yalnız döndüğünü görünce yakarışı)
- Burla Hatun eşi Kazan için kâfire karşı yola çıkar (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destan)

- Burla, kâfire karşı savaşta Kazan'a yetişir. (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destan)
- Deli Dumrul eğine *"Yüksek yüksek kara dağlarım sana yaylak olsun, Soğuk soğuk sularım sana içme olsun, Tavla tavla koç atlarım sana binek olsun, Penceresi altın otağım sana gölge olsun, Katar katar develerim sana yük taşıyıcı olsun, Ağıllarda beyaz koyunum sana şölen olsun, Gözün kimi tutarsa, Gönlün kimi severse, Sen ona var, İki oğlancığı öksüz koyma"* (Duha Koca Oğlu Deli Dumrul Destanı)
- Dumrul, Tanrı'dan ya hatunuyla beraber ölmeyi ya da ikisinin canının da bağışlanmasını diler. (Duha Koca Oğlu Deli Dumrul)
- Duasını kabul eden tanrı Dumrul ile hatununa yüz kırk yıl daha ömür verir (Duha Koca Oğlu Deli Dumrul)
- Kan Turalı'nın eği, Tırabuzan tekürünün kızı, Selcen Hatun, eği uyurken düşmana karşı nöbet tutar. (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı)
- Selcen Hatun at sürer, hasmını bastırır, koçanını kovalamaz, aman dileyeni öldürmez (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Selcen Hatun, düşmanı önüne katar yener. Kan Turalı bunu gurur meselesi yapar. Selcen Hatun'u öldürmesi gerektiğini söyler.
- Selcen Hatun temrensiz ok ile, Kan Turalı karşılıklı vuruşma teklif ederek birbirlerinin sevgi ve sadakatini denerler. (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Begil ile eği dertleşir. Begil, Oğuz'a âsi olduğunu söyler. (Begil Oğlu Emre Destanı)

P212 – Akralardan daha merhametli kadın

- Deli Dumrul'a canını kurban veren hatunu-anası babası vermez. (Duha Koca Oğlu Deli Dumrul Destanı)

P216 – Kocasını ikna edebilen tek kişi olarak kadın

- Toman tekürünün karısı, Salur Kazan'ın kendisine anlattığı kâfir ölülerinin ellerinden yemeklerini alıp yediğine, sırtlarına binip gezdiğine inanır ve çok etkilenir. Tekürü, Salur Kazan'ı kuyudan çıkarması için ikna eder. (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkar Destanı)

P231 – Anne ve Oğul

- Boğaç anasına der *“ak sütünü emdiğim, ak bürçekli izzetli canım ana”* (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)
- Boğaç'ın anası dağ çiçekleri ile sütünü karıp, oğlunun yarasına sürer, yarayı iyileştirir. (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)
- Boğaç'ın anası, kırk nâmerdin Dirse Han'a yaptıklarını duyup, oğluna babasını kurtarmasını öğütler. (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)
- Kazan'ın ihtiyarcık anası deve boynunda asılı geçti. (Salur Kazan'ın İhtiyarcık Ana Evinin Yağmalandığı Destanı)
- Burla ile Uruz'un anlaşarak, Burla'nın kâfire şarap sunmasındansa, Uruz'un yapılacak işkenceye dayanma kararı almaları (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Uruz'un annesi ve babasının onuru için hayatını feda etmesi (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan-annesi Burla Hatun'un Şöklü Melik'e şarap sunarak babasının Salur Kazan'ın onurunu çiğnetmek yerine, Uruz canını fedaya hazırdır.)
- Beyrek esir düşünce, ak bürçekli anası boncuk boncuk ağladı. (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Burla, Uruz'a *“karşı yatan kara dağımın yükseği oğul”* (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destan)

- Burla'nın Oğlu Uruz'u evlendirmekle ilgili hayalleri – Kudretli Oğuz iline varıp, elâ gözlü gelin almak, ak otağlar dikmek (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destan)
- Uruz ölürse anasından ister el kızı helâline izin vermesini, onun olan gelin odasına başkasının girmesini, mavi giyip kara sarınsın (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destan)
- Burla Hatun oğlu Uruz'u kâfir elinden kurtarmak için yola çıkar (Kazan Bey Oğlu, Uruz'un Esir Olduğu Destan)
- Kan Turalı'nın ihtiyarcık anası (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)

P232 – Anne ve Kız

- Korkut Ata söyler “*Kız anadan görmeyince öğüt almaz*” (Mukaddime)

P233 – Baba ve Oğul

- Korkut Ata söyler “*Oğul babadan görmeyince sofraya çekmez*” (Mukaddime)
“*Oğul babanın yerine yetişenidir, iki gözünün biridir. Devletli oğul olsa ocağının korudur.*” (Mukaddime)
- Baba adını yürütmeyen hoyrat oğul doğmasa daha iyidir. (Mukaddime)
- Kam Gan oğlu Han Bayındır (Dirse Han oğlu Boğaç Han destanı)
- Ulağ oğlu Kazan (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Han Uruz'un babası Kazan (Salur Kazan'ın evinin Yağmalandığı Distan)
- Kıyan Selçuk oğlu Deli Dünder (Salur Kazan'ın Evinin yağmalandığı Destan)
- Kara Göne oğlu Kara Budak (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Eylük Koca oğlu Sarı Kulmağ kâfire Kazan'ın evini savunurken ölür. (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Kazan oğlu Uruz (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)

- Gaflet Koca oğlu Şîr Şemseddin (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Kazılık Koca oğlu Bey Yigenek (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Eylik Koca oğlu Alp Eren (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Selçûk oğlu Deli Durdar
- Kam Gan oğlu Han Bayındır (Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Kara Göne oğlu Kara Budak (Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Kazan Oğlu Uruz (Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Pay Püre oğlu Bamsı Beyrek (Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Beyrek esir düşünce, babası kaba sarığı yere çaldı, oğul oğul diye böğürdü. (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek)
- Yalancı oğlu Yaltacuk (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Kıyan Selçuk oğlu Deli Dunder (Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Ulaş oğlu Salur Kazan (Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Gaflet Koca oğlu Şîr Şemseddin (Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Ulaş oğlu Kazan Bey (Kazan Bey oğlu Uruz Bey'in Esir Olduğu Destan)
- Kazan, oğlu Uruz'a ok atmayı, baş kesmeyi öğretecek (Kazan bey Oğlu Uruz Beyin Esir Olduğu Destan)
- Uruz, babası kazan için canını kurban edebiliyor (Kazan bey Oğlu Uruz Beyin Esir Olduğu Destan)
- Uruz, babası Kazan'ın sözünü iki eylemez (Kazan bey Oğlu Uruz Beyin Esir Olduğu Destan)
- Oğul için baba ölmek ayıp olur (Kazan bey Oğlu Uruz Beyin Esir Olduğu Destan)
- Uruz Kazan'ın; *"karşı yatan kara dağının yükseği oğul, güçlü belinin kuvveti oğul, karanlıkta gözlerinin aydını oğul"* (Kazan bey Oğlu Uruz Beyin Esir Olduğu Destan)
- Kıyan Selçuk oğlu Deli Dunder (Kazan bey Oğlu Uruz Beyin Esir Olduğu Destan)

- Gaflet Koca oğlu Şîr Şemseddin (Kazan bey Oğlu Uruz Beyin Esir Olduğu Destan)
- Kazılık Koca oğlu Bey Yigenek (Kazan bey Oğlu Uruz Beyin Esir Olduğu Destan)
- Duha Koca oğlu Deli Dumrul (Duha koca Oğlu Deli Dumrul Destanı)
- Deli Dumrul babasına “*Ak sakallı aziz izzetli canım baba*” (Duha Koca Oğlu Deli Dumrul)
- Babası Deli Dumrul’a “*Canımın parçası oğul, Doğduğunda dokuz erkek deve kestiğim aslan oğul, Penceresi altın atağımın kabzası oğul*” (Duha Koca Oğlu Deli Dumrul)
- Kanglı Koca oğlu Kan Turalı (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Kanglı Koca oğlu Kan Turalı’ya “*Oğul kız görmek senden, mal rızık vermek benden*” (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Kan Turalı’nın ak sakallı babası (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Babası oğlancığını görünce sevinir (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Kam Gan oğlu Bayındır Han (Kazılık Koca Oğlu Yigenek destanı)
- Arşın oğlu Direk Tekür (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Kara Göne oğlu Budak (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Kara Göne oğlu Budak (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Kıyan Selçuk oğlu Deli Dünder (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Eylek Koca oğlu Dülek Evren (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Yağrınıcı oğlu İlalmiş (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Toğsun oğlu Rüstem (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Kazılık Koca oğlu Yigenek (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Aruz Koca’nın oğlancığı kaçarken düşer (Basat’ın Tepegöz’ü Öldürdüğü Destan)
- Düzen oğlu Alp Rüstem (Basat’ın Tepegözü Öldürdüğü Destan)
- Aruz oğlu Basat (Basat’ın Tepegözü Öldürdüğü Destan)
- Kam Gan oğlu Bayındır Han (Begil Oğlu Emre’nin Destanı)

- Begil evde oğlancıklarını okşamadan geçer (Begil Oğlu Emre'nin Destanı)
- Kazan oğlu Uruz (Begil Oğlu Emre'nin Destanı)
- Uşun Koca'nın iki oğlu Eğrek ve Segrek (Uşun Koca Oğlu Segrek Destanı)
- Salur Kazan oğlu Uruz (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan)
- Pay Püre oğlu Bamsı Beyrek (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan)
- Eylik Koca oğlu Dönebilmez Düek Evren
- Düzen oğlu Alp Rüstem (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan)
- Salur Kazan, Uruz'a
*"Kara dağımın yükseği oğul
 Karanlıkları gözleriin aydını oğul"*
- Aruz oğlu Basat (İç Oğuz Dış Oğuz Asi Olup Beyrek'in Öldüğü Destan)

P234 – Baba ve kız

- Pay Piçen kızı Banu Çiçek (Pay Püre'nin Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Han kızı boyu uzun Burla Katun (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destan)
- Tırabuzan tekürünün bir fevkalâde güzel dilber kızı var (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Tırabuzan tekürünün kızına istediği başlık üç canavarın öldürülmesi (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)

P251 – Erkek Kardeşler

- Hz. Ali'nin oğulları Hasan ile Hüseyin, iki kardeş övülür. (Mukaddime)

- Kazan Bey'in kardeşi Kara Göne (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Karacık Çoban, kardeşleri Kıyan Gücü, Demir Gücü'nü yanına alır, kâfire karşı yola çıkar. (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Karacık Çoban'ın iki kardeşi şehit olur. (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Kazan bey'in kardeşi Kara Göne (Kazan Bey Oğlu Uruz Beyin Esir Olduğu Destanı)
- Basat'ın kardeşi Kıyan Selçûk (Basat'ın Tepegözü Öldürdüğu Destan)
- Kazan'ın kardeşi Kara Göne (Basat'ın Tepegözü Öldürdüğu Destan)
- Segrek, kerdeşinin esir düşmesine dayanamayıp Alınca Kalesine yola çıkar (Uşun Koca Oğlu Segrek Destanı)
- Segrek'in anası *"Kara dağımın yükseği kardeş"* Segrek'e öğütler. (Uşun Koca Oğlu Segrek Destanı)
- Segrek *"Kardeşli yiğitler kalkar kopar olur
Kardeşsiz zavallı yiğit ensesine yumruk dokunsa
Ağlayarak dört yanına bakar olur"*
(Uşun Koca Oğlu Segrek Destanı)
- Salur Kazan'ın kardeşi Kara Göne (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı)

P253 – Kız ve erkek Kardeşler

- Banu Çiçek'in deli kardeşi Deli Karçar (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Beyrek esir düşünce, yedi kız kardeşi ak çıkarıp kara giydiler. (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Ağabeyim Beyrek (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı-kız kardeşi esaretten kaçan ve kılık değiştirip ozan olarak oğuz iline dönen Beyrek'i tanımaz ama çok benzetir.)

- Beyrek, kız kardeşlerini karalı mavili oturuyor bulur. (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)

P261 – Kayınpeder

- Dirse Han, hatunun han babasının güveyisi (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)
- Bayındır Han'ın güveyi Kazan (Salur kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Ak Melik Çeşme kızına nikâh eden Alp Eren (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Bayındır Han'ın güveyisi Salur Kazan (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Banu Çiçek'in kayınbabası (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Burla'nın han babasının güveyisi Kazan (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destan)
- Selcen Hatun, görünce kayınbabasını tanır. (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Segrek'in eşi "*babamdan daha iyi kayınbaba*" (Uşun Koca Oğlu Segrek Destanı)

P262 – Kayınvalide

- Dirse Han, hatunun anasının sevgisi (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)
- Banu Çiçek'in Kayınvalide (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek)
- Burla Hatun'un kadın anasının sevgisi Kazan (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destan)
- Selcen Hatun, görünce kaynanasını tanır (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Segrek'in eşi "*anamdan daha iyi kayın ana*" (Uşun Koca Oğlu Segrek)

P272 Sütanne

- Tepegözü beslemesi için Aruz sütanne getirir (Basat'ın Tepegöz'ü öldürdüğü Destanı)

P291 – Büyükbaba

- Bayındır Han, Uruz'un dedesi (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan)

P293 – Amca, dayı

- Kazan Bey'in dayısı Aruz Koca (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Kazan Bey'in dayısı Aruz (Kazan Bey Oğlu Uruz Beyin Esir Olduğu Destan)
- Yigenek'in dayısı Emen (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Uruz'un amcası Kara Göne (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destanı)
- Kazan'ın dayısı Aruz (İç Oğuza Dış Oğuz Asi Olup Beyrek'in Öldüğü Destanı)

P297 Yeğen (erkek)

- Tırabuzan tekürünün kardeş oğlu vardır. (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Basat'ın kardeşi Kıyan'ın elâ gözlü bebekleri öksüz kalır. (Basat'ın Tepegöz'ü Öldürdüğü Destanı)

-

P315 – Birbiri için ölümü göze alan arkadaşlar

- Kan Turalı kırk yiğidine canını kurban edebilir (Kanglı koca Oğlu Kan Turalı Destanı)

P316 – Diğeri için hayatını feda eden arkadaş

- Nâibi kılıcını sıyırdı, eline aldı, benim başım Beyrek'in başına kurban olsun dedi. Nâib paralandı, şehit oldu. Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek)

P319 – Arkadaşlık-çeşitli

- Banu Çiçek'in Beyrek'e gönderdiği kırmızı kaftanı, arkadaşları çok beğenince onlara da sıra ile giymelerini teklif eder. (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek)

P320 – Konukseverlik

- Kırdan yabandan eve bir misafir gelse, kocası evde olmasa, hanım onu yedirir, içirir, ağırlar, azizler gönderir. (Mukaddime)
- Hanlar hanı Bayındır, Oğuz Beyleri'ne ziyafet tertipledi. Attan aygır, deveden erkek deve, koyundan koç kestirdi. (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)
- Tırabuzan kafirleri Kan Turalı ve kırk yiğidi için ak çadır diker, alaca hali döşer, ak koyun keser, yedi yıllık al şarap içirir. (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Kazan, Dış Oğuz beylerini attan aygır, deveden erkek deve, koyundan koç kestirerek ağırlar, ziyafet verir. (İç Oğuz'a Dış Oğuz Asil Olup Beyrek'in Öldüğü Destanı)

P324 – Misafirini hediyelerle onurlandıran ev sahibi

- Bayındır Han, Begil'i misafir eder, güzel at, güzel kaftan, bol harçlık verir. Üç gün Begil'i av etiyle misafir eder. (Begil Oğlu Emre Destanı)

P327 – Kutlama

- Kazan, Uruz'u esaretten kurtarıncı kırk otağ diktirir, yedi gün yedi gece yeme içme olur, kırk evli kul ile kırk cariyeyi oğlunun başına çevirir, âzât eder. Kahraman yiğitlere kale ülke verir, cübbe çuha verir. (Kazan bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destanı)
- Kanglı Koca, oğlu Kan Turalı ve gelini Selcen Hatun'a düğün yapar. Kudretli Oğuz Beylerini ağırlar. Altınlıca gölgeğini dikip Kan Turalı gelin odasına girer. (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Aruz koca, ormandaki aslan-adamı alıp eve getirir. Şenlik yapılır, yeme içme olur. (Basat'ın Tepegözü Öldürdüğü Destanı)
- Uşun Koca, oğullarının ikisi de sağ salim gelince gümbür gümbür davullar çaldırır, altın tunç borular öttürtür. (Uşun Koca Oğlu Segrek Destanı) Attan aygır, deveden erkek deve, koyundan koç kesilir.
- Kazan güzel çimene çadır otağ diktirir. Yedi gün yedi gece toy düğün edilip, yeme içme olur. (Salur Kazan'ın)
- Kazan yeşil düzlüğe, güzel çimene çadır diktirir, otağ kurdurur. (İç Oğuz'a Dış Oğuz'un Asil Olup Beyrek'in Öldüğü)

P361 – Sadık hizmetkâr

- Burla Hatun'un kırk ince belli kızının, Burla'yı ele vermemek için hepsinin aynı anda kendisinin Burla olduğunu söylemesi. (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)

P365 – Sadakatsiz hizmetkâr

- Boğaç tahta çıkıpta babasının gözdesi olunca, Dirse Han'ın yiğitleri oğlu babaya vurdurup yeniden gözde olmak için plan kurar. (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)
- Boğaç'ın geri döndüğünü duyan 40 nâmert hizmetkâr yeni plan yapıp Dirse Han'ı kâfire eli bağlı, sicim boynunda götürüp esir ettirdiler. (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)

P412 – Çoban

- Karacık Çoban, kara kaygılı rüya görür. (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Esir düşen Uruz'a, kâfir kara çoban keçesi giydirir (Kazan bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destan)
- Aruz'un çobanı Konur Koca Sarı Çoban (Basat'ın Tepegöz'ü öldürdüğü Destan)
- Kâfirin at güden çobanı (Uşun Koca Oğlu Segrek destanı)
- Develeri güden deveci, kara koçu güden at çobanı, ağılları güden çoban (Uşun Koca Oğlu Segrek destanı)
- Sığıрмаç teküre kalenin alındığını haber verir. (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan)

P424 – Doktor

- Boğaç'ın anası, dağ çiçekleri ve kendi sütü ile merhemlediği oğlunu hekime emanet eder. (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)

P427 – Ozan

- Kolca kopuzlu ozan, beyden beye gezer. Erin cömerdini, cimrisini bilir.

(Mukaddime)

- Ozan dili çevir olur. (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)
- Beyrek, Oğuz'a giderken karşılaştığı ozandan kapuzunu atıyla değiştirip, ozan kılığında yola devam eder. (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Ozan Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Ozan çoşturucu havalara çalar (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)

P428 – Müzisyen

- Zurnacı, davulcu (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek)

P431 – Tüccar

- Pay Püre bezirgânlara oğlu için Rum elinden güzel armağanlar ısmarladı. (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek destanı)
- Beyrek, çardaktan bezirgânları görür, onlara Banu Çiçek'ten haber sorar (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek)
- Tâcir, bezirgân kılığında Uruz, Kara Göne ve Yiğitleri (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı)

P460 – Diğer meslekler

- Kâfirin casusu, Oğuz beylerinin ava çıktığını Şâkli Melik'e haber verir. (Salur kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Begil'in eşi, bacağının kırık olduğu sırrını hizmetçiye söyler. (Begil Oğlu Emre Destanı)
- Begil'in eşinin hizmetçisi bacağının kırık olduğu sırrını kapıcıya söyler. (Begil'in Oğlu Emre Destanı)
- Begil'in bacağının kırık olduğunu öğrenen casusu Teküde haber verdi. (Begil Oğlu Emre Destanı)
- Tekor'ün haber aldığını Begil'in casusu kendisine bildirdi. (Begil Oğlu Emre Destanı)

- Alınca Tekürünün casusu Egrek'in tuzak koruda olduğunu bildirir. (Uşun Koca Oğlu Begrek Destanı)
- Solur Kazan'ın Şahinci başısı (Salur Kazan Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan)

P461 – Asker

- Asker, Ala Dağa ava çıkar. (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)

P475 – Hırsız, haydut

- Tepegöz yol keser, harami olur. (Basat'ın Tepegöz'ü Öldürdüğü Destanı)

P525 – Kontratlar

- Dede Korkut, Tepegöz ile iki aşçı ve günlük yiyecek miktarı konusunda anlaşma yapar. (Basat'ın Tepegez'ü Öldürdüğü Destanı)

P534 – Feodal haraç

- Oğuz beyleri, Dede korkut aracılığı ile Tepegöz'e haraç teklif ederler. (Basat'ın Tepegözü Öldürdüğü destan)
- Bayındır Han'a Gürcistan'ın haracı gelir; bir at, bir kılıç, bir çomak. (Begil Oğlu Emre Destanı)
- Toman tekürü, Salur Kazan'a kaleyi saran düşmanı yenerse haraç ödemeyi teklif eder. (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan)

P553 – Silahlar

- Kılıç, ok ile kılıç (Mukaddime)
- Kara çelik öz kılıç (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)
- Dirse Han'ın oğlu kaçan boğaya bıçağını çekti. (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)
- Kılıç, ok, sert yay (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)
- Kara çelik öz kılıç, ak kirişli sert yay, altın mızrak. (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)
- Kara çelik öz kılıcın çentilmesin, alaca mızrağın ufanmasın (Dirse Han Oğlu Boğaç Destanı)
- Mızrak, kılıç, doksan ok (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Altmış tutam mızrak, ap alaca kalkan, kara çelik öz kılıç, okluğunda seksen ok, ak kirişli sert yay. (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Altı dilimli gürz (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Kara çelik öz kılıç, alaca mızrak (Salur Kazan'ın Evinin yağmalandığı Destan'ın Dede Korkut'un duası bölümü)
- Ak kirişli sert yay, altı kanatlı gürz (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Yay çekmek, ok atmak (Kazan Bey Oğlu Uruz Beyin Esir Olduğu Destan)
- Güneş gibi parlayan kâfirin miğferi, yıldız gibi parlayan kâfirin mızrağı (Kazan bey Oğlu Uruz beyin Esir Olduğu Destan)
- Kara çelik öz kılıç yapısı pek demir elbise (Kozan Bey oğlu uruz'un esir olduğu destan)
- Kargı mızrak, altın mızrak (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destan)
- Altmış tutam alaca mızrak (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destan)
- Kâfirin kara tuğu (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destan)
- Kara kılıç (Duha Koca Oğlu Deli Dumrul Destanı)
- Gürz (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Kara çelik kılıç (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)

- Mancınık (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Ok (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Mızrak (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Gürz (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Yay (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Kılıç (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Kargı dilli mızrak (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Som altınlı ok (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Sivri Mızrak (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Altmış batman gürz (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Kanatlı çomak (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Sapan taşı (Basat'ın Tepegöz'ü Öldürdüğü Destan)
- Kılıç (Basat'ın Tepegöz'ü Öldürdüğü Destan)
- Ok (Basat'ın Tepegöz'ü Öldürdüğü Destan)
- Mızrak (Basat'ın Tepegöz'ü Öldürdüğü Destan)
- Demir Giyim (Basat'ın Tepegöz'ü Öldürdüğü Destan)
- Katı yay (Basat'ın Tepegöz'ü Öldürdüğü Destan)
- Kargı (Basat'ın Tepegöz'ü Öldürdüğü Destan)
- Okluk (Basat'ın Tepegöz'ü Öldürdüğü Destan)
- Hançer (Basat'ın Tepegöz'ü Öldürdüğü Destan)
- Şiş (Basat'ın Tepegöz'ü Öldürdüğü Destan)
- Mancınık (Basat'ın Tepegöz'ü Öldürdüğü Destan)
- Kılıç (Begil Oğlu Emre Destanı)
- Çomak (Begil Oğlu Emre Destanı)
- Yay (Begil Oğlu Emre Destanı)
- Ok (Begil Oğlu Emre Destanı)
- Kiriş (Begil Oğlu Emre Destanı)
- Yapısı sağlam demir giyim (Begil Oğlu Emre Destanı)
- Mızrak (Begil Oğlu Emre Destanı)
- Altı kanatlı gürz (Begil Oğlu Emre Destanı)
- Kalkan (Begil Oğlu Emre Destanı)

- Mızrak (Uşun Koca Oğlu Begrek Destanı)
- Kara elik öz kılıç (Uşun koca Oğlu Begrek Destanı)
- Kılıç (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un çıkardığı Destan)
- Gürz (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un çıkardığı Destan)
- Kalkan (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un çıkardığı Destan)
- Demir giyim (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un çıkardığı Destan)
- Mızrak
- omak
- Kılıç (İ Oğuz'a Dış Oğuz Asi Olup Beyrek'in öldüğü Destan)
- Yapısı sağlam demir giyim (İ Oğuz'a Dış Oğuz Asi Olup Beyrek'in öldüğü Destan)
- Kara elik öz kılıç (İ Oğuz'a Dış Oğuz Asi Olup Beyrek'in öldüğü Destan)
- Miğfer (İ Oğuz'a Dış Oğuz Asi Olup Beyrek'in öldüğü Destan)
- Mızrak (İ Oğuz'a Dış Oğuz Asi Olup Beyrek'in öldüğü Destan)
- Kalkan

P555 – Savaşta mağlubiyet

- Uruz, kâfirle savaşında mağlup olup esir dşer (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Düştüğü Destan)
- Emre savaşta Tekür'e aman diletir. Tekür müslüman olmak ister. (Begil Oğlu Emre Destanı)

P556 – Savaşa meydan okumak

- Boğaç, kırk yiğidi ile beraber at tepti, babasını kurtarmak için cenk ve savaş etti. (Dirse Han Oğlu Boğaç Han destanı)
- Deli Dumrul, Azrail'e meydan okur (Duha Koca Oğlu Deli Dumrul destanı)
- Emre *“Yanımda yiğitlerim savaş diler*

Alp ere korku vermek ayıp olur

Beri gel bre kâfir savaşalım”

(Begil Oğlu Emre Destanı)

P557 – Askerî Gelenekler

- Deli Karçar, arkadaşları ile nişan talimi yapar (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Savaşa giderken gümbür gümbür davullar dövüldü, burması altın tunç borular çalındı. (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destanı)
- Dış Oğuz beyleri ile Dundar sağa at tepti. Kahraman yiğitleri ile Kara Budak sola at tepti. Kazan kendisi merkeze at tepti. (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destanı)
- Burla Hatun, kâfire karşı savaşa kılıç ile savaşıır. (Kazan bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destanı)
- Kan Turalı, Tırabuzan tekürünün kızını almak için canavarlarla çarpışırken kırk yiğidi kopuz çalıp Turalı'yı över (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Yigenek babası Kanglı Koca'yı kâfirin elinden kurtarınca, savaşa galip gelince aziz Tanrı adına hutbe okuttular. Kuşun alaca kanını, kumaşın arısını, kızın güzelini, dokuz katlı işlenmiş süslü elbise, cübbe Bayındır Han'a hisse çıkardılar. Geri kalanını gazilere bağışladılar. (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Savaş günü önden at tepen alp Ulaş oğlu Salur Kazan (Basat'ın Tepegöz'ü Öldürdüğu Destan)
- Eğrek akında yağmalar, sayısız ganimet alır. (Uşun Koca Oğlu Begrek Destanı)
- Savaş günü önden at tepen alp Salur Kazan (Uşun Koca Oğlu Segrek Destanı)
- Uruz, Kara Göne ve yiğitleri Salur Kazan'ı kurtarmak için boru çalarak yola çıkar. (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan)

- Oğuzlar gümbür gümbür davullar çalarak kaleye yürür. (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un çıkardığı Destan)
- Boru alınır, davul vurulur (İ Oğuz'un Dış Oğuz'a Asi Olup Beyrek'in Öldüğü)
- Ganimet alınır (İ Oğuz'un Dış Oğuz'a Asi Olup Beyrek'in Öldüğü)

P634 – Bayram, ziyafet

- Dirse Han, attan aygır, deveden erkek deve, koyundan ko kestirdi, ziyafet verdi. (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)
- Dirse Han'ın hatunu, oğlunun ilk avından dönüşü için Oğuz beylerine ziyafet hazırlar. Attan aygır, deveden erkek deve, koyundan ko kestirir. (Dirse Han Oğlu Boğaç Han destanı)
- Kazan, 90 yerde alaca ipek hali dşeyip, seksen yere büyük kaplar kurup, altın kadehler sürahiler dizdirip, dokuz güzel yüzlü kâfir kızına, Oğuz beylerine kadeh sundurup, ziyafet verir. (Salur Kaz'ın Evinin Yağmalandığı Destan)

P677 – Duello

- Kan Turalı, Selcen Hatun'un düşmana karşı gösterdiği başarıdan rahatsız olur, gururu incinir, ok atarak koz paylaşmaya davet eder. Selcen Hatun, Turalı'ya kıyamadığından okun temrenini çıkarır, nişan alır. Turalı durumu fark edince kucaklaşır, barışırlar. (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)

P710 – Milletler

- Bayat Boyundan Korkut Ata, Oğuz'un tam bulucusu idi. (Mukaddime)

- Bilici Korkut Ata Oğuz kavminin müşkülünü hallederdi. (Mukaddime)
- Bayındır Han Oğuz beylerini misafir eder. (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı)
- Gürcistan (Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Gürcistan (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Türkistan (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı)
- Tatar oğlu Uruz (Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destan)
- Rum, Şam (Duha Koca Oğlu Deli Dumrul Destanı)
- Türkmen (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Kudretli Oğuz Eli (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Oğuz'un hudut boyu (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Oğuz ili (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı)
- Türkistan (kazılık Koca Oğlu Yigenek destanı)
- Gürcistan (Begil Oğlu Emre Destanı)
- Oğuz (Begil Oğlu Emre Destanı)
- Oğuz eli (Uşun Koca Oğlu Segrek Destanı)
- Oğuz Erenleri (salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan)
- Çerkes (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan)
- Kudretli Oğur (Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan)

P716 – Irklar, soylar

- Bilici Korkut Ata hanlığın tekrar Kayı boyuna geçeceğini söyler. Bu dediği Osman neslidir. (Mukaddime)
- Dış Oğuz beyleri sağdan tepti, İç Oğuz beyleri merkeze tepti (Salur kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan)
- Bayburt Hisarı (Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek)
- Açık Tatyhan Kalesi, Ak Saka kalesi (Kazan Bey Oğlu Uruz Beyin Esir Olduğu Destan)
- İç Oğuz, Dış Oğuz (Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı)
- İç Oğuz, Dış Oğuz (Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)

- İç Oğuz, Dış Oğuz (kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanı)
- Kudretli Oğuz beyleri
- İç Oğuz, Dış Oğuz (Begil Oğlu Emre Destanı)
- Üç Ok (İç Oğuz), Boz Ok (Dış Oğuz) boyları (İç Oğuz'a Dış Oğuz Asi Olup Beyrek'in öldüğü)
- Dış oğuz (İç Oğuz'a Dış Oğuz Asi Olup Beyrek'in öldüğü)
- İç Oğuz

III) BEOWULF DESTANI'NDA TOPLUMSAL HAYATA İLİŞKİN MOTİFLER

P12 - Kralların Kişilikleri

- Duymuşsundur eski günlerdeki Danimarka Krallarını ve onların ne büyük savaşçı olduklarını (Önsöz)
- Hrothgar, yapılacak ziyafet salonunda Tanrı'nın tüm ona verdiği nimetleri, genç ve yaşlıyla paylaşacaktır. (Önsöz)
- Savaşçıların adetlerini bilen Danimarka Lordu (Beowulf Herot'a Gelir)
- halkın adil dostu Danimarka Lordu (Beowulf Herot'a Gelir)
- hazine veren, savaşta cesur Hrothgar (Beowulf Herot'a Gelir)
- Hrothgar iyi bir kraldır (Savaşçılar Sevinir)
- yaşlı bilge kral (Grendel'in Annesi)
- bilge kral (Grendel'in Bataklığına Yolculuk)
- soylu Hrothgar (Grendel'in Bataklığına Yolculuk)
- bilge kral (Grendel'in Bataklığına Yolculuk)
- Beowulf, bilge kral (Beowulf Kral Olur)
- Heardred, iyi bir kral (Beowulf'un Ejderha'ya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)
- Beowulf, cesur kral (Beowulf'un Ejderha'ya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)
- Savaşçı kral, Beowulf (Beowulf Ejderha ile Dövüşür)
- bilge adam Beowulf (Beowulf Ejderha ile Dövüşür)

- Savaşçıların en cesuru (Beowulf'un Ölümü)
- Beowulf, yiğitlikler yapan, savaşçıların hükümdarı (Beowulf'un Ölümü)
- Böylece Geatlılar
yasını tuttular
büyük hükümdarlarının,
söyleyerek onun,
en kibar, en hoşgörülü,
en nazik olduğunu halkına
dünyadaki krallar arasında,
ve en istekli
sonsuz şöhret için. (Cenaze-Beowulf'un ölümünün ardından, halkının onun için düşünceleri.)

P13 - Krallarla İlgili Gelenekler

- Shield'in oğlu Grain'in özellikleri anlatılır:
Genç prensler, tıpkı onun yaptığı gibi, henüz gençken daha,
dağıtmalıydılar hazineleri
ki yaşlılık gelip çattığında,
savaş zamanında
destekleyecekti insanlar onları. (Önsöz-Danimarkalıların Erken Tarihi)
- Kral Shield'in cenaze töreni:
İnsanları taşıdı onu denize,
Son isteği de buydu.
Buzla kaplı ama açılmaya hazır,
sağlam bir gemi
bekliyordu limanda.
Shield'i oraya yatırdılar,
uzak diyarlardan gelen altın
ve defineyle çevrili
gemi direğine yasladılar.

....

Kalkanla ve kılıçla,
Zırhla, hediyeyle dolu,
Uzun yolculuğu için.
(Önsöz-Danimarkalıların Erken Tarihi)

P14 - Kralların Uygulamaları

- Beowulf, kral olunca, ülkesini iyi muhafaza etti, yönetti.

P16 - Kralın Saltanatının Sonu

Shield, alnına yazılı saatte öldü. Güçlü gitti Tanrı'ya. İnsanları taşıdı onu denize, son isteği de buydu. Buzla kaplı ama almaya hazır, sağlam bir gemi bekliyordu limanda. Shield'i oraya yatırdılar, uzak diyarlardan gelen altın ve defineyle çevrili gemi direğine yasladılar. (Önsöz-Danimarkalıların Erken Tarihi)

- "Beowulf ıslandı yaşamın kanıyla; taşıtı kan, dalgalar halinde."
(Beowulf Ejderha ile Dövüşür)

Yara şişmeye ve yanmaya başladı, zehir kaynadı, şu içerideki zehir... Wiglaf yıkadı lordunu, miğferi çözülmüş, savaşta yorulmuş lordunu... Beowulf yaşamını halkın ihtiyaçlarıyla takas eder- hazinedeki ganimet halkı zengin edecek diye düşünür (Beowulf'un ölümü)

P18 - Kralların evliliği

- Hrothgar gitti kraliçenin yatağını bulmaya

(Beowulf Herot'a Gelir-Gece olunca herkes uyumaya çekilirken kral Hrothgar da odasına gider.)

P19 - Krallarla ilgili diğer motifler

- Yaşlı kral Hrothgar, ölen adamları için ağlar. (Grendel Saldırır)
- Kral, yüzüklerin koruyucusudur. (Savaşçılar Sevinir)
- Beowulf "*Takas ettim*

eski yaşamımı

halkın ihtiyaçlarıyla."

(Beowulf'un Ölümü)

- Beowulf, ölmek üzereyken boynundaki altın kolyeyi, altın süslü miğferi, bir yüzük ve zırhı Wiglaf'a verir. (Beowulf'un Ölümü)
- kral ile beraber hazinelerde yakılır (Beowulf'un Ölümü)

P20 - Kraliçeler

- Wealhtheow, Hrothgar'ın kraliçesi adamları karşılamak için altına bezenmişti.
(Beowulf Herot'a Gelir-Kraliçe, altınlara bezeli kostümüyle Krala bira sunar.)
- hafızası mükemmel kraliçe
(Beowulf Herot'a Gelir-Kraliçe Konuşur.)
- halkın altın bezeli kraliçesi
(Beowulf Herot'a Gelir)

P29 - Kraliçeler-çeşitli

- Kraliçe bir grup bakireyle yürüdü ziyafet sandalyeleri arasından.
(Savaşçılar Sevinir)

P30 – Prenslar

- Beowulf, iyi prens. (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlanıldığını Öğreniriz)
- prensin yaşamını kaybetmesi (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlanıldığını Öğreniriz)

P202 – Hiç akrabası olmadığı için yakınan kişi

- *“ Şimdi vermeliyim oğullarıma
Savaş kıyafetlerimi,
Lakin kader bahşetmedi bana
Çocuk sahibi olayım.”*
(Beowulf'un Ölümü)

P210 – Karı-Koca

- Ongentheow, Heathayn'i öldürerek karısını kurtarır (Beowulf'un Ölümü)
- Ongentheow, karısı ve çocuklarıyla toprak duvarın gerisine çekilir. (Beowulf'un Ölümü)
- Beowulf'un eşi hüzünlü bir türkü söyler (Beowulf'un Ölümü)

P231 – Anne ve Oğul

- Beowulf'u doğuran kadın (Konuşmalar)
- Grendel'in annesi (Grendel'in Annesi)
- Grendel'in annesi (Grendel'in Bataklığına Yolculuk)
- Hygd, Hygelc'in karısı, kendi oğluna güvenmez (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlanıldığını Öğreniriz)

P233 – Baba ve Oğul

- Shield, Sheaf'in oğlu (Önsöz)
- Shield'in bir oğlu oldu, Grain (Önsöz)
- Grain'in bir evladı oldu, Healfdene (Önsöz)
- Healfdene'nin çocukları: Heorogar, Hrothgar, İyi Halga.
- Lordunuz, Healfdene'nin oğlu (Beowulf, Grendel'dan haberdar olur)
- Healfdene'nin oğlu yüce lord (Beowulf Herot'a gelir)
- Edgtheow derler babasına (Beowulf Herot'a gelir)
- Beowulf'un babasının bir cinayeti büyük bir kan davasına neden olur.
(beowulf Herot'a Gelir)
- Heorogar, Healfdene'nin oğlu (Beowulf Herot'a Gelir)
- Unferth, Ecglaf'ın oğlu (Beowulf Herot'a Gelir)
- Healfdene'in oğlu (Beowulf Herot'a GelirN)
- Beowulf, Ecgtheow'un oğlu (Konuşmalar)
- Hunlaf'ın oğlu (Herot'da Ziyafet)
- Beowulf, Ecgtheow'un oğlu (Grendel'in Annesi)
- Ecgtheow'un oğlu Beowulf (Grendel'in Bataklığına Yolculuk)
- Healfdene'in oğlu Danimarka Lordu (Grendel'in Bataklığına Yolculuk)
- Healfdene'in oğlu (Hrothgar Bir Savaşçının Nasıl Olması Gerektiğini Açıklar)
- Othere'nin oğulları (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)
- Ongentheow'un oğlu (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)
- Ohthere'nin oğlu (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)
- Heardred, Hygelac'ın oğlu (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)
- Hrethel'in oğulları; Herebeald, Haethcyn, Hygelac (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)

- Ongentheow'un cengaver oğullarından (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)
- Wiglaf, Woehstan'ın oğlu (Beowulf Ejderha ile Dövüşür)
- Eanmund, Othere'nin oğlu (Beowulf Ejderha ile Dövüşür)
- Wiglaf, Woehstan'ın oğlu (Beowulf'un Ölümü)
- Haethcyn, Hrethel'in oğlu (Beowulf'un Ölümü)
- Wiglaf, Woehstan'ın oğlu (Beowulf'un Ölümü)

P234 – Baba ve kız

- Healfdene'nin dört çocuğundan biri kızdır, adı geçmez, İsveç Kralı Onela ile evli olduğundan bahsedilir. (Önsöz)
- Hygelac, tek kızını Eofor'a verir (Beowulf'un ölümü-Hygelac, savaşta kendisine zafer kazandıran Eofor'a ganimet ve kızını verir.)
-

P251 – Erkek Kardeşler

- Heorogar, Hrothgar'ın abisi (Beowulf Herot'a Gelir-Herogar Healfdene'nin ölen büyük oğlu)
- Unferth, kendi kardeşinin katili (Beowulf Herot'a Gelir-Beowulf'un, Brecca ile yüzme müsabakasını yeren Unferth'e, hiçbir kahramanlığı olmadığı gibi kardeş katili olduğunu hatırlatan konuşmasından.)
- Aeschere, Yrmenlaf'ın abisi (Grendel'in Annesi-Kral Hrothgar'ın, Grendel'in annesi tarafından öldürülen arkadaşı Aeschere'ı anarken)

P261 – Kayınpeder

- Eofor, Hygelac'ın kayınpederi (Beowulf'un Ölümü-Ulak Beowulf'un ölümünü ve Şimdi Yinelenecek Olan Düşmanlığı Haber Verir-Hygelac, savaşta zafer karşılığında tek kızını Eofor ile evlendirdi, Eofor'un kayınpederi olur.)

P291 – Büyükbaba

- Hygelac, Swerting'in torunu (Kraliçe konuşur)

P293 – Amca, dayı

- Hygelac, Beowulf'un amcası (Kraliçe Konuşur)

P297 Yeğen (erkek)

- Sigemund'un yeğeni Fitela (Savaşçılar Sevinir)
- Onela'nın kardeşinin evladı (Beowulf Ejderha ile Dövüşür)

P315 – Birbiri için ölümü göze alan arkadaşlar

- Wiglaf için, Beowulf'un canı kendininkinden daha değerli (Beowulf Ejderha ile Dövüşür)

P319 – Arkadaşlık-çeşitli

- Beowulf'un babasının kan davasını çözmek için Kral Hrothgar'ın para, hazine ödemesi (Beowulf Herat'a Gelir-Beowulf'un babası Wylfings'lerden Heatholof'un katilidir, Kral Hrothgar Wylfings'e savaş çıkmaması için kan parası öder.)
- Beowulf'un savaşçı arkadaşları liderlerini Grendel'dan korumaya çalışır (Grendel Tekrar saldırır)
- Aeschere, Hrothgar'ın güvenli yoldaşı (Grendel'in Annesi-Aeschere, Grendel'in annesinin intikam saldırısında ölür, kral çok üzülür.)
- Beowulf'un arkadaşlarından hiçbiri ejderha ile savaşında yanında olmuyor (Beowulf Ejderha ile Dövüşür)

P320 – Konukseverlik

- “*Kakmalı kupa taşıyarak ve tatlı içki dağıtarak*“ misafire ikram yapılır. (Beowulf Herat’a Gelir)

P324 – Misafirini hediyelerle onurlandıran ev sahibi

- Hrothgar, Beowulf’a yıldızlı bir sancak, miğfer, zırh, değerli bir kılıç hediye eder. (Herot’ta Ziyafet)
- Kral Hrothgar, Beowulf’a sekiz at verir. (Herot’ta Ziyafet)
- Kral, Beowulf’un arkadaşlarının herbirine birer hediye verir. (Herot’ta Ziyafet)
- Kraliçe, Beowulf’a kupa verir. (Herot’ta Ziyafet)

P327 – Kutlama

- Hrothgar, dünyanın en büyük ziyafet salonunun inşaatı bitince, söylediğini yapar, altın ve hazineyi büyük ziyafetlerle halkına dağıtır. (Önsöz)
- Ziyafet Salonu, kadınlar ve erkekler tarafından altın süslerle, duvarlarda fevkalade manzaralarla süslenir. (Herot’ta Ziyafet)
- Ziyafet hazırlanır, Grendel ve annesinden kurtulma şerefine. (Hrothgar Bir Savaşçının Nasıl Olması Gerektiğini Açıklar)

P340 – Öğretmen ve öğrenci

- Beowulf, Heardred’e bir erkek oluncaya kadar hayata dair öğütler verir (Beowulf’un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)

P361 – Sadık hizmetkâr

- Wiglaf, lordunu yıkar. (Beowulf'un Ölümü)
- Wiglaf, Beowulf'a itaatle mağaradaki hazineyi çıkarmaya gider. (Beowulf'un Ölümü)
- Wiglaf, hazineleri Beowulf'a getirip, kanayan yarasını yıkar. (Beowulf'un Ölümü)
- Beowulf'un cenazesinde, höyüğün etrafında methiyeler düzerek at süren, oniki savaşçı (Beowulf'un Ölümü)

P365 – Sadakatsiz hizmetkâr

- Korkak on savaşçı, Beowulf'un ihtiyacı olduğunda kaçanlar, ormana döner. (Beowulf'un Ölümü)

P413 – Denizci

- Kurnaz Denizci (Beowulf, Grendel'dan haberdar olur)

P427 – Ozan

- Büyük ziyafet salonunda ozan'ın kelimeleri coşturur. (Önsöz)
- Ozan, dünyanın nasıl oluştuğunu, tanrı'nın dünyayı nasıl yarattığını, dünyayı nasıl süslediğini anlatır. (Önsöz)
- Ozan, Hrothgar'a Grendel'in neler çektiğini anlatır. (Grendel saldırır)
- Şarkı sözler ozan (Beowulf Herot'a Gelir)
- Ozan çocukların bilmediği şeyler anlattı (Savaşçılar Sevinir)
- Ozan eski felaketin şarkısını söyler. (Herot'ta Ziyafet)
- Ozanın neşeli şarkısı (Herot'ta Ziyafet)

P428 – Müzisyen

- Harp çalan müzisyen (önsöz)
- Harp (Beowulf Kral Olur)

P460 – Diğer meslekler

- Şeytanı yok edemeyen rehber (Beowulf, Grendel'dan haberdar olur)
- Bilge adamlar kehanetleri inceler. (Beowulf Grendel'dan haberdar olur)
- Ulak (Beowulf Herot'a Gelir)
- Kupa taşıyıcı (Herot'ta Ziyafet)
- Unferth, Hrothgar'ın sözcüsü (Herot'ta Ziyafet)
- Gardiyan (Grendel'in Bataklığına Yolculuk)
- Binici (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlanıldığını Öğreniriz)
- Ulak (Beowulf'un Ölümü)

P461 – Asker

- Savaşçı (Beowulf, Grendel'dan haberdar olur)
- Akıllı bir savunma savaşçısı iki şeyi değerlendirmeli: İşler ve sözler. (Beowulf, Grendel'dan haberdar olur)
- Savaşçı (Beowulf Hert'a Gelir)
- Subay (Beowulf Hert'a Gelir)
- Salonu koruyan savaşçılar (Grendel Tekrar Saldırır)
- Savaşçı (Savaşçılar sevinir)
- Savaşçı (Konuşmalar)
- Savaşçılar sağlam içer. (Kraliçe Konuşur)
- Savaşçı (Grendel'in Annesi)
- Beowulf, savaşçıların en iyisi (Hrothgar Bir Savaşçının Nasıl Olması Gerektiğini Açıklar)
- Savaşçı (Hrothgar Bir Savaşçının Nasıl Olması Gerektiğini Açıklar)

- Savaşçı (Beowulf kral Olur)
- Savaşçı (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)
- Woehstan'ın oğlu, kalkan dövüşçüsü (Beowulf Ejderha ile Dövüşür)
- Savaşçı (Beowulf'un Ölümü)

P475 – Hırsız, haydut

- Hırsız, ihtiyaçtan, adedetten ayırıp yağmalamaya zorlanır (Beowulf Kral Olur)
- Hırsız (Beowulf Ejderhayı Ziyaret Eder)

P500 – Hükümet

- Konsey, saldırılara karşı yapılacakları önerir. (Grendel Saldırır)
- Konsey Üyeleri (Grendel'in Annesi)

P548 – Çeşitli yasal adetler

- Beowulf'a yardım etmeyip kaçan on savaşçı, toprak haklarını kaybeder (Beowulf'un Ölümü-Wilglaf Korkaklarla Konuşur.)

P553 – Silahlar

- Kalkan, kılıç, zırh (Önsöz)
- Parlak silah (Beowulf, Grendel'dan haberdar olur)
- Zırh (Beowulf, Grendel'dan haberdar olur)
- Şangırdayan gömlek (Beowulf, Grendel'dan haberdar olur)
- Parlak Kalkan (Beowulf, Grendel'dan haberdar olur)
- Mızrak (Beowulf, Grendel'dan haberdar olur)
- Altın kakmalı miğferde cengaver zihinleri koruyan, erkek domuz figürleri parlıyor. (Beowulf, Grendel'dan haberdar olur)

- Savaş zırhları (Beowulf Herot'a Gelir)
- Gri ucuyla dişbudaktan yapılmı mızrak (Beowulf Herot'a Gelir)
- Altın işlemeli kalkan (Beowulf Herot'a Gelir)
- Zırh (Beowulf Herot'a Gelir)
- Maskeli miğfer (Beowulf Herot'a Gelir)
- Kılıç (Beowulf Herot'a Gelir)
- Savaş kılıcı (Grendel Tekrar Saldırır.)
- Kılıç (Savaşçılar Sevinir)
- Muazzam demir kılıç (Savaşçılar Sevinir)
- Miğferin tepesinde kafayı koruması için metal şeritler sarılı (Herot'ta Ziyafet)
- Zırh (Herot'ta Ziyafet)
- Kılıç (Herot'ta Ziyafet)
- Zırh (Kraliçe Konuşur)
- Savaş aleti (Kraliçe Konuşur)
- Parlak ahşap kalkan (Kraliçe Konuşur)
- Miğfer (Kraliçe Konuşur)
- Mızrak (Kraliçe Konuşur)
- Kılıç (Grendel'in Annesi)
- Geniş kalkan (Grendel'in Annesi)
- Ok, dikenli mızrak, kılıç, zırh, miğfer, enli ve kahverengi kenarlı hançer (Grendel'in Bataklığına Yolculuk)
- Yay (Hrathgar Bir Savaşçının Nasıl Olması Gerektiğini Açıklar)
- Ok (Hrathgar Bir Savaşçının Nasıl Olması Gerektiğini Açıklar)
- Mızrak (Hrathgar Bir Savaşçının Nasıl Olması Gerektiğini Açıklar)
- Kılıç (Hrathgar Bir Savaşçının Nasıl Olması Gerektiğini Açıklar)
- Zırh (Beowulf Kral Olur)
- Kalkan (Beowulf Kral Olur)
- Kalkan (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)
- Yayın attığı ok (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)

- Kılıcın keskin kenarı (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)
- Miğfer (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)
- Savaş sırtığı (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)
- Zırh (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)
- Kalkan (Beowulf Ejderha ile Dövüşür)
- Kılıç (Beowulf Ejderha ile Dövüşür)
- Miğfer (Beowulf Ejderha ile Dövüşür)
- Zırh (Beowulf Ejderha ile Dövüşür)
- Savaş kaması (Beowulf Ejderha ile Dövüşür)
- Kılıç, keskin demir, mızrak, miğfer, kolluk, zırh, kalkan, keskin silah (Beowulf'un Ölümü)

P555 – Savaşta mağlubiyet

- Savaşın şanı Beowulf'a gider, Grendel ölümcül yaranılır. (Grendel Tekrar Saldırır)
- Beowulf, ejdere karşı olan savaşını kaybeder (Beowulf Ejderha ile Dövüşür)
- Beowulf'un kılıcı kırılır (Beowulf Ejderha ile Dövüşür)

P556 – Savaşa meydan okumak

- Beowulf, krallığındaki ejderhaya, herkesten önce meydan okur (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz.)

P557 – Askerî Gelenekler

- Ganimet paylaşımı; iki kol takısı, zırhlar, yüzükler, boyun halkası (Kraliçe Konuşur)
- Her zaman, hem savaş alanında hem evde savaşa hazırlar (Kraliçe)

Konuşur)

- Savaşa giderken boru çalmak (Grendel'in Bataklığına Yolculuk
- Trampet çalınır, savaşçılar gelir. (Beowulf'un Ölümü)

P634 – Bayram, ziyafet

- Ziyafet salonunun yüksek tavanı, ateşte dövülmüş kemerli kapısı (Grendel Tekrar Saldırır)
- Ziyafet salonu, savaşçıların salonu. (Grendel Tekrar Saldırır)
- İçinde ve dışında büyük beceriyle dövülmüş demir kemerli ziyafet salonu (Grendel Tekrar Saldırır)
- Yangın yutmadıkça zarar görmeyecek görkemli ziyafet salonu (Grendel Tekrar Saldırır)
- Kubbeli çatılı ziyafet salonu (Grendel Tekrar Saldırır)
- Altın çatılı ziyafet salonu (Konuşmalar)
- Yüksek tavanlı ziyafet salonunda bal likörü içilir. (Herot'ta Ziyafet)

P710 – Milletler

- Danimarka (Önsöz)
- Altın sarısı sancak (önsöz)
- Danimarkalılar (Grendel Saldırır)
- Geat (Grendel Saldırır)
- Geat Savaşçıları (Beowulf, Grendel'dan haberdar olur)
- Danimarkalılar (Beowulf, Grendel'dan haberdar olur)
- Danimarkalı (Beowulf Herot'a Gelir)
- Geatlı (Beowulf Herot'a Gelir)
- Finlerin diyarı (Beowulf Herot'a Gelir)
- Danimarka (Grendel Tekrar Saldırır)
- Jute (Savaşçılar Sevinir)
- Danimarka (Savaşçılar Sevinir)

- Geat (Savaşçılar sevinir)
- Juteler (Herot'ta Ziyafet)
- Danimarkalılar (Herot'ta Ziyafet)
- Fin (Herot'ta Ziyafet)
- Doğu Goth (Kraliçe Konuşur)
- Geatlılar (Kraliçe Konuşur)
- Frizyeliler (Kraliçe Konuşur)
- Danimarka (Grendel'in Annesi)
- Geat (Grendel'in Annesi)
- Danimarkalılar (Grendel'in Bataklığına Yolculuk)
- Geat (Grendel'in Bataklığına Yolculuk)
- Danimarkalılar (Hrothgar Bir Savaşçının Nasıl Olması Gerektiğini Açıklar)
- Geat (Hrothgar Bir Savaşçının Nasıl Olması Gerektiğini Açıklar)
- İsveçli (Beowulf Kral Olur)
- Geat (Beowulf Kral Olur)
- Geat (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)
- İsveçliler (Hrothgar Bir Savaşçının Nasıl Olması Gerektiğini Açıklar)
- Geot (Beowulf Ejderhayı Ziyaret Eder)
- Frizya (Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz)
- Geat (Beowulf Ejderha ile Dövüşür)
- Geat (Beowulf'un Ölümü)
- Franklar (Beowulf'un Ölümü)
- Frizyalılar (Beowulf'un Ölümü)
- Mereovingianlar (Beowulf'un Ölümü)
- İsveçliler (Beowulf'un Ölümü)

P716 – Irklar, soylar

- Wendla kabilesi (Beowulf Herot'a Gelir).

III. BÖLÜM

DEDE KORKUT HİKÂYELERİ VE BEOWULF DESTANI'NDA YER ALAN TOPLUMSAL HAYATA AİT MOTİFLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

P13 - Krallarla İlgili Gelenekler

Dede Korkut Kitabında krallarla ilgili gelenekler başlığının olmaması, Hanında halktan biri gibi yaşadığını düşündürür. Han için özel, ayırt edici bir gelenek saptanamamıştır.

Beowulf'ta, krallarla ilgili Gelenekler başlığında iki özellik dikkat çeker. İlki, kral henüz genç bir prensken yaşlandığında da onu destekleyerek halkın var olması için, savaş ganimetlerini halkı ile paylaşması örneği ve önerisidir. İkincisi ise, daha dikkat çekici bir örnek olan kralın cenaze törenidir. Kral Shield, define, kalkan, kılıç, zırh ve hediyelerle dolu bir gemi içinde açık denize bırakılarak yakılır. Beowulf'un ölümünden sonra da ülkenin deniz kıyısındaki en yüksek tepesinde, öldürdüğü ejderhanın hazinesi ile oluşturulan höyükte yakılması dikkat çeker.

Kral Shield, büyük bir gemi ile denize bırakılırken, Kral Beowulf, uzaktaki denizcilerin bile görebileceği büyüklükte ateş ister. Her iki kralın cenaze töreninde de deniz önemli bir çekim kaynağıdır. Burada Danimarkalıların denizle arasının iyi olmasının, deniz yolunu önemsemelerinin etkisi görülür.

Dede Korkut Kitabında deniz ile ilgili hiçbir vurgunun olmaması coğrafyasından kaynaklanmaktadır. Oğuzlar, o dönemde, denize çok uzak yaşamaktaydılar. Deniz konusu, Dede Korkut Kitabı ve Beowulf arasındaki farklılıklardan birini oluşturur.

Krallarla ilgili gelenekler başlığı altında bahsetmek istediğimiz, Divan-ı Lügati't-Türk'ü tararken rastladığımız “açıg”⁶² kelimesi. Han'ın verdiği ödül, bahşış anlamına gelen bu sözcük, Dede Korkut Kitabı'nda hanlar hanı Bayındır Han'ın, tebaasına, memnun etmek ve teşekkür etmek için verdiği hediyelerle örtüşür.

P14 – Kralların Uygulamaları

Beowulf'un iyi bir kral olduğunu, halkı tarafından sevildiğini, ülkesini iyi koruduğunu, destan boyunca, Beowulf'un çeşitli maceralarının arasında verilen metin parçalarından öğreniyoruz.

P16 – Kralın Saltanatının Sonu

Beowulf destanında, kralın saltanatının sonu, Beowulf'un üçüncü ejder ile mücadelesinde ölümcül yara almasıyla karşımıza çıkar. Motif grubunda saltanatın sonu olarak, kralın başka bir güç tarafından tahttan devrilmesi anlaşıldığı gibi, kralın vefatıyla başlayan yeni saltanat süreci de anlaşılabilir. Çalışmamızda Beowulf'un hayatının sonuna kadar ülkesini adalet ve başarıyla yönetip, ülkesini ejderin gazabından kurtarmak için girdiği mücadelede, mağlup olarak hem yaşamını hem de saltanatını kaybetmesi kralın saltanatının sonu motifi altında işlenmiştir.

P19 - Krallarla ilgili diğer motifler

Kralların evliliğine ait motifi Beowulf Herot'a gelir bölümünde, akşam tüm askerler ve halk uyumak için evlerine giderken Kral Hrothgar'ın uyumak için kraliçe ile ortak odalarına çekilmesi ifadesi ile saptıyoruz.

⁶² Kâşgarlı Mahmûd, *Divan-ı Lügat'i't-Türk*, Kabcacı Yayınları, İstanbul, 2005, s.129.

Beowulf'ta, krallarla ilgili çeşitli motiflere rastlanmaktadır. Bunların içinde yüzük sembolü dikkat çekici yer tutar. Kral savaşlarda ele geçirilen ganimet, hazine ve mücevherin sahibi, adil dağıtıcısı olarak tanıtılır. Yüzüklerin koruyucusu olarak anılır. Beowulf'un ölmek üzereyken, kendisine ait olan altın kolye, yüzük, miğfer ve zırhı Wilglaf'a vermesi, kendisinden sonra kral olarak onu gösterdiğinin bir işareti olarak algılanabilir. Beowulf'un cenaze töreninde, mücadele ettiği ve uğruna öldüğü hazinenin lanetli olarak tanımlanıp onunla birlikte yakılması, ülkeyi lanetten korumanın bir yolu olarak yorumlanabileceği gibi, krallarını kaybetmekten dolayı büyük üzüntü duyan ve hazinenin yüksek maddi değerini önemsemeyen halkının, krallarına olan gönül bağlılığı olarak da yorumlanabilir. Oysa Beowulf, yarasının ölümcül olduğunu anladığı zaman, hayatını halkının ihtiyaçlarıyla takas ettiğini, hazinenin zenginliğinden ihtiyaç sahibi insanların faydalanacak olmasını kastettiğini sanıyoruz. Diğer bir bakış açısı ile, ülkenin ejderin zulmünden kurtulmuş olması ile ihtiyaçlarının karşılandığı da söylenebilir.

Destandaki diğer kral motifi Hrothgar'a aitken, kral Hrothgar'ın Grendel'in saldırısı ile ölen adamlarının ardından ağlaması, merhametli bir kral olduğunun göstergesidir.

P20 - Kraliçeler

Kraliçeler başlığı altında, Beowulf'ta, Kral Hrothgar'ın eşi Wealtheow'dan bahsedilmesi gerekir. Kraliçenin rolü destanın içinde, Beowulf'a ikram ve hediye sunmaktan ileri gitmezken, üzerinde altın aksesuarlar olduğu muhtelif defalarda tekrarlanır.

Dede Korkut Kitabında ise, kadın günlük hayatta, hatta savaşta, güreşte ve avda erkeklerle aynı alanlarda olurken, yönetici ya da yönetici eşi olarak bulunmaz, sembolik olarak bile gözükmez.

P29 - Kraliçeler-çeşitli

Beowulf'ta karşımıza çıkan yukarıda ki motifi, Burla Hatun'un her ne kadar kraliçe olmasa da günlük hayatında bulunması dikkat çeker. Kraliçenin bir grup bakire nedimesi varken, Burla Hatun'un kırk ince belli kızı vardır. Burla Hatun'a refakat edenler hem nicelik hem de nitelik bakımından detaylandırılmıştır. Oysa Kraliçe Weolhtheow'un nedimelerinin sayısı ya da dış görünüşünden söz edilmemiştir.

Burla Hatun'un ince belli nedimleri, dönemin güzellik anlayışına da gönderme yapar ve esere estetik bir bakış açısı katar.

P30 – Prenslar

Prenslar başlığı Dede korkut Kitabında tanımsız kalır. Konunun üzerinde düşünüldüğünde Bayındır Han'ın varisi olarak Uruz'un gösterilmemesi, Bayındır Han'ın oğlu da olduğunu düşündürdüğü gibi, Salur Kazan'ın yönetimdeki rolünün büyüklüğü damat olduğu düşünüldüğünde, Bayındır Han'ın oğlu olduğu tezini çürütür. Varisten söz edilmemesi belki de; Dede Korkut Kitabında yaşamın sadece bir kesitini sergilemesinden kaynaklanmaktadır.

Beowulf'ta da, Kral Hrothgar'ın çocuklarının sadece adı sayılıp, prens diye nitelendirilmez. Ancak Beowulf'un son ejderha ile mücadelesi bölümlerinde kendisinden kral yerine prens diye söz edilir. Bunun nedeni, mücadeleyi kaybedeceği belli olan bir durumda, kral kelimesinin kaybeden taraf olacağı için tercih edilmemesi, onun yerine prens denerek, deneyimi, tecrübesi daha az bir rol verilmesi olduğu düşünülmektedir.

P110 – Kralın Vekilleri

Dede Korkut Kitabında, Kazılık Koca Oğlu Yigenek hikâyesinde sözü geçen Düzmürd kalesi beyine esir düşen, on altı yıl sonra oğlu Yigenek tarafından kurtarılan Kazılık Koca, Bayındır Han'ın veziridir. Vezirin toplumdaki rolü ile ilgili herhangi bir motif bulunmamaktadır.

Beowulf'ta ise, ne Kral Hrothgar'ın zamanında ne de Beowulf kral olduktan sonra vezirden bahsedilmektedir.

Her iki destanda da, erken onuncu yüzyıllarda kaleme alındıkları düşünöldüğünde vezir kavramının bugünkü anlamda şekillenmediği söylenebilir. Daha önce bahsedildiği gibi, Oğuzlarda “*çift hükümdarlık*” yaşandığından, manevi lider Bayındır Han ve asıl iş gören kahraman Salur Kazan'ın varlığı, yönetimde bugünkü anlamda bir vezire ihtiyaç olmadığının işaretleridir.

P174 – Kölenin (esirin) çocukları ve özgür insanın köle olması

Günlük hayatın içinden örneklerin daha çok yer aldığı Dede Korkut Kitabında, özgür insanın köle olmasıyla ilgili motiflere sıkça rastlanır. Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanında, Dirse Han Oğlu Boğaç'ı kıskanan kendi adamları tarafından tutulup esir edilir. Salur Kazan'ın ihtiyarcık anası, oğlu Uruz, Uruz'un kırk yiğidi Şöklı Melik tarafından, Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanında, otuz dokuz yiğit ile Beyrek Bayburd Kalesinin beyi tarafından, Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destanda Uruz Açık Tatyhan Kalesi ve Ak Saka Kalesi kâfirleri tarafından, Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanında Kazılık Koca Düzmürd Kalesi tekiri Direk tarafından, Uşun Koca Oğlu Segrek Destanında, Egrek Alanca Kalesine altı yüz kâfir tarafından, Salur Kazan'ın Esir Olup

Dede Korkut Kitabındaki esaret motiflerinde, esir köle olarak zor işlerde kullanılmaz ancak zindanda ya da Salur Kazan'ın Esir Olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destan'da rastladığımız gibi kuyuda tutsak edilir. Tutsaklık Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanında olduğu gibi kalenin içinden birinin yardımıyla, genellikle Oğuz ilinden gelenlerin kale tekürüne karşı zaferiyle sona erer.

P178 – Esirin Özgür Bırakılması

Dede Korkut Kitabında esirin özgür bırakılması motifine; iki örnekte, Salur Kazan'ın oğlu Uruz için iki ayrı destanda cariyeye ve kulları azât etmesi olarak rastlıyoruz. Salur Kazan'ın, Bayındır Han'ın damadı ve Uruz'un da torunu olduğunu bilmemiz, Oğuzların "*çift hükümdarlık*" sisteminde Salur Kazan'ın, Hanlar hanı Bayındır Han'ın manevi kimliğinin yanında, kahraman figürü olarak ikinci hükümdar olarak görülmesi, kendisinde azât etme yetkisinin olduğunu düşündürüyor. Diğer destanlarda karşımıza çıkan çok sevinilecek ve kutlanması gereken tutsaklıkların sonu, savaşların zaferi temalarında, bu tür azât etme motiflerine rastlanmaması, Salur Kazan'ın devlet yönetimindeki önemli rolünü ispat ediyor.

P202 – Hiç akrabası olmadığı için yakınan kişi

Dede Korkut Kitabındaki destanların tümünde, geniş aile meclislerini, soyağaçlarını, erkek ve kız kardeşleri, dayı ve amcaları çeşitli kerelerde gözlemleyebiliyoruz. Akrabası olmadığı için yakınan kişiye, belki de, Dirse Han'ın çocuğu olmadığı için üzülmelerini ekleyebiliriz, ancak çocuksuzluk durumu da çeşitli adaklar ve dualara neticesinde Boğaç'ın doğumuyla sonuçlandığından, motifi hiç akrabası olmadığı için yakınan kişi başlığına uygun bulmadık.

Aynı çocuk özlemine Beowulf'ta, artık Kral Beowulf ölmek üzereyken, tahtını ve saltanatını miras bırakabileceği bir çocuğunun olmadığından yakındığı

bölümde rastlıyoruz. Gençliğindeki kahraman savaşçı dönemi ve parlak geçirilen krallık dönemlerinde etrafında olan dostlarına rağmen, Beowulf çocuğunun olmamasından dolayı kendisini mutsuz hissetmektedir.

P210 – Karı-Koca

Prof. Zeki Velidi Togan, *Umumi Türk Tarihine Giriş* adlı eserinde kadından şöyle bahseder⁶³: Hakim unsurun öteki İslam milletlerden farkı, kadınların toplum hayatında açıkça oynadıkları rolde görülmektedir. Bütün Moğol hanedanlarında kadınlar törenlere, yemeklere, kimi kez de kurultaylara bile katılmışlardır. Törenlerde kadınlar, hanedan üyeleri arasındaki mevkilerine göre, hükümdarın ve tahtın yanında yer almışlar; Timur'un zamanında bile hatunlar resmi içkili ziyafet meclislerine katılmışlardır. Bu kadınlar devlet adamlarına içkili yemek vermişler; altın ve gümüş tepsilerle getirilen şarabı ipek mendillerle tuttıkları küçük küçük kadehlerle ayrı bir merasimle içerek vakar ve haysiyetlerini yabancıların ve İslam âlimlerinin bile saygıyla söz ettikleri şekilde korumuşlardır. Kadınların İslam milletlerinin âdetlerine ve düzenlerine büsbütün aykırı olarak, toplumsal hayata katılması, Türk saltanat usullerinden biri ve onlara özgü olmak üzere mübâh sayılarak o zamanın kimi İran şairlerince övülmüştür. Türkistan'da bilinen lonca teşkilatının, Ön Asya fütüvvet teşkilatlarıyla teması neticesinde Anadolu'da aldığı olgun şekil demek olan ahilik Osmanlı beylerini de içine almıştı. Seyyah İbn Batuta'nın Tebriz (İlhanlılar), Kayseri (Ertenoğulları), Kırım ve Saray'da görüp hayranlıkla anlattığı Türk kadını, onun toplumdaki açık ve saygın mevkisi de bütün Türk dervişlerince çok doğal bir hal olarak görülmüştür, Hülagu'nun dervişleri arasında kadın bacılar da vardır.

Dede Korkut Kitabındaki evli çiftlerin tümünde, sadakat ve sevgi görülür. Kadınların da erkekler gibi yay çekip ok atmada, at binmekte, güreş tutmakta

⁶³ Zeki Velidi Togan, *Umumi Türk Tarihine Giriş*, İstanbul, 1970

usta olduğu, toplumsal hayatın her alanında cinsiyet ayrımı olmaksızın bulunduğu görülmektedir.

Eşlerine sadık, toplumsal hayatta etkin, iyi eş ve iyi anne olan kadınlar Mukaddime bölümünde evin dayağı sınıfında tarif edilir. Ocağına bunun gibi kadın gelsin diye dua edilir.

Mukaddime bölümünde bahsi geçen solduran sop, dolduran top, ne dersin bayağı tarifleri, destanlardaki sözlü, nişanlı, eş tipleriyle örtüşmez. Solduran sopta kadir-kıymet bilmeyen nankör kadından söz edilir; onun gibisinin bebekleri yetişmesin, ocağına bunun gibi kadın gelmesin diye dua edilir. Dolduran top ta ise, haset dolu dedikoducu kadın tarif edilir, bebekleri yetişmesin, ocağına bunun gibi kadın gelmesin diye dua edilir. Ne desem bayağı tipteki kadın, eşine saygısı olmayandır. Nuh peygamberin eşiği asıllıdır diye tarif edilir; ondan sizi Allah saklasın diye dua edilir.

Tarif edilen dört tipteki kadına rağmen, Dede Korkut Kitabındaki tüm destanlarda ideal eşi görmemiz ailenin kutsallığını, iyi örneklendirme ile insanların iyiye yöneleceğini düşündürüyor.

Dede Korkut Kitabındaki, karı koca motifinin bolluğuna rağmen, Beowulf'ta konuya dair az örnek olmasının nedenini; destanlar daha sözlü edebiyat ürünü olarak anlatırken dinleyici kitlesinin erkeklerden oluşması olarak cevaplayabiliriz. Bu şekilde düşünüldüğünde, dinlenen günlerin toplumsal hayatını gözümüzde canlandırmak kolaylaşabilir. İçinde erkeklerin bulunduğu dinleyici topluluğuna savaş ve zafer hikâyeleri anlatılırken, içinde hem kadın hem de erkek olan dinleyici topluluğuna, eşinin sorunlarına çare arayan kadın sembolü, düşmana karşı darda kalındığında atına binip çarpışan kadın sembolü, eşiyile birlikte ölmeyi dileyen kadın sembolü, kocası ile dertleşen kadın sembolü bol destanlar söylenir.

Kadınların iyi eş olduklarından söz edip, erkeklerin eşlerini hoş tuttuklarından söz etmeden geçemeyiz.

Dirse Han'ın eşine deyişi:

*“Beri gel başımın bahtı evimin tahtı
Evden çıkıp yürüyünce servi boylum
Topuğunda sarmaşınca kara saçlım
Çift badem sığmayan dar ağızlım
Kavunum yemişim düvleğim.”*

Deli Dumrul, anası ve babasından kendi yerine canlarını vermeyeceklerini öğrenince, helâllisinin yanına gelir, ona tatlı sözlerle vasiyet eder;

*“Yüksek yüksek kara dağlarım sana yaylak olsun
Soğuk soğuk sularım sana içme olsun
Penceresi altın otağım sana gölge olsun
Katar katar develerim sana yük taşıyıcı olsun
Ağıllarda beyaz koyunum sana şölen olsun
Gözün kimi tutarsa
Gönlün kimi severse
Sen ona var
İki oğlancığı öksüz koyma”*

Kam Püre'nin Oğlu Bamsı Beyrek Destanında, Beyrek'in Banu Çiçek ile at yarışı ve ok atışındaki galibiyetlerinden sonra, güreş tutarken yenileceğini düşünerek Oğuz içinde utanç duyacağını düşünmesi onu hileye iter. Beyrek, Banu Çiçekli göğsünden sıkınca, durumdan rahatsız olan kızın anlık boşluğundan faydalanıp onu yener. Bu durumu, Küçük Şeyler adlı kitabında Üstün Dökmen Beyrek'in rakibinin bir cinsel özelliğinden yararlanarak onu yendiğini yönünde açıklar. *“Masallarda veya gerçek yaşamda Bamsı Beyrekler*

eşlerinin gücünden rahatsız olmamalı, eşlerinin gücünü kendi onurlarını tehdit eden bir şey olarak görmemeliler” diyerek durumu açıklar.⁶⁴ Bamsı Beyrek’in ideal eş tarifinde, kendisi yerinden kalkmadan o kalkacak, kendisi atına binmeden o binecek, kendisi hasmına varmadan o varacak özelliklerini sayması, onun güreşte hile yapmasına engel olmaz. Onurun, bir erkek için her şeyden önemli olduğunu düşündürür.

Kanglı Koca oğlu Kan Turalı’nın ideal eş tarifinde gördüğümüz benzerlik, dönemin ideal eşe bakışını göstermektedir. Kan Turalı da eşinin o yerinden kalkmadan kalkmış olmasını, o atına binmeden binmiş olmasını, o kâfir eline varmadan varmış baş getirmiş olmasını ister. Beyrek’in Oğuz içinden aradığı eşi bulmasından farklı olarak, Kan Turalı Trabzon Tekürünün kızı Selcen Hatun’da bulduğu aradığı özellikleri. Tekürün kızı ile evlenebilmek için türlü güçç rakiplerle çarpıştı. Selcen Hatun’u hak edip, ana-babasına, Oğuz iline götürdü. Burada dikkat çekmek istediğimiz ilk nokta, erkeğin evleneceği kızı kendi iline götürmesi, ikincisi ile kâfirin kızı ile evlenecek kadar toplumda her dine ve inanışa saygı duyulduğunun, ayırım yapılmadığının işaretleridir.

P212 – Akrabalardan daha merhametli kadın

Deli Dumrul’un eşi canını onun için feda edecek kadar sadık ve sevgi doludur. Karı-koca motifi başlığında bahsettiğimiz ideal kadın tipine örnektir. Karısının, Deli Dumrul’a deyişini burada tekrarlamak isteriz.

*“Ne diyorsun ne söylüyorsun
Göz açıp da gördüğüm
Gönül verip sevdiğim
Koç yiğidim şah yiğidim
Tatlı damak verip öpüştüğüm
Bir yastıkta baş koyup emiştüğim
Karşı yatan kara dağları*

⁶⁴ Üstün Dökmen, *Küçük Şeyler 1*, İstanbul: Remzi Kitabevi, 2008. sf. 146.

*Senden sonra ben neyleyim
Yaylar olsam benim mezarım olsun
Soğuk soğuk sularını
İçer olsam benim kanım olsun
Altın akçeni harcar olsam benim kefenim olsun
Tavla tavla koç atını biner olsam benim tabutum olsun
Senden sonra bir yiğidi
Sevip varsam beraber yatsam
Alaca yılan beni soksun
Senin o nâmert anan baban
Bir canda ne var ki sana kıyamamışlar
Arş şahit olsun sekizinci kat gök şahit olsun
Yer şahit olsun gök şahit olsun
Kadir Tanrı şahit olsun
Benim canım senin canına kurban olsun.”*

P216 – Kocasını ikna edebilen tek kişi olarak kadın

Kocasını ikna edebilen tek kişi olarak kadın motifi için yeterli dayanağımız yoksa da, kuyularda kapatılarak tutsak edilen bir esiri, tekürün eşinin isteğiyle çıkarması bahsetmeye değer bir örnek oluşturur. Yukarıda sözü geçen motifte Toman ilinde de kadın-erkek ilişkisi hakkında bir fikre sahip olabiliyoruz. Tekürün eşi hem kuyuda tutsak esiri istediği zaman görebilecek serbestliğe hem de eşini önemli bir kararda etkileyecek güce sahiptir.

P231 – Anne ve Oğul

Anne ve oğul motifi altında maddelenen örneklerde en dikkat çekici unsur, oğlun anneye olan saygısı ve hürmeti, annenin de oğla karşı büyük sevgi bağıdır.

Öldürülen kahramanın anası tarafından diriltilmesi motifine halk masallarında çok sık karşılaşılır.⁶⁵ Fakat Dede Korkut Kitabındaki Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanında, Boğaç ölmemiş, yaralanmıştır. Aldığı yaradan halsiz düşmüştür. Boğaç'ı iyileştiren ilâç, annesinin sütü ve dağ çiçekleri olmuştur.

Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan'da, Uruz'un annesinin kadınlar arasında hangisi olduğunu bulmak için anaya oğlun etinden yedirme motifi kullanılmak istenmiş, ancak hikâye bu noktaya ulaşmadan Karaca Çoban ve Salur Kazan'ın yetişmesiyle sonlanmıştır. Ancak dikkat çekmek istediğimiz nokta Burla Hatun ile oğlu Uruz'un bu konu üzerinde konuşup, ailenin namusu ve şerefi için, Burla'nın önüne Uruz'un eti geldiğinde yemesi yönünde karar çıkmasıdır. Uruz, hayatını anne-babasının namusu için feda eder. Uruz'un annesine cevabı:

*“Hey ana arap atlar olan yerde
Bir tayı olmaz mı olur
Kızıl develer olan yerde
Bir deve yavrusu olmaz mı olur
Akça koyunlar olan yerde
Bir kuzucağı olmaz mı olur
Sen sağ ol kadın ana babam sağ olsun
Bir benim gibi oğul bulunmaz mı olur”*

Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destanda, Uruz'un tutsak düşmesi üzerine, Burla Hatun, Salur Kazan'dan sonra düşmanın üzerine yola çıkar. Kâfirin üzerine kılıçla yürür, savaşır, kâfirin kara tuğunu kılıçlayıp yere düşürür.

Duha Koca Oğlu Deli Dumrul Destanında, Azrail'in canına karşılık can istemesi üzerine Dumrul anasından canını ister ancak anası vermez. Dede

65

Korkut Kitabındaki destanların tümünde kutsal anne sevgisi, annenin oğluna kayıtsız şartsız sevgisi yanında Deli Dumrul hikâyesi, hayatta her tür insan olduğu, her tür ilişki olduğu gerçeğini gözler önüne sermek için işlendiğini düşündürmektedir. Buna rağmen iyi örneklerin çokluğu gözden kaçmayacak bir gerçektir.

Beowulf'ta ise, hiç şüphesiz ki en çarpıcı anne oğul motifi Grendel ve annesidir. Grendel, destan boyunca bizim gözümüzde kötü, vahşi bir canavar iken başka bir bakış açısı ile de annesinin sevgili yavrusudur. Tabiatın düzeni, yaşamın akışı içinde ironik, çelişkili, herkes için tek doğru olmadığını bir kanıtı bir motif Grendel ve annesi. Grendel, Danimarka halkı için mücadele edilmesi, kurtulması gereken bir canavarken, annesi için hayatını sürdürmek için insanlarla karnını doyurması gereken bir evlat. Bahsedilen bu iki boyut yanında annenin oğluna düşkünlüğü, ölümü için acı çekmesi ve geri dönüp oğlunun intikamını almak istemesi, bir canavardan, ejderhadan çok insana özgü duygu ve tepkilerdir.

Konuşmalar bölümünde geçen, "*Beowulf'u doğuran kadın*" ile annesine gönderme yapıldıysa da, konuyla ilgili bilgi verilmemiştir.

Hygelac'ın karısı, Hygd'in kendi oğluna güvenmemesi ise okuyucuyu şaşırtan bir motiftir. Hygd, oğlu Heardred'a düşmana karşı, ülkesini ve ailesini koruyamayacağını düşünerek güvenemiyor. Daha sonraki satırlarda Heardred'ın yaşının küçük olduğunu öğrenmemize rağmen, bunun tek neden olup olmadığı, anne-oğulun ilişkisi konusunda herhangi bir açıklayıcı bilgi destanda bulunmadığından bilemiyoruz.

Dede Korkut Kitabında, tüm destanlarda oğulların annelere hürmeti ve annelerin oğullarına karşı sevgileri çarpıcı diyaloglarla işlenmiştir.

Boğaç, annesine:

“Beri gel ak sütünü emdiğim kadınım ana Ak bürçekli izzetli canım ana”

Burla Hatun oğlu Uruz’a:

“Penceresi altın otağımın kabzası oğul

Kaza benzer kızımın gelinimin çiçeği oğul

....

Dokuz ay dar karnımda taşıdığım oğul

On ay diyince dünyaya getirdiğim oğul

Dolaması altın beşikte belediğim oğul”

P232 – Anne ve Kız

“Kız anadan görmeyince öğüt almaz” ne kadar da anne-kız ilişkisi için söylenmişse de genelinde büyük bir hayat dersidir. Anne ya da kız, kişiselleştirmeden işlenmiş, annenin kızına verdiği öğütler kadar yaptıklarıyla da örnek olduğu işlenmiştir. Toplumun anne-kız ilişkisine bakışını evrensel bir biçimde açıklar.

Hem Dede Korkut Kitabında hem de Beowulf’ta, temel olarak işlenen konu, ne çeşitten olursa olsun düşmana karşı çarpışmak ve zafer kazanmak olduğu için, diğer konuların ya az işlendiği ya da hiç değinilmediği gözlemlenir. Anne-kız motifinin örneklenememesi bu sebeple açıklanabilir.

P234 – Baba ve kız

Dede Korkut Kitabındaki, kız çocuk motifine ilk rastladığımız metin Dirse Han oğlu Boğaç Han destanıdır. Hanlar hanı Bayındır Han, beyleri için verdiği şölende üç çeşit otağ kurdurur. Oğlu olan beyler için ak otağ, kızı olan beyler için kızıl otağ, oğlu-kızı olmayan beyler için kara otağ hazırlattırır. Oğlu kızı olmayanın, Allah tarafından lanetlenmiş olduğu düşüncesi yanında çocuk sahibi

olan beyleri oğlu olanlar ve kızı olanlar diye sınıflandırması, kız ve erkek çocuk ayrımı olduğunun göstergesi olabilir.

Akına giden, kâfir üzerine giden hep erkek çocuklar olmasına rağmen, kitapta adı geçen birçok hatun kişinin erkekler kadar, at binip kılıç kullanabildiği, söz hakkına sahip olduğuna da açıkça gözlemlenir.

Pay Püre'nin Oğlu Bamsı Beyrek destanında, Pay Püre bir oğul sahibi olmayı dilerken, Pay Piçen bir kız çocuk diler. Pay Piçen'in bu dileği bize kız çocuk sahibi olmanın da muteber bir durum olduğunun ipuçlarını verir. Ayrıca Bani Çiçek'in, Bamsı Beyrek ile at binip, ok atıp ve güreş tutması, kız çocuklarının da aynı eğitimlerden geçtiğini gösterir.

Dede korkut Kitabında, babalar ile kızları arasındaki ilişkiyi açıklayan herhangi bir ifade yer almamaktadır. Kızlar, babalarının adı verilerek tanıtılır. Sadece Trabzon Tekürü örneğinde, tekürün kızı için başlık istediğini öğreniyoruz. Ancak kızların hiçbiri babalarıyla karşı karşıya gelip konuşmuş değildir.

Beowulf'un önsözünde, Kral Healfdene'nin dört çocuğu olduğundan, erkek olan üç tanesinin isimleri sayılırken, kızının adından söz edilmez, onun yerine kızın İsveç Kralı Onela ile evli olduğundan bahsedilir.

Beowulf'un Ölümü bölümünde Eofor'un tek kızını, savaşta başarı gösteren Hygelac'a bir dostluk gösterisi ve kutlama hediyesi olarak vermesi, Hygelac ile akrabalık ilişkisi kurarak onu onurlandırdığı, olarak yorumlanabilir.

P251 – Erkek Kardeşler

Dede Korkut Kitabındaki erkek kardeş motifi, baba ve oğul motifi örnekleriyle çok benzerlik göstermektedir. Erkek kardeş, bir kimlik tanımlaması

olarak göze çarpar. Kazan Bey'in kardeşi Kara Göne ya da, Basat'ın kardeşi Kıyan selçuk gibi.

Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan'da, Kazan'a yardım etmek için Karacık Çoban, kardeşleri Kıyan Gücü ve Demir Gücü kâfir ile çarpışır ve kardeşleri şehit olur. Kıyan Gücü ve Demir Gücü, kardeşlerini yalnız bırakmayarak onun yanında savaşmaya gidecek kadar birbirlerine yakın ve düşkün kardeşlerdir. Karacık Çoban, kardeşlerinin ölümü üzerine, kâfir üzerine kardeşlerinin intikamını almak için tekrar gider. Karacık Çoban'ın bu sergilediği davranışta kardeşlerine olan bağlılığını ispatlar.

Kardeşe olan bağlılığa güzel bir örnekte, Uşun Koca Oğlu Segrek Destanında görülür. Segrek *"Kara dağımın yükseği"* dediği kardeşi için, hayatını ortaya koyarak, esir olduğu Alınınca Kalesine, Egrek'i kurtarmak için gider ve büyük mücadelelerden sonra kardeşini esaretten kurtarır. Egrek, kardeşi Segrek'e söyler;

"Ağzın için öleyim kardeş

Dilin için öleyim kardeş

Er mi oldun yiğit mi oldun kardeş

Gurbete kardeşini aramağa sen mi geldin kardeş"

Beowulf'ta rastlanan motiflerin ikisi, ilk grupta tanımlanan, kardeşin adı referans olarak kullanılan kimlik açıklamaya örnektir. Unferth'in kendi kardeşinin katili olarak bahsi geçer. Olayla ilgili ayrıntılı bilgi verilmez. Unferth, Kabil'in bir temsilcisi olarak sembolize edilmiş olabilir.

P253 – Kız ve erkek Kardeşler

Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanında, Banu Çiçek'in deli kardeşi Deli Karçar'dan söz edilir. Deli Karçar, ataerkil bir aile yapısındaki erkek sembolünü

temsil eder. Kız kardeşinin evlenme niyetini önemsemeyen, işi zora koşmak için olmayacak başlık bedelleri ister.

Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanında karşımıza çıkan diğer motif ise Beyrek'in yedi kız kardeşidir. Kız kardeşlerin, Beyrek esir düştükten sonra ak çıkarıp kara giyerek yas tuttıkları, karalı mavili giyinerek oturduklarından söz edilir. Yedi kız kardeşin, erkek kardeşlerine olan düşkünlükleri, başka bir açıdan ataerkil aile yapısının yansımasıdır. Evin tek erkek çocuğu olarak Beyrek, anne-babasından olduğu kadar, kız kardeşlerinden de yoğun sevgi ve ilgi görür. Beyrek'in yokluğu kız kardeşlerine çok üzüntülü bir dönem yaşatır.

P261 – Kayınpeder

Dede Korkut Kitabında, kayınpeder motifi, damat ile ilişkilerde, baba-oğul motifine benzer kimlik tanımlama rolü taşır. Hanlar hanı Bayındır Han'ın toplumdaki öncü rolünden dolayı Salur Kazan için referans oluşturur. Kazan'dan Bayındır Han'ın güveyisi olarak sıkça söz edilir. Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanında, dirse Han'a eşi "*han babamın güveyisi*" olarak hitab eder.

Kanlı Koca Oğlu Kan Turalı destanında, Selcen Hatun daha önce tanımadığı kayınpederini görünce tanır. Aile yapısının önemi, kutsallığı ve büyüklere saygı kavramlarının tümünü birden bu motifi tanımlamak için sayabiliriz.

Beowulf'ta rastlanılan motif Dede Korkut Kitabındaki motiflerden oldukça farklıdır. Kayınpeder damat ilişkisi ile ilgili bilgiye Efor'un, Hygela'ca; bir dostluk işareti olarak tek kızını verdiği ifadesiyle ulaşıyoruz. Bahsi geçen motifte toplumsal bir göstergeden çok kimlik açıklaması olarak dikkat çekiyor. Dikkat çeken bir başka nokta ise Hygelac'ın dostluk işareti olarak kızını Efor ile evlendirmesi. Bu ipucu bize dönemin evlilikleri ile ilgili bir fikir de veriyor. Kam Püre ile Pay Piçen Beylerin çocukları henüz doğmadan beşik kertme

yapmasına rağmen, Bamsı Beyrek ile Banu Çiçek bu olaydan bağımsız olarak, birbirlerini tanımış ve hoş olarak, birbirlerini tanımış ve hoş olarak, birbirlerini tanımış ve hoşlanmışlardır. Evliliklerinin her ne kadar babalarının kararı olduğu düşünülse de, uygulamada yaşanan çocukların birbirlerini eş olarak seçmeleridir. Eofor'un evliliğinde, metinde yeteri kadar bilgi olmadığından, kesin bir sonuca, dönemin evlilik anlayışına ait bir yargıya varmak doğru olmaz. Ancak, kum evlilikler için geçerli olmasa da, bir kısmı için bile olsa, dostluk için, evlenecek kızın onayı olup olmadığı bilinmeden, erkekler arası anlaşmaların yapıldığını söyleyebiliriz.

P262 – Kayınvalide

Dede Korkut Kitabında, kayınvalide başlığı altında sıralanan tüm motifler saygı ve sevgi dolu ilişkilere yansımasıdır. Gerek gelin gerekse damat rolünde olsun, tüm kayınvalide tanımlarında, bu göze çarpar. Dirse Han için kayınvalidesinin sevgisi olarak söz edilir. Selcen Hatun, Oğuz iline geldiğinde daha önce hiç görmediği kayınvalidesini tanır. Segrek'in eşi, kayınvalidesinin annesinden daha iyi ana olduğunu söyler. Hiç tereddüt yok ki, tüm sayılan örnekler, Türk ailesindeki bağları, birbirlerine olan sevgiyi kanıtlar.

P272 Sütanne

Tepegöz'ü beslemesi, emzirmesi için getirilen kadınlar, her ne kadar sözlük anlamı olarak sütanne kavramına uygunsay da, bebekle o esnada ya da daha sonra herhangi bir ilişkileri olmaz. Tepegöz'ün doğaüstü varlık olmasından sütanneler daha emzirirken, bebeğin açlığını gideremediği için canlarından olurlar.

Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanında, dirse Han'ın oğlu Boğaç'ı dadılara vererek büyüttüğü söylenir ancak dadının işlevi, dadi-çocuk ilişkisi üzerinde durulmaz.

P291 – Büyükbaba

Dede korkut Hikâyeleri ve Beowulf'ta büyükbaba motifi altında birer örneğe rastlanmaktadır. Dede Korkut Hikâyelerinde, Bayındır Han kızı Burla Hatun'un oğlu Uruz'a referans olarak bahsedilir. Beowulf'ta Hygelac, Swerting'in torunu referansı olarak tanıtılır.

P293 – Amca, dayı

Dede korkut Hikâyelerinde, eserin Beowulf'a göre daha uzun bir metin olması göz ardı edilmeksizin, ikinci derece aile ilişkilerinden amca/dayı motifine sıkça rastlanır.

Kazan Bey'in dayısı Aruz Koca Oğuz içinde önemli bir kişiliktir. Kazan Bey'in meclisinde bulunur. Anne tarafından akrabaların da bey meclisinde bulunması dikkat çekici bir unsurdur. Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanında, Yigenek rüyasında dayısı Emen ile Düzmürd Kalesine çıkacağı sefer ile ilgili konuşurken Emen'in sam altınlı ok, yay sahibi kahraman bir kişi olduğundan söz edilir. Yigenek ile Emen, Düzmürd kalesine birlikte akına giderler. Salur Kazan'ın Esir olup Oğlu Uruz'un Çıkardığı Destanda, Uruz, amcası Kara Göne ile babasının esir olduğu kaleye sefere gider. Sözü geçen tüm amca, dayı ve yeğen motiflerinde dikkat çekici olan taraf, tümünün iyi savaştığı, cesur, mert insanlar olmasıdır.

Beowulf destanında, Kraliçe Konuşur bölümünde, Geatlıların kralı Hygelac'ın, Beowulf'un amcası olduğundan, Frizyeliler ile girdiği savaşta hayatını kaybetmesinden söz edilir. Hygelac Han Beowulf'a referans olarak söz edilir. Amca ile yeğen arasında herhangi bir ilişkiden bahsedilmez.

P297 Yeğen (erkek)

Dede Korkut Hikâyelerinde, Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanında, Tırabuzan tekürünün kardeşinin oğlunun sözüne çok itimat ettiği, tekürün kararlarını verirken yeğenin fikirlerinden etkilendiği, Kan Turalıya koştuğu şartlardan vazgeçmek üzereyken, yeğenin düşüncesi ile diğer iki canavarla mücadeleye devam ettirmesi ile göze çarpar. Bu durum, erkek yeğene, oğul kadar önem verildiğinin, yaşı gençte olsa, düşüncesine saygı gösterildiğinin önemli işaretleri olarak adlandırılabilir. Beowulf'ta bahsi geçen, Sigemund'un yeğeni Fitela ve Onela'nın kardeşinin evladı, aile bağlarının, geniş aile düzeninin yaşamın içinde doğal bir kavram olarak yer aldığını gösterir.

P315 – Birbiri için ölümü göze alan arkadaşlar

Birbiri için ölümü göze alan arkadaşlar motifindeki çarpıcı örnekler, Dede Korkut Hikâyeleri ve Beowulf'ta birer adet saptanması, destanların tanımı içinde yer alan kahramanlık ve olağanüstülük özellikleri yanında, dönemin toplumsal yapısını gerçekçi bir boyutta yansıtır olabileceğini güçlendirecek nitelikte azlık gösterir. Her iki destanda da, çokça rastlanan kahraman savaşçı motifine rağmen, canını verecek kadar birini önemsemek anlamına gelen birbiri için ölümü göze alan arkadaşlar motifinin birer örnekle temsil edilmesi, bizce de, gerçekçi bir boyut olarak algılanmaktadır.

Kan Turalı'nın, yanında sefere gelen kırk yiğidine, sorumluluk bilinci ve sevgisi nedeni ile canını kurban edebilecek olması, Kan Turalı'nın yüksek karakter sahibi olduğunu düşündürür. Beowulf Ejderha ile Dövüşür bölümünde, Beowulf'un artık çok yaşlanmış olduğunu bilmemize rağmen, Wiglaf'ın, kendi canını onun yerine feda edecek olması, ülkesinin geleceğinin kralsız bir ortamda karmaşaya sürüklenebileceği ihtimalini de göz önüne alarak, milliyetçi vatansız bir ruh durumunu sergilerken, kralına sadakat ile bağlı bir sade vatandaşın yüksek ruh düzeyinde gözler önüne serer.

Divan-ı Lügati't-Türk'te geçen adaşlıg⁶⁶ kelimesinin, vefa, bağlılık, sadakat anlamına geldiğinden söz edilir. Birbiri için ölümü göze alan arkadaş motifinde, arkadaşlık kavramının sözlük anlamından söz edilmesinin, motife bakış açısını değıştirdiğı, arkadaşlık kelimesinin kapsamı içinde bağlılık ve sadakatın doğasında var olduğuna dikkat çekmek isteriz.

P316 – Diğeri için hayatını feda eden arkadaş

Dede Korkut Kitabında, Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanında, Beyrek gelin odasında uyurken Banu Çiçek ile evlenmek isteyen Bayburt tekürünün adamları, düğünü önlemek için gelin otağını basarlar. Kendi canını Beyrek'e feda eden Nâibi, kâfirin üzerine kılıç ile yürür ve şehit olur.

P319 – Arkadaşlık-çeşitli

Dede Korkut Kitabında, Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanında, Beyrek'in nişanlısı Banu Çiçek'ten hediye gelen kırmızı kaftanın arkadaşları tarafından çok beğenilmesi üzerine, onlarında sıra ile birer kere giymesini önermesi, arkadaşlığa verilen önemin gözlenmesi yanında, Beyrek'in alçak gönüllü bir karakter yapısına sahip olduğunu da göstermektedir.

Beowulf'ta saptanan arkadaşlık motifinin belirgin derecede çokluğu, akrabalık bağı olmayan kişilerin ilişkilerinin yoğunluğunu ve derecesini göstermesi açısından dikkat çeker. Beowulf'un babasının kan davasını çözmek için, arkadaşı Kral Hrothgar'ın büyük bir hazineyi arkadaşı adına kan parası olarak ödemesi, Beowulf'un Danimarka'yı başına musallat olan ejderhadan kurtarmak için gelmesinin örtülü bir nedeni olarak kabul etmemiz, doğru bir davranış olur kanısındaız. Beowulf, kendi gücü ve kahramanlığını bir kez daha göstermek istediğini belirtse de, bu istek dile getirilen neden olarak kabul

⁶⁶ Kaşgarlı Mahmûd, *a.g.e.*, s. 131.

edilebilir. Kral Hrothgar'ın, kan bağı olmadan iyi ilişkiler kurduğu diğer karakter olarak Aeschere'den söz edilir. Eeschere'in Hrothgar'a güvenilir bir arkadaş olduğu Grendel'in Annesi bölümünde yer alır.

Buraya kadar bahsedilen iyi ve sadık arkadaş örneklerinin yanında, Beowulf'un Beowulf Ejderha ile Dövüşür bölümünde saptanan, Beowulf'un ejderha ile savaşında yanında yer almaktan kaçınan arkadaşları, arkadaşlık motifinin diğer boyutuna örnek teşkil eder. İnsanlık tarihinde ve her toplumda karşılaşılan sadakatsiz insan modelinin evrensel ve zamansız olduğunun kanıtını teşkil eder.

P320 – Konukseverlik

Dede Korkut Kitabının tüm bölümlerinde konuklar ile yeme içme sahneleri bulunur. Avı ya da akını kutlamak, düğün kurmak gibi nedenlerle açlar doyurulur, beyler misafir edilir. Mukaddime bölümünde sözü geçen evin kadını çeşitlerinde en çok takdiri alan, kırdan uzaktan eve bir misafir geldiğinde misafirini yedirip içirip ağırlayan hanımdır. Hanlar hanı Bayındır Han'ın, Oğuz beyleri için tertiplediği ziyafetlerde, yemeklerin en güzeli ikram edilerek, konukseverlik özellikleri gözlemlenir.

Kanlı Koca Oğlu Kan Turalı Destanında, Trabzon kâfirleri, Kan Turalının tekürünün kızına talip olarak gelmesi üzerine ak çadır dikip, alaca halı döşeyerek, ak koyundan yemek yapan yanında yedi yıllık al şarap ikram ederler.

Beowuf destanında, Beowulf Herot'a Gelir bölümünde, Geatlı konuklarını *“kakmalı kupa içinde tatlı içki”* ikram ederek ağırlayan Danimarkalılardan bahsedilir. Danimarkalılar, Geatlı misafirlerini hem Grendel neden olduğu dertten kurtaracağı için, hem de konukseverliklerinden dolayı güzel içkiler ve yemeklerle ağırlarlar. Kral Hrothgar'ın, Herot'a yaptırma nedeni büyük ziyafetler

ile bir arada olmak Herot'un yapım amacından dolayı, Kral Hrothgar, tüm Danimarka halkına karşı büyük bir konukseverlik motifi olarak algılanmalıdır.

Tüm örneklerden ulaşılan sonuç Anadolu'da, Oğuzlarda ve kâfir diye söz edilen gayr-i Müslümler'de, batı Avrupa'da, Danimarkalılarda konuğu önemsendiği ve konuk ağırlamak için en iyi yöntemin yemek yedirip içki sunmak olduğu söylenebilir.

Divânü Ligati't-Türk'te sözü geçen "*ketsem*"⁶⁷ kelimesinin, önceden sözleşmeden, aniden konuk olarak gelenler için verilen ziyafet anlamına geldiğinden bahsedilir. Bu da eserin yazıldığı tarihte, konukseverlik kavramının gelişmiş olduğunu kanıtlayan bir örnek olarak ele alınmalıdır.

P324 – Misafirini hediyelerle onurlandıran evsahibi

Begil Oğlu Emre Destanında, Hanlar hanı Bayındır Han, Gürcistan haracı olan at, kılıç ve çomağı kabul ederek, Oğuz iline karakol olarak gidecek Begil'i önce misafir eder, üç gün davetiyle sofralar kurdurur, sonra da güzel at, güzel kaftan ve bol harçlık vererek, Begil'in gönlünü alır. Begil'in, karakol olmayı kabul etmesine karşı teşekkürünü böylece sunmuş olur.

Beowulf destanında, misafirini hediyelerle onurlandıran evsahibi olarak Kral Hrothgar ve kraliçesi göze çarpar. Kral ve kraliçe, Beowulf'un ülkeleri için yapmış olduğu yardımdan dolayı, Beowulf'a hediyeler sunarlar. Kral Hrothgar, Beowulf'a, yaldızlı bir sancak, miğfer, zırh ve değerli bir kılıç ile sekiz at verir. Kral, Beowulf'un arkadaşlarına da hediyeler sunar, ancak sunulan hediyelerin cinsinden metinden söz edilmez. Kraliçe, Beowulf'a, bir kupa hediye eder.

Misafirlerini hediyelerle onurlandıran evsahibi motifinde dikkat çekici nokta, iki farklı coğrafya ve kültürdeki iki kralın, teşekkürlerini iletmek için

⁶⁷ Kaşgarlı Mahmûd, a.g.e., s. 309.

sunduğu hediyeler arasında altın bulunmasıdır.

P327 – Kutlama

Oğuzların kültürlerinde, ziyafetler ile yapılan kutlamaların olduğunu, Dede Korkut Hikâyeleri boyunca gözlemleyebiliriz. Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Olduğu Destanda, Uruz'u esaretten kurtaran Kazan Bey, yedi gün yedi gece yeme içme ile, kul ve cariyeleri âzât ederek, kahraman yiğitlere ganimetler vererek kutlamalar yapar. *Kanlı Koca Oğlu Kan Turalı Destanında*, Kanlı koca, Trabzon'dan gelini ile dönen oğlu Kan Turalı için, altınlca gölgeği dikip, kudretli Oğuz beylerini ağırlar. *Basat'ın Tepegöz'ü öldürdüğü Destan'da*, Aruz Koca, bir düşman akını sırasında attan düşen küçük oğlunu aslan tarafından beslenmiş, sağlıklı yaşar bulunca, sevincinden ziyafetler vererek ağırlar. *Uşun Koca Oğlu Segrek Destanında*, Uşun Koca, esir düşen ağabeyi Eğrek'i kurtarmak için yola çıkan Segrek'in başarıyla döndüklerini görünce, gümbür gümbür davullar çaldırır, altın tunç borular öttürür, attan aygır, deveden erkek deve, koyundan koç kestirerek kutlamalar yapar. *Salun Kazan'ın Esir Olup Uruz'un Çıkardığı Destan'da*, Kazan, Oğuz iline dönünce oğlunun kahramanlığını ve kendisinin esaretten kurtuluşunu kutlamak için yedi gün, yedi gece yemeli içmeli kutlamalar yaptırır.

Beowulf destanında, Kral Hrothgar, Herot'un bitmesi şerefine büyük ziyafetler vererek, halka hazine ve altın dağıtır. Herot'daki ziyafet için salon, kadınlar ve erkekler tarafından altın süslerle, duvarlara güzel manzara resimleri çizerek hazırlanır. Grendel ve annesinden ülke kurtulduktan sonra Herot'da bir kez daha büyük kutlama yapılır.

Dede Korkut Hikâyeleri ve Beowulf'ta, ulaşılan başarılar, büyük sevinçler hep birlikte kutlanarak yaşanır. İnsanların sevinçlerinde birbirlerine ortak oluşları, toplumsal hayat içinde yaşanan bir paylaşımdır.

P340 – Öğretmen-öğrenci

Beowulf'un Ejderhaya Saldırmaya Hazırlandığını Öğreniriz bölümünde, amcası Kral Hygelac'ın ölümünden sonra ülkesine dönen Beowulf, annesinin toyluğu yüzünden kendisine güvenmediği Kral'ın oğlu Heardred'e iyi tavsiyeler vererek, Heardred bir yetişkin oluncaya kadar yanında olur.

P361 – Sadık hizmetkâr

Sadık hizmetkâr başlığı altında, Dede Korkut Kitabında karşımıza, Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan'da Burla Hatun'a kâfire içki sunduracak pozisyona düşürmemek için, kırk ince belli kız refakatçisinin, tümünün birden tehlikeyi ve ölümü göze alarak, Burla'yı ele vermedikleri bölümde görüyoruz.

Beowulf destanında, sadık hizmetkâr motifi Wiglaf ile gerçekleşiyor. Beowulf'un sadık hizmetkârı Wiglaf, Beowulf'un ejder ile mücadele edeceği bölümde sürekli yanında kalarak, sadakatini ispatlıyor. Yaralandığı sırada, Wiglaf lordunu yıkayarak yanında kalır. Beowulf ölmek üzereyken, ejderin hazinesini görmek isteyince Wiglaf lorduna yetişecek çabuklukla mağaradan devlerin kadim eserlerini göğsüne doldurarak getirir, Beowulf'un kanayan yarasını tekrar yıkar. Wiglaf'ın sadakati krallığın ona verilmesi ile ödüllendirilir.

Cenaze bölümünde, Beowulf'un mezarı çevresinde, kederlerini dile getirip methiyeler düzerek, atla dolaşan oniki savaşçının, efendisi ölen savaşçılara örnek olacak davranışlardan söz edilir.

P365 – Sadakatsiz hizmetkâr

Dede Korkut Kitabı'nda, Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı, sadakatsiz hizmetkâr motifinin en belirgin modelini yansıtır. Boğaç'ın gücü ve kahramanlıkları ile Dirse Han'ın gözdesi olmasını çekemeyen Dirse Han'ın

yiğitleri, oğlu babaya vurdurarak, Boğaç'ı ortadan kaldırmak ve yeniden gözde olmak isterler. Bununla yetinmeyip, Boğaç'ın geri dönmesi duyulunca, yeni plan ile Dirse Han'ı kâfire eli kolu bağlı, boynunda sicim ile götürüp teslim ederler. Boğaç, babası Dirse Han'ı kurtarmaya gider, kırk nâmert yiğidin kiminin boynunu vurdurur, kimini esir alır.

Beowulf'un krallığı sırasında ejderle mücadelesinde, ejderin yakıcı gücünden korkan on savaşçı, kaçarak ormana gizlenirler. Beowulf'un ölümünden sonra Wiglaf Korkaklarla konuşur bölümünde, kaçan on savaşçının toprak haklarının ellerinden alınacağını açıklar.

Sadakatsizlik her iki metinde de cezalandırılır. Dede Korkut Kitabında ceza, ölüm ve esaret iken, Beowulf'ta, toprak kullanım haklarının elden alınması ve bunun sonucunda yaşanacak olan utanç olarak belirlenir.

P412 – Çoban

Dede Korkut Kitabı'nda, çoban motifi sık sık karşımıza çıkar. Oğuz döneminde, göçebelik sisteminin getirisi olarak hayvan besiciliği gelişmiştir. Salur Kazan'ın Karacık Çoban'ı, Aruz Koca'nın Konur Koca Sarı Çoban'ı, develeri güden deveci, koru koçu güden at çobanının varlığından söz edilir. Kâfirin at güden çobanı, Trabzon tekürünün sığırmaçından bahsedilir.

Büyük imparatorluklar kuran Türkler, hayvan yetiştirme uygun olan yerleri seçip, yeni ele geçirilen bölgelerin halkına sürü vererek, hayvanları kendi hesaplarına otlattırarak yetiştiriyorlardı. Böylece halkta sürülerden faydalanıyordu. Türk beyleri ile yerli çobanlar arasında bir ortaklık şartı bulunurdu. Ekonomi büyük ölçüde hayvanlığa dayalı idi. Hayvancılık ise yarı göçebelik hayat tarzını getiriyordu. Bu hayatı yaylak-kışlak terimleri ile anlamak

mümkündür.⁶⁸ Divan-ı Lügâti't Türk'te kışlaktan şöyle söz edilir: qışlâg. Kışlak. Şu atasözünde geçer, öz köz ir qışlâg: Bir adamın kendi gözleri, dağın güneş alan tarafındaki kışlak gibidir-kendi işini kendi yapan ve başkasına emanet etmeyen kimse, dağın güneş alan tarafında bir kışlağa sahip olan kimse gibidir, çünkü güneşli tarafta yeşillik daha yoğun, kar daha az olur ve kış rahat geçer.⁶⁹ Yaylâg. Yayla; yaz otağı.⁷⁰

P413 – Denizci

Dede Korkut Kitabı'nda, coğrafyanın denize uzak olmasından dolayı, denizcilikle ilgili motife rastlanmaz. Beowulf destanınca, denizcilik bahsi geçen Danimarka ve Geat toplumlarının yaşamlarının içinde yer alır. Geat topluluğu, Danimarka'ya bir gemi ile gelir. Beowulf, ölümünden sonra büyük bir ateş yakarak tüm denizcilerin görebileceği bir anıt yapılmasını vasiyet eder. Danimarkalıların Erken Tarihi bölümünde, Kral Shield'in cenazesinin bir gemiye, silahları ve hazineleri ile birlikte koyulup, buzla kaplı açık denize bırakıldığından söz edilir. Beowulf destanında sözü geçen toplulukların denizcilik konusunda gelişmiş olduklarını, bu motiflerden, çıkarabiliriz.

P424 – Doktor

Dede Korkut Kitabı'nda, hekimin varlığını, Boğaç'ın yarasına ilk müdahaleyi yapan annesinin, sonra oğlunu hekime emanet ettiğinden söz eden, Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanında öğreniriz. Doktorun varlığı belirtilse de, tedavi yöntemi ya da sürecini konu alan bilgi bulunmaması, motifle ilgili bilginin sınırlı olmasına neden olur.

Beowulf'ta ise, ölümcül yara almış insanların varlığına, destanın sonunda

⁶⁸ Ögel Bahaeddin, *Türk Kültür Tarihine Giriş 1*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1978, s. 32-59.

⁶⁹ Kaşgarlı Mahmûd, *Divânü Lügat-i't-Türk*, Kabcacı Yayınevi, İstanbul, 2005, s. 430.

⁷⁰ Kaşgarlı Mahmûd, *a.g.e.*, s. 678.

kral Beowulf'un aynı duruma düşmesine rağmen doktordan söz edilmez adı ya da varlığı konu olmaz.

Kâşgarlı Mahmûd, ot⁷¹ maddesinin ilâç anlamına geldiğini söyler. Boğaç'ın yarasına, annesinin dağ otlarından hazırladığı merhemini, ilâç olarak algılanması, durumu masalsı yapıdan çıkarıp, somutlaştırır.

P428 – Müzisyen

Dede Korkut Kitabı'nda, savaşa akına giderken, Oğuzların önünde davulcu ve borucunun olduğunu, Oğuz yiğitlerinin kopuz çalıp söz söylediğini gözlemleriz. Düşünlerde kopuz çalarak geçimini sağlayan ozanların varlığından bahsedilir.

Divânü Ligâti't-Türk'te “qopuz”⁷² kopuz, uda benzer bir çalgı olarak geçer. Beowulf destanında, savaşa boru çalınarak gitme adetinin yanında ozanların harp çalarak halk öyküleri anlattıklarını gözlemleriz.

P431 – Tüccar

Dede Korkut Kitabı'nda, Anadolu'da Rum ilinden Şam'a uzanan geniş bir ticaret alanı olduğunu gözlemleriz. Bezirgânlar, beylerin sipariş verdikleri malzemeleri temin ederek, Anadolu'da gruplar halinde, sık sık karşımıza çıkar.

Dede Korkut Kitabı'nda, kervancılara genel olarak bezirgân denirdi.⁷³ XI. yy. Türkleri arasında “yırak yer savın arkış keldürür” (uzak yerin haberini kervan getirir) sözü yaygındı.⁷⁴ Kervan aynı zamanda bir haberci durumunda idi.

⁷¹ a.g.e., s. 363.

⁷² Kâşgarlı Mahmûd, a.g.e., s. 440.

⁷³ Ögel Bahaeddin, *Türk Kültür Tarihine Giriş 1*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1978, s. 371.

⁷⁴ a.g.e., s. 375

Kervanların önünde giden ve kervanın geldiğini haber veren kervan öncülerine yügürgen denirdi. Kâşgarlı Mahmûd, kervan öncülerine; “*Ulak, kurye. Çin tüccarları adına, kervan ulaşmadan önce İslam ülkesine giden ve onlardan haberler getiren, iletişimlerini sağlayan kimse*”, olarak söz eder.⁷⁵

P460 – Diğer Meslekler

Dede Korkut Kitabı’nda, Oğuz ilinde ve kâfir illerde gelişmiş bir casusluk mesleği bulunur. Oğuz’un casusları, kâfirin zayıf yönlerine karşılık, kâfirin casusları Oğuz beylerinin zayıflıklarını yakalayabilmek için çabalarlar. Begil Oğlu Emre Destanında, Begil’in eşinin hizmetçisi olduğunu öğreniriz. Salur Kazan Esir Olup Oğlu Uruz’un Çıkardığı Destan’da Salur Kazan’ın şahinci başısı olduğunu öğreniriz.

Beowulf destanında, kâhin, kral sözcüsü, gardiyan, binici, ulak mesleklerinin adı geçer.

P461 – Asker

Asker motifi, Dede Korkut Kitabı’nda, sadece Salur Kazan’ın Evinin Yağmalandığı Destan’da karşımıza çıkar. Oğuz halkının asker, askerinin halk olmasından dolayı yiğitler, beyler ile ifade edilen ordudan söz edilir.

Beowulf destanında, askerde savaşçı olarak da söz edilir. Destan boyunca tüm bölümlerde savaşçı sözcüğü geçer. Savaşçı kelimesi, Beowulf Grendel’dan Haberdar Olur bölümünde detaylandırılıp savunma savaşçısından bahsedilir. Bu motif, dönemin akıncı özelliğinden dolayı Finlilere ya da İsveçlilere karşı, savunma yapmak gerektiğini düşündürür.

⁷⁵ Kâşgarlı Mahmûd, *Divânü Lügâti’t-Türk*, Kabalcı Yayınevi, İstanbul, 2005, s. 716.

P475 – Hırsız, haydut

Dede Korkut Hikâyelerindeki haydut modeli, Tepegöz'ün kaba kuvvetine güvenerek yol kesip haraç toplaması ile temsil edilir. Tepegöz'ün hareketinin yanlışlığı bilinmesine rağmen, durum dinleyici ve okuyucuda sempati duyuracak şekilde yansıtılmıştır.

Beowulf'ta ise, Beowulf'un krallığı sırasında, hırsızın, ejderin gizli mağarasına girerek, hazinesinden çalması, adalettin ayrılıp ihtiyaçtan yaptığı özrü ile açıklanır.

Her iki örnekte de, hırsızlığın ahlâkî olmayan yanının altı çizilmiş, Dede Korkut'ta olaya mizah katılarak, Beowulf destanında ise ihtiyaç sahibi olmasına rağmen hırsızlık yapan yerilmiştirler.

P500 – Hükümet

Dede Korkut Hikâyelerinde, Bayındır Han'ın huzurunda toplanan beylerin aralarında savaş, akın, av gibi olayları konuşuyor olmalarının yanında, devlet yönetimiyle ilgili konulardan söz edildiğine ya da bir hükümetin varlığına rastlanmaz. Ancak, Bayındır Han'ın, mutlak söz sahibi olmadığı, beylerin kendi dilek ve fikirlerini hanın huzurunda açıkladıkları gözlenmektedir.

Beowulf destanında, hükümet olarak söz edilebilecek bir konseyin varlığı dikkat çeker. Konsey, üyelere oluşur, saldırılara karşı yapılacakları saptayıp, planlayıp, krala önerecek derecede kralın yanında söz sahibi olacak bir öneme sahiptir.

P505 – Kontratlar

Kontratlar başlığı altında sayılabilecek, Dede Korkut'un, bir türlü doymak

bilmeyen, Oğuz ilinde yaşayan delikanlı bırakmayacak raddedeki iştahına karşılık, uzlaşmak için Tepegöz'e gönderilmesiyle aralarında bir anlaşma yapılır. Bu anlaşmaya göre, Tepegöz'ün yemeklerini hazırlamak için iki aşçı tedarik edilecek, günlük yiyecek ihtiyacını karşılamak için de, her gün iki adam ve beş yüz koyun konusunda anlaşılır. Dede Korkut'un bu anlaşmada ki yiyecek miktarından haraç diye söz etmesi dikkat çekicidir.

P534 – Feodal haraç

Dede Korkut Hikâyelerinde karşımıza çıkan üç haraç örneğini, iki grupta sınıflandırmak daha doğru olacaktır.

İlk grupta, feodal bir yapı olmamasına rağmen, haraç kelimesinin aynen geçmesinden dolayı listemize eklenen, Oğuz beylerinin, Tepegöz'e, Dede Korkut aracılığı ile teklif ettikleri, daha önce söz ettiğimiz (bknz. P525) haraç teklifi yer alır.

İkinci grupta, Bayındır Han'ın her sene Gürcistan'dan gelen haracının, sözü geçen senede çok düşük miktarda geldiği, hazineler, değerli silahlar, altınlar yerine, sadece bir at, bir kılıç ve bir çomak olarak ödenen haracın üleştirilip dağıtılması konusunda Bayındır Han'ın müşkül duruma düştüğünden söz edilir.

Toman tekürünün, kaleyi saran Oğuzlara karşılık, kalede esir olan Salur Kazan'a, kaleyi kuşatmadan kurtardığı taktirde, kendisine haraç vermeyi teklif eder.

Beowulf destanında, haraç kelimesinden söz edilmemesi, dönemin Avrupa'sında, sistemin içinde olmadığı anlamına gelmeyeceği gibi, kan parası gibi, Ortaçağ'a özgü bir sistemin varlığı, haraç konusunu sorgulamamıza neden olmuştur.

P548 – Çeşitli yasal adetler

Beowulf'un, saltanatı zamanındaki ejderle mücadelesinde durumun çok zor şartları olduğunu fark eden savaşçılarından bazıları, korkarak, Beowulf'u mücadelede yalnız bırakırlar. Wiglaf durumu fark ettiğinde, korkaklara ithafen bir konuşma yapar ve katışlarından dolayı toprak haklarının ellerinden alınacağını söyler. Kazanılan zaferlerden sonra, ganimet dağıtılarak ödüllendirilen savaşçılar yanında, sahip oldukları toprak hakların korkaklığı nedeniyle kaybeden savaşçıların varlığını bu bölümde öğreniyoruz. Toprak haklarını kaybetmek, savaşçılara bir ceza olarak verilirken, bu cezanın halk arasında duyulmasıyla yaşayacakları utanç, ölümden bile daha kötü bir sonuç olarak açıklanarak, korkak savaşçılar bir kez daha cezalandırılmış oluyor.

P553 – Silahlar

Dede Korkut Hikâyelerinde ve Beowulf'ta, en sık karşımıza çıkan motif silahlar başlığı altında toplanmıştır. Araştırma yapılan eserlerin ikisinde de dikkat çekici olan kullanılan silahların aynı olması, savunma için ve saldırı için kullanılan silahların büyük benzerlikler taşımasıdır. Adı geçen silahların, yeni Türkçe Lügat'tan* karşılıkları aşağıda listelenmiştir.

bıçak – kesecek alet.

çomak – aslı çokmak. Başında topuzu olan değnek.

demir elbise – zırh.

gürz – uzun saplı demir topuz.

hançer – ucu eğri ve sivri bir nevi büyük bıçak.

kalkan – ok ve kılıçtan tahaffuza yarayan alet.

kargı – ucu demirli kamyştan uzun mızrak.

kama – ucu sivri tahta çivi, takoz.

mancınık – vaktiyle taş atmakta kullanılan muharebe aleti.

* Hayber Abdülkadir, Yeni Türkçe Lügat, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2004.

(maskeli) miğfer – esnâ-yı harpte başa giyilen demir tas.

mızrak – uzun saplı ucu demirli eski harp aleti, kargı.

ok – yayla atılan ucu demirli değnek, siham, tir.

şiş – ince uzun demir veya tahta.

tuğ – at kuyruğu kılından yapılmış sorguç, evvelce paşalara verilirdi.

zırh – esliha-i câriha tesirine karşı koymak için giyilen tel libas.

yay – vaktiyle ok atmakta kullanılan alet.

Bunlara ilâve olarak, Divânü Lugâti't-Türk'te karşımıza çıkan iki kelimedenden de burada söz etmek isteriz. İlki “*qurmân*”⁷⁶ yay kılıfı, yaylık anlamında (Oğuz lehçesinde), diğeri “*quruqluq*”⁷⁷, yay kılıfı anlamında kullanılan sözcüklerdir.

Destanlarda sözü geçen dönemin yayılmacı özelliği göz önüne alındığında, silahlar başlığı altında bu kadar çok miktarda motifin toplanmış olması şaşırtıcı olmasa gerek. Dede Korkut'ta, Oğuzlar akınlar sırasında topraklarını genişletmek, diğerkalelerle anlaşmazlığa düşüldüğünde saldırı ve savunma için yukarıda sıralanan silahların tümünü kullanırlar. Beowulf destanında, kahramanın silahı sadece doğaüstü yaratıklara karşı kullanmış olması, dikkat edilmesi gereken bir noktayı oluşturmaktadır.

Demir giyim ve zırh, Beowulf'ta zırhtan başka, kolluk adında, kolda oluşabilecek yaralanmaları önlemesi için giyildiği düşünülen bir parça savaş giysisinden de ayrıca söz edilir. Dede Korkut Hikâyeleri'nde sözü geçen Oğuzların kalkandan başka koruyucu kullanmamaları, kahramanlık ve cesaretlerinin altını bir kez daha çizmek için olduğu düşüncesini yaratır. Kalkan'ın yapıldığı malzemenin iki tür olduğunu, Beowulf'ta son ejdere saldırıya giden kahramanın tahtası ile yetinmeyip demir kalkan yaptırdığında öğreniyoruz.

⁷⁶ a.g.e., s. 452.

⁷⁷ a.g.e., s. 453.

P555 – Savaşta mâğlubiyet

Savaşta mâğlubiyet motifi altında, Dede Korkut Hikâyeleri ve Beowulf kahramanlarının, gerçekçi bir bakış açısı ile her zaman galip taraf olmak yerine, zaman zaman savaşı kaybetmek ile, ait oldukları destanların değerlerini arttırmış olduklarını düşünmekteyiz. Kazan Bey Oğlu Uruz'un Esir Düştüğü Destanda, babasından kılıç çekmeyi, ok atmayı öğrenmek için yola çıkan Uruz, kâfir ile savaşını kaybeder ve esir düşer. Diğer destanımızda, Beowulf, Grendel ve annesi ile olan iki mücadelenin de galip tarafı olur. Sözü geçen mücadelelerin mağlup tarafını doğaüstü varlıklar Grendel ve annesi oluşturur. Beowulf'un üçüncü mücadelesinde, galip ve mağlup tarafları ayırmak, diğer iki örnekten daha zordur. Beowulf, üçüncüde hem ölümcül yara alır, hem de ejderi öldürerek, ülkesini onun kötülüğünden kurtarır. Bu durumu ifade edecek en iyi sözcükler, Beowulf'un Wiglaf'a söyledikleri şu sözlerdir:

Takas ettim

Eski yaşamımı

Halkın ihtiyaçlarıyla.

P556 – Savaşa meydan okumak

Dede Korkut Hikâyeleri ve Beowulf'ta, savaşa meydan okuyan üç kahraman göze çarpar. Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanında, Boğaç esir olan babasını kurtarmak için kırk yiğidi ile at teperek kâfirin üzerine, savaşı göze alarak gider. Begil Oğlu Emre Destanında, Emre ailesini soyunu korumak için bacağı kırılan babası Begil'in güçsüzlüğü duyulduğunda, kâfirin illeri üzerine gelmemesi için, kendisi kâfir üzerine savaşa gider.

Beowulf'un mücadelelerinin üçü de savaşa meydan okumak olarak nitelendirebildiği gibi, Grendel ve annesi ile mücadelesinin, gençliğindeki gücünden dolayı kesin galibi olarak Beowulf görüldüğünden listede savaşa

meydan okumak bölümünde yer almamıştır. Oysa üçüncü mücadelesi olan ejder ile olgun yaşında, fizikî üstünlüklerini kaybettiği dönemde mücadeleye girişmesi, savaşa meydan okumak olarak değerlendirilmiştir.

Savaşa meydan okuyan kişiler, kahramanlık, cesaret yönü güçlü modeller olarak tanıtılır.

P557 – Askerî gelenekler

Türkler’de, “*Ordu hak, halk ise, ordudur*”. Eski Türk devlet teşkilatında, özellikle barış zamanlarında, sivil ve ordu düzeni diye bir ayırım yoktu. Ordu, bir halk ve halk da, bir ordu düzeninde yaşardı. Baskın, ancak karşı baskınla durdurulabilirdi. Bu nedenle boylar, ya da aileler uyurken gözcü denen nöbetçiler tarafından beklenirdi.⁷⁸

Dede Korkut Hikâyeleri ve Beowulf’un her ikisinde de, savaşa boru çalınarak çıkılır. Dede Korkut Hikâyelerinde borunun yanında, davul dövüldüğünden de söz edilir. Savaşın sonunda galip gelinirse, her iki örnekte de ganimet alınır. Ganimet han ya da kral tarafından halkın arasında paylaşılır.

Oğuzlar da, savaşa at üzerinde gidilir. Kazan Bey Oğlu Uruz’un Esir Olduğu Destanda, daha detaylı bir bilgi ile atlıların düşmana karşı üç koldan saldırdığını öğreniriz. Bir grup atlı Dış Oğuz beyleri ve Dünder sağa, Kara Budak ve yiğitleri sola, Kazan merkezde, düşman üzerine at sürerler.

Pay Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanında, Deli Karçar’ın nişan talimi yaptığından söz edilmesi, akın ya da savaş olmadığı zamanlarda da savaşa hazırlık için çalışmalar yapıldığını gösteren bir örnek olarak sayılabilir. Beowulf’un, Kraliçe konuşur bölümünde, Danimarka halkının her zaman, hem

⁷⁸ Ögel, Bahaeddin, *Türk kültürünün Gelişme Çağları*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul, 2001, s.660–665.

savaş alanında hem evde savaşa hazır olduklarından bahsedilir. Konuyla ilgili detay bilgi metinde bulunmasa da, Danimarkalıların cesur olduğu kadar Oğuzlar gibi savaş talimi yaptıklarını da düşünebiliriz.

Ganimet paylaşımı, Dede Korkut Hikâyeleri ve Beowulf destanında ortak olarak bulunan askerî gelenek motiflerinden biridir. Akınlar ve savaşlar sonunda alınan ganimetlerden Bayındır Han'a hisse çıkarıldıktan sonra, kalanın savaşa katılan gaziler arasında paylaşımı esastır. Beowulf'un çeşitli bölümlerinde ganimetin savaşçılar arasında paylaşıldığından söz edilir.

P634 – Bayram, ziyafet

Dede Korkut Hikâyelerinde ve Beowulf destanında kutlamalar ziyafetler ile yapılır. Dede Korkut Hikâyelerinde, ilk avından dönen oğulu kutlamak için beylere ziyafet hazırlanır. Devenin, koyunun erkekleri kesilerek kurban edilir ve bunlardan yemek hazırlanır. Gerek hanlar hanı Bayındır, gerekse Salur Kazan ziyafet sofraları kurdurarak, beyleri ve halkı ağırlarlar. Ziyafetler sırasında bol yemek ve kadehlerde içkiler ikram edilir. Beowulf destanında, Kral Hrothgar kutlama ve ziyafetler için Heorot adında bir mekân yaptırır. Bu mekân yüksek tavanlı, altın kubbeli çadırlı, içi ve dışı demir kemerli, ateşte dövülmüş kemerli kapısı olduğundan bahsedilir. Danimarkalıların yerleşik düzene geçmiş oldukları binanın tasviri ve inşasından anlaşılmaktadır. Dede Korkut Hikâyelerinde ise ziyafetler otağlarda verilir ki göçebeliliğin sürdüğünün bir göstergesidir.

“Ziyafete davet edenler, dört türlüdür. Gelenler de, dört türlü olur.”⁷⁹

- 1) *Bunlardan biri, hangi aşaya çağrılırsalar, giderler! Aşı, içkiyi içer, yerler, ne ki verseler! Ancak öz evlerine çağtırmazlar! Başlarını saklayıp, evde aşı, yalnız yerler!*
- 2) *Biri de görürse, ziyafete gider; yemeği yer. Ancak, karşılığında onu da,*

⁷⁹ Ögel, Bahaeddin, *Türk kültürünün Gelişme Çağları*, a.g.e., s.284-285.

yemeğe davet eder.

3) *Biri de, ne (başkasına) yemeğe gider, ne de kimseyi evine davet eder. Böyle bir insan ölüdür! Onu dirilerden sayma! Böylelerine katılma! Onlarla birlikte bulunma!*

4) *Biri de; davete, yemeğe gitmez, çağrılrsa da! Ancak kendisi, insanları yemeğe çağırır, hayvanlar keser.*

Bunlar arasında, en iyisi, en iyi karakterlisi, bu kişidir. Filozof ve bilgelerin övdükleri, kişi karakteri de budur!”

İstersen davete git, istersen davet et! Aş ve içki işi, bu yol ve töre ile olur! İnsanlara katılmak dersen, bu dünyanın hali, gidişi ve yolu budur!”

Eski Türklerde “yeme-içme” hep bir arada olurdu. Bu nedenle Türkler ziyafet ya da sohbet yemeği için “yegü içkü” derlerdi. Bundan başka “aş içkü” de denirdi.⁸⁰

Dede Korkut Kitabı’nın, Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanında Kam Gan oğlu Bayındır Han’ın ziyafetinde ikram edilen kara koyun yahnisi, bugün haşlama dediğimiz şekilde hazırlanırdı.⁸¹ (Haşlama, su içinde kaynatmak demektir.)

Bunlara ilâve olarak, Divânü Lugâti’t-Türk’te sözü geçen “kenqliyü”⁸² sözcüğü, “hakanların şölenleri ya da bayramlarda kurulan, herkesin gönlünce, yağmalarcasına yemek yediği bir sofradır. Bu sofraya minare gibi uzar gider, neredeyse otuz arşındır”, açıklaması dikkate değer bir toplumsal olayı ayrıntısıyla açıklar.

Türk kültüründe misafiri sofrada, yemekle ağırlamanın, sevindirici olayların ziyafet sofralarında kutlanmasının Kutatgu Bilig (4573–4674)

⁸⁰ Ögel Bahaeddin, *Türk Kültür Tarihi 4*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1978, s. 189.

⁸¹ Ögel, a.g.e., s. 341, s. 403.

⁸² a.g.e., s. 303.

dayandığını ifade eden yukarıda söz edilen belge ile Beowulf destanında misafir şerefine ziyafet kurulması, Grendel'in ve annesinin şiddetinin sona ermesinden sonra kutlamaların ve mutluluğun yeme içme ile yapılması örtüşen motifler olarak karşımıza çıkar.

P710 – Milletler

Dede Korkut Hikâyelerinde, destanların Oğuzlara ait olduğunu, metnin içinde geçen, “*Oğuz bilicisi Korkutun Ata*”, “*Oğuz ili*”, “*Oğuz kavmi*”, “*Oğuz beyleri*”, “*kudretli Oğuz eli*”, “*Oğuz'un hudut boyu*”, “*Oğuz erenleri*”, “*kudretli Oğuz*” ifadelerinde açıkça görüyoruz komşu milletlerin, Gürcistan, Türkistan, olduklarını, Rum illeri ve Şam ile ticari ilişkiler içinde olduklarını yine metnin içinde P710 maddesi altında sıralanan motif saptamalarından biliyoruz. Beowulf destanında anlatılan olayların Danimarka'da geçtiğini, Danimarka kralı Hrothgar referansı ile biliyoruz. Danimarka'yı çevreleyen ülkelerden Beowulf'un memleketleri Geat ve Danimarka ile rekabet içinde olan Fin, Jute, Frizye, İsveç ve Goth'lar olduğunu listelenen motif saptamalarından öğreniyoruz.

P716 – Irklar, soylar

Dede Korkut Kitabı'nda, Oğuzların İç Oğuz (Üç Ok) ve Dış Oğuz (Boz Ok) olmak üzere iki koldan oluştuğunu P715 kodu ile listelenen motif referanslarından öğreniyoruz. Ayrıca ülke olmasa da, komşuları arasında, Oğuz illerine ait olmayan, Bayburt Hisarı, Açık Tatyhan Kalesi, Turabzon Kalesi tekürü bulunduğunu biliyoruz. Beowulf destanında ise Wendla kabilesine ait bir referans bulunmaktadır.

Dede Korkut Kitabı ve Beowulf Destanında, Stith Thompson'ın The Motif-Index of Folk Literature kitabının cemiyet maddesinde yer almayan başlıklardan oluşan saptamalarımızdan da söz etmek isteriz.

Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanında, Boğaç'ın boğaya karşı kahramanlığını isim vererek kutlayan Dede Korkut, ocuğun babası Dirse Han'a hitaben yaptığı konuşmada;

.....

Boynu uzun büyük cins at ver bu oğlana

Biner olsun hünerlidir

Ağıllardan onbin koyun ver bu oğlana

Etlik olsun hünerlidir

Develerden kızıl deve ver bu oğlana

Yük taşıyıcı olsun hünerlidir

.....

Diyerek, erişkin bir Oğuz erkeğinin koyun, deve ve at sahibi olarak toplumda yer aldığını ifade ediyor. Bireyin çocukluktan yetişkinliğe geçiş sürecine ve toplumdaki ritüellere dikkat çekmek için verilen bu örnek, kanımızca toplumsal hayata dair önemli bir geçişe dikkat çekmektedir.

Yine Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanında, Dirse Han'ın eşinin, çocuğu olması için yapmış olduğu adaklarda;

Kara elbiseli dervişlere adaklar verdim

A görsem doyurdum çıplak görsem donattım

sözleriyle, toplumda ihtiyaç sahibi fakir kişilerin bazen adak aracılığı ile, varlıklı kişiler tarafından yardım edilip gzetildiğinin bir rneği olarak, altını çizmek istedik.

Boğaç'ın dağda yaralanması ve dağ çiçekleri ile annesinin sütünün merhem edilerek şifa bulmasından sonra, toplum hayatına katılmasına "At biner kılıç kuşanır oldu, av avlar kuş kuşlar oldu" cümlesinden öğreniyoruz. Bu cümle, aynı zamanda bir Oğuz erkeğinin toplumdaki günlük rolünü işaret eder.

Dede Korkut'un destanın sonundaki," koşar iken ak boz atın sendelemesin, vuruşunca kara çelik öz kılıcın çentilmesin, dürtüşürken alaca mızrağın ufanmasın", duası ile erkeğin toplum içindeki savaşçı rolünü sürdürmesi dileği olarak yansır.

Salur Kazan'ın Evinin Yağmalandığı Destan'da, Kazan Han'ın verdiği ziyafetteki ön hazırlık, mekânsal olarak şöyle tarif edilir;

"Doksan başlı otağlarını kara yerin üzerine diktirmişti. Doksan yerde alaca halı, ipek döşemişti. Seksen yerde büyük kaplar kurulmuştu. Altın kadehler, sürahiler dizilmişti. Dokuz kara gözlü güzel yüzlü, saçı ardına örülü, göğsü kızıl düğmeli, elleri bileğinden kınalı, parmakları süslü dilber kâfir kızları Kudretli Oğuz beylerine kadeh sunup, içiyorlardı." Beylere kadeh sunup onlarla birlikte içki içen kâfir kızların varlığı da dikkat çeken bir noktadır. Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanında, Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanında, Kazan Bey Oğlu Uruz Beyin Esir Olduğu Destanda, Kazılık Koca Oğlu Yigenek Destanında, Begil Oğlu Emre'nin Destanında, ziyafet kurulan otağların halılar serilerek hazırlandığından bahsedilir.

"Yedi bin kaftanın ardı yırtmaçlı, yarısından kara saçlı, pis dinli, din düşmanı alaca atlı kâfir bindi" ifadesinden, dönemin giyim tarzının kaftan ile ifade edildiğini gözlemliyoruz. Ahmed Vefik Paşa'ya göre kaftanlar, bir nevi "astarsız cübbe" idiler.⁸³

Karaca Çoban'ın sapanı şöyle tarif edilir, *"Çobanın üç yaşında dana derisinden sapanının ayası idi, üç keçi tüyünden sapanının kolları idi, bir keçi tüyünden çatlayıcı idi. Her atınca on iki batman taş atardı."*

Sapan, dönemin şartlarında hangi malzemelerin kullanılarak yapıldığını göstermesi açısından dikkat çeker.

⁸³ Ögel Bahaeddin, a.g.e. 5, s. 7.

Salur Kazan'ın, kâfirle mücadelesinde kaçanı kovalamaması, aman dileyeni öldürmemesi, dönemin toplumsal değerlerini sergilemesi açısından önemlidir. Savaşın zaferle sonlanması ile kahramanlık gösteren Oğuzlara çok ülke, şalvar, cübbü, çiha vermesi, yönetici ile halkı arasında süren yazılı olmayan bir anlaşmanın bir işaretidir. Uruz'un başı için kırk cariye ile kırk kulun azat edilmesi, dönemdeki kul cariye kurumunun varlığını işaret ederken, azat edilmeleri yaşanan sevinci kutlarken başka kişilerinde mutluluğa ortak edilmesi fikrini düşündürür.

Kam Püre'nin Oğlu Bamsı Beyrek Destanı'nda, beyin huzuruna çıkan bezirgânların, daha önce kendilerini yağmadan kurtaran Beyrek'in elini öpmeleri, minnet ve saygı ifadesi olarak günümüzde de yaşayan bu âdetin varlığını işaret eder.

Beyrek'in beşik kertme nişanlısı Banu Çiçek'in varlığı, beşik kertmesi geleneğinin Oğuzlar'a dek uzandığını gösterir.

Dede Korkut'un, Banu Çiçek'in ağabeyi Deli Karçar'a aracı olarak gitmesi, Deli Karçar'ın başlık olarak bin erkek deve, bin aygır, bin koyun, bin köpek, bin pire istemesi, kardeşi için şartları zorlayarak, imkânsıza yakın paha biçmiş olması dikkat çeker. Günümüzde de yaşayan dünür gitmek ve başlık parası kavramlarının dayandığı temeller olarak sayılabilir.

Beyrek'in kâfire esir olması ile üzüntüye düşen Banu Çiçek'in "*kızıl kına ak eline yakmaz olması*", günümüzde düğün hazırlığında sürmekte olan kına yakmanın, Oğuz zamanına dayandığını belgeler. Yalancı oğlu Yaltacuk ile Banu Çiçek'in küçük düğün yapıp, büyük düğüne mühlet koymaları, günümüzün nişan ve düğününü çağrıştırmaktadır. Düğün kutlamalarının kadınlar ve erkekler için ayrı yapılması, kopuz çalan ozanın eşliğinde kızların "kol sallayıp oynaması" toplumsal hayata dair önemli ipuçları verir.

Destanın sonunda, *“kâfirin kilisesini yıktılar yerine mescit yaptılar. Keşişlerini öldürdüler. Ezan okuttular, aziz Tanrı adına hutbe okuttular. Kuşun alaca kanını, kumaşın temizini, kızın güzelini, dokuz katlı işlenmiş süsler elbise, cübbe hanlar hanı Bayındır’a hisse çıkardılar.”* İfadesi savaşın sonundaki sürecin işleyişini göstermesi açısından dikkat çeker.

Kazan Bey Oğlu Uruz’un Esir Olduğu Destan’da, Burla Hatun’un samur cübbesi dikkat çeker. Han kızı olarak Burla Hatun’un cübbesinin farklılığı önemli bir ayrıntıdır. Aynı bölümde, Uruz’a kara çoban keçesi giydirmeleri ile, çobanların giyim türü hakkında da bilgi sahibi oluyoruz. Arpadan ekmek yapıldığı yine bu bölümden öğrendiğimiz bir özelliktir. Kulağı küpeli olarak referans verilen Kazılık Koca oğlu Yigenek Bey ile Oğuz erkeklerinin de altın küpe taktığını öğreniyoruz.

Duha Koca Oğlu Deli Dumrul Destanı’nda köprüsü olan çayların varlığı, toplumun mimarideki gelişimine dikkat çeker.

Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Destanı’nda, Kanglı Koca’nın oğlunu evlendirmek için kız aramaya çıkması önemli bir toplumsal kuralı işaret eder. Trabzon tekürünün kızına üç canavarı yenmeyi başlık şartı olarak koşması belirtilmelidir.

Begel Oğlu Emre Destanı’nda babası Emre’yi Bayındır Han’ın huzuruna çıkarır, Emre hanın elini öper. Han da Emre’ye cübbe, çuha, sırmalı elbise verir.

Uşun Koca Oğlu Segrek Destanı’nda, Kazan Bey’in huzurunda akın dileyen Egrek, sefere çıkmadan önce meyhanede beş gün, mızraklı yiğitleri ile yeme içme yaparlar.

Salur Kazan Esir Olup Oğlu Uruz’un Çıkardığı Destan’da, Trabzon tekürünün hediyesi olan şahini, Kazan Han’ın, şahinci başına emanet ettiğini

öğreniriz. Şahinin avda kullanıldığı, avın da Oğuzlar arasında çok yaygın olduğu bilgilerine dayanarak, av için beslenen şahinler olduğu ve bunlara bakmakla yükümlü şahincibaşlılar bulunduğundan söz edilebilir. Salur Kazan esarettten kurtarılınca, başta oğlu Uruz olmak üzere tüm beyler Kazan'ın elini öper.

“Beowulf Destanında” Beowulf Herot'a Gelir bölümünde, kaldırımlı yolun adamlara kılavuzluk ettiğinden söz edilir. Yolların kaldırımlı olması, yayalar ve atlılar için ayrı bölümler oluşturacak kadar gelişmiş bir toplumsal düzen olduğunun işaretidir. Aynı bölümde geçen *“bira kupaları”* tanımı, biranın o günlerde tüketilen bir içki olduğunu ispatlar. *“Kakmalı kupa içinde dağıtılan tatlı içki”* nin ne olduğunu bilemeyiz ancak ileriki sayfalarda kraliçenin krala bira sunduğuna dair yeni bir referans bulunur.

Ozan'ın söylediği eski felaket şarkısında, Hildeburh'un ölen kocasının ardından yas tutarak, yas feryatları okuması, ağıt yakmanın Danimarka'da da yaşayan bir toplumsal hareket olduğunu gösterir. Kupa taşıyıcıların mükemmel çanaklarda şarap sunması, *“tatlı içki”* olarak yukarıda sözü geçen içkinin, şarap olabileceğini düşündürür.

“Kraliçe Konuşur” bölümünde, *erkekler sağlam içer, şarap içtiler* ifadeleri bulunur. Bu ifade ile, savaşçıların sarhoş olana kadar şarap içtikleri sonucunu çıkarabiliriz.

SONUÇ

Dede Korkut Hikâyeleri ve Beowulf destanını Stith Thompson'un The Motif-Index of Folk Literature adlı eserinin cemiyet maddesini rehber olarak karşılaştırılmaya çalışıldı.

Muharrem Ergin'in Dede Korkut Kitabı ile David Breeden'in Beowulf varyantını esas alınarak, cemiyet maddesi altında 194 motifi, metinlerde tarandı. Dede Korkut Kitabı'na ait 43 motif ile Beowulf'a ait 41 motif saptandı. Dede Korkut ve Beowulf'un incelenmesi sonucu 28 ortak motif tespit edilirken, Dede Korkut'ta rastlanmayıp sadece Beowulf'ta rastlanan 13 motif ve Beowulf'ta rastlanmayıp sadece Dede Korkut'ta rastlanan 15 motif tespit edildi.

Çalışmamızda dikkatimizi çeken önemli konulardan biri P553 kodu ile temsil edilen silahlardır. Dede Korkut Hikâyeleri ve Beowulf'ta, sayıca en çok bahsi geçen motif silahlara aittir. Silah adları, her iki destanda da benzerlikler göstererek dönemin teknolojik özelliklerini ortaya koyar. Örneğin *kılıç*, metinlerin başından sonuna kadar çokça adı geçen bir silah olarak tespit edildi. Kılıcı, mızrak izler. Dede Korkut'ta *alaca mızrak*, *altmış tutam mızrak* olarak nitelendirilirken, Beowulf'ta *gri ucuyla dışbudaktan yapılmış mızrak*, *dikenli mızrak* olarak geçer. Kalkan motifi de iki destanda ortak olarak bulunur. Ok ve yay, Dede Korkut Hikâyelerinde çokça saptanmasına rağmen, Beowulf'ta seyrek olarak rastlanır. Dönemin akıncı ruhu göz önüne alındığında, Oğuzların ve Danimarkalıların, var olan topraklarını saldırganlara karşı korumak ve topraklarını genişletmek istediklerinde hareket edebilmek için günlük hayatın içinde bu kadar çok ve sık silah ismi kullanılmış olmalarını olağan karşılamak gerekir.

Dikkatimizi çeken ve burada sözünü etmek istediğimiz diğer konu P327 ile tanımlanan kutlama ve P634 ile tanımlanan bayram-ziyafet maddeleridir. Dede Korkut Hikâyeleri ve Beowulf'ta kutlanacak sevinçli olayların sonunda

muhakkak ziyafet sofralarının kurulmaktadır. Dede Korkut Hikâyelerinde, av dönüşü, düğün, zaferle sonuçlanan akınların kutlamaları büyük sofralarda yemek yiyerek yapılırken, Beowulf'ta, Kral Hrothgar'ın sadece ziyafetler için Herot'u yaptırmış olması dikkat çeker. Burada yapılan ziyafetlerde tatlı içki içerek mutluluğun paylaşılması, iki kültür arasındaki ortaklıklardan biri olarak göze çarpar.

The Motif-Index of Folk Literature'da, P233 olarak kodlanan *baba-oğul* maddesini incelendiğinde de, her iki metindeki maddelerin çokluğu dikkat çeker. Oğulların isimlerinin babaları ile birlikte anılması, Oğuzlar ve Danimarkalılar da aynı toplumsal gelişim sürecinin basamağı olarak yorumlanabilir. Daha açık bir deyişle, soyadının henüz kullanılmadığı çağlarda, her iki ülke insanı da kimliği açık olarak belirtebilmek için baba isimlerini kullanır.

Beowulf'ta, Danimarkalılar yerleşik düzene geçen, kaldırımlı yolları olan, ziyafet salonları inşa eden bir ulus olarak, tanıtılırken, Dede Korkut Hikâyelerinde, Oğuzların göçebe hayata devam ettikleri, çadır ve otağlarda yaşadıkları işaret edilir. Halkın geçim kaynağı olarak Dede Korkut Hikâyelerinde hayvancılıktan bahsedilirken, Beowulf'ta bu konu ile ilgili açık bir bilgiye rastlanmaz.

Kadın simgesini içinde barındıran motiflerden, P210 *karı-koca*, P231 *ana-oğul*, P216 *kocasını ikna edebilen tek kişi olarak kadın*, P212 *akrabalarından daha merhametli kadın* başlıkları altında, Dede Korkut Kitabı ve Beowulf destanında tespit edilebilen farklar şunlardır: Oğuzlarda, kadın aldığı ok atma, at binme, güreş tutma eğitimleri ile, erkeklerin yanında toplumsal hayatın her alanında yer alabilecek düzeyde gözükmektedir. Eşinin yanında, fikri sorulan, konuştuğu sözlere değer verilen olarak yansır. Beowulf'ta ise, Dede Korkut Hikâyelerine göre kapsadığı konunun darlığı ve manzumenin kısalığı göz ardı edilmeksizin söylenmek istenen, kadın simgesinin, toplumsal hayatın içinde bir rol olmaktan çok bir figür olduğu yönündedir. Destan'da kadın olarak

kraliçelerden söz edilir. Yaptıkları ve konuştuklarıyla değil, varlıklarıyla Beowulf'ta yer alırlar.

Araştırmamızda, iki farklı coğrafyada, dönemin teknolojik ve lojistik şartları göz önüne alınarak, iletişim ve etkileşim ihtimali düşük, iki topluluğun Oğuzlar ve Danimarkalıların yaşayışlarında gözlemlenen ortak paydaları ortaya konmaya çalışıldı. Eksikliklerimize rağmen, bu konu ile ilgili yapılacak yeni çalışmalara ışık tutacağına inanıyoruz.

BEOWULF DESTAN ÇEVİRİSİ

ÖNSÖZ

Danimarkalıların Erken Tarihi

Dinle;
Duymuşsundur eski günlerdeki
Danimarka Krallarını ve onların
ne büyük savaşçı olduklarını.
Shield, Sheaf'in oğlu,
bir yetim olarak bulunduktan sonra,
çok düşmanın tahtını aldı,
çok savaşçıyı korkuttu.
Göğün altında başarılı oldu
ta ki her yerdeki insanlar
konuştuğunda onu dinleyene kadar.
O iyi bir kraldı!

Shield'ın bir oğlu oldu,
İnsanlara refah versin,
onları korkudan irak tutsun diye,
Tanrı'nın, onun evine
gönderdiği bir evlat --
Grain idi adı,
tanınırdı
Kuzey boyunca.
Genç prensler, tıpkı onun yaptığı gibi --
henüz gençken daha,
dağıtmalıydılar hazineleri
ki yaşlılık gelip çattığında,
savaş zamanında
destekleyecekti insanlar onları.
Bir adam,
herhangi bir ulusta,
iyi işlerle başarılı olur.

Shield, alnına yazılı saatte öldü,
güçlü gitti Tanrıya.
İnsanları taşıdı onu denize,
son isteği de buydu.
Buzla kaplı ama açılmaya hazır,
sağlam bir gemi
bekliyordu limanda.

PROLOGUE

Early History of the Danes

Listen:
You have heard of the Danish Kings
in the old days and how
they were great warriors.
Shield, the son of Sheaf,
took many an enemy's chair,
terrified many a warrior,
after he was found an orphan.
He prospered under the sky
until people everywhere
listened when he spoke.
He was a good king!

Shield had a son,
child for his yard,
sent by God
to comfort the people,
to keep them from fear--
Grain was his name;
he was famous
throughout the North.
Young princes should do as he did--
give out treasures
while they're still young
so that when they're old
people will support them
in time of war.
A man prospers
by good deeds
in any nation.

Shield died at his fated hour,
went to God still strong.
His people carried him to the sea,
which was his last request.
In the harbor stood
a well-built ship,
icy but ready for the sea.

Shield'i oraya yatırdılar,
uzak diyarlardan gelen altın
ve defineyle çevrili
gemi direğine yasladılar.

Hiç duymamıştım daha önce
böyle güzel bir gemi,
kalkanla ve kılıçla,
zırhla, hediyeyle dolu,
uzun yolculuğu için.

Boş bir teknede
çıplak bir yetimken gönderildiğinde,
bir çocukkenki halinden
daha fazlası olduğuna şüphe yok.

Altın sarısı sancağı
başının üzerinde,
denize verilmiş, üzgünce
zengin bir halk tarafından.

Yaşayan en bilge kişi söyleyemez,
bir ölüm gemisinin nereye gittiğini.

Babasının ölümünden sonra uzun süre
Danimarkalıları yönetti Grain,
ve bir evladı oldu
büyük Healfdene, savaşta acımasız,
yaşlanana kadar yöneten.

Healfdene'nin dört çocuğu oldu--
Heorogar, Hrothgar, İyi Halga,
ve bir kız çocuğu, İsveç Kralı
Onela ile evlenen.

Hrothgar Danimarka Kralı Olur

Kral olduktan sonra Hrothgar
birçok savaş kazandı;
arkadaşları ve ailesi
seve seve uydular ona;
çocukluk arkadaşları
meşhur askerler oldular.

Böylece Hrothgar,
dünyanın bugüne kadar gördüğü ya da,
hayal edebileceği en büyük,
ziyafet salonunu inşa etmeye karar verdi.
Orada, eşit bir şekilde,
(devletin arazileri ve insanların yaşamları

They laid Shield there,
propped him against the mast
surrounded by gold
and treasure from distant lands.

I've never heard
of a more beautiful ship,
filled with shields, swords,
and coats of mail, gifts
to him for his long trip.

No doubt he had a little more
than he did as a child
when he was sent out,
a naked orphan in an empty boat.

Now he had a golden banner
high over his head, was,
sadly by a rich people,
given to the sea.

The wisest alive can't tell
where a death ship goes.

Grain ruled the Danes
a long time after his father's death,
and to him was born
the great Healfdene, fierce in battle,
who ruled until he was old.

Healfdene had four children--
Heorogar, Hrothgar, Halga the Good,
and a daughter who married
Onela, King of the Swedes.

Hrothgar Becomes King of the Danes

After Hrothgar became king
he won many battles:
his friends and family
willingly obeyed him;
his childhood friends
became famous soldiers.

So Hrothgar decided
he would build a mead-hall,
the greatest the world had
ever seen, or even imagined.
There he would share out
to young and old alike

hariç)

Tanrının tüm ona verdiklerini,
genç ve yaşlıyla paylaşacaktı.

Her yere dağılan
emirleri duydum;
dünyanın her bir ucundaki kabileler
bu binayı yapmaya koyuldular.

Ve inşa edildi,
dünyanın en büyük ziyafet salonu.
Ve büyük adam
"Herot", erkek karaca
adını verdi binaya.

İnşa edildikten sonra,
Hrothgar söylediğini yaptı
dağıttı altını ve hazineyi
büyük ziyafetlerde.
Salon yüksek kuleliydi,
uzun ve sivri tepeli
(yine de bekleniyordu yıkım,
aile sorununun ateşi ve kılıçları;
ve dışarıda, gecede bekliyordu
eziyet görmüş bir cehennem zebanisi.)

Ozanın kelimeleri,
harp sesleri,
insanların neşesi yankılandı.
Anlattı ozan, dünyanın nasıl oluştuğunu,
Tanrının dünyayı nasıl yarattığını
ve suyla çevrelediğini,
insanlar için ışık saçan
güneşi ve ayı nasıl yarattığını,
dalları ve yapraklarıyla herkes için
dünyayı nasıl süslediğini.
Hrothgar'ın halkı neşe içindeydi,
mutluydu ta ki kırların sahibi,
şeytan Grendel, yabanda gezen,
cinayetlerine başlayana kadar.

Tanrının insan neslinden kovduğu
yaratıkların soyundandı--
Kabil soyundandı,
kardeş katlinden cezalı
adamın soyundan.

all that God gave him
(except for public lands and men's lives).

I have heard that orders
went out far and wide;
tribes throughout the world
set to work on that building.

And it was built, the world's
greatest mead-hall.

And that great man
called the building
"Herot," the hart.

After it was built,
Hrothgar did what he said
he would: handed out gold
and treasure at huge feasts.
That hall was high-towered,
tall and wide-gabled
(though destruction awaited,
fire and swords of family trouble;
and outside in the night waited
a tortured spirit of hell).

The words of the poet,
the sounds of the harp,
the joy of people echoed.
The poet told how the world
came to be, how God made the earth
and the water surrounding,
how He set the sun and the moon
as lights for people
and adorned the earth
with limbs and leaves for everyone.
Hrothgar's people lived in joy,
happy until that wanderer of the
wasteland,
Grendel the demon, possessor of the
moors,
began his crimes.

He was of a race of monsters
exiled from mankind by God--
He was of the race of Cain,
that man punished for

Bu soydan gelir
tüm kötü yaratıklar--
canavarlar, cinler, yaşayan ölüler.
Ayrıca devler,
Tanrıyla savaşan ve
karşılığını tufanla ödeyen.

murdering his brother.
From that family comes
all evil beings--
monsters, elves, zombies.
Also the giants who
fought with God and got
repaid with the flood.

BÖLÜM 1: GRENDEL

Grendel Saldırır

Bir gece, bira partisinin ardından,
uykuya koyuldu Danimarkalılar
salonda; keder nedir bilmezlerdi.
Şeytani yaratık, acımasız ve aç,
kaptı otuz savaşçıyı
ve gitti evine sevinerek.

Şafak vakti, Grendel'in gücünü
öğrendiği vakit Danimarkalılar,
büyük gözyaşı vardı.
Yaşlı kral oturdu üzgünce,
adamları için ağlayarak.
Kanlı ayak izleri bulunmuştu.

Bu yeterince kötüydü,
fakat ertesi gece
daha fazlasını öldürdü Grendel--
günahla gözleri kamaşarak,
hiç pişmanlık duymadan.
(Hayatta kalanların, başka yerde
uyumaya başladığını sanabilirdiniz.)
Böylece Grendel, hükmetti
çok kişiye karşı
tek başına savaşarak,
ve tüm dünyadaki
en büyük salon
bomboş kalıverdi bir gecede.

On iki yıl devam etti böyle,
Hrothgar ise tattı
en büyük kederleri.

Ozanlar acıklı şarkılar söylediler
tüm dünyaya,
Grendel'in Hrothgar'a nasıl acı çektirdiğini;
hiçbir savaşçının,
ne kadar cesur olursa olsun,
Grendel'i nasıl öldüremediğini.
Grendel'in nasıl
durmak bilmediğini,
ya da karşılığının ödetilmediğini.

PART ONE: GRENDEL

Grendel Attacks

One night, after a beer party,
the Danes settled in the hall
for sleep; they knew no sorrows.
The evil creature, grim and hungry,
grabbed thirty warriors
and went home laughing.

At dawn, when the Danes learned
of Grendel's strength,
there was great weeping.
The old king sat sadly,
crying for his men. Bloody
footprints were found.

That was bad enough,
but the following night
Grendel killed more--
blinded by sin,
he felt no remorse.
(You can bet the survivors
started sleeping elsewhere.)
So Grendel ruled,
fighting right,
one against many,
and the greatest hall
in all the earth
stood empty at night.

Twelve years this went on,
Hrothgar suffering
the greatest of sorrows.

Poets sang sad songs
throughout the world,
how Grendel tormented Hrothgar;
how no warrior,
no matter how brave,
could kill Grendel.
How Grendel wasn't
about to stop,
or pay damages.

Grendel, ininden tuzak kurmaya devam etti,
ebedi karanlığın yattığı bataklıklardan.

Ardından, tüm hasarların en gaddarı,
Yerleşti salona--
her gece kaldı orada
(her ne kadar Tanrı, asla izin vermese de
böylesi bir şeytanlığa,
gerçekten tahta dokunmasına).

Hrothgar'a uyulmadı;
konsey üzerine konsey,
saldırıları karşı yapılacakları önerdi.
Putperest tapınaklara, tapınılan putlara
bile gittiler, ve yakardılar
Şeytana yardım için.
Danimarkalılar, Tanrıyla unuttular.
(Büyük üzüntüde bile,
ateşin kucağına düşenlere
eyvahlar olsun--
Teselli yok orada.)

Hiçbir rehber, hiçbir savaşçı
yok edemez şeytanı.
Ağlayıp sızladılar ve öfkeden köpürdüler.

Beowulf, Grendel'den haberdar olur

Fakat Hygelac'tan bir savaşçı
duydu Grendel'in yaptıklarını;
o gün yaşayanların
en güçlüsüydü,
kudretli ve asil.
Bu adam, bir gemi çağırdı,
Söyledi okyanusu aşacağını ve
yardım isteyen krala yardım edeceğini.
Bilge adamlar kışkırttılar onu
bu maceraya
onlar için sevilen biri olmasına rağmen.
Kehanetleri incelediler
ve onu teşvik ettiler.

Böylece iyi Geat,
seçti en cesur savaşçıları,
on dört tanesini,

Grendel kept ambushing from his lair,
the moors which lay in perpetual darkness.

Then, the cruelest of all injuries,
he moved into the hall--
stayed there every night
(though God would never allow
such an evil thing
to actually touch the throne).

Hrothgar was broken;
council after council proposed
what to do against the attacks.
They even went to heathen temples,
worshipped idols, and called
to the Devil for help.
The Danes forgot God.
(Woe be to those who go
to the fire's embrace,
even in great distress--
There is no consolation there.)

No counselor, no warrior
could destroy the evil.
They wept and seethed.

Beowulf Hears of Grendel

But a warrior of Hygelac's
heard of Grendel's doings;
he was the strongest of men
alive in that day,
mighty and noble.
That man called for a ship,
said he would cross the ocean
and help the king who needed help.
Wise men urged him
to that adventure
though he was dear to them.
They examined omens
and whetted him on.

So the good Geat chose
the bravest warriors,
fourteen of them,

ve Şu kurnaz denizci
götürdü onları karanın ucundan,
gemiye.

Gemiyi hazırladılar
uçurumun dibindeki dalgalar üzerinde
ve savaşçılar dikildiler pruvada
su, kumu döverken.

Savaşçılar,
götürdüler parlak silahları,
bağlı zırhları,
geminin içine.

Adamlar ittiler
sağlam desteklenmiş gemiyi
hayalini kurdukları
yolculuğa doğru.

Köpük yakalı gemi
gitti tıpkı bir kuş gibi
böylece ertesi gün
kavisli pruvası
öyle ileriye gitmişti ki
karayı gördüler,
işıldayan sahil kayalıklarını
ve dik dağları.

Yolculukları zaten sona ermişti
Ve Geat savaşçıları
gemilerini sahile çektiler
ve karada dikildiler
şangırdayan gömlekleri,
savaş kıyafetleriyle.
Teşekkür ettiler Tanrıya, kolay yolculuk için.

Danimarkalıların deniz koruyan duvarından,
kayalıkların koruyucusundan,
gördü parlak kalkanları
hazır savaş kıyafetini
gemiden inerlerken
ve merak etti
kimin adamları bunlar diye.
Hrothgar'ın savaşçısı
sürdü atını sahile doğru.

Kudretli bir mızrak sallayarak,
konuştu: "Kimsiniz siz, bu sarp gemide
denizden gelen,

and that crafty sailor
led them to the land's brim,
to the ship.

They readied the ship
on the waves under the cliffs
and the warriors stood at the prow
as the water wound against the sand.

The warriors bore
into the ship's bosom
bright weapons,
fitted armor.

The men shoved
the well-braced ship
out on the journey
they'd dreamed of.

The foamy-necked ship
went out like a bird
so that the next day
its curved prow
had gone so far
that the seafarers saw land,
shining shore cliffs
and steep mountains.

Their journey was already over
and the Geat warriors
pulled their ship to the shore
and stood on land
in their rattling shirts,
their war-clothes. They
thanked God for an easy trip.

From his wall the sea-guard of the Danes,
protector of the cliffs,
saw bright shields
and ready war dress
coming over the gang plank
and he wondered
who those men were.
Hrothgar's warrior rode
to shore on his horse.

Shaking a mighty spear, he spoke:
"Who are you, in armor,
who come over the sea-road

zırhlar içinde?

Dinle: Korurum ben burayı
bu yüzden hiçbir düşman kuvveti
baskın yapamaz Danimarkalılara.
akrabalarımın izni olmadan,
bir gemi dolusu ordu,
savaşçılar, böyle aleni biçimde
asla gelmedi daha önce.

Ve daha önce

**hiç görmedim yeryüzünde,
böyle zırhlar içinde
aranızdaki adamdan daha büyük birini.**

Hatalı değilsem eğer,
sadece zırh giyen,
bir salon adamı değil--
boyu posu eşsiz.

**Soyunuzu öğrenmek isterim şimdi
ki sizin, Danimarka topraklarına giden
casuslar olmadığınızı bileyim.**

Siz uzak diyar sakinleri, gemi yolcuları,
işte saf düşüncem:
en iyisi, acele söyleyin
nereden geldiğinizi."

Beowulf, grubun lideri

Söyleyiverdi sözlerini:

"Soya sopa bakarsan, Geat halkındanız,
Hygelac'ın can yoldaşları.

**Babam, halkı arasında
iyi bilinen bir liderdi: Edgtheow.**

Yaşlanmadan,
saraydan ayrılmadan önce
pek çok kış geçirdi.

**Her bilge kişi, kolayca hatırlar onu
tüm yeryüzünde.**

Dostane duygularla görmeye geldik
Lordunuzu, Healfdene'nin oğlunu,
halkın koruyucusunu.

**Bize iyi bir rehber ol;
Danimarka kralına
büyük bir iş üzerine geldik.**

Sır saklamak
büyük aptallık olur diye düşünüyorum. Bilirsin

**Eğer doğruysa duyduğumuz
geceleri karanlık bir düşman**

in that steep keel?

Listen: I guard here
so that no forces
hostile to the Danes
may raid. Never has
one so openly brought
a ship's army, warriors,
without the permission of my kinsmen.

**And never have I seen
a greater man on earth,
any man in armor,
than is one among you.**

Unless I'm wrong,
that is no hall-man,
just wearing armor--
his stature is peerless.

**I wish to know your lineage now
so I know you are not spies
going into the land of the Danes.**

You far-dwellers, seafarers,
hear my simple thought:
you had best hurry to tell me
where you come from."

**Beowulf, leader of the host
unlatched his word-choard:**

"As to kin, we are of the Geat nation,
Hygelac's hearth-companions.

**My father was a leader well known
among the people: Edgtheow.**

He stayed many winters
before he went away,
aged, from the court.

**Every wise man readily remembers
him throughout the earth.**

We have come with friendly hearts
to see your lord, Healfdene's son,
protector of the people.

**Be good counsel to us:
we have come on a great errand
to the king of the Danes.**

I think it foolish
to keep secrets. You know
if it is true what we have heard,
that a dark enemy in the nights

şiddet ve katliam getiriyorsa
Danimarkalılara... Belki de
Kibarca, akıllı ve ünlü Hrothgar'a
bu düşmanı nasıl yeneceğine dair
tavsiyede bulunabilirim--
eğer asla değişmeyecekse,
bu şeytandan nasıl kurtulacağına dair--
ve bu köpüren kederin
nasıl sakinleştirilebileceğine dair.
Yoksa, hanelerin en iyisinde
o yüksek mekânda yaşadığı müddetçe
istirap çekecek."

Sahilin koruyucusu,
hala atın üzerindeyken, dedi ki
(iyi düşünen,
akıllı bir savunma savaşçısı,
iki şeyi değerlendirmeli:
işler ve sözler):
"Danimarka lorduna dost
bir grup olduğunuzu görüyorum.
İlerleyin, silah ve malzemelerinizi taşıyarak.
Size rehberlik edeceğim.
Hem de adamlarıma,
kumda yeni katranlanmış
geminizi korumalarını
emredeceğim, ki
kavisli ahşap boynunda,
su akıntılarının üzerinde
Geats diyarına geri dönebilesiniz--
eğer savaştan sağ çıkmanız
size bahşedilmişse."

İpini kendilerine doğru çekerek
sağlam yapılmış gemilerini bıraktılar.
Altın kakmalı miğferlerinde
cengaver zihinleri koruyan,
erkek domuz figürleri parlıyordu.

Adamlar, yeryüzündeki en harika binayı,
kudretli olanın beklediği,
birçok diyar üzerine parıldayan
süslenmiş salonu görene kadar
heyecanlı bir şekilde uygun adım yürüdüler.

works violence and slaughter
on the Danes. . . . Perhaps
in kindness I may advise Hrothgar
how he, wise and famous,
may overcome this enemy--
if change will ever come,
relief from this evil--
and how this seething sorrow
might become cool.
Otherwise, he will suffer tribulation
as long as he lives in that high place,
the best of houses."

The protector of the coast,
still on his horse, spoke
(a wise shield warrior,
one who thinks well,
must judge two things:
works and words):
"I see that you are a band
friendly to the lord of the Danes.
Go forth, bearing arms and equipment.
I will guide you. Also,
I will order my men
to protect your ship,
that new-tarred boat on the sand,
until it bears you again
back over the water streams
with its curved wooden neck,
back to the land of the Geats--
if it be granted that you
endure the battle."

They left then the well-made ship
pulling at its rope.
On the gold-adorned helmets
figures of boars shone,
those guards over war-like minds.

The men excitedly marched until
they saw that ornamented hall,
the finest building on earth,
that glittered light over many lands,
where the mighty one waited.

Savaşta cesur olan,
görmeli salona doğru işaret etti;
sahil muhafızı çevirdi atını ve
arkalarından seslendi:
"Benim için gitme vakti.
Her Şeye Kadir Tanrı, kılın sizi
güvende ve sıhhatte!
Döneceğim denize geri
düşman çetelere karşı durmak için."

The one brave in battle pointed
toward the resplendent hall;
the guard of the coast turned
his horse and said after them:
"It is time for me to go.
May the Father Omnipotent hold you
safe and sound in kindness!
I will go back to the sea
to hold against hostile bands."

Beowulf Herot'a Gelir

Kaldırımli yol, kılavuzluk etti adamlara.
Savaş zırhları parıldadı,
sert bukeler çınladı
salona girerlerken.
Deniz yorgunları, koydular
geniş, güçlü kalkanlarını
bina duvarına dayayıp,
ve oturdular sıralara,
zırhları yankılanıyordu.
Gri ucuyla dişbudaktan yapılmış
mızraklarını getirdiler bir araya,
demirden bir bölük.

Ve gururlu bir Danimarkalı savaşçı sordu:
"Nereden getirdiniz
bu altın işlemeli kalkanları,
bu zırhları,
maskeli miğferleri ve savaş mızraklarını?
Hrothgar'ın ulaşı ve subayıyım ben.
Hiç görmemiştim daha cesur yabancılar.
Macera bulmaya geldiğinizi umuyorum,
sığınmaya değil."

Cesur olan cevapladı onu,
Geat kabilesinin gururu olan,
miğferinin altında sert:
"Hygelac'ın sofrada dostlarıyız biz.
Beowulf'tur benim adım.
Eğer prensiniz bizi karşılırsa,
Yüce lordum Healfdene'nin oğlu için,
verecek haberlerim var."

Wulfgar konuştu--
Wendla kabilesindendi
ve bilirdi çok şey
dövüşmek ve bilgelik üzerine--
"Soracağım Danimarka lorduna,
yüzük verene,
mükafatlandırarak mı yolculuğunuzu
ve hızlıca bildirecek mi isteklerini."

Wulfgar gitti hızlıca
yaşlı ve kırışmış Hrothgar'ın,

Beowulf Comes to Herot

The paved road guided the men.
Their war-coats shone,
the hard locks ringing
as they came toward the hall.
The sea-weary ones set
their broad, strong shields
against the building's wall,
then sat down on benches,
their armor resounding.
They stood their spears together,
ash wood tipped with gray,
an iron troop.

Then a proud Danish warrior asked them:
"From where have you carried
these gold-inlaid shields,
these shirts of mail,
masked helmets, and battle shafts?
I am Hrothgar's messenger and officer.
Never have I seen braver strangers.
I expect you're here
to find adventure, not asylum."

The brave one answered him,
he of the proud Geats tribe,
hard under his helmet:
"We are Hygelac's table companions.
Beowulf is my name.
I will declare to the great lord,
Healfdene's son, my errand,
if your prince will greet us."

Wulfgar spoke--he was
of the Wendla tribe
and known to many
for fighting and wisdom--
"I will ask the lord of the Danes,
the giver of rings,
if he will reward your journey
and speedily make his wishes known."

Wulfgar went quickly
to where Hrothgar sat,

en güvenilir adamlarıyla
oturduğu yere.

Savaşçıların adetlerini bilen
Danimarka lordunun,
huzuruna çıktı.

Dostane lorduna konuştu Wulfgar:

"Denizin bucaksız ucundan ötelelerden
geldi bir Geats'lı adam,

Beowulf adında, savaşçıların başı.

O ve adamları, lordum,
sizinle fikir teati etmeyi istiyorlar.

Reddetme taleplerini,
Hrothgar! Bu adamlar,
bir savaşçının itibarına layıklar. Aslında,
aralarındaki lider,
onlara önderlik eden, güçlüdür."

Hrothgar, Danimarka koruyucusu, konuştu:

"Ta çocukluğundan bilirim onu.

Edgtheow derler babasına.

Bu adama Geat'lı Hrethel
verdi biricik kızını.

Şimdi onun evladı
gelmiş cesurca sadık bir dost bulmaya.

Hediyeleri Geatlılara götüren
denizciler derler ki,
bir avcunun kuvveti
denktir otuz adamın kuvvetine.

Kutsal Tanrı, çok şükür,
gönderdi bu adamı bize,
kurtarmak için bizi Grendel'in şiddetinden.

Hazineler vereceğim
bu cesur adama
çoşkun cesareti için.

Acele et: git,
çağır bu adamları.

De ki onlara, hoş gelmişler
Danimarka halkına."

Wulfgar, ünlü savaşçı,
gitti kapıya:

"Muzaffer lordum,
Danimarka prensi,
söylememi buyurdu
bildiğini asil soyunu ve

old and gray, with
his most trusted men.

He went before the face
of the Dane's lord,
knowing the customs of warriors.

Wulfgar spoke to his friendly lord:

"From far over the sea's expanse
has come a man of the Geats,

a chief of warriors named Beowulf.

He and his men have, my lord,
asked to exchange words with you.

Do not refuse the request,
Hrothgar! These men look worthy
of a warrior's esteem. Indeed,
the chief among them,
he who guides them, is strong."

Hrothgar, guard of the Danes, spoke:

"I knew him when he was a boy.

His father is called Edgtheow.

To that man Hrethel of the Geats
gave his only daughter.

Now his offspring has come
in bravery seeking a loyal friend.

Seafarers who took gifts
to the Geats say that he
has the strength of thirty men
in his hand grip.

Holy God, out of kindness,
has sent this man to us
to save us from Grendel's terror.

I shall give treasures
to that brave man
for his impetuous courage.

Be you in haste: go,
call in this band of kinsmen.

Say to them that they are welcome
to the Danish people."

Wulfgar, famous warrior,
went to the door:

"My victorious lord,
prince of the Danes,
bids me say he knows
your noble descent and

denizleri aşarak gelen
cesur adamların
memnuniyetle karşılandığını.

Gelin savaş kıyafetlerinizle
miğferleriniz başınızda,
görmek için Hrothgar'ı, lakin
bırakın savaş kalkanlarınız
ve tahta mızraklarınız beklesin
konuşmanızın sonucunu."

Kudretli kişi kalktı ayağa,
savaşçılarla çevriliydi etrafı,
kudretli adamlardan oluşan bir grup.
Bazıları kaldı silahların yanında,
cesur adamın emrettiği gibi.
Geri kalanı acele etti,
adam götürürken onları,
Herot'un çatısı altında.

Büyük savaşçı ilerledi,
miğferinin altında sert,
durana kadar
parlayan zırhının içinde,
demircilerin dövdüğü ağdan zırh.

Beowulf konuştu:
"Ben, Hygelac'ın akrabası ve savaşçısıyım.
Birçok şerefli kahramanlık
gerçekleştirdim. Duydum
Grendel'i anayurdumda.
Gemiciler derler ki bu yer,
salonların en iyisi,
durur bomboş ve faydasız
gün battıktan sonra. Hrothgar,
halkımın arasındaki bilge adamlar
seni görmeyi öğütlediler bana
çünkü bilirler benim kuvvetimi--
ızdırap isteyen
Geatlılar'ın intikamını almak için
dev ailesini yok ettiğimde,
tüm gece acıya katlandığımda,
öldürürken su canavarlarını,
parçalara ayırırken onları,
düşmanlarımla kanlarıyla boyanmış halde
savaşlardan dönerken gördüler beni.

that brave men who
come over the sea swells
are welcome to him.
Come with your war dress,
under your helmets,
to see Hrothgar, but
let your war shields
and wooden spears await
the outcome of your talk."

The mighty one arose,
surrounded by warriors,
a mighty band of men.
Some remained with the weapons,
as the brave one ordered.
The rest hastened,
as the man guided,
under Herot's roof.

The great warrior went,
hard under his helmet,
until he stood within
in his shining coat of mail,
his armor-net sewn by smiths.

Beowulf spoke:
"I am Hygelac's kinsman and warrior.
I have undertaken many
glorious deeds. I learned
of Grendel in my native land.
Seafarers say this place,
the best of halls,
stands idle and useless
after sundown. Hrothgar,
the wise men among my people
advised that I seek you
because they know my strength--
they saw me come from battles
stained in the blood of my enemies,
when I destroyed a family of giants,
when I endured pain all night,
killing water monsters,
grinding them to bits,
to avenge for the Geats
those who asked for misery.

Ve şimdi ben, tek başıma,
savaşacağım Grendel'le. Ve sizden
Danimarka lordu,
bu insanların koruyucusu,
tek bir iyilik istiyorum:
reddetmeyin beni,
halkın adil dostu,
Herot'u arındırma şansı için
uzaklardan gelmiş bu insanları
reddetmeyin.

Duydum ki yaratık
Umursamazlıkla, kullanmazmış hiçbir silah.
Bu yüzden, eğlendirmek için Hygelac'ı lordum,
reddediyorum kılıç ya da kalkan taşımayı,
ama zaptedeceğim düşmanımı
avcumun tutuşuyla ve dövüleceğim,
düşmana karşı düşman,
ve bırakalım Tanrı karar versin
ölümün kimi alacağına.

Eğer o kazanırsa, sanıyorum
korkmadan Geat halkından
yiyecektir korkusuzca tıpkı bu salonda
sizinkilerden çokça yediği gibi.

Ve ne de siz,
eğer ölüm beni alırsa,
bir cenazeyi dert edeceksiniz--
münzevi olan
taşıyacak cesedimi,
kanlar damlayarak,
acımasız bir ziyafete.

Eğer savaş alırsa beni,
gönderin bu savaş giysilerinin,
bu zırhın en iyisini
Hygelac'a – o
Hrethel'den bir mirastır
ve Weland yapımıdır.

Kader, daima olacağına varır!"

Hrothgar, Danimarka koruyucusu, konuştu:
"Geçmişte yapılmış iyilikler ve
kahramanlıklar yüzünden, geldin
dostum Beowulf. Babanın
bir cinayeti, yol açtı
kan davalarının en büyüğüne.
Wylfings'lerden

And now I shall, alone,
fight Grendel. I ask you,
lord of the Danes,
protector of this people,
for only one favor:
that you refuse me not,
fair friend of the people,
do not refuse those who
have come so far the chance
to cleanse Herot.

I have heard that the monster
in his recklessness uses no weapons.
I, therefore, to amuse Hygelac my lord,
scorn to carry sword or shield,
but I shall seize my enemy
in my hand grip and fight,
enemy against enemy,
and let God decide
who shall be taken by death.

I expect, if he wins, that
he will eat fearlessly of
the Geat people in this hall
as he often has of yours.

Nor will you need,
if death takes me,
worry about a burial--
that solitary one
will carry my corpse,
dripping with blood,
to a ruthless feast.

If battle takes me,
send this best of war garments,
this shirt of mail,
to Hygelac--it is
an inheritance from Hrethel
and the work of Weland.

Fate always goes as it will!"

Hrothgar, protector of the Danes, spoke:
"Because of past kindness
and deeds done, you have come,
my friend Beowulf. By a killing
your father brought about
the greatest of feuds.
He was the killer of Heatholaf

Heatholaf'ın katiliydi. Geat'lar,
savaş korkusuyla, göz yummayacaktı ona,
bu yüzden, biz Danimarkalıları aradı
gümbürdeyen dalgaların üzerinde...
eskiden ilk yönettiğimde,
bir gençken, Danimarka halkının
bu geniş krallığını,
kahramanların bu hazine şehrini.
Heorogar ölmüştü o zamanlar,
benim büyük abim,
Healfdene'nin oğlu.
(Benden daha iyiydi!)
Babanın kan davasını çözmek için
para ödedim, hazine gönderdim
suları aşarak
Wylfings'e. Baban
yeminler etti bana.
Benim için kederdir
herhangi bir adama anlatmak
Grendel'in yaptıklarını--
Herot'ta küçük düşürülmeler--
kutsal savaşçılara düşmanca saldırılar
azalana kadar,
silip süpürdü Grendel'in korkusunu.
Bir son verebilir kolayca Tanrı
bu kudurmuş azgının yaptıklarına.
Oldukça sık böbürlendi adamlar,
bira kupalarının üzerinde,
bira içerken,
Grendel'in salondaki saldırısını
acımasız kılıçlarla
karşılacaklarına dair. Lakin
sabah olup da gün ışığı parlayınca,
ziyafet salonu boyanmıştı
kan pıhtısıyla, salon ıslanmıştı
savaş kanıyla. Ve benim
birkaç sadık adamım kalmıştı.
Otur şimdi ve doyasıya ye,
savaşçıların gururu,
ve anlat düşündüklerini
kalbinin sana söylediği şekilde."

Böylece temizlendi bir masa
Geatlılar için ve cesur adamlar
oturdular güçleriyle gurur duyarak.

among the Wylfings. The Geats,
for fear of war, would not have him,
so he sought us Danes
over the rolling waves. . .
back when I first ruled,
as a youth, this wide kingdom
of the Danish people,
this treasure city of heroes.
Heorogar was dead then,
my older brother,
the son of Healfdene.
(He was better than !)
I paid money to settle
your father's feud, sent
treasure over the water's back
to the Wylfings. Your father
swore oaths to me.
It is a sorrow for me
to say to any man
what Grendel has done--
humiliations in Herot--
hostile attacks on my hall warriors
until they are diminished,
swept away in Grendel's horror.
God may easily put an end
to that mad ravager's deeds.
Quite often have men boasted,
over their ale-cups,
drunk on beer,
that they would meet
Grendel's attack in the hall
with grim swords. But
in the morning when the daylight
shone, the mead hall was stained
in gore, the hall wet with
the blood of battle. And I had
a few less loyal men.
Sit now and feast,
glory of warriors,
and speak your thoughts
as your heart tells you."

So a bench was cleared for
the Geats and the brave men

Kakmalı kupa taşıyarak
ve tatlı içki dağıtarak
bir savaşçı görevini yerine getirdi.
Duru sesiyle şarkı söyledi ozan,
ve Herot'ta, Danimarkalı ve Geatlı
cesur adamlar neşeliydi.

Unferth, Ecglaf'ın oğlu,
Danimarka kralının
ayaklarının dibinde oturan,
konuştu, savaş-rûnunu gevşeterek
(Beowulf'un cesareti
onun için kızılacak şeydi
çünkü bu orta-dünyada
kendinden daha ihtişamlı
herhangi bir adama düşmanlık güderdi):
"Sen Beowulf değil misin,
hani şu Brecca ile
engin denizde,
bir yüzme yarışında mücadele eden?
Hem arkadaşları hem de düşmanlarınca
çok tehlikeli olduğu söylenmesine karşın
gururdan tamamen arınmış, derin sularda
hayatını tamamen riske atmış kişi?
Kışın kabaran
kaynayan dalgalarında süzülen,
denizi kucaklayan kişi sen misin?
Sen ve Brecca denizde
yedi gece boyunca didindiniz,
ve o, daha fazla kuvvetle,
hakkından geldi senin. Ve
sabah olduğunda dalgalar
taşıdı onu Heathrames'e
oradan gittiği evine,
Brondings'e, onların gözdesiydi,
halkına ve ziyafet salonuna.
Brecca nail oldu tüm iftihara.
Bu yüzden, her ne kadar sen
her yerde dirensen de savaş fırtınasına,
pek bir şey ummuyorum senden
eğer beklemeye cüret edersen
gece vakti Grendel'i."

Beowulf konuştu:

sat down proud in their strength.

A warrior did his duty,
bearing an etched cup
and pouring sweet drink.
The poet sang in a clear voice,
and in Herot there was the joy
of brave men, Danes and Geats.

Unferth, Ecglaf's son,
who sat at the feet
of the king of the Danes,
spoke, unloosing a battle-rune
(The bravery of Beowulf
was a vexation to him
because he envied any man
on this middle-earth who had
more glory than himself):
"Are you that Beowulf
who struggled with Brecca
in the broad sea
in a swimming contest?
The one who, out of pride,
risked his life in the deep water
though both friends and enemies
told you it was too dangerous?
Are you the one who hugged
the sea, gliding through the boiling
waves of the winter's swell?
You and Brecca toiled
seven nights in the sea,
and he, with more strength,
overcame you. And
in the morning the waves
bore him to the Heathrames
from whence he went home
to the Brondings, beloved of them,
to his people and mead hall.
Brecca fulfilled all his boast.
Because of this, though you have
everywhere withstood the battle storm,
I don't expect much from you
if you dare await
Grendel in the night."

“Peki, dostum Unferth,
söyledin birçok güzel şey
Brecca ve o yolculuk hakkında,
senin kadar sarhoştur birayla.
İşin aslı şu ki, daha fazla güce sahiptim
fakat daha fazla da uğraştım dalgalarla.
İkimiz de çocuktuk daha
ve güveniyorduk gençliğimize
denizde canımızı
riske atacaktık kadar.
Ve öyle de yaptık.
Elimizde sadece kılıçlar,
savuşturmak için balinaları,
yüzdük. Ne Brecca benden
daha iyi yüzebildi, ne de ben
ona fark atabildim. Ve bu yüzden
ikimiz de, beş gece geçirdik.
Hava soğuktan ve
dalgalar kabardı, bizi ayrı yerlere sürükledi,
ve Kuzey rüzgarı geldi
tıpkı gece gelen bir savaş gibi.
Azgındı dalgalar
ve balıkların öfkesi
canlandı. Zırhım,
altın kakmalı
ve elle örülmüş,
yardım etti bu düşmanlara karşı.
Düşmanca bir şey sürükledi beni
dibe doğru zalim tutuşuyla,
lakin bana bağışlanmıştı
vurmak kılıcımın
ucuyla. Savaş fırtınası,
elim aracılığıyla yok etti
bu güçlü deniz canavarını.
Ve ara vermeden, şeytani şeyler
beni tehdit etti.
İşini gördüm kılıcımın onların
ki bunu yapmak doğrudur.
Bu melun şeylerin
ziyafet keyfi yoktu,
oturmadılar denizin dibinde
kemiklerimi yerken.
Sabah olduğunda
birçoğunu uykuya
göndermişti kılıcım, ve bugün bile

Beowulf spoke:
"Well, my friend Unferth, you
have said a good many things
about Brecca and that trip,
drunk on beer as you are.
Truth to tell, I had more strength
but also more hardships in the waves.
He and I were both boys
and boasted out of our youth
that we two would risk
our lives in the sea.
And so we did.
With naked swords in hand,
to ward off whales,
we swam. Brecca could not
out-swim me, nor could I
out-distance him. And thus
we were, for five nights.
It was cold weather and
the waves surged, driving us
apart, and the North wind came
like a battle in the night.
Fierce were the waves
and the anger of the sea fish
stirred. My coat of mail,
adorned in gold
and locked hard by hand,
helped against those foes.
A hostile thing drew me
to the bottom in its grim grip,
but it was granted to me
to reach it with my sword's
point. The battle storm
destroyed that mighty
sea beast through my hand.
And on and on evil
things threatened me.
I served them with my sword
as it was right to do.
Those wicked things
had no joy of the feast,
did not sit at the sea's
bottom eating my bones.
When the morning came
my sword had put

o fiyortta, kesmezler önünü
denizcilerin. Parladı
ışık Doğu'dan,
Tanrı'nın parlak işareti,
sakinleşti denizler.
Kayalıkları gördüm, denizin
rüzgarlı duvarlarını.
Kader çoğu kez kurtarır
hükmü verilmemiş bir adamı
eğer cesareti devam ediyorsa.
Nasıl olsa, kılıcımla
katletmişim dokuz deniz canavarını.
Ne de duydum şimdiye kadar
daha çetin bir savaşın
ya da denize giden
daha sıkıntılı bir adamın anlatıldığını.
Kurtuldum pençesinden
düşmanların, ve deniz
taşıdı beni, kabaran sular,
bitkin, Finn'lerin diyarına.
Duymadım daha önce
senin hakkında hiçbir şey,
kurtulduğuna dair böyle savaşlardan,
böyle kılıç dehşetinden.
Ne Brecca ne de sen
Yaptınız böylesi şeyler
Savaş sporunda ya da parlayan kılıçlarla.
Yine de övünmem bununla.
Fakat sen, kendi kardeşinin
katili, ne kadar güçlü
olursa olsun zekan, lanetleneceksin
ve yanacaksın Cehennem'de.
Söylüyorum sana içtenlikle,
Ecglaf'ın oğlu, bu alçak
Grendel asla yapmazdı size
böyle korkunç şeyler şef,
böyle aşağılanmalar, eğer olsaydınız
sandığınız kadar sert.
Keşfetti Grendel
düşmanlıktan korkması gerekmediğine,
halkınızdan gelecek
herhangi bir kılıç hücumuna.
Hırpalar
Danimarka halkını,
hiçbir merhamet göstermeden.

many to sleep, and even today
in that fiord they don't
hinder seafarers. Light
shone from the East,
that bright beacon of God,
and the seas subsided.
I saw cliffs, the windy
walls of the sea.
Fate often saves
an doomed man if
his courage holds.
Anyway, with my sword
I slew nine sea monsters.
Nor have I heard tell
of a harder fight
or a more distressed man
ever to go in the sea.
I survived the grasp
of hostiles, and the sea
bore me, the surging water,
weary, into the land of the Finns.
I have not heard
anything about you
surviving such battles,
such terrors of the sword.
Neither Brecca nor you have
performed such deeds in
war sport or with shining swords.
Yet I don't boast about it.
But you, your own brother's
murderer, shall be damned
and burn in Hell no matter
how strong your wit is.
I say to you truly,
son of Ecglaf, that wretch
Grendel would never have done
such horrors, such humiliations
on you chief, if you were so
fierce as you suppose.
Grendel has found
he need not fear feud,
any sword storm,
from your people.
He takes his toll,
showing no mercy

Eğlendirir kendini,
öldürerek ve ziyafet çekerek,
ve beklemez karşılık
Danimarkalılardan.
Lakin sunacağım ona
gücü ve cesaretiyle
bir Geat'lı savaşı.
İşim onunla bittiğinde,
dileyen herkes
sevinçle gidebilir ziyafet salonuna
sabah parladığı zaman
evlatların üzerinde.
O gün güneş
parlarken Güney'den,
görkemle kaplanacak!"

Hazine veren, Hrothgar,
gri saçlı ve savaşta cesur,
mutlu hissetti--Danimarkalıların reisi
yardıma güvenebilirdi.
Halkın bu koruyucusu
Beowulf'un sağlam kararlılığını duydu.

Adamlar güldü, şamata
yankılandı, ve kelimeler
dostça yön değiştirdi.
Wealhtheow, Hrothgar'ın kraliçesi,
akrabaları umursamayarak, ileri çıktı,
adamları karşılamak için altına bezenmişti.
Ülkenin koruyucusuna,
halkı tarafından sevilen kişiye,
verdi çanağı önce,
bira içişinde neşe bekleyerek.
O kral ki zaferleriyle ünlü
mutlulukla aldı şölen çanağını.
Ardından, Helminglerin kadını
genç ve yaşlı, dolaştı etraflarında,
her birine paylaştırarak değerli çanağı.
Hafızası mükemmel, halka bezeli
kraliçe, o uygun zamanda
getirdi ziyafet çanağını Beowulf'a.
Selamladı adamı, şükrederek Tanrıya
dileğini yerine getirmiş
olduğu için, sonunda
bir kahraman gelmişti

to the Danish folk.
He enjoys himself,
killing and feasting,
and expects no fight
from the Danes.
But I shall offer him
the battle of a Geat in
strength and courage.
When I get done with him,
anyone who wishes may
happily go into the mead hall
as morning shines
on the children of men.
On that day the sun
will be clothed in radiance
as it shines from the South!"

The giver of treasure, Hrothgar,
gray-haired and brave in battle,
felt glad--the chief of the Danes
could count on help.
That guardian of the folk
heard in Beowulf firm resolution.

The men laughed, the din
resounding, and the words
turned friendly.
Wealhtheow, Hrothgar's queen,
came forth, mindful of kin,
adorned in gold to greet the men.
First she gave the cup
to the country's guardian,
that one dear to his people,
biding joy in his beer drinking.
That king famous for victories
happily took the feast cup.
Then that woman of the Helmings
went round to each, young and old,
sharing the precious cup.
In proper time that ring-adorned
queen excellent in mind
brought the mead cup to Beowulf.
She greeted him, thanking
God that her wish had
been fulfilled, that finally

kadının güvenebileceği
Grendel'in günahlarını durdurmaya.

Savaşta acımasız Beowulf,
aldı çanağı Wealhtheow'dan ve
can atarak savaşa, konuştu:
"Verdim kararımı teknemde
açıldığımda denize savaşçılarımı
getireceğim yerine, tek başıma,
halkınızın arzusunu...
öleceğim ya da, düşmanın avcunda.
Yapacağım bir kahramanın
yaptıklarını ya da geçireceğim
son günümü bu ziyafet salonunda."

Beğendi kadın bu sözleri,
bu Geatlinin cesur konuşmasını.
Halkın altın bezeli kraliçesi
gitti lordunun yanına oturmaya.

Şimdi yeniden, tıpkı
eski günlerdeki gibi,
cesur sözler söylendi ve halk mutlu oldu.
Sürdü savaşçıların sevinci
ta ki Healfdene oğlu
akşam uykusuna gitmeyi isteyene kadar.
Hrothgar biliyordu
alçağın salona saldırmayı planladığını,
güneş battıktan,
gece salonun üstüne çöktükten sonra,
bulutların altında karanlığa atlayan
gölgeler geldiğinde.

Bütün topluluk ayağa kalktı.
Selamladı sonra savaşçı savaşçıyı,
Hrothgar, Beowulf'a şans dileyerek
salondaki savaşında.
Şu sözleri söyledi Hrothgar:
"Kalkan kaldırabildiğim zamanlardan beri,
asla emanet etmedim
bu salonu, Danimarkalıların bu
kudretli evini, hiçbir adama.
Lakin şimdi, sana emanet ediyorum.
Al ve koru bu hanelerin en iyisini.
Çıkarma şöhreti aklından,

a hero had come who
she could count on
to stop Grendel's crimes.

Beowulf, fierce in war,
received the cup from Wealhtheow
and spoke eagerly of battle:
"I resolved when I set to sea
in my boat with my warriors
that I, alone, will fulfill
the wish of your people. . .
or die in the foe's grasp.
I shall perform the deeds
of a hero or I have passed
my last day in this mead hall."

The woman liked these words,
this brave speech of the Geat.
The gold-adorned folk queen
went to sit by her lord.

Now again, as it had been
in the old days, brave words
were spoken and the people were happy.
The gladness of warriors continued
until the son of Healfdene
wished to go to his evening rest.
Hrothgar knew the wretch
planned to attack the hall
after the sun had set,
night over the hall,
when the shadows came
striding dark under the clouds.

All the company arose.
Warrior then saluted warrior,
Hrothgar wishing Beowulf luck
in his fight for the hall.
Hrothgar said these words:
"Never, since I have been able
to lift shield, have I entrusted
this hall, this mighty house
of the Danes, to any man.
But now I entrust it to you.
Have and hold this best of houses.

dikkat et düşmana, ve sağla cesaretinin bilinmesini! Dayanırsan bu işe, çekmeyeceksin hiçbir şeyin yokluğunu.”

Ardından Hrothgar, koruyucusu Danimarkalıların, ve savaşçı grubu terk ettiler salonu.

Hrothgar gitti kraliçenin yatağını bulmaya.

Tanrı, adamların öğrendiğine göre, seçmişti bir adam Grendel ile savaşabilecek.

Geatlıların şefi, gerçekte, güvendi adamın gücüne ve Tanrı'nın iltimasına.

Beowulf çıkardı zırhını, miğferini, uzattı süslü kılıcını görevliye.

Beowulf, o iyi adam, ardından söyledi bazı cesur sözler gitmeden hemen önce yatağa:

“İddia etmiyorum kendimin Grendel'den daha aşağıda olduğunu güçte ya da cesur işlerde. Bu yüzden, öldürmeyeceğim onu bir kılıçla, her ne kadar kolayca yapabilecek olsam da. Gücü meşhur olmasına rağmen, bilir hiçbir silahın bir kalkanı kesmeyeceğini. Eğer seçerse bir kılıçtan vazgeçmeyi, ardından silahsız koşmaya cesaret ederse, o zaman ikimiz de silahsız dövüşeceğiz, ve bilge Tanrı, o kral, seçecek kimin şeref kazanacağını.”

Savaşta cesur olan uzandı ardından, bir yastık değdi savaşçının yüzüne, ve cesur adamları dinlenmeye çekildiler salonda, onun etrafında. Biri bile düşünmedi tekrar evini isteyeceğini, halkını ya da doğduğu yeri göreceğini. Birçok Danimarkalı çoktan, ölmüştü burada. Fakat Tanrı, zaferi verecekti Geat halkına, yardım ederek ve destekleyerek, böylece

Keep fame in mind, watch against the foe, and make your valor known! You shall lack nothing if you survive this deed.”

Then Hrothgar, protector of the Danes, and his band of warriors left the hall.

Hrothgar sought the queen's bed.

God, as men learned, had chosen a man who could fight Grendel.

The chief of the Geats, indeed, trusted his strength and God's favor.

Beowulf took off his armor, off his helmet, handed his figured sword to the attendant.

Beowulf, that good man, then spoke some brave words before he got in bed:

"I don't claim myself any lower in strength or brave deeds than Grendel. Therefore, I will not kill him with a sword, though I easily might. Though he is famous for strength, he knows no weapons to cut a shield. If he chooses to forego a sword, if he dares seek me without weapon, then we two shall fight without, and wise God, that king, shall choose who shall win glory.”

The battle-brave one lay down then, a pillow received the warrior's face, and his brave men sought rest around him in the hall. Not one thought he would seek home again, see his people or birthplace. Far too many Danes had already died there. But the Lord would give victory to the Geat people,

bir adamın becerisi, üstün gelecekti hepsine.
(İyi bilinir ki Tanrı,
hükmeder her zaman insan ırkına.)

helping and supporting, so that
one man's craft overcame all.
(It is well known that God
always rules the race of men.)

Grendel Tekrar Saldırır

Geldi daha sonra gecede uzun adımlarla
karanlıkta gezen.
Bu üçgen biçimli salonda
uyuyordu salonu korumakta
olan savaşçılar...
biri hariç hepsi.

İnsanlar arasında iyi bilinir ki,
eğer Tanrı olmasını istemezse,
hiç kimse çekemez
bu şeytani gölgelere.
Lakin Beowulf
izledi öfkeyle,
bekleyerek savaşın sonucunu.

Geldi sonra Grendel
sisli bayırların altındaki bozkırdan,
Tanrı'nın öfkesinin
ağırlığı altında sinsice yaklaşarak.
Bu günahkar şeytan
planlamıştı kapana kısırmayı
insan ırkından bir çoğunu
yüksek salonda.

İlerledi bulutların altında,
iştahlıca arayarak, şarap salonuna
gelinceye kadar, altınla süslü
insan salonu hazinesini.
Ne de bu bir ilkti
Hrothgar'ın evinde dolanması.
Lakin yaşamında daha önce asla
--ya da şimdiye dek--
bulmamıştı daha kötü şans!

Geldi daha sonra binaya
neşeden yoksun bu yaratık.
Dokunduğunda elleriyle
kapı açılıverdi önünde hemencecik
her ne kadar ateşte dövülmüşse de
kemerleri. Kötü niyetli,
öfkeli, açtı kapıyı genişçe,
durdu binanın girişinde.
Hızlıca ilerledi düşman

Grendel Attacks Again

Came then striding in the night
the walker of darkness.
In that gabled hall
the warriors slept,
those who guarded the hall. . .
all but one.

It was well known among men
that, if God willed it not,
no one could drag
that demon to the shadows.
But Beowulf watched
in anger, waiting
the battle's outcome.

Came then from the moor
under the misty hills
Grendel stalking under
the weight of God's anger.
That wicked ravager
planned to ensnare
many of the race of men
in the high hall.

He strode under the clouds,
seeking eagerly, till he came to
the wine-hall, the treasure-hall
of men decorated in gold.
Nor was it the first time he
had sought Hrothgar's home.
But never in his life before
--or since--
did he find worse luck!

Came then to the building
that creature bereft of joys.
When he touched it with his hands
the door gave way at once
though its bands were forged
in fire. Intending evil,
enraged, he swung the door wide,
stood at the building's mouth.
Quickly the foe moved

biçimli zemin üzerinde
kızgın bir halde--korkunç bir ışığı,
tıpkı ateş gibi, gözlerinde.
Kalabalık savaşçıları gördü binada,
o akraba grubu uyuyordu
bir arada, ve neşesi yerine geldi:
canavar umdu canlarını söküp almayı
her birinin vücudundan
sabah gelmeden önce.
Bereketli bir ziyafet umdu.
(Kaderiydi onun
o geceden sonra
yememek artık
hiçbir insan ırkını...)

Kudretli kişi, Beowulf, izledi,
günahkarın nasıl gezmeye başlayacağını
görmeyi bekleyerek.
Ve sefil yaratık oyalanmadan,
her şeyden habersiz, uyuyan bir savaşçıya
saldırmaya koyuldu
ve kemiklerini ısırды
kanını içerek,
ardından büyük lokmalar halinde
etini yutarak. Hızlıca yedi bu adamı,
hatta ellerini ve ayaklarını.

İlerledi Grendel,
daha yakına adım atarak. Sonra
ulaştı Beowulf'a.

Yakaladı kolunu Beowulf
ve oturdu. Canı
biliyordu ki daha önce
karşılaşmamıştı orta-dünyada
hiç böylesi bir tutuşla.
Grendel'in ruhu korkmuştu
ve kalbi can atıyordu
kurtulmaya, kaçmaya
saklandığı yere, kaçmaya
arkadaşlık için sakladığı
iblislere. Karşılaşmamıştı daha önce
böylesi bir adamla.

Beowulf sonra hatırladı

across the well-made floor,
in an angry mood--a horrible light,
like fire, in his eyes.
He saw the many warriors in the building,
that band of kinsmen asleep
together, and his spirit laughed:
that monster expected
to rip life from the body of each
one before morning came.
He expected a plentiful meal.
(It was his fate
that he eat no more
of the race of men
after that night. . .)

The mighty one, Beowulf, watched,
waiting to see how that wicked one
would go about starting.
Nor did the wretch delay,
but set about seizing
a sleeping warrior unawares
and bit into his bone locks,
drinking the streams of blood,
then swallowing huge morsels
of flesh. Quickly he ate that man,
even to his hands and feet.

Forward Grendel came,
stepping nearer. Then
he reached for Beowulf.

Beowulf grasped his arm
and sat up. The criminal
knew he had not met
in this middle-earth
another with such a grip.
Grendel's spirit was afraid
and his heart eager
to get away, to flee
to his hiding place, flee
to the devils he kept
for company. Never had he met
a man such as this.

Beowulf then kept in mind

akşam vakti yapmış olduğu konuşmaları ve kalktı ayağa, sıkıca kavrayarak Grendel'in elini parmaklar kırılana kadar.

Kaçmaya çalıştı canavar.
Yaklaştı bir adım daha Beowulf. Bu meşhur yaratık aniden, diledi bataklıkta kaybolmayı.
Farkına vardı bu ellerin gücünü, onu tutan öfkeli kavrayışı.
Üzüldü Grendel
Herot'a bir yolculuk yaptığı için.

Çınladı savaşıların salonu.
Tüm Danimarka şehri,
tüm cesur kişiler çekindi felaketten.
Bina yankılandı.
Bir mucizedir şarap salonunun savaşa dayanması,
bu güzel binanın yerin dibine yıkılmaması.
Lakin hızlı yapılmıştı,
içinde ve dışında,
büyük beceriyle dövülmüş demir kemerlerle.
Bu düşmanlar dövüşürken altın bezeli birçok ziyafet masasının havada uçtuğunu söylediklerini duymuştum.
Hiçbir bilge adam asla düşünmemiştir bu görkemli binaya zarar verilebileceğini (bir yangın yutmadıkça onu).

Gürültü gittikçe arttı, kalktı Danimarkalılar korkunç dehşetle--herkes duydu feryadı, dehşet şarkıyı, duvarlar boyunca:
Grendel, Cehennem dostu,
Tanrı'nın düşmanı, yenilgiyle söyleniyordu, hayıflanarak yarasına.
Bu adam, yaşayan savaşıların

the speeches he had made in the evening and stood upright, firmly grasping Grendel's hand until the fingers broke.

The monster strove to escape. Beowulf stepped closer. That famous monster suddenly wanted to disappear into the fens. He realized the power of those hands, the wrathful grip he was in. Grendel felt sorry he had made a trip to Herot.

That hall of warriors dined. All the Danes of the city, all the brave ones, feared disaster. The building resounded. It is a wonder the wine-hall withstood the battle, that the beautiful building did not fall to the ground. But it was made fast, within and without, with iron bands forged with great skill. I have heard say many a mead bench adorned in gold went flying when those hostiles fought. No wise man had ever thought that splendid building could be damaged (unless a fire should swallow it).

The din rose louder, the Danes stood in dreadful terror--everyone heard lamentation, a terrifying song, through the wall: Grendel, Hell's friend, God's enemy, sang in defeat, bewailing his wound. That man, mightiest

en kudretlisi, sıkıca tuttu.
Ne sebeple olursa olsun
izin vermeyecekti
katil ziyaretçisinin
canlı kaçmasına,
sürdürmek için yaşamını.

Beowulf'un savaşçıları savurdular
kılıçlarını, eski günlerden
kalan bir miras,
liderlerini korumaya çalışarak,
lakin işe yaramadı:
bilemezlerdi ki, bu
cesur savaşçılar dövüşürken,
her yandan saldırırken,
Grendel'in ruhunu almaya çalışırken,
hiçbir savaş kılıcı zarar veremezdi ona--
kılıçların keskinliğine karşı
tılsımları vardı.

Grendel'in yaşamının sonu
sefildi, ve gidecekti
iblislerin eline doğru.
Grendel, Tanrı'nın düşmanı,
suçlarıyla insanların ruhunu
uzun süredir üzen, anladı ki
vücudu dayanamayacaktı
bu savaşçının elinin kavrayışına.

Her biri nefret doluydu diğerine karşı.
Korkunç yaratık katlandı
bir yaraya: omzundaki
kemikler çöktü,
ve kasları koptu.
Savaşın şanı gitti
Beowulf'a, ve Grendel,
ölümcül yaralandı,
gitti üzgünce evine
bataklık bayırı altındaki.
İyi biliyordu ki
yaşamı gelmişti sonuna.
sayılı günleri bitmişti.

Danimarkalıların umutları
gerçek olmuştu--uzaklardan

of warriors alive, held fast.
He would not
for any reason
allow his murderous visitor
to escape alive,
to keep the days of his life.

Beowulf's warriors brandished
many a sword, inheritances
from the ancient days,
trying to protect their chief,
but that did no good: they
could not have known, those
brave warriors as they fought,
striking from all sides, seeking
to take Grendel's soul, that
no battle sword could harm him--
he had enchantment against
the edges of weapons.

The end of Grendel's life was
miserable, and he would travel
far into the hands of fiends.
Grendel, the foe of God, who had
long troubled the spirits of men
with his crimes, found that
his body could not stand against
the hand grip of that warrior.

Each was hateful to the other
alive. The horrible monster endured
a wound: the bone-locks
of his shoulder gave way,
and his sinews sprang out.
The glory of battle went to
Beowulf, and Grendel,
mortally wounded,
sought his sad home
under the fen slope.
He knew surely that
his life had reached its end,
the number of his days gone.

The hope of the Danes
had come to pass--He

gelmiş olan kişi
arındırmıştı Hrothgar'ın salonunu
ve kurtarmıştı onu felaketten.

Çok sevindiler
o geceki işe. Tutmuştu
Beowulf Danimarkalılara
verdiği sözü ve
çektikleri tüm acı,
tüm üzüntü ve keder
sona ermişti.

Hakikat basitti,
Beowulf o kolu ve omzu
yere yatırdığında, orada
hepsini bir arada, Grendel'in pençesini,

kubbeli çatının altında.

Savaşçılar Sevinir

O sabah savaşçıların
mucizeye yakından ve uzaktan
bakmaya geldiklerinin
söylendiğini işitmişim.

Üzmemişti hiçbir savaşçıyı
Grendel'in ölümü.

Baktılar devasa ayak izlerine
ve gelmiş olduğu patikaya,
sürükleyerek kendisini yorgunca
savaşta alt edildikten sonra.

Lanetli kaçağın kanlı izleri
gidiyordu su-yaratığının bataklığına.

Orada kaynadı kanlı su,
korkunç su girdapları
sıcak kan pıhtılarıyla karıştı.

Lanetli şey ölmüştü,
mahrum kalmıştı keyiften,
bataklık sığınağında, dinsiz ruhu
gitmişti Cehenneme.

Bu yeri gördükten sonra
savaşçılar bir kez daha
sürdüler atlarını Herot'a.

Anlattılar Beowulf'un

who came from far had
cleansed Hrothgar's hall
and saved it from affliction.

They rejoiced it that
night's work. Beowulf had
fulfilled his promise
to the Danes and all
the distress they had endured,
all the trouble and sorrow,
had reached an end.

The fact was plain when
Beowulf laid that arm
and shoulder down, there
altogether, Grendel's claw,

under the vaulted roof.

The Warriors Rejoice

I have heard say that
on that morning warriors
came from near and far
to look at the wonder.

Grendel's death made
no warrior sad.

They looked at the huge footprints
and the path he had taken,
dragging himself wearily away
after he had been overcome in battle.

The fated fugitive's bloody tracks
led into the water-monster's mere.

There bloody water boiled,
a horrible swirl of waves
mingled with hot gore.

That doomed one had died,
deprived of joy,
in his fen refuge, his heathen
soul taken into Hell.

After seeing that place
the warriors once again
rode their horses to Herot.

They spoke of Beowulf's

görmeli kahramanlığını,
sıkça belirterek engin göğün
altındaki hiçbir adamın,
ne Kuzey ne de Güney'de denizler
arasındaki, kalkan taşıyan hiçbir adamın,
bir krallığa daha fazla layık olmadığını.
Ancak, asla bulmadılar hata
iyi kalpli Hrothgar'a--
o iyi bir kraldı.

Savaşçılar izin verdiler
doru atlarının gitmesine, en iyi
at yarışması için,
güzel görünen herhangi bir
patikada dört nala giderek.
Bazen kralın bir adamı,
eski gelenekleri bilen
ihtişam dolu bir savaşçı,
hatırlayacak kadim bir şarkıyı,
ve canlandırarak hayalinde, gerçekle
bezeli sözleri. Adam düşünecek
Beowulf'un kahramanlıklarını ve hızlıca
sözlere dökerek usta bir hikâyeyi.

Sonra, Sigemund'un cesur işleri, Weals'ın
oğluyla ilgili söylenmemiş şeyler,
savaşları, geniş yolculukları ve kavgaları
hakkında duyduğu şeylerin şarkısını söyledi.
Ozan, adamların çocuklarının bilmediği
şeyleri anlattı, tabii savaşta
onun yanında olan,
Sigemund'un yeğeni, Fitela hariç.
Kılıçlarıyla bu ikisi, devirdi
dev ırkıdan birçoğunu.
Sigemund'un ölüm gününden sonra
azıcık bir şöret bile gelmedi ona,
bir definenin koruyucusu olan bir ejderhayla
cesur dövüşü ve onu öldürüşü hakkında.
Gri taşın altında prens
giriştiğinde o cesur işe,
Fitela bile yoktu yanında.

Bir şekilde, oluverdi
Sigemund'un kılıcı bütünüyle giriverdi
devasa ejderhaya ve

glorious deed, often saying
that no man under the sky's
expanse, North nor South
between the seas, no man
who bore a shield, was more
worthy of a kingdom. They,
however, never found fault
with the gracious Hrothgar--
he was a good king.

The warriors let their
bay horses go, a contest
for the best horse,
galloping through whatever
path looked fair.
Sometimes a king's man, a warrior
covered in glory who knew
the old traditions, would be
reminded of an ancient song,
and he would call up words adorned
in truth. The man would think
of Beowulf's deeds and quickly
compose a skillful tale in words.

Then he sang of things he'd heard
about Sigemund's valorous deeds,
untold things about Weals's son,
his struggles, his wide journeys and
feuds.
The singer told things the children
of men did not know, except for
Fitela, Sigemund's nephew, who
stood with him in battle.
With swords those two felled
many from the race of giants.
After Sigemund's death day
not a little fame sprang to him,
about his hardy fight and killing
of a dragon, keeper of a hoard.
Under gray stone that prince alone
engaged in that audacious deed,
not even Fitela with him.

Anyway, it happened that
Sigemund's sword went clear through

bu muazzam demir
saplandı duvara.
Ejderha öldü kıvranarak.
Cesur davranışlarla kahraman
kazandı bir yüzük definesi kendisi için.
Taşdı bir geminin bağına
Weal soyunun
bu parlak hazinelerini,
ve ejderha eridi
kendi ateşiyle.

Çok daha fazla tanındı Sigemund
en bilindik maceracıdan. Ve o,
önce Kral Heremod'un emrinde zenginleşti
ama bu adamın gücü
ve zaferi azaldı.

Jute'ler arasında
Heremod ihanete uğradı
düşman elinde
ve öldürüldü.

Keder yordu onu uzun bir süre.

Bir külfet oluverdi halkına.

Birçok bilge adam,
Danimarka krallığının
hazinesini korumak için
koruyucunun yerine
geçtiğinde Heremod,
eski günlere ağıladı.

Çok daha fazla sevmişti Geat'lıları
kendi halkına kıyasla:

şeytan ele geçirmişti onu.

Bu şekilde söyledi şarkıyı.

Bazen savaşçılar yarıştırdı
sarı yolda atlarını.

Hızla geçip gitti sabah.

Birçok cesur savaşçı
gitti yüksek duvara
görmek için mucizeyi.

Ayrıca kralın kendisi de,
yüzüklerin koruyucusu,
ayrılarak kraliçenin odasından,
gitti en ünlü arkadaşlarıyla.

Ve kraliçe de
bir grup bakireyle

the huge dragon and
that splendid iron
stuck in the wall.
The dragon died violently.
By brave deeds the hero
won a ring hoard for himself.
He bore into a ship's bosom
those bright treasures
of the Weal kin,
and the dragon melted
of its own heat.

Sigemund was by far the most
renowned adventurer. N He had
first prospered under King Heremod,
but that man's strength
and victory subsided.

Among the Jutes
Heremod was betrayed
into enemy hands
and put to death.

Sorrow oppressed him too long.

He became a trouble to his people.

Many a wise man
bewailed the old days
when Heremod had taken
the protector's position
to hold the treasure
of the Danish kingdom.

He had loved the Geats
more than his own people:
evil had seized him.

Thus told the song.

Sometimes the warriors raced
their horses on the yellow road.

The morning sped away.

Many a brave warrior
went to the high hall
to see the wonder.

So also the king himself,
the keeper of the rings,
leaving the queen's rooms,
went with his famous company.

And the queen also

yürüdü ziyafet sandalyeleri arasında.

with a troop of maidens
walked among the mead seats.

-- Konuşmalar--

Hrothgar, basamaklarda durup,
altın çatıyı ve Grendel'in
elini görerek, konuştu:
"Bu manzara için sunuyorum
şükranlarımı Tanrı'ya.
Çok çektim
Grendel'in felaketinden.
Tanrı, yüce koruyucu,
mucize ardına mucize yaratır.
Daha dün sanıyordum
bu üzüntülerin asla bitmeyeceğini--
bu evlerin en iyisi
durdu ayakta kan içinde parlayarak
ve tüm bilge adamlarım dediler ki
koruyamayız asla
halkı ve toprağı
şeytanların ve kötü ruhların
yaptıklarından. Şimdi
bir savaşçı, Tanrı'nın kudretiyle,
gerçekleştirdi bir kahramanlık, bizim,
hikmetimizle, başaramayacağımız şeyi.
Seni doğuran kadın,
Beowulf, eğer hala yaşıyorsa,
söyleyebilir çocuk doğurduğunda
Ölümsüz Tanrı'nın müşfik olduğunu.
Şimdi, Beowulf, savaşçıların en iyisi,
seviyorum seni bir oğul gibi:
sahipsin bundan böyle
yeni bir akrabalığa. Olmayacak bundan böyle
dünyevi şeylerden yana eksiğin
gücüm yettiğince.
Genelde veririm hediyeler
daha küçük bir savaşçıya, daha zayıf olan
dövüşmede. Sen, yaptıklarınla,
kazandın sonsuz şöhreti.
Versin Tanrı sana karşılığını her zaman
tıpkı şimdi olduğu gibi!"

Beowulf, Ecgtheow oğlu, konuştu:
"Yaptık bu cesur işi
tekin olmayan bir düşmanın gücüne karşı.
Dilerim görmüşsündür bu düşmanın
öldürüldüğünü kendi düzeninde.

--The Speeches--

Hrothgar, standing on the steps,
seeing the golden roof
and Grendel's hand, spoke:
"For this sight I give
thanks to the Almighty.
I have suffered much
from Grendel's scourge.
God, the glorious protector,
works wonder after wonder.
Only yesterday I expected
these woes would never end--
this best of houses
stood shining in blood
and all my wise ones said
we could never protect
the people and land
from the work of demons
and evil spirits. Now
a warrior, through God's might,
has performed a deed we,
in our wisdom, could not contrive.
The woman who bore you,
Beowulf, if she yet lives,
may say the Eternal Maker
was kind in her child bearing.
Now, Beowulf, best of warriors,
I love you as a son:
have from this moment
a new kinship. Nor will there be
any lack of earthly things
I have power over.
Often I have given gifts
to a lesser warrior, weaker
in fighting. You have, by
your deeds, achieved fame
forever. May God repay you
always as He has just now!"

Beowulf, son of Ecgtheow, spoke:
"We have done this work of valor
against the strength of an uncanny
foe. I wish you might have seen
this enemy killed in his gear.

Planladım hızlıca düşürmeyi onu
elin kavrayışıyla ölüm yatağına.
Düşündüm onu mecbur edebileceğimi
vücudu kaçamadan yaşamı için
mücadele ederek. Lakin alıkoyamadım
onu gitmekten; Yaratıcı istememiş
böyle olmasını, ve beceremedim ben de
onu yeterince sıkı tutmayı. **Düşman
çok güçlüydü kaçıışında.**

Ancak, bıraktı geride elini
canını kurtarmak için, ve kolunu
ve omzunu, yine de böylesi,
vermeyecekti huzur bu sefile.
**Kötülük yapan, günahın esiri,
yaşamayacak pek uzun;
sert tutuşuyla acı
ele geçirdi onu ölümcül bağlarla,
ve orada bekleyecek,
cinayet suçlusunu,
görmekli yaratıcının
nasıl buyuracağını büyük hükmü. . . "**

Ardından savaşçı sustu
cengaver kahramanlığını anlatırken,
ve soylular, dikkatle seyretti
yüksek çatıdaki eli.
**Düşmanın parmaklarının her biri,
sanki çelikteki çiviymi.**
Kabul etti herkes
kafirin pençesinin
korkunç olduğunu ve o sefilin
kanlı dalaş eline
demirin en iyisinin bile
zarar veremeyeceğini.

Herot'ta Ziyafet

**Ardından verildi emir
Herot yeniden süslensin diye.**
Birçoğu oradaydı,
kadınlar ve erkekler, onları
ziyafet salonunu hazırlayanlar.
**Altın süsler parladı,
fevkalade manzaralar duvarlarda,
insanlar baksın diye.**

**I planned to bind him quickly
to his deathbed with hand grips.**
I thought I could pin him down
struggling for life without
his body's escape. But I could not
keep him from going; the Creator
did not will it, and I could not
hold him firmly enough. **The foe
was too powerful in his going.**
However, he left behind his hand
to save his life, and his arm
and shoulder, though that won't buy
the wretch much comfort.
**The evil-doer, afflicted by sin,
won't live much longer;
pain with its strong grip
has seized him in deadly bonds,
and there shall he await,
guilty of crime, the great judgment,
how the bright creator
will decree. . . "**

Then was the warrior silent
in speaking of his war-like deed,
and the nobles beheld
the hand at the high roof.
**On each of the foe's fingers
were nails like steel.**
Everyone agreed the heathen's
claw was horrible
and that the wretch's
bloody battle hand
could not be harmed
by the best of iron.

Entertainment in Herot

**Then it was ordered
that Herot be decorated.**
Many there were,
men and women, who
prepared that guest-hall.
**Gold ornaments shone,
wondrous sights on the walls,
for people to look at.**

Bu ışıltılı bina
çok zarar görmüştü,
her ne kadar kemerleri
yapılmışsa da demirden.

**Menteşeleri çıkmıştı
yerinden.** Çatı tek başına
kurtulmuştu hasardan
bu canavar, hain haydut,
kaçmadan önce
ümitsiz yaşamına.

**(Kaderden kaçmak
kolay değildir,
denesin kaçacak olan--
adamların çocukları,
ruhların taşıyıcıları,
gitmeliler hazırlanan yere,
cesedi uzanıyor
derin mezarında,
uyuyor ziyafetten sonra.)**

**Ardından Hrothgar'ın kendisinin
ziyafete gitme
zamanı geldi.**

Duymamıştım daha önce hiç
daha büyük bir topluluk
toplanmış hazine vericinin etrafında.

**Kudretli olanlar oturdular sıralara
ve neşelendiler çanakla.**

Bu cesur adamlar
içtiler çokça bal likörü
yüksek salonda
Hrothgar ve yeğeni Hrothulf ile.

**Herot doldu toplulukla
(vahşet gelmemiştii henüz
Danimarkalılara).**

Hrothgar verdi Beowulf'a
yaldızlı bir sancak,
süslü savaş sancağı,
zafer ödülü olarak.

**Ayrıca bir miğfer, zırh ve
ünlü, değerli bir kılıç
verildi kahramana
bu topluluk huzurunda.**

Miğferin tepesinin çevresinde

That bright building
had been much hurt,
though its bands
were made of iron.

**Hinges had been sprung
apart.** The roof alone
had escaped damage before
that monster, wicked outlaw,
turned in flight
despairing of his life.

**(Fate is not easy
to flee from,
try it who will--
the children of men,
bearers of souls,
must go to the prepared place,
his body rest
fast in the grave,
sleep after the feast.)**

**Then came the time
that Hrothgar himself
went to the feast.**

Never have I heard
of a greater company
gathered around a treasure giver.

**Great ones sat at the benches
and rejoiced with the cup.**

Those brave kinsmen
drank many a mead cup
in the high hall with
Hrothgar and Hrothulf, his nephew.

**Herot was filled with friends
(treachery had not yet
come to the Danes).**

Hrothgar gave Beowulf
a gilded banner,
decorated battle flag,
as reward for victory.

**Also a helmet, armor, and
a famous, precious sword
were given to the hero
before that company.**

Around the helmet's top

kafayı koruması için
metal şeritler sarılıydı
böylece hiçbir keskin kılıç
veremezdi ona zarar
savaş fırtınasında
zırhlı savaşçılar dövüşürken.

İçti kupadan Beowulf.
Hiçbir sebep yoktu
utanmasına savaşçılar arasında
bu zengin hediyeleri aldığı için.
Duymamıştım daha önce hiç
altın hazinenin verildiğini
içki sofrasında
çok daha dostane bir biçimde.

Kral sekiz at buyurdu
salona gelsin diye
altın örgülü yularları olan.
Birin üzerine yerleştirdi bir eyer
mücevherlerle süslü --
Hrothgar'ındı
kılıç oyununa gittiğinde bindiği.
Asla başarısız olmamıştı
ön cephede
cesetler yere yıkılırken.
Hrothgar verdi atları ve silahları,
onlara sahip olmasını söyleyerek Beowulf'a.
Böylece bir erkek gibi
bu büyük prens,
kahramanlara hazine veren,
savaşının karşılığını verdi Beowulf'a,
ve gerçeği anlatan hiçbir adam.
suçlamayacaktır onu. Sonra soyluların şefi
okyanustan Beowulf ile birlikte gelen
ziyafet masasındaki her bir adama
bir hediye verdi
ve emretti Grendel'in acımasızlığıyla öldürülen
adamın
altınla mükafatlandırılmasını.
(Grendel öldürmüş olacaktı
çok daha fazlasını eğer bilge Tanrı,
ve Beowulf'un cesareti,
engellememiş olsaydı.
Yaratıcı sonra, hükmetti insan ırkına,

as head-protection was
a wrap of metal bands
so that no sharpened swords
could harm him
in the battle storm
when the shield-warriors fight.

Beowulf drank the cup.
He had no reason to be
ashamed among warriors
for taking those rich gifts.
Never have I heard
of golden treasure given
at the ale bench in
a more friendly way.

The king ordered eight horses
with gold-plaited bridles
led into the hall.
On one sat a saddle
inlaid with jewels--
it had been Hrothgar's
when he had gone to sword play.
Never had he failed
at the front
when corpses fell.
Hrothgar gave horses and weapons,
telling Beowulf to enjoy them well.
Thus like a man
that great prince,
treasure giver of heroes,
repaid Beowulf for his battle,
and no man who tells the truth.
will blame him. Then that chief of nobles
gave to each one on the mead bench
who had taken the ocean's way
with Beowulf an heirloom
and ordered that the one
Grendel killed in wickedness
should be paid for in gold.
(Grendel would have killed
more of them if wise God,
and Beowulf's courage,
had not prevented it.
The Creator then ruled the race of men,

şimdiye dek yaptığı gibi; ve, bu yüzden,
anlamak en iyisidir:
zihnin önsezisini.
Birçoğuna tahammül edecektir,
o, bu dünyadan faydalanırken
bu zorlu günlerde
uzun yaşayan
arkadaşlarından ve düşmanlarından gelen!)

**Ozan, Hildeburh'un nasıl, Jute'ler ve
Danimarkalılar arasındaki kan davasını
durdurmak için, kocasının, kardeşinin ve
oğlunun öldürülüşünü görerek evlendiğini,
Eski Felaketin Şarkısını Söyler**

Savaş liderinin huzurunda
dokundu arpa Hrothgar'ın şairi
ve ezberden okudu
bir çok şarkıyı, salondaki
eğlence için. Söyledi
Finn'in neslinin şarkısını ve
Danimarkalı Hnaef'in nasıl devrildiğini
bir Jute savaşında.
Aslında Hildeburh'un yoktu
pek nedeni övmek için
iyi niyetini kaynının,
Jutelilerin: suçsuz da olsa,
sevdiklerinden mahrum bırakılmıştı
kalkan oyunu yüzünden, hem oğlu
hem de Hnaef, kardeşi, kaderinde
mızrak yaralarıyla yiten.
Üzgün bir kadındı o.

Sebeplere olmaksızın,
sabah olduktan sonra, görebildiğinde
göğün altında,
ağladı kaderin hükmüne,
katledilmesine
ailesindeki erkeklerin. Başta sahip oldu
dünyanın neşesine.
Savaş almıştı hepsini lakin
birkaç Jute erkeği kalmıştı
o yüzden savaşamazlardı
Danimarkalı Hengst ile ne de
kalanları koruyabilirlerdi.

as He does yet; and, therefore,
understanding is best:
the forethought of mind.
Much shall he abide,
from friends and foes,
who lives long in these
days of strife as he
makes use of this world!)

**The Poet Sings Of Old Trouble, how
Hildeburh, married to stop a feud
between Jutes and Danes, saw her
husband, brother, and son killed**

In the presence of the battle leader
Hrothgar's poet touched
the harp and recited
many songs for entertainment
in the hall. He sang
of Finn's offspring and how
Hnaef of the Danes fell
in a Jute battlefield.
Indeed Hildeburh did not have
much cause to praise
the good faith of her in-laws,
the Jutes: though blameless,
she was deprived of dear ones
by the shield play, both her son
and Hnaef, her brother, in fate
fell to spear wounds.
That was a sad woman.

Not without cause, after
morning came, when she could
see under the sky,
did she bewail the decree
of fate, the slaughter
of kinsmen. At first she had
possessed the world's joy.
War took all but
a few of the Jute men
so they could not
fight the Dane Hengst nor
protect the survivors.

Ama Hengst sundu
onlara bir teklif: kuracaktı
Juteliler bir oda
Danimarkalılar için
ziyafet salonunda ve
hediyelerle
Kral Finn, onurlandıracaktı
Hengst'in adamlarını, yüzüklerle,
eğlenceyle, ve altın kaplı
hazinelerle, sanki
kendi akrabalarımıŝ gibi.
Kabul etti iki taraf da barışı.

Finn sundu Hengst'e
en dürüst yeminleri, sağ kalanların
onurlu tutulacağına dair
ve hiç bir adam,
ne sözlerle ne de yaptıklarıyla,
bozmayacaktı barışı
zalimlikle anarak,
krallarının katiliyle
olacaklardı dost,
kış ayazı onları
zorlayana dek. Eğer herhangi bir Juteli
cüretkar sözlerde bahsederse bundan,
o zaman çözecekti meseleyi
kılıcın keskin ucu.

Hazırlandı bir odun yığını cenaze için
ve defineden getirilen altın.
En iyi Danimarkalılar
hazırdı bu cenaze için.
Kana bulandı zırhlar,
domuz resimleri
tüm altın ve sert demir ateşte.
Azıcık soylu bile
yok edilmemişti yaralarla!

Hildeburh buyurdu oğluna
yakmasını ateşi
Hneaf'ın odun yığınında; omzundaki kaslar
yandı amcasının.
Yas tuttu kadın,
yas feryatları okudu,
yükseirken savaşıçı,

But Hengst offered
them a deal: that
the Jutes would make
room for the Danes
in the beer hall and
that with gifts
King Finn would honor
Hengst's men, rings,
entertainment, and treasures
of plated gold as if
they were his kin.
Both sides agreed to the peace.

Finn declared to Hengst
honest oaths that the survivors
would be held in honor
and that no man,
by words nor works,
would break the peace
nor in cruelty mention
that they were being friendly
with the killer of their king,
since a winter freeze had
forced it. If any of the Jutes
in daring speech mentioned it,
then the edge of the sword
would settle the matter.

A funeral pyre was readied
and gold brought from the hoard.
The best of the Danes
were ready for the pyre.
At the fire were blood stained
shirts of mail, boar images
all golden and iron-hard.
Not a few noble ones
had been destroyed by wounds!

Hildeburh ordered her son
committed to the heat
of Hneaf's pyre; his muscles burned
at the shoulder of his uncle.
The woman mourned,
sang lamentation,
as the warrior ascended,

giderken bulutlara,
ölüm ateşlerinin en büyüğü
tümseğin üzerinde gürlerken.
Başlar eridi,
yaralar, düşman izleri
vücuttaki, açıldı
ve çatladı; kan
fışkırdı dışarıya. Ateş,
en hırslısı ruhların,
herşeyi yuttu,
her insanı, orada bir arada olan.
Güçleri, geçti öte aleme.

Savaşçılar ayrıldı,
dostlarından yoksun,
aramak için sığınak
Jute diyarında,
Jute evlerinde ve kalesinde.
Böylece Hengst geçirdi
katliam dolu bir kış
Finn ile çünkü
ayrılmıyordu.
Evini düşündü
ama gidemezdi
yuvarlak pruvalı bir gemide
deniz fırtınasına karşı,
rüzgara karşı.
Su dalgaları birbirine geçti
buzlu bağlarda
bir başka yıl gelene kadar
bahçelere,
şimdiye kadar olduğu gibi,
olağanüstü parlak havayı
izlemek için salonun üstünden.

Kış geçip gittiğinde
ve dünyanın merkezi düzelmeye başladığında,
maceracı istekliydi
gitmeye, meskenden
misafir, ama önce
Hengst düşündü intikamdan fazlasını
zarar için, deniz yolculuğundan başka
nasıl sebep olabilirdi
düşmanca bir buluşmaya
Juteler ile

waned to the clouds,
as the greatest of death fires
roared on the barrow.
Heads melted,
wounds, hostile bites
to the body, opened
and burst; blood
sprang out. Fire,
the greediest of spirits,
swallowed everything,
of both peoples, there together.
Their power had passed away.

The warriors departed,
bereft of friends,
to seek shelter
in the Jute land,
Jute homes and stronghold.
So Hengst spent
a slaughter-stained winter
with Finn because
he could not leave.
He thought of home
but could not go
in a ring-prowed ship
against the sea storm,
against the wind.
The water waves locked
in icy bindings until
another year came
to the gardens,
as they do yet,
glorious bright weather
to watch over the hall.

When winter had passed
and earth's bosom turned
fair, the adventurer was
eager to go, the guest
from the dwelling, but first
Hengst thought more of revenge
for injury than of a sea journey,
how he might cause
a hostile meeting
with the Jutes

demirle vermek için karşılığını.

Böylece yakınmadı

Hunlaf'ın oğlu

hazırladığında Parlak Savaşı,

kılıçların en iyisi,

kenarları farkedilirdi

Juteler tarafından,

kucağında.

Böylece Finn,

ruhu cesur,

sıra ona geldiğinde karşılaştı

zalim bir ölümlle, kılıç tarafından

kendi evinde

Guthlaf ve Oslaf

acılarından yakındıktan sonra,

suçlayarak ıstıraplarını

bu deniz yolculuğunda.

Huzursuz bir ruh

engellenmedi yürek tarafından.

Ardından kızardı salon

yaşam kanıyla düşmanların.

Katledilmişti Kral Finn

ve Hildeburh alınmıştı.

Danimarkalı savaşçılar

taşıdılar gemilerine

evlerde bulabildikleri tüm malları,

değerli mücevherleri.

Götürdüler kraliçeyi

bir deniz yolculuğuyla

halkına geri.

Söylendi ozanın şarkısı,

neşe yükseldi, masa gürültüleri,

kupa taşıyıcılar sundular şarap

mükemmel çanaklardan.

to repay them with iron.

So it was he did not complain

when the son of Hunlaf

laid Battle Bright,

the best of swords,

whose edges were

known to the Jutes,

on his lap.

So it was that Finn,

bold in spirit,

in his turn met

a cruel death by sword

in his own home

after Guthlaf and Oslaf

complained of their sorrows,

blaming their woes

on that sea journey.

A restless spirit is not

restrained by the breast.

Then was the hall reddened

with the life blood of enemies.

King Finn was slain

and Hildeburh taken.

The Danish warriors

carried to their ships

all the goods they could find

in the house, precious jewels.

They took the queen

on a sea journey

back to her people.

The poet's song was sung,

the mirth rose, bench noise,

as the cup bearers offered

wine from wondrous vessels.

--Kraliçe Konuşur--

Sonra Wealhtheow çıkageldi
altın bir tacın altında
iyi adamların oturduğu yere,
yeğen ve amca (o zamanlar
ikisi arasında barış vardı,
her biri dürüstü diğerine karşı).

Unferth sözcü
oturdu Hrothgar'ın ayaklarına--
herkes düşündü onun
ruhunun cesur olduğunu, her ne kadar
nazik olmamış olsa da
akrabasına kılıç oyununda.

Konuştu sonra Danimarka kraliçesi:
"Kabul et bu kupayı,
benim sevgili lordum,
hazineler veren.
Neşe içinde ol,
erkeklerin altın dostu,
ve konuşma yap bu Geatlılara
nazik sözlerle
erkeklerin yapması gerektiği gibi.
Merhametli ol Geatlılara
ve hediyelerde özenli
sahip olduğun yakından ve uzaktan.
Bir adam söyledi ki bana
alabilirmiş bu savaşçıyı
bir evlat olarak.
Herot, parlak yuvarlak salon,
temizlendi. Ver hazır verebiliyorken
birçok ödül ve bırak kendi
akrabalarına ve arazi ver
gitmek zorunda olduğunda
kaderin hükmünü öğrenmeye.
Biliyorum, yeğenim Hrothulf
koruyacak onurunu
eğer sen, Danimarka kralı,
ondan erken terk edersen bu dünyayı.
Biliyorum, Hrothulf hatırlayacak
ikimizin dilediği şeyi
ve gösterdiğimiz şefkati

--The Queen Speaks--

Then Wealhtheow came out
under a golden crown
to where the good men sat,
nephew and uncle (at that time
there was peace between the two,
each still true to the other).

Unferth the spokesman
sat at Hrothgar's feet--
everyone considered him
brave in spirit though
he had not been kind to
his kin at the sword's play.

Spoke then the queen of the Danes:
"Receive this cup,
my dear lord,
giver of treasure.
Be in joy,
gold friend of men,
and speak to these Geats
with kind words
as men should do.
Be gracious to the Geats
and mindful of the gifts
you have from near and far.
A man said to me
that he would have
this warrior for a son.
Herot, the bright ring hall,
is purged. Give while you can
many rewards and leave
to your kin people and land
when you must go
to learn fate's decree.
I know my nephew Hrothulf
will keep his honor
if you, king of the Danes,
leave this world earlier than he.
I know Hrothulf will remember
what we two wish
and the kindness we showed

o henüz bir çocukken."

Wealhtheow döndü sonra
evlatlarının olduğu masaya,
Hrethric ve Hrothmund,
savaşçıların çocukları,
delikanlı birlikte.

İşte orada oturuyordu iyi kişiler,
Geatlı Beowulf
ve iki kardeş.

Taşındı kupa ona doğru
ve dostluk sunuldu sözcüklerde.

Savaş altını nazikçe verildi:
iki kol takısı, zırhlar
yüzükler ve dünyada anlatıldığını
duyduğum en büyük
boyun halkası.

Duymamıştım daha önce
daha büyük herhangi bir istif hazine
gökyüzünün altında ta ki
Hama taşıyana kadar
parlak kalesine
Brosinglerin kolyesini.

Kaçtı hain bir tartışmayla
Doğu Goth kralından
övünç kaynağı ve onun takımıyla,
seçerek bitmeyen kazancı.

(Bu, Geatlıların Hygelac yüzüğüdür,
Swerting'in torunu,
Beowulf'un amcası, yakında tutacaktı
korurken savaş ganimetini
sancağı altında. Kader alacaktı onu
bela arandığında--
gururdan dolayı-- Frizyelilerle bir
kan davasında. Giyecekti şu
soylu taşları dalgaların
kupası üzerine. Kalkanının
altına düşecekti. Vücutu,
zırhı, ve yüzüğü ayrıca,
gececekti Frank eline.
Kötü savaşçılar yağmaladı cesetleri
savaş katliamından sonra.
Geat halkı kaldı

when he was a child."

Wealhtheow turned then
to the bench where her sons
were, Hrethric and Hrothmund,
children of warriors,
the youth together.

There the good ones sat,
Beowulf of the Geats
and the two brothers.

To him the cup was carried
and friendship offered in words.

Wound gold was kindly bestowed:
two arm ornaments, shirts
of mail, rings, and the largest
neck ring I have heard
tell of on the earth.

I have not heard
of any greater hoard-treasures
under the sky since
Hama carried away
to his bright fortress
the necklace of the Brosings.

He fled a treacherous quarrel
from the king of the East Goths
with the ornament and its setting,
choosing everlasting gain.

(This is the ring Hygelac
of the Geats, grandson of Swerting,
uncle of Beowulf, would have near
when he guarded the battle-spoil
under his banner. Fate would take him
when he courted trouble--
out of pride--in a feud
with the Frisians. He would wear
those noble stones over
the cup of the waves. He would
fall beneath his shield. His body,
his armor, and the ring also, would
pass into the power of the Franks.
Bad warriors rifled the corpses
after the battle slaughter.
The Geat people remained

ceset alanında.)

Müzik doldurdu salonu. **Wealththeow** konuştu topluluk önünde:

"Sevin bu boyun-halkasını, sevgili Beowulf, genç kahraman, ve kullanın bu zirhi, halkın bu hazinelerini.

İyi gelişin, cesaretinizle tanının, ve verin hoş talimatlar bu iki çocuğa.

Hatırlayacağım kahramanlıklarınızı.

Kazandınız sonsuza dek insanların övgüsünü, yakın ve uzaktaki, hatta rüzgarların evine ve denizin duvarlarına kadar.

Kutsanın yaşıyorken, prens!

Güzellikler dilerim size hazinelerle.

Nazik olun, neşeli kişi, oğullarıma.

Bu yerdeki her bir savaşçı dürüsttür diğerine, naziktir ruhu, ve sadıktır kralına.

Savaşçılar kaynaşmış, erkekler sağlam içer, ve uyarlar bekleyişime."

Gitti kadın yerine.

Seçkin bir ziyafet vardı, erkekler şarap içtiler.

Bilmiyorlardı

zalim kaderin

akşam çöktükten sonra

geleceğini birçok soylu için

ve güçlü Hrothgar

gitti evine dinlenmeye.

Sayırsız savaşçı korudu salonu, sıklıkla yaptıkları gibi:

masaların altını temizlediler, serildiler yataklarına ve yastıklarına.

İçki içenlerden biri,

kader mahkumu ve alınına yazılmış olan, uzandı sedire.

Başlarıyla ayarladılar

in the field of corpses.)

Music filled the hall. **Wealththeow** spoke before the company:

"Enjoy this neck-ring, beloved Beowulf, young hero, and use this armor, these treasures of the people.

Thrive well, be known for valor, and give kind instruction to these two boys.

I will remember your deeds.

You have earned forever the praise of men, from near and far, even to the home of the winds and the walls of the sea.

Be blessed while you live, prince!

I wish you well with the treasures.

Be gentle, joyful one, to my sons.

In this place is each warrior true to the other, mild in spirit, and faithful

to his king. **The warriors are united, the men drink deep, and they do my bidding."**

She went to her seat.

There was a choice feast, men drank wine.

They did not know

that grim fate

would come to many nobles

after evening fell

and powerful Hrothgar

went to his house to rest.

Countless warriors guarded the hall, as they had often done:

they cleared the floor of benches, spread out beds and cushions.

One of the beer drinkers,

doomed and fated, lay on the couch.

They set by their heads

kendi savaş aletlerini ve parlak ahşap kalkanlarını. Orada masada her bir savaşçının üstünde görülebilirdi yükselen bir miğfer, halkalı zırh, ve devasa bir ahşap mızrak. Adetleri buydu, hazırlardı her zaman savaşa, hem savaş alanında hem evde, her biri hazırdu her daim, kral ne zaman isterse. İyi insanlardı bunlar.

Bölüm 2: Grendel'in Annesi --Grendel'in Annesinin Saldırısı --

Daldılar uykuya.
Biri ödedi pahalıya
akşam istirahatini,
tıpkı daha önce sıkça olduğu gibi
Grendel geldiğinde
altın salona
yaparak kötülüğünü
sonu gelene kadar,
ölüm günahları ardından.

Daha sonra öğrenildi
ve iyice bilindi adamlar arasında
bir intikamcının hala yaşadığı
bu savaş belasından sonra:
Grendel'in annesi, bir canavar kadın,
korkunç sulara,
soğuk derelerde
yaşayan o kadın,
düşünüyordu acısını.

Kabil öldürdü kardeşini,
babasının oğlunu,
gitti suçlu olarak,
cinayetle damgalandı,
kaçırarak insanların neşesini
çorak toprakta oturmak için.
Orada uyandı birçok mukadder ruh,
Grendel onlardan biri,
bu vahşi, iğrenç sürgün.

their war gear and bright wood shields. There on the bench over each warrior could be seen a towering helmet, ringed armor, and a huge wooden spear. Their custom was that they were always ready for war, both in the field and at home, each ready anytime his king needed him. Those were good people.

Part Two: Grendel's Mother --The Attack of Grendel's Mother--

They sank into sleep.
One paid dearly for
his evening's rest,
as had happened often
since Grendel had come
to the gold hall
performing his evil
until the end came to him,
death after his sins.

It was soon learned
and widely known among men
that an avenger yet lived
after that war-trouble:
Grendel's mother, a monster
woman, she who lived in
the terrible water,
the cold streams,
thought of her misery.

After Cain killed his brother,
his father's son,
he went in guilt,
marked by murder,
fleeing the joys of men
to occupy the waste land.
There awoke many fated spirits,
Grendel being one,
that savage, hateful outcast.

Herot'ta buldu bir adam
uyanık ve savaşa hazır.

Canavar yakasına yapıştı adamın,
fakat Beowulf, Tanrı'nın bahsettiği
değerli hediye, tuttu aklında
onun gücünü, ve Tanrı yardım etti
ve destekledi onu.

Böylece Beowulf alt etti bu düşmanı,
boyun eğdirdi bu cehennem zebanisine.

Sonra Grendel gitti,
insanoğlunun düşmanı,
zevkten mahrum,
arayarak ölüm yerini.

Bu yüzden annesi, hırslı
ve hüzünlü darağacı gibi,
gitti acılı bir yolculuğa
oğlunun ölümünün intikamını almaya.

Böylece geldi Herot'a,
Danimarkalılar'ın salonda uyuduğu yere.
Talihleri dönüverdi soylu kişilerin
Grendel'in annesi girdiğinde
içeri: dehşet azdı
ancak ve ancak
bir kadının gücü kadar,
bir kadının savaş dehşeti,
çekiçle dövülmüş ve
bir miğferin üzerindeki
domuzun sağlam kenarlarını kırpan
kana bulanmış bir kılıcın
dehşetinden daha azdır.

Sert kenarlar çekildi salona,
masaların ötesinde kılıçlar,
ve birçok geniş kalkan elde hızlı,
her ne kadar unutsalar da miğferleri
ve geniş zırhları
dehşet onları ele geçirdiğinde.

Hepsi gördükten sonra onu,
acele etti
oradan çıkmak
ve canını kurtarmak için.
Çabucak kaptı

At Herot he found a man
awake and ready for war.

The monster laid hold of him,
but Beowulf kept in mind his
strength, the precious gift
God had granted, and God gave
him help and support.

Thus Beowulf overcame that enemy,
subdued that hellish demon.

Then Grendel went,
the enemy of mankind,
deprived of joy,
seeking his death place.

So his mother, greedy
and gloomy as the gallows,
went on a sorrowful journey
to avenge her son's death.

So she came to Herot where
the Danes slept in the hall.
The fortunes of the noble ones
changed when Grendel's mother
got inside: the terror was less
by just so much as
is the strength of a woman,
the war-horror of a woman,
is less than the horror of
a sword forged with hammer
and stained in blood
shearing the strong edges
of the boar on a helmet.

Hard edges were drawn in the hall,
swords off the benches,
and many broad shields fast in hand,
though they forgot about helmets
and broad mail shirts when
the terror seized them.

After they had seen her,
she was in haste
to get out of there
and save her life.
She quickly seized

savaşçılardan birini
sonra gitti bataklığa doğru.
Öldürülen savaşçı,
uykusundayken, en güvendiği
adamdı Hrothgar'ın, iki
deniz arasında ünlü,
şanlı bir kahraman.

(Beowulf orada değildi,
çünkü hazine-verenden sonra
ünlü Geat gitmişti
bir başka eve.)

Aldı kadın oğlunun ünlü
kanla kaplı elini.
Bir haykırış koptu Herot'tan,
kaygı yenilenmişti
ve dönmüştü konut
yerine—bu iyi bir
anlaşma değildi, her iki taraf da
ödemmişti dostlarının canlarını.

Yaşlı bilge kral,
boz savaşçı,
vahşi bir ruh halindeydi
duyduğu zaman
lider savaşçısının öldüğünü.
Beowulf hızlıca
getirildi odaya.

Gün ağardığında soylu şampiyon
savaşçılarıyla birlikte
gitti bilge kişilere, salonun
ahşap zemini çınlıyordu.
Bilge kişilerin hepsi merak etti
Tanrı'nın bu kederli büyüü
kaldırılmış olup olmayacağını.

Beowulf sordu sözlerle
gecenin nasıl geçtiğini
arzusuna göre
ve kabul edilebilir tüm şeylere göre.

Hrothgar, Danimarka hamisi, konuştu:
"Bana mutluluktan bahsetme!

one of the warriors
then headed back to the fens.
The warrior she killed,
in his sleep, was Hrothgar's
most trusted man, famous
between the two seas,
a glorious hero.

(Beowulf was not there,
for after the treasure-giving
the famous Geat had gone
to another house.)

She took her son's famous
blood-covered hand.
An outcry came from Herot,
care had been renewed
and returned to the dwelling
place--that was not a good
bargain, that both sides paid
with the lives of friends.

The wise old king,
the gray warrior,
was in a savage mood
when he heard his
chief warrior was dead.
Beowulf was quickly
fetched to the chamber.

As day broke the noble champion
together with his warriors
went to the wise ones, the hall's
wood floors resounding.
The wise ones all wondered
if ever the Almighty would
remove this woeful spell.

Beowulf asked with words
if the night had been
according to his desire
and all things agreeable.

Hrothgar, protector of the Danes, spoke:
"Don't ask about happiness!

Keder tekrarlandı
Danimarka halkı arasında.
Aeschere öldü, Yrmenlaf'ın
abisi, benim dert ortağım,
tavsiyemin taşıyıcısı, benim
güvenilir yoldaşım birlikler çarpışırken
ve domuz miğferleri parçalanırken.
Bir soylu prens nasıl olmalıysa,
işte öyleydi Aeschere!
Şimdi katledildi
Herot'da, bir huzursuz,
katil ruhun elleriyle.
Bilmiyorum ki
nereye götürüldü cesedi
afiyetle yenmek için.
Dün gece Grendel'in
sert elini kavrayan
şiddetli cinayetin yüzünden
kan davasının intikamını almaya geldi
azaltmak ve yok etmek
için halkımı.
Grendel yere çalındı savaşta,
kaybetti yaşamını, ve
şimdi bir başkası geldi,
kuvvetli bir insan-yiyen
alesinin öcünü almaya,
birçoğu tarafından görüldüğü üzere
bir savaşçı yas tutan benim için,
hazine verene, zihinlerinde
ağlayan benim yoğun
acım için, cansız yatıyor bir el
sana güzel şeyler vermiş olan..
Duymuştum söylediklerini
halkım ve
konsey üyelerim arasında
görmüş olduklarını iki kudretli
gezginî ıssız arazide
bozkırlarda koruyan,
yabancı ruhları. **Bir tanesi,**
görebildikleri kadarıyla,
bir kadın kılığındaymış.
Diğer sefil şey
bir erkek endamında,
yine de daha büyükmüş
herhangi bir başka adamdan,

Sorrow is renewed
among the Danish people.
Aeschere is dead, Yrmenlaf's
elder brother, my confidant,
the bearer of my advice, my
shoulder companion when troops
clash and boar helmets smashed.
As a noble prince should be,
such Aeschere was!
Now he has been slain
in Herot by the hands
of a restless, murderous spirit.
I do not know where
his carcass has gone
to be gladly feasted on.
She has avenged the feud
for your violent killing
with hard hand clasps
of Grendel yesternight
for diminishing and destroying
my people for so long.
Grendel fell in battle,
forfeited his life, and
now another has come,
a mighty man-eater
to avenge her kin,
as is seen by many
a warrior who mourns for me,
treasure giver, weeping in
their minds for my heavy
sorrow, a hand lying lifeless
who gave good things to you.
I have heard tell
among my people
and councilors that
they had seen two mighty
wanderers in the waste land
moors keeping guard,
alien spirits. **One was,**
as far as they could see,
the likeness of a woman.
The other miserable thing
in the stature of a man,
though he was larger
than any other man,

sürgün yollarında yürürlerken.
Eski zamanların
sakinleri, Grendel derlermiş ona.
Bilgimiz yok bir babaya,
herhangi bir ataya dair kötü ruhlarda.
İşgal etmişler gizli diyarı,
kurdun sığınağını--
rüzgarlı uçurumlar, tehlikeli bataklıklar,
bir şelalenin uçurumlar dibinde
karardığı yer
ve gittiği yerin altına.
Uzak değil buraya,
millerle ölçülürse,
bu bataklığın olduğu yer.
Üzerinde sallanır ayazla kaplı
bir koru, ağaçların kökü derinde-
suyu gölgeleyerek.
Orada her gece
görülebilir bir işaret:
su üstünde ateş.
İnsanoğlu içinde
hiçbir bilge kişi
bilmez diptekini.
Her ne kadar fundalıkta gezen,
sert boynuzlu geyik,
rahatsız edilse de tazılarca, arar
ormanı kaçarken,
verecektir canını
korumaktansa kafasını
oraya giderek.
Orası tekin bir yer değil!
Kabarır orada su,
siyah, bulutlara kadar,
ve rüzgar uyandırır
nefret dolu havayı ki bu yüzden
kasvetli olur gökyüzü ve döker gözyaşı...
Yine gerçekleşti işte
derman sadece sende.
Arazi, tehlikeli yer
bu katili bulabileceğin yer
ayak basılmamıştır.
Araştır orayı cesaret edebilirsen. . .
Bu kavga için ödeyeceğim
daha önce ödemediğim gibi
savaş altını ve antik hazineler

as they trod the paths of exiles.
In the days of old
earth dwellers called him Grendel.
We have no knowledge of a father,
of any forebears among evil spirits.
They occupied the secret land,
the wolf's retreat--
windy bluffs, perilous fens,
where a waterfall
darkens under bluffs
and goes down under the ground.
It is not far from here,
by measure of miles,
that the mere stands.
Over it hangs a frost-covered
grove, woods rooted deep-
shadowing the water.
There each night
a portent may be seen:
fire on the water.
No wise one among
the sons of men
knows the bottom.
Though the heath-stalker,
the strong-horned hart,
harassed by hounds, seeks
the forest in his flight,
he will give his life
rather than protect his head
by going there.
That is not a good place!
There water surges up,
black, to the clouds,
and the wind stirs up
hateful weather so that
the sky turns gloomy and weeps. . .
Again it has happened that
the remedy lies with you alone.
The land, the dangerous place
where you might find
this criminal is unexplored.
Seek it if you dare. . .
For that fight I will pay
as I did before with
wound gold and ancient

. . .eğer kalırsan hayatta."

Beowulf, Ecgtheow oğlu, konuştu:

"Üzülme, bilge kral!

Daha yeğdir bir adam için
bir dostun öcünü almak
daha fazla ağlamak yerine. Her birimiz
beklemeli sonunu bu
yaşamın. Dileyen, ölümden önce
uğraşacak şan ve şeref için.

Budur en iyisi bir savaşçı için
gittikten sonra.

Ayağa kalk, krallığın koruyucusu,
haydi gidelim hızlıca

Grendel'in soyunu görmeye.

Şunun sözünü veriyorum sana:

kaçamayacak sığınmak için--

gidecekse bile
yerin merkezine,
dağdaki ağaca,
denizin dibine!

Bu gün için, sabırlı ol
her bir kederde."

Eski kurt fırladı birden sonra,
şükrederek Tanrı'ya, Kudretli Olana,
işte bunları konuştu adam.

treasures. . .if you survive."

Beowulf, son of Ecgtheow, spoke:

"Do not sorrow, wise king!

It is better for a man
to avenge a friend
than mourn much. Each of us
must await the end of this
life. He who wishes will
work for glory before death.

That is best for the warrior
after he is gone.

Arise, guardian of the kingdom,
let us go quickly

to see Grendel's kin.

I promise you this:

she will not escape to shelter--
not into the earth's bosom,
not into the mountain's wood,
not into the sea's bottom,
go where she will!

For this day, have
patience in each woe."

The veteran leapt up then,
thanking God, the Mighty One,
that the man had so spoken.

--Grendel'in Bataklığına Yolculuk--

Örgülü yelesi olan bir ata
vurulmuştu semer Hrothgar için:
bilge kral bindi ata görkemle,
bir grup erkek uygun adım yanında yürüyerek.

Hrothgar'a evini korumada
yardım eden bir adamı,
adamların en iyisini, cansız,
taşıyarak iyi savaşçıyı
karanlık kırlar üzerinde
gitmiş olduğu,
zeminden ormandaki patikaya
geçip giden
izler tamamen belliydi.

Soylu Hrothgar geçti
dar, ıssız patikalardan,
sarp, taşlı yokuşlar
bu bilinmeyen yol üzerinde
sarp kayalıklar ve
su canavarlarının evleri arasında.

O ve deneyimli adamlar
gittiler diğerlerinden önce
keşfetmek için yeri,
ve aniden, gördü
kederli bir orman eğiliyor
çamurlu ve kanlı suyun üzerine.
Tüm Danimarkalılar için
üzücüydü, ve
savaşçılar acı çekti
gördüklerinde deniz kayalıklarında
Aeschere'in kafasını.
Kaynadı su kanla
ve sıcak kan pıhtısıyla adamlar seyrederken.

Bazen bir boru öter,
istekli bir savaş şarkısı, lakin
tüm birlik bekledi, izleyerek
su boyunca yılanların soyunu,
garip deniz ejderlerini,
derinlerde yüzen ya da
uzanan sarp yokuşlarda--

--The Expedition to Grendel's Mere--

A horse with plaited mane
was saddled for Hrothgar:
the wise king rode in splendor,
a band of men marching on foot.

Tracks were clearly visible
going over the ground
along the forest paths
where she had gone forth
over the murky moors
carrying the good warrior,
the best of men, lifeless,
a man who had helped
Hrothgar guard his home.

The noble Hrothgar passed
over narrows, lonely paths,
steep, stony slopes
on that unknown way
among steep bluffs
and the homes of water monsters.

He and the wise men
went before the rest
to scout the place,
and suddenly, he saw
a joyless woods leaning over
turbid and bloody water.
For all the Danes
it was grievous, and
the warriors suffered
when they on the sea
cliff saw Aeschere's head.
The water boiled with blood
and hot gore as the men watched.

Sometimes a horn sang out,
an eager war song, but
the troop all waited, watching
along the water the kin
of snakes, strange sea dragons,
swimming in the deep or
lying on the steep slopes--

su canavarları, yılanlar, ve vahşi yaratıklar, tıpkı sabah vakti tehlikeli bir deniz yolculuğunda görülenler gibi.

Duyduklarında bu yaratıklar savaş borusunun notasını kayboldular ortadan acı ve öfkeyle.

Geat kabilesinden bir adam okuyla yaşamını aldı, dalga savaşında, yaratıklardan birinin. Bir ok, savaş zalimi, saplandı kalbine, ve ölüm onu aldığı anda daha zor yüzüyordu. Hızlıca darbe aldı dalgalarda, dikenli mızrak ve kılıçlarla ve zorla sürüklendi uçuruma, harika deniz serserisine. Savaşçılar inceledi korkunç yabancıyı.

Beowulf giyindi üstüne zırhı, katiyen kaygılanmıyordu kendi yaşamı için, giyerken zırhını, büyük ve süslü, elde dokunmuş göğsünü koruyabilirdi diye suda boğuşurken, böylece düşman pençeler, şiddetin şirret elleri, incitmeyebilirdi canını.

Parlak bir miğfer korudu kafayı suyun derinliklerine gidecekken. Süslüydü hazinelerle, çevrenmişti görkemli zincirlerle-- eski günlerde silah ustaları şekil verdiler ona harika biçimde, çizerek üzerine domuz figürleri, ki

water monsters, serpents, and wild beasts, such as the ones that appear on a dangerous sea journey in the morning time. When those creatures heard the war horn's note they hurried away bitter and angry.

A man from the Geat tribe with his bow deprived of life, of wave battle, one of the monsters. An arrow, war hard, stuck in its heart, and it swam more weakly as death took it. Quickly it was attacked in the waves with barbed spears and swords and dragged by force to the bluff, a wondrous sea roamer. Warriors examined the terrible stranger.

Beowulf arrayed himself in armor, not at all worrying about his life, putting on his mail shirt, large and decorated, woven by hand so that it could protect his chest as he tried the water, so that hostile grips, the fury's malicious grasps, might not scathe his life.

A shiny helmet protected the head that would go to the watery depths. It was adorned with treasures, encircled with splendid chains-- in the old days weapon-smiths formed it wondrously, setting on it boar figures so that

hiçbir kılıç canını yakamasın savaşta diye.

Ve değildi yardımların en zayıfı
Unferth'in, Hrothgar'ın sözcüsünün verdiği:
Hrunting adlı kabzalı kılıç,
antik bir hazine
demirden kenarları ve süslenmiş
zehir şeritleriyle. Bu kılıç,
kanla sertleştirilmiş olan, asla başarısız olmadı
onu eline alan ve
berbat bir yolculuğa,
düşmanca bir yerde savaşlara cüret eden.
Cesur şeyler yapacak olması
bir ilk olmayacaktı.
Unferth, gücü büyük,
hatırlamıyordu ne söylediğini
şarapla sarhoş olmuştu, lakin ödünç vermişti
silahını, daha iyi bir kılıç
savaşçısına: o kendisi
cesaret etmedi hayatını tehlikeye atmaya
kötü dalgalar altında
gerçekleştirmek için bir yiğitlik.
Orada kaybetti ününü,
cesaret şöhretini.

Kendisini savaşa hazırlayan,
öbür adam için böyle değildi bu.
Ecgtheow oğlu Beowulf, konuştu:
"Hatırla, Hrothgar, Healfdene'in akrabası,
adamların altın dostu, bilge kral,
işte hazırım başlamaya,
konuştuğumuz şey için--
eğer ben, hizmetindeyken,
yitirirsem hayatımı, sen
olacaksın babamın yerinde.
Koruyucusu ol savaşçılarımın,
yoldaşlarımın, eğer savaş alırsa beni.
Ayrıca, sevgili Hrothgar,
gönder bana verdiğin hazineyi
Hygelac'a, Geatlıların kralına,
dikkatle seyrederken altın ve hazineyi,
böylece farkedebilir,
faziletli bir yüzük veren bulduğumu
eğlendiğimi onunla, yapabiliyorken.
Ve eski aile yadigarımı ver Unferth'e,

no sword could bite it in battle.

And it was not the weakest of helps
Unferth, Hrothgar's spokesman,
loaned: the hilted sword called
Hrunting, an ancient treasure
with edges of iron and adorned
with poison strips. That sword,
hardened in blood, had never failed
a man who grasped it in hand
and dared a terrible journey,
battles in a hostile place.
This would not be the first time
it had gone to do brave work.
Unferth, great of strength,
did not remember what he had
said, drunk on wine, but loaned
his weapon to a better sword
warrior: he himself did not
dare venture his life
under the terrible waves
to perform a deed of valor.
There he lost his fame,
his renown for valor.

This was not so for that other man,
he who prepared himself for war.
Beowulf, son of Ecgtheow, spoke:
"Remember, Hrothgar, kin of Healfdene,
gold friend of men, wise king,
now that I am ready to start,
what we have spoken of--
if I, in your service,
lose my life, that you
will be in position of my father.
Be a protector of my warriors,
my comrades, if war takes me.
Also, beloved Hrothgar,
send the treasure you gave me
to Hygelac, king of the Geats,
that he may perceive from the gold,
beholding the treasure,
that I found a virtuous ring giver
who I enjoyed while I could.
And give Unferth my old heirloom,

benim şahane dalgalı kılıcımı
iyi bilinir insanlar arasında
sert kenarlara sahip olduğu.
Yapacağım şerefli görevimi
Hrunting ile--ya da
alacak ölüm beni. . ."

Bu sözlerle
Geatluların lideri,
beklemeden bir yanıt,
cesurca çekti gitti.
Kabaran su, aldı
savaşçıyı, ve bu
iyi bir kısmıydı günün
dibi bulmadan önce.

O, korkunç ve hırslı,
cesurca savunan bu suları
elli yıldır,
çabucak gördü bazı adamların
yukarıda araştırdığını
canavarların yuvasını. Ardından
düşman yakaladı savaşçıyı
korkunç pençeleriyle, yine de
yaralanmamıştı--halkalı
zırh korudu onu, ve kadın
parçalayamadı ince zırhını
düşman pençeleriyle.

Deniz kurdu taşıdı
zırhlı savaşçıyı
dipte yer alan
yuvasına aşağıya. Cesaretine rağmen,
hakim olamadı
silahlarına--birçok deniz canavarı
saldırdı ona savaş dişleriyle,
zırhını kesmeye çalışarak.

Ardından lider farketti
kendisinin biriyle birlikte olduğunu
düşman bir salonda.
Zeminin saldırısı
zarar veremezdi ona orada
salonun çatısı yüzünden.

my splendid wavy sword
widely known among men
to have a hard edge.
I will do my glory work
with Hrunting--or
death will take me. . ."

With these words
the chief of the Geats,
waiting for no reply,
hastened with bravery.
The surging water took
the warrior, and it was
a good part of a day
before he found the bottom.

She who had fiercely guarded,
grim and greedy, that water
for a hundred half-years
quickly saw that some man
from above was exploring
the monsters' home. Then
the enemy seized the warrior
in her horrid clutches, yet
he was not injured--the ringed
armor protected him, and she
could not break his mail shirt
with her hostile claws.

The sea wolf bore
the armored warrior
down to her dwelling
at the bottom. He could not,
despite his bravery, command
his weapons--many a sea beast
harassed him with battle tusks,
trying to cut his armor.

Then the chief found
that he was with someone
in a hostile hall.
The flood's rush
could not harm him there
because of the hall's roof.

Bir şömine ateşinin parlamasını gördü
göz alıcı bir parlaklıkta.

Sonra savaşçı gördü
derinlerin canavarını,
kudretli bataklık-kadınını.

Çekti savaş kılıcını
çabucak--çekinmedi--
ve halkalı kılıcı
söyledi tamahkar bir savaş şarkısı
kadının kafası üstünde. Fakat misafir
farketti parlayan
kılıcın onu acıtmayacağını,
zarar veremeyeceğini onun canına--
başarısız oldu keskin kenar gerekli olduğunda.
(dayanmıştı birçok dövüşe,
çoğu kez kesmişti miğferleri
ve mahvolmaya mahkum savaş giysilerini. . .
Bir ilkti bu
kıymetli hazinenin
başarısız olması ihtişamında.)

Lakin Beowulf azimliydi,
asla yavaşlamazdı yiğitlikte,
hala düşünüyordu gözüpek kahramanlıklarını.
Kızgın savaşçı fırlattı yere doğru
süslerle kaplı
oymalı kılıcını,
sert ve sivri demirden,
ve güvendi güçlü
el tutuşuna. (İşte böyle yapmalı bir adam
istediğinde sonsuz şöhet
savaşta: yapamazdı
Geatluların lordu
kederlenmedi savaşta
ama tuttu Grendel'in anasını
omzundan.
İşte şimdi öfkelenmişti
ve fırlattı ölümcül hasmını
yere doğru.

Çabuk karşılık verdi kadın
kızgın pençeleriyle ve
yakaladı karşısındaki adamı.
O anda

He saw a firelight shine
in a brilliant flame.

Then the warrior saw
that monster of the deep,
the mighty mere-woman.

He swung his battle sword
quickly--he did not hold
back--and the ringed blade
sang a greedy war song
on her head. But the guest
found that the flashing
sword would not bite,
could not harm her life--
the edge failed him at need.
(It had endured many
combats, often slashed helmets
and fated war garments. . .
This was the first time
that precious treasure
failed in its glory.)

But Beowulf was resolute,
by no means slow in valor,
still thinking of daring deeds.
The angry warrior threw
the carved sword covered
in ornaments, stiff and edged
in iron, to the floor
and trusted in his powerful
hand grip. (So must a man do
when he wishes for enduring
fame at war: he cannot
The lord of the Geats
did not grieve at the battle
but seized Grendel's mother
by the shoulder.
Now he was enraged
and flung his deadly foe
to the ground.

She paid him back quickly
with angry claws and
clutched him against her.
At that moment

savaşçılarının en güçlüsü
zayıflık hissetti kalbinde:
yere yıkıldı. Oturdu kadın
yurdundaki misafirin üstüne
ve çekti bir hançer,
enli ve kahverengi kenarlı--
öcünü alacaktı oğlunun,
tek evladının.

Omzunun üstünde vardı
ince dokuma zırh.
Korudu yaşamını,
diren di girişine
sivri ucun ve keskin kenarın.
Beowulf, Ecgtheow'un oğlu,
Geatlıların şampiyonu,
ölmüş olacaktı
bu geniş dipte
sahip olmasaydı zırhına,
sert savaş örgüsüne, yardım etti
ona (ve Kutsal Tanrı, sebep olan
savaş zaferine).

Göklerin bilge hükümdarı
adalete karar verdi kolayca
Beowulf tekrar ayağa kalktığında:
orada silahlar arasında
gördü zaferle kutsanmış bir kılıç,
eski bir kılıç, yapılmış devler tarafından
güçlü kenarları olan, savaşçılarının
medar-ı iftihar. O kılıç
silahların en üstünüydü,
güzel ve haşmetli,
devlerin eseri, lakin
daha büyüktü herhangi bir adamın
savaş sporuna taşıyabileceğinden.

Danimarkalılar için dövüşmüştü,
vahşi ve kılıç zalimi,
yaşamdan umutsuz,
kavradı zincir yarası kabzasını,
çekti halkalı kılıcı,
ve kızgınca savurdu --
Kavradı kadının boynunu sertçe
ve kemik halkaları kırıldı.

the strongest of warriors
felt sick at heart:
he fell. She sat
on her hall guest
and drew a dagger,
wide and brown-edged--
she would avenge her son,
her only offspring.

On his shoulder lay
the woven mail shirt.
It protected his life,
withstood the entrance
of point and edge.
Beowulf, son of Ecgtheow,
champion of the Geats,
would have perished then
under the wide ground
had not his armor,
his hard war net, helped
him (and Holy God, who
brought about war victory).

The wise ruler of the skies
decided justice easily when
Beowulf stood up again:
there among the weapons
he saw a victory-blessed sword,
an old sword made by giants
with strong edges, the glory
of warriors. It was
the choicest of weapons,
good and majestic,
the work of giants, but
larger than any other man
could carry to battle sport.

He who fought for the Danes,
fierce and sword grim,
despairing of life,
seized the chain-wound hilt,
drew the ringed sword,
and angrily struck--
It grasped her neck hard
and her bone rings broke.

Kılıç girdi
uğursuz bedene.
Düştü kadın yere.
Kanlıydı kılıç,
ve savaşçı memnun oldu
yaptığı şeyden.

Aniden ışık parladı,
içeride canlanan bir ışık,
gökyüzünün kandili kadar
parlak ve aydınlık.
Baktı binanın çevresine,
yürüdü duvarlar etrafında.
Kaldırdı kılıcını sertçe
kabzasından tutarak--
Beowulf kızgın ve kararlıydı.
Keskinlik yararsız değildi
savaşçı için--Danimarkalılara
yaptığı birçok saldırı için
diledi karşılığını vermeyi
Grendel'e,
çok daha fazlasını
tek bir seferden,
uykusunda katlettiğinde
Hrothgar'ın konuklarını.
Onbeş Danimarkalıyı
yalayıp yuttuğunda, onlar uyurken,
ve taşıdığında bir o kadarını,
iğrenç ganimet olarak. Vahşi
şampiyon verdi ona ödülünü:
Beowulf gördü Grendel'i hareketsiz,
yorulmuş dövüşmekten,
Herot'taki savaşa
aldığı sert yaralardan
cansız. Ceset parçalandı
yediğinde o darbeyi
ölümden sonra--
sert kılıç çarptı.
Beowulf kesip ayırdı kafayı.

The blade entered
the fated body.
She fell to the ground.
The sword was bloody,
and the warrior rejoiced
in his work.

Suddenly light glittered,
a light brightened within,
as bright and clear as
the candle of the sky.
He looked around the building,
walked around the walls.
He raised the weapon
hard by its hilt--
Beowulf was angry and resolute.
The edge was not useless
to the warrior--he wished
to requite Grendel for
the many attacks he
had made on the Danes,
much more often
than on one occasion,
when he had slain
Hrothgar's guests in their sleep.
Fifteen Danish men
he devoured while they slept,
and carried as many away,
hideous booty. The fierce
champion paid him his reward:
Beowulf saw Grendel in rest,
worn out with fighting,
lifeless from the hard wounds
he had gotten in battle
at Herot. The corpse
split when it suffered
that blow after death--
the hard sword stroke.
Beowulf cut off the head.

--Bu esnada, Yukarıda--

Hrothgar'ın yanındaki bilge adamlar
gördüler kabaran suyun kanla karıştığını. Ak
saçlılar konuştu
birlikte, söyleyerek
beklemediklerini ünlü prensin
zaferi kazanacağını.
Çoğuna göre deniz kurdu
yok etmişti onu.
Ardından öğle vakti oldu
ve ayrıldı yiğit Danimarkalılar
uçurumdan. Kral gitti evine.
Misafirleri oturdu
yürekten üzgün
ve izlediler bataklığı.
Dilediler, ama umut etmediler,
göreceklerini tekrar
sevgili lordlarını.

O Esnada Mağarada

Kılıç, kan yüzünden,
solmaya başladı--bir buz saçağı.
Şaşılacak şeydi bu doğrusu:
tamamen eridi,
tıpkı bir buz gibi
-- zaman ve mevsimler üzerinde
gücü olan-- Tanrı
kayışları gevşettiğinde
ve çözdüğünde
dalga iplerini.
(İşte budur Gerçeği Yaratan.)

Geatluların lideri
almadı daha fazla hazine
meskenden,
kafa ve hazineyle
süslenmiş kılıç kabzası
haricinde, her ne kadar
gördüyse de bir çoğunu. Kılıç
erimişti. . .süslenmiş
kılıç yanıp kül oldu --
çok sıcaktı kan,
çok zehirliydi yabancı

--Meanwhile, Up Above--

The wise men with Hrothgar
saw the surging water mingled
with blood. The old gray-hairs
spoke together, saying
they did not expect the famous
prince to be victorious.
To many it seemed the sea wolf
had destroyed him.
Then came noon of the day
and the valiant Danes left
the bluff. The king went
home. His guests sat down
sick at heart
and stared at he mere.
They wished, but did not hope,
that they would see
their dear lord again.

Back in the Cave

The sword, because of the blood,
began to fade--a battle icicle.
That was some wonder:
it all melted,
just like ice
when the Father--
who has power
over times and seasons--
loosens the bands
and unwinds the wave ropes.
(That is the True Maker.)

The leader of the Geats
took no more treasures
from the dwelling,
though he saw many,
except for the head
and the hilt decorated
with treasure. The blade
had melted. . .the
ornamented sword burned up--
so hot was the blood,
so poisonous the alien

ruh, burada ölen.

Daha sonra yüzmeye başladı;
ölmüştü düşmanı kavgada.
Suyun yüzeyine doğru yüzdü --
kabaran sular temizlendi,
tüm genişlik yayıldı,
yabancı ruh verdiği
yaşamını
bu ödünç dünyada.

Beowulf Çıkgelir

Geldi sonra karaya
denizcilerin lideri,
cesurca yüzerek. Keyiflendi
deniz ganimetine,
yanına aldığı
büyük yüklere.

Adamları koşturdu ona doğru,
şükrederek Tanrı'ya, onu sağ gördükleri
için. Miğferi ve zırhı
çabucak çıkardılar
güçlü adamdan. Göl sakinleşti,
bulutlar altındaki su,
boyandı kanla.
Ayrıldılar oradan
ormanlık patikaları kullanarak
içleri mutlu.

Cesur adamlar ölçtüler
iyi bilinen yolu
taşıyarak kafayı
göl kayalıklarından
zorlukla--
Dört adam gerekti
taşımak için altın salona
mızrak sapını
geçirilmiş Grendel'in kafasına.

Ondört cesur
cengaver Geatlı yürüdü
doğruca salona
aralarında gururlu

spirit who died there.

Soon he was swimming;
his enemy had fallen in fight.
He swam up through the water--
the surging waters were purged,
all the broad expanse,
when the alien spirit
gave up her life days
on this loaned world.

Beowulf Comes Up

Came then to the land
the chief of the sailors,
boldly swimming. He rejoiced
in the sea-booty,
the mighty burden of things
he had with him.

His men rushed toward him,
thanking God they saw him
safe. The helmet and armor
were quickly loosed from
the strong man. The lake
grew calm, the water under
the clouds, stained with blood.
They went from there
on the forest paths
glad in mind.

The brave men measured
the well-known road
bearing the head
from the lake cliff
with difficulty--
it took four men
to bear the spear shaft
with Grendel's head
to the gold hall.

The fourteen brave
war-like Geats marched
straight to the hall
with the lord of men

adamların lorduyla.

Çayırılığı geçti,
ardından girdi içeri,
selamlamak için Hrothgar'ı,
savaşçılarının prensi,
yiğit kahramanlığının adamı,
şerefle onurlanmış,
savaşta bir kahraman.

Taşıdılar Grendel'in başını
saçından tutarak zemine doğru
adamların içtiği yere--
berbat bir görüntü
savaşçılarının ve yanlarındaki kadınların
önünde, şaşılacak bir görüntü.
Adamlar baktı ona.

Ecgtheow oğlu Beowulf konuştu:
"Dikkatle bak, Healfdene'in oğlu,
Danimarka Lordu--getirdik sana
zevkle, burada gördüğün,
bu deniz ganimetini,
şeref hatırası olarak.
Zorla kaldım hayatta
su altındaki savaşta,
uğraştım bu görevle
zorlukla. Savaş
bitecekti çabucak
eğer ki korumasaydı beni Tanrı.
Ne de başarabilirdim herhangi birşey
Hrunting ile, o güçlü silahla,
ama insanoğlunun hükümdarı
bağışladı bana görmeyi
güzel eski ve kudretli bir kılıcı
duvarda asılı duran.
Çoğu zaman korur bir adamı
arkadaşlarından yoksun olan.
Çektim bu silahı,
kestim bu savaşta
oranın gardiyanlarını
fırsatı görünce.
Bu süslü kılıç yaniverdi
kan fişkirdiğinde.
Alıp getirdim kabzayı

proud among them.

He crossed the meadow,
then came inside,
the prince of warriors,
the man of daring deeds,
honored with glory,
a hero in battle,
to greet Hrothgar.

They carried Grendel's head
by its hair onto the floor
where the men were drinking--
a terrible sight before
the warriors and the women
with them, a wondrous sight.
The men looked at it.

Beowulf, son of Ecgtheow, spoke:
"Behold, son of Healfdene,
Lord of the Danes--we have brought
you with pleasure this sea booty,
as token of glory,
which you see here.
I hardly survived
the battle under the water,
engaged in that deed
with difficulty. The battle
would have ended quickly
if God had not protected me.
Nor could I accomplish anything
with Hrunting, that strong
weapon, but the ruler of men
granted me to see
a beautiful old mighty sword
hanging on the wall.
He often guides a man
devoid of friends.
I drew that weapon,
cut in that conflict
the house guardians
when I saw the chance.
That ornamented sword burned
up as the blood sprang.
I carried the hilt away

düşmanlardan.

Cinayetler,
Danimarkalıların katledilmesi,
alındı bunların öcü
çünkü olması gereken de buydu.

Söz veriyorum sana
sen ve savaşçıların
uyuyabilir Herot'ta
kaygıdan uzak
ve her savaşçısı
kabilenin,
yaşlıları ve gençleri--
gerek yok artık,
Danimarka Prensi,
korkmanıza onlardan,
savaşçılarınızın ölümünden
şu andan itibaren
önceden olduğu gibi."

Ardından altın kabza,
devlerin antik eseri,
verildi ellerine
yaşlı savaşçının,
kırılmış savaş liderinin.
Kabzanın mülkiyeti,
demircilerin harikulade yapıtı,
geçti, ölümünden sonra
şeytanların, Danimarka kralına.
Zalim kalpli yaratık,
Tanrı'nın düşmanı, cinayet günahkarı,
ve de annesi,
bu dünyadan ayrıldığında,
Kuzey diyardaki
hazineyi dağıtan,
denizler arasındaki
dünya krallıklarının
en iyisinin
eline geçti kabza.

Hrothgar inceledi kabzayı,
eski antikayı,
üzerinde yazıyordu
antik rüniklerle
tufanın hikâyesi,
hızla akan deniz

from the enemies.

The deeds of crime,
the slaughter of the Danes,
has been avenged
as it was right to do.

I promise you
that you and your warriors
may sleep in Herot
free from care
and every warrior
of your tribe,
old men and young--
you need not,
Prince of the Danes,
fear for them,
death of your warriors
from that side
as you did before."

Then was the golden hilt,
the ancient work of giants,
given to the hand
of the aged warrior,
the gray war leader.
The possession of it,
the wondrous work of smiths,
passed, after the deaths
of demons, to the king of the Danes.
When the grim-hearted being,
God's adversary, guilty of murder,
left this world,
and his mother also,
the hilt passed
into the power of the best
of the world's kings
between the seas
who dealt out treasure
in the Northland.

Hrothgar examined the hilt,
the old heirloom,
on which was written
in ancient runes
the story of the flood
which with rushing sea

katletmişti dev ırkını
korkunç acılarla.
Bir ırk ki, yabancı olan
Ebedi Hükümdar'a.
Herşeye Kadir Olan, verdi onlara
son bir ödül
suyun dalgalarıyla.

Ayrıca kılıç muhafazasında
altınla parlayan
yazılıydı kesin olarak --
rünik harflerle
süslenmişti ve söylüyordu --
kim için yapılmıştı
bu kılıç,
kivrımlı kabzasıyla
ve yılan süsleriyle
bu seçkin demir.

Hrothgar Bir Savaşçının Nasıl Olması Gerektiğini Açıklar

Ardından bilge kişi,
Healfdene'in oğlu, konuştu
(herkes sus pus olmuştu):
"İşte, bu söyleyebilir
kimin doğruyu ve gerçeği yaptığını
halkın arasında,
hatırlar uzaktaki şeyleri,
yaşlı bir muhafız:
Bu doğuştan en iyi adamdır!
Dostum Beowulf,
şöhretin biliniyor
geniş yolların ötesinde,
seninki tüm diğer ulusların üzerinde.
Sağlam tut onu,
kudret, aklın gelişiyle.
Sürdüreceğim
dostluğumu tıpkı
daha önce ikimizin konuştuğu gibi.
Kanıtlayacaksın
kalıcı bir ferahlamayı
halkına,
savaşçılara yardımı.
Heremod öyle değildi

slew the race of giants
with terrible suffering.
That was a race foreign
to the Eternal Lord.
The Almighty gave them
a final reward through
the water's surging.

Also on the sword guard
bright with gold
was rightly written--
in rune letters,
set and said--
for whom the sword
had been wrought,
this choicest of iron
with twisted hilt
and snake ornaments.

Hrothgar Expounds On How To Be A Good Warrior

Then the wise one,
son of Healfdene, spoke
(all were silent):
"Lo, this he may say
who does truth and right
among the people,
remembers things far distant,
an old guardian:
This is the best-born man!
My friend Beowulf,
your renown is established
beyond the wide ways,
yours over all the nations.
Hold it steady,
might with mind's wisdom.
I shall carry out
my friendship as
we two spoke before.
You shall prove
a long-lasting relief
to your people,
a help to fighters.
Heremod was not so

Ecgwela'nın soyuna,
şerefli Danimarkalılar.
Yardımlarına değil
katliamlarına kızdı,
Danimarka halkının
yıkımı için.
Öfkeliydi, öldürdü
sofra dostlarını,
samimi arkadaşlarını,
yürüyene kadar tek başına,
hayatın zevkinden uzak
insanlar arasında, kötülüğüyle nam salmış
bir prens, her ne kadar Herşeye Kadir Tanrı
artırmışsa da gücünü,
geliştirdi onu tüm insanların üzerinde.
Ruhu, kalbi,
kana susadı gittikçe.
Vermedi hiçbir yüzük
şan şeref peşindeki Danimarkalılara.
Neşesiz ilerledi,
kalıcı bir dertle uğraşarak.
Bundan bir ders al
ve anla erkekçe erdemleri.
Ben, kışları yaşlı ve bilge,
söylüyorum sana bunu
senin iyiliğin için.
Harikadır söylemek
kudretli Tanrı'nın
bilgeliği ve yüce kalbiyle
nasıl dağıttığını arazi ve rütbe
insan ırkına.
O herşeyi yönetir.
Bazen sevgi dışında
verir kişiye bilgelik,
büyüklük akrabaları arasında,
bir yuva verir ona,
dünyanın neşesi,
verir ona hakimiyetini
bir kale dolusu adamın,
dünyada geniş bir krallık,
böylece kişi
akılsızlığıyla
düşünmez sonu.
Yaşar bolluk içinde;
ne hastalık ne de yaşlanma

to the offspring of Ecgwela,
the honorable Danes.
He waxed not to their help
but to their slaughter,
for the destruction
of the Danish people.
Enraged, he cut down
his table companions,
his bosom friends,
until he went about alone,
away from the joy of life
among men, a notorious
prince, although Almighty God
had raised his strength,
advanced it over all men.
His spirit, his heart,
grew blood thirsty.
He gave no rings
to Danes who pursued glory.
Joyless he went on,
struggling on as a long-lasting
affliction. Learn from this
and understand manly virtues.
I, old and wise in winters,
tell you this
for your sake.
It is wonderful to say
how mighty God through
His wisdom and large heart
distributes land and rank
to the race of men.
He controls all.
Sometimes out of love
He gives a man wisdom,
great among his kin,
gives him a home,
the joy of the earth,
gives him control
of a fortress of men,
a wide kingdom in the world,
so that the man
in his un-wisdom
does not think about the end.
He lives in plenty;
neither disease nor age

olur derdi;
bulanmaz zihni
kötü endişelerle,
ne de düşmanlık
getirir bir savaş.
Tüm dünya
uyuverir arzusuna--
bilmez kötüyü--
ancak büyür işte o zaman kibir;
ruhunun muhafızı
uykuya dalar. Çok ağırdır
o uyku, bağlıdır felakete,
ve yakındadır katil
yayını çeken
kötü niyetle.
Sonra vurulur
kalbinden,
zırhının altında,
acı bir okla --
koruyamaz kendisini
lanetlenmiş ruhunun
aksi buyruklarına karşı.
Ardından, sahip olduğu büyüklük
çok küçük görünür; zihni öfkeli,
gipta eder, asla vermeyerek gururla
altın yüzükler, ve unuttur
ve inkar eder gelecek halini
çünkü Tanrı, İhtişam Hakimi
vermiştir ona
oldukça büyük onurlar.
Sonunda meydana geldi
ödünç olan bu vücutta
çöküş, yenik düştü kaderine. Bir başkası,
umursamazca dağıtan
hazineyi, dehşet içinde
elinde tutmayan kişi, ele geçirir
savaşçının antik eşyalarını.
Sevgili Beowulf, savaşçıların en iyisi,
koru kendini bu günahkarlık
karşısında ve seç daha iyi,
sonsuz meclisleri. Kulak verme
kibire, meşhur şampiyon!
Artık ünlüdür gücün. . .
bir süreliğine. Sonrasında
bu hastalık,

live with him;
his mind is not darkened
with evil worries,
nor does enmity
bring about war.
All the world
turns to his will--
he does not know worse--
but then arrogance grows;
the guardian of his soul
sleeps. That sleep is
too heavy, bound with affliction,
and the killer very near
who shoots his bow
with evil intent.
Then he is hit
in the heart,
beneath his armor,
with a bitter arrow--
he cannot guard himself
against the perverse commands
of his accursed spirit.
Then what he has long held
seems too little; angry-minded,
he covets, never proudly giving
gold rings, and he forgets
and neglects the future
state because God the Ruler
of Glory has given him
a great deal of honors.
In the end it comes to pass
that the body, on loan,
declines, falls fated. Another,
who recklessly dispenses
treasure, one who does not
hold it in terror, seizes
the warrior's ancient possessions.
Beloved Beowulf, best of warriors,
protect yourself against that
wickedness and choose better,
eternal councils. Do not heed
arrogance, famous champion!
Now is your strength famous. . .
for awhile. Soon after
it shall happen that disease,

ya da kılıcın keskin kenarı,
kesip atacak gücünü.

Ya da belki ateşin kucaklaması,
ya da tufanın patlaması,
ya da kılıcın kavraması,
ya da okun uçuşu,
veyahut korkunç çağ. . . Parlak gözler
küçülür ve kararır.

Doğrudan gelen ölüm hakkında gelecek
savaşçı. Bu yüzden yönettim bulutlar altında
müreffeh Danimarkalıları elli yıldır,
ve savaşla korudum onları
birçok ulusa karşı
bu orta dünya boyunca
mızraklarla ve kılıçlarla,
bu yüzden cennetin düzlüğünde
düşünemiyorum hiçbir düşman.

İşte, bir aksilik geldi başıma--
evimde-- üzüntü neşeden sonra,
eski düşman Grendel
saldırdığında. Sürekli olarak
erteledim endişeyi bu ziyarette.

Bu yüzden, şükür olsun Yaratıcıya,
Sonsuz Hükümdara,
eski kavgımdan sonra
gözlerimi bu kanla kaplı kafaya dikmem için
beni sağ bıraktı!

Git şimdi masana,
ye iç neşeyle, sen
savaşta ünlü olan.

Hepimiz paylaşacağız
birçok hazineyi
sabah olmadan önce."

Sevinçliydi içinden Geatlı,
hızlıca ararken masasını
bilge kişinin buyurduğu gibi.

Ardından tekrar ziyafet
hazırlandı, önceki gibi,
salonda oturan
cesur kişiler için.

Gecenin miğferi karardı,
savaşçıların üzerinde karanlık.
Tüm adamlar ayağa kalktı.

or the sword's edge, shall
cut off your strength.

Or maybe the fire's embrace,
or the flood's welling,
or the grip of the sword,
or the arrow's flight,
or dire age. . . Bright eyes
do diminish and go dark.
Straightway death will overpower you,
warrior.

Thus I have ruled under the clouds
the prosperous Danes a hundred half-
years,
and by war have protected them
against many nations
throughout this middle earth
with spears and edges,
so that under heaven's expanse
I could think of no enemies.

Lo, a reverse came to me--
in my home--sadness after joy
when the old adversary Grendel
invaded. I have continually
carried worry over that visitation.
Therefore, thanks to the Creator,
the Eternal Lord, that I have
remained in life to gaze with
my eyes at the blood-stained head
after that old contention!

Go now to your seat,
feast in joy, you who are
distinguished in battle.

We shall share
a great many treasures
before morning comes."

The Geat was glad in mind,
quickly seeking his seat
as the wise one bade.

Then again was the feast
prepared, as before, for
the courageous ones sitting
in the hall.

The helmet of night turned black,

Ak saçlı olan,
yaşlı Danimarkalı,
gidecekti yatmaya.

Memnun etti Geatlıyı,
güçlü kalkan savaşçısını,
dinlenmek zorunda olması.
Bir salon savaşçısı yol gösterdi
evinden uzak olan adama,
hizmet ederek incelikle,
her isteğine savaşçının. Böyleydi
bir denizcinin bekleyebileceği
bu günlerde.

Yüce gönüllü kişi dinlenmeye çekildi sonra..

Salon ulaştı yükseğe,
kubbeli ve süslü altınla.
Misafir dinlendi içeride
siyah kuzgun söyleyene kadar
cennetin neşesini
mutlu bir yürekle.

Sonra geldi parlak ışık,
gölgelerin üzerine telaşla.

Savaşçılar acele etti,
halkına
dönmeye istekli.
Cesur ruh gitti gemisine.

dark over the warriors.

The men all arose.
The gray-haired one
would seek his bed,
the old Dane.

It pleased the Geat well,
the strong shield warrior,
that he should have rest.
A hall warrior guided
the man who was far from home,
tending to every courtesy, every
need of the warrior. Such
in those days could
a sea-fairer expect.
The great-hearted one then rested.
The hall reached high,
vaulted and adorned in gold.
The guest rested within
until the black raven
told heaven's joy
with a happy heart.
Then came the bright light,
hastening over the shadow.

The warriors hurried,
eager to go back
to their people.
The bold of spirit sought his ship.

-- Beowulf Kral Olur / Ejderha Saldırır --

Daha sonra gerçekleşti,
Hygelac'ın, savaş fırtınasında
yenilmesinden sonra,
ve oğlu, Heardred'in de,
onun koruması altında yenilmesiyle,
kılıçla öldürülmesinden sonra
dövüşürken İsveçlilerle,
tüm krallık geçti
Beowulf'un eline.

İyi muhafaza etti, yönetti
elli kış; yaşlı bir
diyar muhafızıydı o.

Sonra, karanlık gecelerde
bir ejderha saltanat sürmeye başladı,
bir hazineyi koruyan,
fundalığın tepesinde
dik kaya define höyüğünü.

Bir patika gidiyordu altına
insanlara yabancı.

Lakin emin bir adam
rastladı ona,
barbar definesine,
ve aldı bir kupa,
büyük, süslü bir hazine.

Ejderha saklamadı
bu iş hakkındaki fikrini;
komşu halk
çabucak öğrendi öfkesini.

Lakin hırsız,
kendi rızasıyla
yağmalamadı hazineyi:
ihtiyaç zorladı onu,
adaletten firari.

Kaçarak düşman felaketlerden
bir sığınma ihtiyacıyla,
günaha girdi,
şanssız bir adam.

Çok şaşırıldı
gördüklerine--değerli bir

--Beowulf Becomes King/The Dragon Attacks--

Later it happened,
after Hygelac fell
in the storm of war,
and his son, Heardred,
fell too under his shield,
killed by the sword
fighting the Swedes,
that the broad kingdom
came into Beowulf's hand.

He held it well, ruled
fifty winters; he was
an old land guardian.

Then in the dark nights
a dragon began to rule,
he who guarded a hoard,
a steep stone burial mound
high on the heath.

A path led underneath
unknown to men.

But a certain man
stumbled on it,
into the heathen hoard,
and took a cup,
a large, decorated treasure.

The dragon did not hide
his opinion of that deed;
the neighboring people
quickly learned his anger.

But the thief did not
of his own accord
plunder the treasure:
he was driven by need,
a fugitive from justice.

Fleeing hostile blows
and in need of a roof,
he stumbled in,
a man distressed.

He was amazed at what
he saw--a precious

define, kupalar ve silahlar.
Çok fazla antik hazine
vardı bu toprak
evde, eski günlerde
bir adam saklamıştı
zenginliklerini bir soylunun,
burada ölmekte olan kabilenin.
Sonuncuydu; ölüm
aldı geri kalanları.

Sağ kalan bu yalnız adam, bilerek
ölümün yakın olduğunu, ağladı
yitik dostlarına, saklayarak
tüm bu hazineleri kimsesiz.
Deniz kenarındaki mağara,
korundu gizli büyülerle.
Taşdı hazineleri içeriye,
büyük ve değerli istif
işlenmiş altından. Dedi ki,
"Sakla şimdi, Dünya,
savaşçıların yapamadığını. İşte,
senden ilk kez alınmış olan.
Savaş Ölümü aldı halkımı;
taşıyamadı hiçbiri bir kılıç,
tutamadı işlemeli bir kupa.
Gittiler başka bir yere. Şimdi
sert miğfer ve onun altın
süsleri yitip gitti. Sahipleri
uyuyorlar ölümden, onlar ki
giyerlerdi savaş maskeleri bir zamanlar. Bu
yüzden zırhlıydı,
çarpışan kalkanların arasında kalan,
uzak tutan demirin acısını:
uzanır, parçalara ayrılarak,
tıpkı ona sahip olan savaşçı gibi.
Bir daha asla bu zırh gitmeyecek
uzaklara, bir savaş liderinin üzerinde
kahramanların tarafında.
Hiçbir neşe yok bu şarkıda,
hiçbir zevk harpta.
Hiçbir atmaca süzülüyor salon üzerinde.
Hiçbir at dört nala koşmuyor avluda.
Ölüm uğurladı birçok adamı."

Bu yüzden, içinde keder,

hoard, cups and weapons.
There were many such
ancient treasures in
that earth house, for
in the old days a man
had hidden the riches
of a noble, dying tribe there.
He was the last; death
had taken the rest.

That lone survivor, knowing
death was near, mourning
his lost friends, kept
those treasures all alone.
The cave stood near the sea,
protected by secret spells.
He bore the treasures inside,
a huge and worthy hoard
of worked gold. He said,
"Hold you now, Earth, what
warriors could not. Lo,
from you first it was taken.
War-Death has seized my people;
none of them can bear a sword,
hold an ornamented cup. They
have gone elsewhere. Now shall
the hard helmet and its golden
ornaments fall. Their owners
sleep in death, those who
once wore the war-mask. So
it is with the coat of mail,
which stood amid crashing shields,
held off the bite of iron:
it lies, falling to pieces,
like the warrior who owned it.
Never again will that armor
travel far on a war chief
by the side of heroes.
There is no joy in the song,
no pleasure in the harp.
No hawk sweeps over the hall.
No horse gallops in the courtyard.
Death has sent off many men."

Thus, sad in mind,

feryat etti kederine;
sağ kalan adam tek başına gitti
gündüz ve gece üzüntüyle,
ölüm baskını
kabarana kadar yüreğinde.

Ejderha Saldırır

Yanmakta olan,
yaşlı bir gece intikamcısı,
arar bir gömülü höyük,
ateşi içine aldı
gece uçmakta olan
kötülüğün sakin ejderhası,
fark etti definenin
açık durduğunu.

Toprak sakinleri korkan ondan çokça.
Aramalı bir define
toprakta, böylece burada,
kışları yaşlı olan,
koruyacak kafirlerin
altınını, her ne kadar
geçmese de eline hiçbir şey.

Böylece halkın düşmanı,
fazlasıyla güçlü,
korudu mağarayı
üç yüz kış boyunca
bir adam gelip de
yüreğini öfkeliendirene,
barış istemek için
efendisine
bir kupa alana kadar.
Barış bahşedilmişti:
Lord inceledi
kupayı, insanların
eski eserini.
Böylece soyuldu define,
yağmalandı bir hazine.

Ejderha uyandı,
ve kavga geldi:
kokladı taşları, buldu
davetsiz bir misafirin ayak izlerini.

he moaned his sorrow;
the lonely survivor moved
day and night in sadness
until the flood of death
surged into his heart.

The Dragon Attacks

An old night-ravager,
that one which, burning,
seeks a burial mound,
the smooth dragon of malice
who flies by night
encompassed in fire,
found the hoard
standing open.

Earth dwellers fear him much.
He must seek a hoard
in the earth, where,
old in winters, he
will guard heathen
gold, though he gains
nothing from it.

So that foe of the people,
exceedingly powerful,
guarded the cave
three hundred winters
until a man
angered his heart,
took a cup
to his master
asking for peace.
Peace was granted:
the lord examined
the cup, the ancient
work of men.
So was the hoard robbed,
ransacked of a treasure.

The dragon awoke,
and strife came: it
sniffed along the stones,
found an intruder's footprints.

Hırsız adımlamıştı
sinsi ustalıklı
ejderhanın başının yanını.
(Bu sebeple lanetlenmemiş bir adam
kurtulabilir tehlikeden
eğer Kadiri Mutlak
onun tarafını tutarsa.)

Define-koruyan aradı
hevesle yerleri,
bakındı
uykusunda onu
soyan adamı.
Öfke ve şiddetle dolanmıştı adam
mağara civarında.
Tamamen dolandı
boş arazide lakin
yoktu orada kimse.
Dövüşmeye istekli,
mağarayı arayarak
tekrar tekrar döndü,
fakat altın kupa gitmişti.

Endişeyle bekledi
gecenin çökmesini;
öfkeliydi, mağarayı-koruyan
alacaktı ateşle öcünü
kayıp kupanın.
Gün bittiğinde,
ejderhanın istediği şekilde,
beklemedi daha fazla,
lakin gitti aleve,
hazırlanmış ateşle.

Başlangıç korkunçtu
diyardaki insanlar için,
bitişte olduğu gibi:
krallarına ölüm.
Ateş püskürttü iblis,
yaktı parlak evleri --
Ateşin parıltısı kalktı ayağa,
millete bir dehşet olarak.
O berbat gökte uçan
diledi hiçbir şeyi

The thief had stepped
with insidious craft
near the dragon's head.
(Thus may an undoomed man
survive danger
if the Almighty
holds him in favor.)

The hoard-keeper sought
eagerly along the ground,
looked for the man
who had robbed him
while he slept.
Hot and fierce he moved
about the cave. He
went completely around
the wasted place but
no man was there.
Eager for battle, he
turned and turned again
searching the cave,
but the golden cup was gone.

Anxiously he awaited
the fall of night;
enraged, the cave-keeper
would with fire avenge
the loss of his cup.
When the day was gone,
as the dragon wanted,
he no longer waited,
but went in flame,
prepared with fire.

The beginning was fearful
to people in the land,
as was the ending:
death for their king.
The fiend spouted fire,
burned bright houses--
the glow of fire stood out,
a horror to the people.
That terrible sky-flier
wished to leave

sağ bırakmamayı.

Her yerde görüldü
ejderhanın zorbalığı,
bu yok edicinin
Geat halkından nasıl nefret ettiği ve
aşığıladığı. Diyarın halkı
çevrilmişti ateşle.
Şafak vakti fırladı
geriye, mağarasına.
Güvendi savaşına
ve mağarasına.

Lakin güven yanılttı onu.
Beowulf öğrendi dehşeti
çabucak, hakikaten:
Kabaran alevler
yaktı evini,
Geatlıların ziyafet salonunu.
Kederdi bu
iyi adama,
kederlerin en büyüğü:
bilge kral korktu
Tanrı'yı öfkeliendirdiği için,
bozarak bir tanrı buyruğunu.
Kalbi sıkıştı
kasvetli düşüncelerle,
bu değildi onun
bilindik tarzı.
Alev ejderhası yaktı
insanların kalesini.
Savaş kralı öğrendi intikamı.

nothing alive.

Near and far was seen
the dragon's violence,
how that destroyer
hated and humbled the Geat
people. The people of the land
were enveloped in fire.
At dawn he darted
back into his cave.
He trusted in his war
and in his cavern.

But trust was to play him false.
Beowulf learned the terror
quickly, in truth:
the surging fires
burned his house,
the mead hall of the Geats.
That was sorrow
to the good man,
the greatest of sorrows:
the wise king feared
he'd enraged God,
broken a commandment.
His heart surged
with gloomy thoughts,
which was not
his usual way.
The flame-dragon had burned
the fortress of the people.
The war-king studied revenge.

-- Beowulf'un Saltanatını ve Ejderhaya Saldırmaya Hazırladığını Öğreniriz --

O prens buyurdu
demirden bir kalkan:
iyi bilirdi
en iyi ahşabın,
en iyi ihlamur ağacının,
ateşe karşı
yardım edemeyeceğini.

İyi prens bekledi
son günlerini,
dünyadaki yaşamının sonunu,
ve onunla birlikte ejderhaninkini,
önemli değildi ne kadar uzun
elinde tuttuğu hazineyi.

Beowulf hor gördü kalabalığı,
dev bir orduyu,
gördüğünde ejderhayı;
ejderhayla savaştan
korku duymadı;
güvendi kuvvetine
ve cesaretine çünkü
sağ çıkmıştı birçok savaştan,
savaş parıltılarının şimşeklerinden,
Hrothgar'ın şarap evinde
Grendel'in ailesiyle
o nefret dolu ırkla,
geçirdiği zamandan beri.

Ne de daha küçük bir savaştı
Geat kralı,
halkın hükümdarı,
Hygelac saldırdığında Frezya'ya
ve öldüğünde orada
kılıç içkileriyle,
silahlarla yere yıkıldığında.
Yine de oradan geldi Beowulf,
denize aşağıya,
kollarında otuz savaş
kıyafetiyle, ve kuvveti
yüzebilecek gibiydi.

--We Learn of Beowulf's Reign and he Prepares to Attack the Dragon--

That prince ordered
an iron shield:
he knew for a fact
that the best wood,
the very best linden,
couldn't help
against flame.

The good prince awaited
the last of his days,
the end of this world's life,
and the dragon with him,
no matter how long
he'd held the treasure.

Beowulf scorned a host,
a large army,
when he sought the dragon;
he didn't fear
the dragon's war;
he trusted his strength
and courage since he had
survived many battles,
the flashings of battle gleams,
since the time he'd cleared
Hrothgar's wine-hall
of Grendel's family,
that hateful race.

Nor was it a small battle
when the Geat king,
that lord of the folk,
Hygelac, attacked Fresland
and died there
of sword drinks,
beaten down by weapons.
Yet from that place Beowulf
came, down to the sea,
with thirty suits of battle
in his arms, and in his strength
was able to swim.

Hetware sebep vermedi
neşeye askerleri arasında --
kalkan taşıyanlardan
çok azı
terketti savaşı
eve dönmek için.
Beowulf yüzdü engin suda,
acınacak halde, tek başına,
halkına döndü.
Orada Hygd, Hygelac'ın karısı,
sundu ona hazine
ve krallık,
yüzükler ve de taht,
çünkü kadın
güvenmiyordu kendi oğluna
düşman orduya karşı korumasında.

Lakin Beowulf olmayacaktı
hükümdar hiçbir sebep için
kralının oğluna karşı,
bu yüzden korudu çocuğu,
verdi ona iyi tavsiyeler
Heardred bir erkek oluncaya kadar.
Sürgün adamlar peşinden geldi Heardred'in,
denizler üzerinden,
Othere'nin oğulları,
İsveçlilerin kralı;
isyan etmişlerdi
lordlarına karşı,
deniz krallarının en iyisine.

Bu Heardred'in ölüm fermanıydı,
Hygelac'ın oğlunun:
bu adamları eğlendirirken
öldü kılıç darbeleriyle.
Sonra Ongentheow'un oğlu
gitti evine, ve Beowulf
elde etti hediye koltuğu,
hükmetti Geatlılara.
İyi bir kraldı.
Öcünü aldı Heardred'in ölümünün
sonraki günlerde,
arkadaşı oluverdi
sefil Eadgils'in, destekledi
Ohthere'nin bu oğlunu

The Hetware had no cause
for joy among their soldiers--
few of those
who carried shields
left that battle
to seek their homes.
Beowulf swam the wide water,
wretched, solitary,
back to his people.
There Hygd, Hygelac's wife,
offered him treasure
and the kingdom,
rings and the throne,
because she did not
trust her son to keep them
from foreign armies.

But Beowulf would not
for any reason be
lord over his king's son,
so he protected the boy,
gave him good council
till Heardred became a man.
Banished men sought
Heardred over the sea,
sons of Othere,
king of the Swedes;
they had rebelled
against their lord,
the best of sea-kings.

That was Heardred's death-sentence,
the son of Hygelac:
for entertaining those men
he died of sword strokes.
Then Ongentheow's son
left for home, and Beowulf
held the gift seat,
ruled over the Geats.
He was a good king.
He avenged Heardred's death
in later days,
became to the wretched Eadgils
a friend, supported
that son of Ohthere

engin denizin üzerinde
adamlar ve silahlarla.
Soğuk bir yolculukta
mahrum etti kral Onela'yı yaşamından.
Bu yüzden Ecgtheow'un oğlu
sağ çıktı her savaştan, berbat
savaştan, daha cesur işlerden,
ejderhayla dövüştüğü
güne kadar.

Beowulf Ejderhayı Ziyaret Eder

Oniki öfkeli adam
yaptılar ejderhaya bir ziyaret.
Kral o zaman öğrendi
bu düşmanlığın nasıl ortaya çıktığını,
insanların bu ızdırabını:
onun eline geçmişti,
değerli kupanın mülkiyeti,
bir gammazcının elleriyle.
Hırsız, bu kavganın sebebi,
göstermişti onüçüne, üzgün bir
esir, alçakça yolu.
Arzusuna rağmen gitti
bu yer salonuna,
savuran suyla
kabaran denizin yanındakini
bulan kişi.

İçerisi doluydu
sanat eserleriyle.
Korkunç muhafız,
uyanık dövüşçü,
tutmuştu bu altın hazineleri,
uzun zaman yerin altında;
hiç kimse bulamayacaktı kolayca.

Cesur kral,
Geatlıların altın dostu,
oturdu burna
ve konuştu yoldaşlarıyla.
Üzgündü, huzursuz,
ve ölmeye hazır.
Yakındı kader,
ki yaşlı adam

over the wide sea
with men and weapons.
On a cold expedition he
deprived king Onela of life.
Thus had that son of Ecgtheow
survived each battle, terrible
war, much courage-work,
until the day when
he fought the dragon.

Beowulf Visits the Dragon

Twelve enraged men
paid the dragon a visit.
The king had by then
learned how the feud arose,
this affliction of men:
to his possession had come,
through the hand of an informer,
the precious cup.
The thief, the cause of this
strife, made thirteen, a saddened
captive, abjectly showing the way.
He went against his will
to that earth-hall,
the one he'd found
near the surging sea,
by the tossing water.

The inside was full
of works of art.
The awful keeper,
alert fighter,
held those gold treasures,
old under the earth;
no man would buy them cheap.

The brave king,
gold-friend of the Geats,
sat down on the headland
and talked with his companions.
He was sad, restless,
and ready to die.
That fate was near
which the old man

kucaklayacaktı onu.
Ödülüne gidecekti,
can bedenden ayrılırken;
çok değildi
prensin ruhunun kalacak olması
ete kemiğe bürülü.

Beowulf konuştu:
"Çoğu kez, gençken
sağ kurtuldum
savaş fırtınasından,
savaş zamanı.
Hatırlarım bunların hepsini.
Daha yedi yaşındaydım
babam beni götürdüğünde
halkın kralına.
Hrethal verdi bana hazine
ve ziyafet, hatırlatan akrabalığı.
Nefret dolu değildim
ona karşı
evindeki herhangi bir evladına kıyasla--
evlatlarının birine kıyasla--
Herebeald, Haethcyn, ya da Hygelac'ım.
En yaşlıları,
bir akrabanın işiyle,
düştü ölüm döşeğine--
Haethcyn devirdi lordunu
ve kardeşini, yayın attığı
bir okla: ıskaladı işareti
ve öldürdü akrabasını
uğursuz bir okla.
Dövüşülemeyecek bir
kan davasıydı bu.
Usandırıcıydı yürek için:
Prensin yaşamını kaybetmesi
. . .öcü alınmadı.
Yaşlı bir adamın,
tıpkı kendi oğlunun
darağacında sallanışını
beklemek gibi hissettirdi bu.
Kederli bir türkü söylerdi
oğlu astığında bir ziyafet
kuzgunlar için
ve, yaşlı ve bilge olsa da,
yardım edemez.

would greet.
He would seek his reward,
life from body parted;
not for long
would the soul of the prince
stay wrapped in flesh.

Beowulf spoke:
"Often in youth
I survived
the storm of battle,
the time of war.
I remember all that.
I was seven winters old
when my father took me
to the king of the people.
Hrethal gave me treasure
and feasting, remembering kinship.
I wasn't more hateful
to him than any son
in his house--
than one of his children--
Herebeald, Haethcyn, or my Hygelac.
The eldest was,
by a kinsman's deed,
strewn on the bed of death--
Haethcyn struck his lord
and brother with the arrow
from a bow: missed the mark
and killed his kinsman
with a bloody arrow.
That was a feud that
couldn't be fought.
Weary it is to the heart:
That prince lost his life
. . .unavenged.
That felt just as it does
for an old man to await
the swinging of his son
on the gallows.
He sings a mournful song
when his son hangs
a feast to ravens
and, though old and wise,
he cannot help.

Her sabar hatırlar
bir başka yere yolculuğunu
oğlunun-- baba
umursamaz diğer
varisleri beklemeyi,
kaçınılmaz bir ölüm üzerinden
kötülüğü tadacağı
vakit geldiğinde.

Keder yuvada,
şarap salonu terk edildi,
neşeden yoksun.

Biniciler uyuyor,
savaşçılar mezarda;

arp şarkısı yok,
neşe yok sarayda.

Eskisi gibi değil şimdi.

Gelir sonra yataktan
bir keder şarkısı.

Ev ve tarlalar
görünür çok büyük."

Böyle anlattı Beowulf
Herebeald için olan
acısını.

Bu cinayet için
arayamazdı intikam
her ne kadar,
faili olmasa da
onun için kıymetli.

"Bu keder Hrethal'ın başına geldiğinde
vazgeçti insanların neşesinden
ve seçti Tanrı'nın ışığını.

Bıraktı soyuna
bir ülke ve bir halk.

Sonra peydah oldu suçlamalar
suyun öte yakasından,
şiddetli düşmanlık

Ongentheow'un
cengaver oğullarından. Onların,
olmayacaktı hiçbir şeyi arkadaşlıktan yana,
lakin Hreosnaburg civarında
planladılar korkunç bir katliam.

Akrabalarım aldı öcünü,
düşmanlığın ve cinayetin,

Every morning calls to mind
the journey of his son
to elsewhere--the father
cares not to wait
for the other heirs
when he has, through
an unavoidable death,
experienced an evil.

Sorrow is in the home,
the wine-hall abandoned,
bereft of joy.

The riders sleep,
warriors in the grave;

there is no harp song,
no joy in the court.

Not as there once was.

Comes then from the bedstead
a song of sorrow.

The house and fields
seem too large."

So Beowulf spoke
of his sorrow
for Herebeald.

He could not
for that murder
seek revenge,
though the doer
was not dear to him.

"When that sorrow befell Hrethal
he gave up the joys of men
and chose God's light.

He left to his offspring
a land and a people.

Then were accusations
across the water,
severe hostility

from the war-like sons
of Ongentheow. They would
have nothing of friendship,
but around Hreosnaburg
planned a terrible slaughter.

My kinsmen avenged that,
the feud and crime,

bilindiği üzere,
her ne kadar biri ödemişse de canıyla,
sıkı bir pazarlık:

Haethcyn için ölümcüldü savaş.

Ve duydum anlattıklarını
bir başka akrabanın nasıl
saldırdığını katiline
kılıcın keskin kenarıyla;

Ongentheow aradığında Eofor'u
keşfetti miğferinin parçalandığını,
düştü yere, savaş sırtığı.

Karşılığını verdim Hygelac'a
göstermiş olduğu lütuflar için,
araziler ve bir ev,
parlak kılıcımla.

(Gerekmiyordu
daha kötü bir adam araması).

Tek başıma gittim cepheye,
ve hep böyle de olacak,
şimdiye dek bana iyi hizmet eden
bu kılıç dayandığı müddetçe.

Katiliydim Daghrefin'in,
Huga şampiyonunun.

Getirmedim hiçbir hazine
dönerken savaştan

Frizya kralına
lakin öldü dövüşte,
bu sancak muhafızı,
bir prens cesaretle.

Ne de benim kılıcımdı onun ölümü,
ama avcumun kavrayışı
kırdı kaburgalarını,
söktü dalgalanan kalbini.

Şimdi de kılıcın keskin kenarı,
eller ve sert kılıç,
dövüştün bu define üstünde."

Sonra Beowulf yaptı son böbürlenmesini:

"Cesaret ettim birçok savaşa
gençliğimde; şimdi, yaşıyım,
arıyorum bir başkasını,
tekrar deneyin şanlı işler
için, eğer bu intikamcı tekrar
ortaya çıkacaksa."

as is well known,
though one paid with his life,
a hard bargain:
for Haethcyn the battle was fatal.

And I've heard tell
how another kinsman
attacked his slayer
with sword's edge;
When Ongentheow sought Eofor
he found his helmet split,
fell down, battle pale.

I repaid Hygelac
for the favors he'd shown,
lands and a house,
with my bright sword.
(He needn't look
for a worse man).

I went alone in the front,
and will so ever,
as long as this sword lasts
which has served me so well.

I was the killer of Daghrefin,
the Huga champion.

He brought no treasures
back from the battle

to the Frisian king
but died in the fight,
that banner guardian,
a prince in bravery.

Nor was my sword his death,
but my hand grasp
broke his bone-house,
tore out his surging heart.

Now shall the sword's edge,
hands and hard sword,
fight over this hoard."

Then Beowulf made his last boast:

"I ventured many battles
in my youth; now, old,
I will seek another,
try again for glorious
deeds, if that avenger
will come out."

Konuştı her bir
cesur yoldaşına
son defa:

"Kullanmayacaktım bir kılıç
bu canavara karşı
eğer dövüşebilseydim başka türlü,
tıpkı Grendel'le yaptığım gibi.
Ama başka nasıl dövüşülür ateşle?
zehirden bir nefesle?
Bu yüzden giyiyorum zırh ve kalkan.
Atmayacağım tek
bir adım geri
bu define muhafızından.
Biz ikimiz biteceğiz
kader nasıl buyurursa.
Cesurum zihnimde,
o yüzden gideceğim savaş-uçucusuna
gerekmeksizin
daha fazla böbürlenme.
Sizler bekleyin tepede,
koruyun savaş teçhizatlarını
ve bakın,
ölüm koşturmacasından sonra,
kim gelecek yara almadan.
Bu göreviniz değil,
ne de insanın elinde.
Hiç kimse değil, ama ben
dövüşebilirim bu canavarla.
Lordunuz ya
kazanacak hazineyi
ya da kaybedecek hayatını."

Savaşta cesur, kalktı ayağa sonra,
götürdü kalkanını ve zırhını,
güvenerek gücüne
taş kayalık altına.
(Bu korkağın tarzı değildir).

He spoke to each
of his brave companions
for the last time:

"I would not use a sword
against this monster
if I might otherwise fight,
as I did with Grendel.
But how else fight fire?
a breath of poison?
Therefore I wear shield and mail.
I will not back
a step away
from that hoard-guardian.
We two shall end
as fate decrees.
I am brave in mind,
so I go against the war-flyer
in no need
of further boasting.
You men wait on the hill,
protect the war-gear
and see which will,
after the death rush,
come away unwounded.
This is not your duty,
nor in the power of man.
No one but myself
can fight this monster.
Your lord shall either
win the treasure
or lose his life."

The brave in battle arose then,
bore his shield and mail,
trusting his strength
under the stone cliffs.
(This is not the coward's way).

--Beowulf Ejderha İle Dövüşür --

Taş kemerden,
bir selin aktığını--
bir ateş selinin aktığını
gördü mağaranın yanında,
birçok erdeme sahip olan kişi,
çok kez kurtulan
savaş şimşeklerinden,
ordular birlikte saldırdığında.

Giremedi içeri
ejderhanın alevi yüzünden.
Beowulf kızgındı,
Geatlıların lordu,
esip gürleyen savaşta.
Bağırdı mağaraya doğru.

Hazine-koruyan farketti
bir insan sesi ve
düşünmedi arkadaşlık
kurmayı.

Alevler fırladı dışarıya
taşların arasından,
sıcak savaş-teri.
Yer zangırdadı.

Kahraman kaldırdı kalkanını
dehşetli yabancıya karşı.
Ardından sarılı şey
girişti savaşa.
Savaşçı kral çekti kılıcını,
keskin kenarlarıyla
antik yadigarını.
Her biri niyetlendi
korkutmaya diğerini.

Cesur yürekli savaş prensi kalkı ayağa
kalkanını havaya kaldırarak,
bekledi savaş kıyafetleri içinde.
Ejderha dolandı bir araya,
kaderine doğru yakarak,
süzülerek ilerledi.

Kalkanı korudu

--Beowulf Fights the Dragon--

He saw by the cave,
he who had many virtues,
he who had survived many times
the battle flashes
when troops rush together,
a stream running
from the stone arch--
a stream of fire.

He could not enter
for the dragon's flame.
Beowulf was angry,
the lord of the Geats,
he who stormed in battle.
He yelled into the cave.

The hoard-keeper perceived
a man's voice and
didn't plan to ask
for friendship.

Flames shot out
from among the stones,
hot battle-sweat.
The ground dinned.

The hero raised his shield
against the dreadful stranger.
Then the coiled thing
sought battle.
The war king drew his sword,
an ancient heirloom
with edges unblunt.
Each of them intended
horror to the other.

Stouthearted stood that war-prince
with his shield upraised,
waited in his war-gear.
The dragon coiled together,
went forth burning,
gliding toward his fate.

His shield protected

yaşamını ve vücudunu
prensin umduğundan
daha kısa bir süre.
Şan şeref bahşedilmemesi
savaşta,
ilk kez oluyordu bu.
Geatlıların lordu
kaldırdı kolunu,
savurdu atadan kalma kılıcını
korkunç şeye,
fakat kılıç dayanamadı:
o parlak kılıç
çok az hasar verdi kemiğe
savaşçı kralın ihtiyaç duyduğundan.

Bu vuruştan sonra
mağara muhafızı
girdi vahşi bir ruh haline.
Fırlattı ölüm alevi--
genişçe püskürttü
savaş şimşeklerini.
Geatlıların altın dostu
övünmüyordu zaferle.
Başarısız oldu savaş kılıcı,
ısıramadı yuvayı
olması gerektiği gibi,
ki bu kılıç her daim
olmuştu güvenilir.
Hoş bir yolculuk değildi bu:
bu ünlü kral, Beowulf,
ayrılmak zorunda kalacaktı bu dünyadan,
gitmek zorunda kalacaktı, iradesine karşın,
bir başka yere.
(Böyle vazgeçmeli
her erkek
bu fani günlerden.)

Korkunç olanların
tekrar karşılaşmasının üzerinden
çok zaman geçmedi--
Hazine-koruyan yüreklendirdi,
fırlattı ateşini yeniden.
O, bir zamanlar bir ulusa hükmeden
kuşatıldı ateşle;
dostlarından hiçbiri,

life and body
for a shorter time
than the prince had hoped.
That was the first day
he was not granted
glory in battle.
The lord of the Geats
raised his arm,
struck the horrible thing
with his ancestral sword,
but the edge gave way:
that bright sword
bit less on the bone
than the war-king needed.

After that stroke
the cave-guardian
was in a savage mood.
He threw death-fire--
widely sprayed
battle flashes.
The gold-friend of the Geats
wasn't boasting of victory.
His war-sword had failed,
not bitten home
as it should have,
that iron which had
always been trustworthy.
This wasn't a pleasant trip:
that famous king, Beowulf,
would have to leave this earth,
would have, against his will,
to move elsewhere.
(So must every man
give up
these transitory days.)

It wasn't long before
the terrible ones
met again--
The hoard-keeper took heart,
heaved his fire anew.
He who once ruled a nation
was encircled by fire;
no troop of friends,

güçlü prensler,
duramadı yanında:
kaçtılar ormana doğru
kurtarmak için canlarını.

Yine de içlerinden birinin
kabardı kederli yüreği.
O ki iyi niyetli olan
unutmadı akrabalığını.
Wiglaf derler ona,
Woehstan'ın oğlu,
sevilen bir kalkan dövüşçüsü,
Scylfinglerin bir lordu,
Aelthere'nin bir akrabası.
Gördü lordunu
direnirken ateşe
miğferinin altında.
Hatırladı hediyeleri,
Waegmundingler arasında
zengin bir yuva,
zengin miras,
bir zamanlar babasının sahip olduğu.

Wiglaf kendini tutamadı,
ama kaptı kalkanını,
çeki antik kılıcını
bilinen insanlar arasında
Eanmund'un, Othere'nin oğlunun,
yadigarı olarak.
(Eanmund, bir kavgadan sonra,
öldürülmüştü Woehstan tarafından
keskin kılıçla.
Woehstan oldu
dostsuz bir sürgün.
Eanmund'un kendi akrabalarına
verdi parlak bir miğfer,
zincirden zırh,
eski bir kılıç, yapılmış devlerce.
Onela verdi Eanmund'a,
savaş gereçlerini,
ve bahsetmedi
kan davasından, her ne kadar
kardeşinin evladı öldürülmüşse de.
Woehstan muhafa etti hazineyi
yıllar boyunca,

strong princes,
stood around him:
they ran to the woods
to save their lives.

Yet in one of them
welled a sorrowful heart.
That true-minded one
didn't forget kinship.
Wiglaf he was called,
the son of Woehstan,
a beloved shield-warrior,
a lord of the Scylfings,
a kinsman of Aelthere.
He saw his lord
suffering from heat
under his helmet.
He remembered the gifts,
a rich home among
the Waegmundings,
the rich inheritance,
that his father had had.

Wiglaf could not refrain,
but grabbed his shield,
drew his ancient sword
that among men was known
as the heirloom of Eanmund,
the son of Othere.
(Eanmund, after a quarrel,
was killed by Woehstan
with the sword's edge.
Woehstan became
a friendless exile.
To Eanmund's own kinsmen
he bore the burnished helmet,
the ring-locked mail,
the old sword made by giants.
Onela had given Eanmund that,
the war-equipment,
and did not mention
the feud, though his
brother's child was killed.
Woehstan held the treasure
many years,

kılıcı ve zırhı,
oğlu yapana kadar
kahramanlıklar
babasının yapmış olduğu gibi.
Verdi savaş giysisini Wiglaf'a
ve harika birçok hazine,
sonra ayrıldı bu dünyadan
yaşlı yolculuğundan.
Bu ilk değildi lakin
genç şampiyon
gitmişti savaş fırtınasına.)

Yenilmedi ruhu,
ne de yadigarı: farketti
ejderha bunu
dövüşte karşılaştıklarında.

Wiglaf konuştu bazı şeyler görev hakkında,
söyledi yoldaşlarına keder içinde:
"Hatırlıyorum içki içtiğimiz
zamanları ve nasıl
söz verdiğimiz lordumuza
orada içki salonunda,
bize hediyeler veren adama,
vereceğiz karşılığını
tüm cömertliğinin,
miğferler ve sert kılıçlar,
eğer ihtiyaç
zuhur olacaksa bir an için.
Seçti en iyi adamlarını
bu yolculuk için,
verdi bize onur ve
bu hazineleri çünkü
düşündü bizim en iyi olduğumuzu
mızrak dövüşçüleri arasında,
her ne kadar niyetlendiyse de
işini tek başına yapmayı çünkü
yapmıştı kahramanlıklar
insanlar arasında en ünlü olan.
İşte zamanı geldi
lordumuz
ihtiyaç duyuyor dövüşçülere,
en iyi savaşçılar arasındaki.
Haydi gidelim ona,
yardım edelim savaş liderine

the sword and mail,
until his son could
do heroic deeds
as his father had done.
He gave the war-dress to Wiglaf
and a great many treasures,
then departed this earth
old on his journey.
But this was the first time
the young champion
had gone into the war-storm.)

His spirit did not fail,
nor his heirloom: that
the dragon discovered
when they met in battle.

Wiglaf spoke words about duty,
said in sorrow to his companions:
"I remember the times
we drank mead and how
we promised our lord
there in the beer-hall,
he who gave us gifts,
that we would repay
all his largess,
the helmets and hard swords,
if the need
should ever befall.
He chose his best men
for this expedition,
gave us honor and
these treasures because
he considered us best
among spear fighters,
though he proposed to
do the job alone because
he had performed the most
famous deeds among men.
Now has the day come
that our lord
is in need of fighters,
of good warriors.
Let us go to him,
help the war-chief

bu korkunç ateşte.
Tanrı bilir ya, benim için,
değerlidir lordum
kendi postumdan daha fazla.
Onunla birlikte
kucaklayacağım ateşi.
Doğru değil
çıkarmak kalkanları
evimize dönerken
savunmadan önce
lordumuzu ve
öldürmeden düşmanı.
Hak etmiyor
tek başına acı çekmeye.
Biz ikimiz paylaşacağız
kılıcı ve miğferi,
zırhı ve savaş giysisini."

Sonra Wiglaf ilerledi
ölüm dumanlarına doğru,
giydi miğferini
yardım etmek için efendisine.

Şu sözleri söyledi:
"Sevgili Beowulf, hallet
bu işi tamamen,
tıpkı gençliğinde yaptığın gibi,
anlatıldığını duyduğum gibi.
Teslim etme
yaşamının şansını. Koru şimdi,
tüm gücünle,
yaptığın cesurca şeyleri.
Yardım edeceğim."

Bu sözlerin ardından
geldi ejderha kızgınca;
ürkünç ruh
tekrar saldırdı
kabaran alevlerle.
Ateş dalgaları yaktı
Wiglaf'ın kalkanını
sapına kadar,
zırhı beceremedi
korumayı
genç mızrak savaşçısını.

in this fire-horror.
God knows, to me,
my lord means more
than my skin.
With him I will
embrace the fire.
It isn't proper
that we bare shields
back to our homes
before we can
defend our lord
and kill the enemy.
He doesn't deserve
to suffer alone.
We two shall share
the sword and helmet,
the mail and war-garment."

Then Wiglaf advanced
through the death-fumes,
wore his helmet
to help his lord.

He spoke these words:
"Dear Beowulf, may you
accomplish all well,
as you did in youth,
as I have heard tell.
Don't surrender the glory
of your life. Defend now,
with all your strength,
your brave deeds.
I will help."

After these words
the dragon angrily came;
the terrible spirit
another time attacked
with surging fire.
Fire waves burned
Wiglaf's shield
down to the handle,
his mail could not
protect the young
spear-warrior.

Eğildi akrabasının
kalkanının ardına.

Sonra savaşçı kral
hatırladı geçmiş yiğitlikleri,
kuvvetlice savurdu kılıcını
böylece saplandı
ejderhanın kafasına;
Naegling, Beowulf'un büyük kılıcı,
kadim ve ışıltılı,
kırıldı, başarısız oldu savaşta.
Kader bahşetmedi
demir kılıcın yardımını.

(Duydum ki Beowulf'un
darbesi çok güçlüymüş
herhangi bir kılıç için,
zorlarmış herhangi bir kılıcı,
ne zaman götürse
kanla sertleştirilmiş bir kılıç
savaşa.)

Sonra korkunç ejderha
saldırdı üçüncü kez,
sıcak ve merhametsiz.
Isırdı Beowulf'un boynunu
keskin dişlerle--Beowulf
ıslandı yaşamın kanıyla;
taştı kan, dalgalar halinde.

Sonra, duydum ki,
Wiglaf gösterdi cesaret,
beceri ve yiğitlik,
doğasında vardı çünkü--gitmedi
taht düşüncesiyle,
lakin saldırdı biraz hafifçe,
yardım etti akrabasına
eli yanmış olsa da.
Kılıç, parıltılı
ve işlemeli,
saplandı içeriye
böylece dindi ateş.

Sonra kral hakim oldu
hislerine, çekti

He ducked behind
his kinsman's shield.

Then the war-king
remembered past deeds,
struck mightily with his sword
so that it stuck
in the dragon's head;
Naegling, the great sword of Beowulf,
ancient and shining,
broke, failed in battle.
Fate had not granted that
the iron sword would help.

(I've heard that Beowulf's
swing was too strong
for any sword,
overstrained any blade,
anytime he carried
a blood-hardened sword
into battle.)

Then the terrible dragon
a third time rushed,
hot and battle-grim.
He bit Beowulf's neck
with sharp tusks--Beowulf
was wet with life's blood;
blood gushed in waves.

Then, I've heard,
Wiglaf showed courage,
craft and bravery,
as was his nature--he went
not for the thought-seat,
but struck a little lower,
helped his kinsman
though his hand was burned.
The sword, shining
and ornamented,
drove in so that
the fire abated.

Then the king controlled
his senses, drew his

savaş kamasını, acı
ve savaş keskinliğinde,
taşıyordu zırhının içinde,
ve kesti ejderhayı.
tam ortadan
Düşman düştü--güç
çekildi canından;
iki akraba, birlikte,
devirdiler düşmanı.
Böyle de yapmalı bir savaşçı.

Son zaferiydi bu Beowulf'un;
son yaptığı, bu dünyada.

battle knife, bitter
and battle sharp, which
he carried on his mail,
and cut the dragon
through the middle.
The enemy fell--strength
had driven out life;
the two kinsmen, together,
had cut down the enemy.
So should a warrior do.

That was Beowulf's last victory;
his last work in this world.

-- Beowulf'un Ölümü--

Yara şişmeye ve
yanmaya başladı,
zehir kaynadı,
şu içerideki zehir.

Prens gitti
oturdu duvar dibine,
bilge adam oturdu yere
görmek için devlerin
eserini, taş direkler
üstünde duran yer evinin
içinde tutulan eseri.

Wiglaf yıkadı onu,
lordunu,
yorulmuş savaşta,
ve çözülmüş miğferi.

Beowulf konuştu,
yaralarına rağmen.
(İyi bilirdi
görmüştü bu dünyanın
neşesinin sonuncusunu,
hesaplamıştı
son gününü.)
"Şimdi vermeliyim oğullarıma
savaş kıyafetlerimi,
lakin kader bahşetmedi bana
çocuk sahibi olayım.
Hükmettim insanlara
elli kış.
Civar halklar arasından
bir kral bile
cüret etmedi selamlamayı beni
bir kılıçla;
korkmadım hiçbirinden.
Bekledim kaderimi güzelce:
planlamadım asla bir kavga,
etmedim asla
adaletsiz bir yemin.
Zevk alırım bundan,
ölümcül bir yaraya rağmen.
İnsanoğlunun Hükümdarı
suçlamayacak

-- The Death of Beowulf--

The wound began
to swell and burn,
the venom seethed,
that poison inside.

The prince went
to sit by the wall,
the wise man sat down
to look at the work
of giants held within
the earth-house standing
on stone pillars.

Wiglaf bathed him,
his lord,
weared in battle,
and unfastened his helmet.

Beowulf spoke,
despite his wounds.
(He knew well
he'd seen the last
of this world's joys,
that he'd numbered
his last day.)
"Now should I give my sons
my battle garments,
but fate did not grant
that I have sons.
I ruled the people
fifty winters.
Not one king among
the neighboring peoples
dared greet me
with a sword;
I feared no one.
I awaited my destiny well:
never did I plot a quarrel,
never did I swear
an unjust oath.
I take joy in this,
despite a mortal wound.
The Ruler of Mankind
will not charge

öldürdüğüm için bir akraba
canım ayrılırken
bu bedenden.
Hızlı git Wiglaf,
incele defineyi
gri taş altındaki
şimdi ejderha yatıyor orada
uzanıyor bir yarayla,
hazinesinden yoksun.
Acele et ki
inceleyebileyim
antik hazineyi,
inceleyebileyim
tuhaf taşları,
ki böylece
daha bir neşeyle vazgeçebileyim
canımdan ve ülkemden."

Wiglaf acele etti
ayrılırken yaralı efendisinden,
itaat etti yaralı savaşçıya,
koşturdu zırhı üzerinde
mağaranın çatısı altında.
Orada bir tahtın yanında
gördü cesur adam
birçok değerli mücevher,
parlayan altın yerde,
ve şaheserler
duvarların üzerinde.
Orada ejderhanın mağarasında
Wiglaf gördü kupaları
eski adamların,
ele geçirilmiş takılarını.
Miğferler vardı,
eski ve paslı,
ve birçok kolluk
beceriyle bükülmüş.
(Hazine, yerde altın,
belki kolayca
ele geçirilebilirdi biri tarafından,
saklardı yapacak olan.)

Wiglaf gördü tamamen altından
bir sancak
hazinenin üstünde,

that I murdered a kinsman
when my life
departs this body.
Go quickly, Wiglaf,
examine the hoard
under the gray stone
now that the dragon lies
sleeping of a wound,
bereft of his treasure.
Be in haste
so that I may see
the ancient treasure,
may examine
the curious gems,
so that I may
more cheerfully give up
my life and country."

Wiglaf hurried
from his wounded lord,
obeyed the battle-sick one,
rushed in his mail
under the cave's roof.
There by a seat
the brave young man saw
many precious jewels,
shining gold on the ground,
and works of art
on the walls.
There in the dragon's den
Wiglaf saw the cups
of ancient men,
ornaments fallen.
There were helmets,
old and rusty,
and many arm-rings
twisted with skill.
(Treasure, gold in
the ground, may be easily
seized by any man,
hide it who will.)

Wiglaf saw a standard
all golden high
over the treasure,

el işçiliğinin en iyisi,
örülmüş el becerisiyle.

Bir ışık parladı ondan,
aydınlattı tüm yeri
böylece bakabildi
tüm hazineye.

Sonra, duydum ki,
yağmaladı hazineyi ve
doldurdu göğsüne
devlerin kadim eserini --
kadehler ve tabaklar,
ne bulduysa,
hatta altın sancağı.

Kılıç, keskin demir,
öldürmüştü
muhafızı
uzun bir zaman önce
göğün ortasında
kabaran ateşi taşıyanı.

Wiglaf telaşlıydı,
geri dönmeye istekli
bu büyük hazinelerle;
korktu büyük ruhun
ölmüş olabileceğinden
uzandığı yerde.

Hazineler
ellerinde
buldu efendisini
kana bulanmış ve zayıf.
Yıkadı Beowulf'u
konuşabilene kadar,
kelimeler dökülene kadar
göğüs hazinesinden.

Kral, kederle yaşlanmış,
seyretti altını ve konuştu:
"Teşekkür ederim Muhteşem-Kral,
Herşeyin Hakimi,
kazanabildiğim için bunu
halkım için
ölüm günümden önce.

Takas ettim
eski yaşamımı
halkın ihtiyaçlarıyla.

the greatest of hand-wonders,
woven with the skill of hands.

From it a light shone,
lit all the ground
so he could look
over all the treasures.

Then, I have heard,
he rifled the hoard and
into his bosom loaded
the ancient work of giants--
goblets and dishes,
whatever he chose,
even the golden standard.

The sword, the iron edge,
had carried off
the guardian who
for a long while
carried surging fire
in the middle of the sky.

Wiglaf was in haste,
eager to return
with these great treasures;
he feared the great spirit
might be dead
in the place where he lay.

With the treasure
in his hands
he found his lord
bloody and weak.
He bathed Beowulf
until he could speak,
until words broke
from his breast-hoard.

The king, aged in sorrow,
beheld the gold and spoke:
"I thank the Wonder-King,
the Ruler of All,
that I could win this
for my people
before my death-day.

I have traded
my old life for
the people's needs.

Geri kalamam.

Söyle savaşçılara
şahane bir höyük yapsınlar
sahildeki kayalıkların üzerinde
cenaze ateşimden sonra
bir hatıra yükselecek
Hronesness üzerinde.

**Denizciler sonradan
diyecek ona Beowulf'un Höyüğü
yürütürken gemileri
okyanusun sisleri arasında."**

Çözdü boynundan,
altın kolyeyi, verdi onu
cesur genç savaşçıya,
ve bir altın süslü miğfer,
bir yüzük ve bir zırh.

Söyledi onları iyi kullanmasını.

"Sen sonuncusun
soyumuzdan, Waegmundinglerden
geriye kalan.

**Kader götürdü
geri kalanları,
o cesur savaşçıları.
Onları takip ediyorum."**

Bunlardı yaşlı kralın
son sözleri, kalbinden gelen
düşünceleri, tatmadan önce
cenaze ateşini,
o sıcak, düşman alevi.
Kalbi ayrıldı, ruhu,
aramaya şan ve şeref.

Wiglaf Korkaklarla Konuşur

**Genç adam baktı
çok kötü öldürülmüş olan,
yerde yatan,
sevgili lorduna.
Onun katili, korkunç
mağara ejderhası da, yatmakta
yaşamdan yoksun, altilmiş
yıkımla.**

Ejderha artık

I cannot remain.

Bid my warriors
raise a splendid mound
on the shore-cliffs
after my funeral fire
that a remembrance shall
tower high on Hronesness.

**Sea-farers shall afterward
call it Beowulf's Mound
when they pilot ships
far over the ocean's mists."**

He unfastened from his neck,
his golden necklace, gave it
to the brave young warrior,
and a gold-trimmed helmet,
a ring, and mail.

He bid him use them well.

"You are the last
remnant of our kin,
of the Waegmundings.

**Fate has swept
the rest away,
those courageous warriors.
I follow them."**

Those were the aged king's
last words, thoughts from
the heart, before he tasted
the funeral-fire,
that hot, hostile flame.
His heart departed, his soul,
to seek glory.

Wiglaf Speaks to the Cowards

**The young man looked
on his beloved lord,
wretchedly killed,
lying on the ground.
His killer, the terrible
cave-dragon, also lay
bereft of life, overwhelmed
in destruction.**

The dragon no longer

yatmıyor definenin yanında,
lakin alındı demirle,
ezildi savaşta
çekicinin yaradılışıyla.

Düştü
zemine
hazine yuvasının yanına.
Etrafta dolaşamayacak artık
gece yarısı
alevleriyle gurur duyarak;
düştü
prensin el becerisi
önünde.

Duyduğum kadarıyla
hiçbir adam başaramamış şimdiye dek
saldırmayı bu düşmana karşı;
düşmanı uyanık bulan
hiç bir adam asla başaramamış.
Beowulf satın aldı hazineleri
yaşamıyla.
İkisi de buldu
bu yaşamın sonunu.

Sonra korkaklar,
on savaşçı,
döndüler ormana,
efendileri yardıma
ihtiyaç duyduğunda
mızraklarla dövüşmeye
cesaret edemeyenler.
Taşıdılar kalkanlarını,
giydiler zırhlarını,
utançla
Wiglaf'ın oturduğu yerde,
efendisinin omzu yanında
uyandırmaya çalışırken onu
su ile.

Başarılı olmadı--
olamadı,
her ne kadar çok istediye de bunu,
liderini hayatta tutmayı.
Tanrı'nın isteğini
değiştiremezdi.

coiled round the hoard,
but was taken by iron,
hacked in battle
by the hammer's creation.

He had fallen
on the ground
near his treasure house.
No longer would he circle
at midnight
proud in his flames;
he had fallen
before the prince's
hand-work.

As far as I have heard
no man ever prospered
rushing against that enemy;
no man ever prospered
who found that dragon awake.
Beowulf bought the treasures
with his life.
Both of them found
the end of this life.

Soon the cowards,
the ten warriors,
returned from the woods,
those who did not dare
fight with spears
when their lord
needed help.
They carried their shields,
wore their mail,
in shame
to where Wiglaf sat,
near his lord's shoulder
trying to wake him
with water.

He did not succeed--
he could not,
though he much wished it,
hold his chief in life.
He could not change
the will of God.

Genç adam
sundu sert bir karşılama
cesaretini yitiren
şu adamlara. Wiglaf konuştu,
nefret dolu adamlara bakarak:
"İşte, bunu söylecek
doğruyu söylemek isteyen kişi:
insanların bu efendisi
verdi size hazineler,
savaş kıyafetleri
içinde durduğunuz.
İçki sofrasında
sıkça verdi size. . .
meclis dostları. . .
miğferler ve zırh,
bulabildiği
en görkemliler,
uzakta veya yakında.
Tamamen tüketti
bu zırhı.
Savaş geldiğinde
övünemedi
savaşçılarla.
Yine de, Tanrı bahşetti
zaferi ona
tek başına aldı öcünü
kılıcıyla
yardıma ihtiyacı olduğunda.
Çok az şey yapabildim savaşta,
her ne kadar söz vermiş olsam da.
Becerimin ötesindeydi.
Lakin vurdum düşmana
ve ateş daha az güçlü
fıskırdı kafasından.
Çok az adam vardı orada
prens çevresinde
yüzleştğinde
ihtiyaç anıyla.
Şimdi hazine,
kılıç hediyeleri
ve lezzetli yuvalar
halkınıza verilen,
sona erecek. Kaybedeceksiniz
toprak haklarınızı
uzaktaki insanlar iyice

The young man
gave a grim welcome
to those who had
lost courage. Wiglaf spoke,
glaring at the hated ones:
"Lo, this will he say
who wishes to speak the truth:
that lord of men
gave you treasures,
the war-equipment
you stand in.
At the ale-bench
he often gave you. . .
hall-sitters. . .
helmets and armor,
the most splendid
he could find,
far or near.
He completely
wasted that armor.
When war came
he couldn't boast
of warriors.
Still, God granted
victory to him
that he alone avenged
himself with sword
when he needed help.
I could do little in battle,
though I undertook it.
It was beyond my measure.
But I struck the foe
and fire gushed less
strongly from his head.
There were too few men
around the prince
when he faced
his time of need.
Now shall the treasure,
the sword gifts
and delightful homes
given to your people,
cease. You will lose
your land rights
when men far and wide

duyunca kaçışınızı,
yaptığınız utanç verici şeyleri.
Ölüm yeğdir
herhangi bir adama
bir yaşamın rezaletinden."

Emretti sonra
savaş yiğitliklerinin
ilan edileceğini
kasabadakilere,
kayalık tarafın üstünde
diğer savaşçıların
tüm sabah
yürekleri kederli,
lordlarının dönüşünü,
ya da ölüm haberini
beklediği yere.

Ulak Beowulf'un Ölümünü ve Şimdi Yinelenen Olan Düşmanlığı Haber Verir

Ulak sessizdi
fakat söyledi içtenlikle
duyan herkese:
"Şimdi neşe-veren
Geat halkına,
hala ölüm döşeginde,
katil-sedirinde,
ejderhanın yaptıkları
yüzünden.
Yanıbaşında yatıyor
can düşmanı, bir hançer
yarasıyla hasta.
Kılıcı beceremedi
hiçbir şekilde
yaralamayı canavarı.
Wiglaf, Weohstan'ın oğlu,
oturdu Beowulf'un yanına,
bir savaşçı diğerinin yanına,
ölüm nöbetinde.
Şimdi insanlar
bekleyebilir savaş zamanını
Franklar ile Frizyalılar
öğrendiğinde kralımızın öldüğünü.
Sert bir kavga yapılmıştı

hear of your flight,
your shameful doings.
Death is better
to any man
than a life of disgrace."

He commanded then
that the battle-deeds
be announced
to those in town,
up over the cliff-side
where the other warriors
the whole morning
had waited,
sad in heart,
for their lord's return
or news of his death.

The Messenger Tells of Beowulf's Death and of the Feud Which Will Now Be Renewed

The messenger was not silent
but said truly
to all who heard:
"Now is the joy-giver
of the Geat people
still on his death-bed,
his slaughter-couch,
through the deeds
of the dragon.
Beside him lies
his life-enemy, sick
from a dagger wound.
His sword could not
in any way
wound the monster.
Wiglaf, son of Weohstan,
sits by Beowulf, one
warrior by another,
in the death-watch.
Now may the people
expect a time of war
when the Franks and Frisians
learn of our king's fall.

Hugalarla
Hygelac gittiğinde
gemiyle gezerek
Frizyalıların diyarına,
saldırıldığında Hetware'e.
Daha büyük bir orduyla
indirdiler o savaşçıyı;
düştü ordularının arasında.
Vermedi hiçbir hediye
savaşçılarına.
O zamandan beri Mereovingianlar
etmedi bize hiç merhamet.
Zaten beklemem
iyilik İsveçliler'den --
iyi bilinir
Haethcyn'in, Hrethel'in oğlunun,
yaraladığı Ongentheow'u
Ravenswood yakınlarında,
Geatlılar
küstahça başlattığında
İsveçlilere karşı bir savaş .
Hızlıca Ongentheow,
yaşlı ve korkunç,
yaptı bir karşı saldırı,
öldürdü Haethcyn'i
ve kurtardı karısını,
o yaşlı kadını,
altınından yoksun,
Onela ve Ohthere'nin annesi.
Ongentheow kovaladı
düşmanlarını--
lordları olmadan kaçtılar
Ravenswood'a,
ve o hayatta kalanlar,
yaralarla yorgun düşmüş,
kuşatıldılar
muazzam bir ordu tarafından.
Çoğu kez gece boyunca
o perişan grup
duyar tehditleri,
sabah olduğunda nasıl
kılıcıyla,
onları kesip açacağına dair,
ya da kuşlara eğlence olsun diye,
nasıl asacağına ağaçlara.

A hard quarrel was made
with the Hugas
when Hygelac went
traveling in ships
to the land of the Frisians,
attacked the Hetware.
With a larger army they
brought down that warrior;
he fell among his troops.
He gave no gifts
to his warriors.
Since then the Mereovingians
have given us no kindness.
Nor do I expect
kindness from the Swedes--
it is widely known
that Haethcyn, son of Hrethel,
wounded Ongentheow
near Ravenswood
when the Geats
arrogantly sought
war against the Swedes.
Quickly Ongentheow,
old and terrible,
gave a counterblow,
cut down Haethcyn
and rescued his wife,
that aged woman,
bereft of her gold,
the mother of Onela and Ohthere.
Ongentheow pursued
his enemies--
lordless they escaped
into Ravenswood,
and those survivors,
weary with wounds,
were besieged
by a huge army.
Often through the night
that wretched band
heard threats,
how in the morning
he would,
with the sword,
cut them open,

Yardım geldi onlara
erkenden
şafak vakti
Hygelac çaldığında
trampetini,
geldi yola
seçkin savaşçılar.
Kanlı izler görülüyordu
genişçe, kanlı düşmanlık
Geatlılar ve İsveçliler arasında.
Ongentheow zorlandı
aramaya daha yüksek toprak,
yaşlı adam
akrabalarıyla--
çabucak öğrendi
Hygelac'ın savaşını,
inanmadı
dayanamayacağına
denizcilerin savaşına.
Geri çekildi yaşlı adam
çocuklarıyla ve karısıyla
toprak bir duvarın gerisine.
Hygelac saldırdı sığınağa,
istila etti çevreyi.
Ongentheow vardı orada,
gri saçlı, getirdi körfeze
keskin silahlar.
Zorlandı teslim olmaya
Eofor'un hükmüne.
Wulf vurdu ona kızgınca,
vurdu ona kılıcıyla
öyle ki kan fışkırdı
damarlarından dışarı,
saçlarının altında.
Lakin yaşlı adam
yılmamıştı--
çabucak karşılığını verdi
o darbenin daha şiddetlisiyle,
ne de Wulf becerebildi
darbeye karşılık verebilmeyi,
Ongentheow için
soymuştu miğferini
böylece Wulf eğildi
yere doğru,
kanla kaplıydı.

or hang them from trees,
a sport for birds.
Help came to them
with the early dawn
when Hygelac
sounded his trumpet,
came up the road
with picked warriors.
The bloody tracks were widely
seen, the bloody feud
between Geats and Swedes.
Ongentheow was forced
to seek higher ground,
the old man
with his kinsmen--
he quickly learned
of Hygelac's war,
did not believe
he could not withstand
the war of the sailors.
The old man retreated
with his children and wife
behind an earth-wall.
Hygelac attacked the refuge,
overran the enclosure.
There was Ongentheow,
gray-haired, brought to bay
with the edges of swords.
He was forced to submit
to the judgement of Eofor.
Wulf hit him angrily,
struck him with sword
so that blood sprang
out of his veins,
out under his hair.
But that old man
was not daunted--
he quickly repaid
that blow with a harder,
nor could Wulf
return the blow,
for Ongentheow had
sheared his helmet
so that Wulf bowed
to the earth,

(İncinmişti, ama henüz lanetlenmemiştir.)

Kardeşi yatarken,
Eofor, geniş kılıcıyla,
kadim bir kılıç
yapılmış devlerce,
parçaladı Ongentheow'un miğferini.
Bu kral, insanların çobanı,
boyun eğdi, ölümcül yaralanmıştı.
Wulf tutsak alındı. Hükmettiler
katliam yerine.

Bir savaşçı yağmaladı diğerini.

Aldılar Ongentheow'dan
demir zırhını,
sert kılıcını,
ve ayrıca miğferini.

Taşıdılar

yaşlı adamın zırhını
Hygelac'a.

Aldı bu silahları
ve vaadetti hazineleri
halkına,
yerine getirmişti,
karşılığını vererek Wulf ve Eofor'a
savaş için--
verdi onlara hem
arazi hem de hazineler.

Ne de herhangi bir adam
şu dünyanın herhangi bir yerinde
ayıplar bu hediyeleri--
savaşta kazanıldı bunlar.

Ve Eofor'a
verdi tek kızını
Hygelac
bir dostluk
işareti olarak.

Budur husumet,
ölümcül düşmanlık
bu yüzden bekliyorum
İsveçliler saldıracak diye
öğrendiklerinde lordumuzun
uzun süre koruyan
krallığı ve defineyi,
öldüğünü.

Savaşçıların en cesuru
ilgilenmeyecek artık

covered with blood.

(He was hurt, though not yet doomed.)

As his brother lay,
Eofor, with his broad sword,
an ancient sword
made by giants,
broke Ongentheow's helmet.

That king, shepherd of his people,
bowed, mortally wounded.

Wulf was bound up. They
controlled the slaughter-place.

One warrior plundered another.

They took from Ongentheow
his iron mail,
his hard sword,
and his helmet also.

They carried
the old man's armor
to Hygelac.

He received these weapons
and promised treasures
to his people,
which he fulfilled,
paying Wulf and Eofor
for the storm of battle--
gave them both
land and treasures.

Nor should any man
throughout this world
reproach those gifts--
they were earned in war.

And to Eofor
Hygelac gave
his only daughter
as a pledge
of friendship.

That is the feud,
the deadly hostility
for which I expect
the Swedes will attack
when they learn our lord
who long protected
over hoard and kingdom,
is dead.

That most valiant of warriors

halkımızın ihtiyaçlarıyla,
yapmayacak artık
gözüpek yiğitlikler.
Şimdi acele etmeliyiz
görmek için kralımızı
ve getirmeliyiz onu
cenaze ateşine.
Azıcık bile erimeyecek
o cesur adamlar,
fakat muazzam bir hazine,
sayısız zenginlik,
zulümle alınan eriyecek
bu cesur adamın yanında.
Tümünü yutacak alevler,
ateş kucaklayacak;
hiçbir savaşçı götürmeyecek
herhangi birini yadigar olarak,
hiçbir güzel kadın
takmayacak bir kolye,
fakat, altından yoksun
yürüyecekler
yabancı bir ülkede
şimdi efendimiz unuttu
kahkaha ve neşeyi.
Şimdi yükselecek mızrak,
tutulan ellerde,
birçoğu soğuk bir sabahta;
şimdi hiçbir arp sesi
uyandırmayacak savaşçıyı,
fakat sesi
kara kuzgunun,
istekli kader mahkumunun üstünde,
anlatarak kartala
yemeklerin nasıl olduğunu,
nasıl yağmaladığını cesetleri
kurdun yanında."
Böylece yiğit savaşçı
söyledi kederli sözler.
Ve pek de hatalı sayılmazdı.

Cenaze

Üzgün bölükler ayağa kalktı,
yürüdü gözyaşları içinde
Earnaness'in aşığında

will no longer look after
the needs of our people,
will do no more
heroic deeds.
Now should we hurry
to see our king
and bring him back
to a funeral pyre.
Not a little will melt
with that bold man,
but a huge treasure,
countless wealth,
bought with grimness
by that brave man.
All that the flames will eat,
the fire embrace;
no warrior will carry
any of it as a token,
no beautiful woman
will wear a neck-ring,
but, bereft of gold
they shall walk
in a foreign country
now that our lord has forgotten
laughter and joy.
Now shall the spear be
raised, clasped in hands,
many a cold morning;
now no sound of harp
shall wake the warrior,
but the voice
of the dark raven,
eager over the doomed,
speaking to the eagle
of how the meals are,
how he rifles corpses
beside the wolf."
Thus the valiant warrior
spoke grievous words.
And he was not much wrong.

The Funeral

The sad troops rose,
went in tears

izlemek için mucizeyi.
Kumun üstünde cansız,
onun yatağında tuttuğu,
kendilerine hazineler
vermiş olan adamdı.
Son günüydü bu
Geatlıların prensinin;
vefat etti muhteşem bir ölümle.

Orada yerde ayrıca
yabancı şey vardı,
nefret dolu ölü ejderha,
ateş-saçan,
korkunç renkleriyle,
yakıldı alevlerle.
Elli adım ölçtü,
o ki
gezinirdi gökyüzünde,
uçardı geceleri,
sonra saklanırdı sığınağında.
Lakin mağarasından
son kez yararlandı--
ölüm onu çabuk aldı.

Yanında uzanmakta
kupalar ve sürahiler,
tabaklar ve kılıçlar
her tarafına pas dolmuş
sanki yeryüzü kucaklamış onları
bin kış boyunca.
Bu, büyük bir gücün
definesiydi,
öyle ki altın
kadim insanlar tarafından
çevrelenmişti bir büyüyle
böylece hiç bir adam
dokunamadı ona,
ta ki Tanrı kendisi,
büyük Hakikat - Kralı,
izin verdi
her kim uygun gördüyse
Tanrı'ya.
Lakin basitti bu
hiçbir şey iyi gitmedi
haksız bir biçimde,

below Earnaness
to view the wonder.
Lifeless on the sand,
held in his rest-bed,
was the man who had
given them treasures.
That was the last day
of the prince of the Geats;
he died a wondrous death.

There too on the ground
was the strange thing,
the hateful dead dragon,
the fire-thrower,
in his horrible colors,
scorched by flames.
He measured fifty feet,
he who had
joyed in the sky,
flown at night,
then hidden in his lair.
But he'd made his last
use of caverns--
death held him fast.

Beside him lay
cups and pitchers,
dishes and swords
eaten through with rust
as if the earth had embraced
them a thousand winters.
That was a hoard
of great power,
that gold
ancient men
had encircled with a spell
so that no man
could touch it,
unless God himself,
the great Truth-King,
gave leave
to whichever man
seemed fit to Him.
But it was plain
that nothing had gone well

bu sanat eserlerini
o çatı altına
saklayan kişi için.

Bir gizemdir
iyi bir adamın nereye gittiği
kendi sonuna ulaştığında,
insanların evinde
daha fazla yaşayamadığında.

Böylece Beowulf'laydı
bulduktan sonra
mağaranın muhafızını.

O kendisi bilemezdi
nasıl terkedeceğini dünyayı.
Hazineyi derinden lanetleyen
ünlü kral
lanetledi onu yağmalayanı
sonsuz kafir mabetlere,
Cehennemin katı bağına.
Ama Beowulf bakmadı
ona açgözlülükle.

Wiglaf, Weohstan'ın oğlu konuştu:
"Çoğu kez bir savaşçı
katlanmalı bir başkasının hatasına,
tıpkı burada olduğu gibi.
İnandıramazdık
sevgili prensimizi
altın muhafızına
saldırmaması gerektiğini
fakat bıraktık onu
mağarasında tek başına yaşasın
dünyanın sonuna kadar.

Yakaladı
büyük kaderini--
define açık,
vahşice alınmış.

O kader ki
çok vahşiydi
harekete geçirilen
kralımıza karşı.

İçeri girdim,
gördüm tüm hazineyi,
değerli şeyleri;
girmedim içeri

for him who had,
unrightly, hidden those
works of art
under that roof.

It's a mystery where
a good man goes
when he reaches his end,
when he can no longer
live in the houses of men.
So it was with Beowulf
after he'd sought
the keeper of the cave.
He himself couldn't know
how he would leave the world.
The famous kings who had cursed
that treasure deeply
damned him who plundered it
into eternal heathen shrines,
the solid bond of Hell.
But Beowulf did not
look on it in greed.

Wiglaf spoke, Weohstan's son:
"Often must a warrior
suffer for another's mistake,
as has happened here.
Nor could we convince
our beloved prince
that he should not attack
that gold-keeper
but let him lie
alone in his cave
until the world's end.
He grasped
his high fate--
the hoard is open,
grimly bought.
That fate
was too cruel
to which our king
was impelled.
I went inside,
saw all the treasure,
the precious things;

dostane bir biçimde.

Kaptım aceleyle
birkaç şey ellerimle,
taşıdım birçok
istiflenmiş hazineyi
lorduma.

Yaşıyordu hala,
sesi kulaklarımda;
o yaşlı adam
kederle söyledi
birçok şey:

Yapmanızı istedi
cenaze ateşinin üzerine
yüksek bir höyük,
büyük ve ihtişamlı,
çünkü o
en muhteşem
savaşçılardandı,
tüm dünyada meşhur.

Acele etmeliyiz şimdi
görmek için tuhaf mücevherleri,
yerin altındaki mucizeleri.

Göstereceğim size yolu.
Cenaze ateşini hazırlayın ki
getirebilelim lordumuzu
mekâna,
bekleyecek
korumasında
Herşeye Gücü Yeten'in."

Wiglaf emretti
cesur askerlere
odun getirmesini
uzaklardan bolca
cenazenin odun yığınınına
halkın büyük
lideri için.

"Şimdi yutacak ateş,
büyüyen kara alevleri,
savaşçıların hükümdarını,
sıklıkla yiğitlikler yapan
demir yağmurunu,
ok fırtınasını
sert yaylardan gelen,

I didn't enter
in a friendly way.

I hastily grasped
many things in my hands,
carried out many
of the hoarded treasures
to my lord.

He was alive still,
sound in mind;
that aged man
sorrowfully said
many things:

He wanted you to build
on the site of his pyre
a high mound,
great and glorious,
since he was
among warriors
the most magnificent,
famous throughout the world.

We should now hasten
to see the curious gems,
the wonders under the earth.
I will show you the way.

Make the pyre ready
so that we may bring our lord
to the place
he will abide
in the keeping
of the All-Powerful."

Wiglaf ordered
the brave warriors
to carry wood
from far and wide
to the funeral pyre
for the great leader
of the people.

"Now shall fire eat,
the flourishing dark flames,
the ruler of warriors,
he who often braved
the rain of iron,
the storming of arrows

kuvvetli mızrağı
tüylü kanatların üzerinde süratli."

Wiglaf çağırdı yedi savaşçıyı,
en iyileri,
ve kendisi de sekizinci oldu,
gitmek için
o şeytani çatının altına.

Biri meşale taşıdı.

Zorlamaya gerek yoktu hiç bir adamı
gördüğünde şu büyük hazineyi
muhafızsız paslanan.

Yas tutmadı hiçbiri
alıp götürürken,
ve tikiştirdılar ejderhayı
kayalıkların oraya--
dalgalar kucakladı
hazine muhafızını.

Sonra bükülmüş altın,
sayılamaz hazine,
yerleştirildi vagona;
taşıdılar yaşlı savaşçıyı
Hronesness'e.

Daha sonra onun için
hazırladılar
büyük bir cenaze ateşi
toprakta,
asılı miğferlerle,
kalkanlarla,
ve parlak zırhlarla,
Beowulf'un istediği gibi.

Oraya yatırdılar

ünlü prensi

ve ağıt yaktılar

sevilen hükümdara.

Savaşçılar yaktı daha sonra
ateşlerin en büyüğünü.

Odun dumanı yükseldi,
ateşlerin üstünde koyu karanlık.

Bu uğultu sardı etrafı
kederli ağlayış.

Rüzgar duruldu.

Ardından göğüs kafesi kırıldı,

hard from bows,
the sturdy shaft
swift on feathered wings."

Wiglaf called seven warriors,
the very best,
and made the eighth himself,
to go under
that evil roof.

One carried a torch.

No man needed forcing
when he saw that great treasure
rusting without guardian.

None mourned
carrying that off,
and they shoved the dragon
over the cliff--
the waves embraced
that treasure guardian.

Then the twisted gold,
treasure uncountable,
was lain in a wagon;
they carried the gray warrior
to Hronesness.

For him then
they prepared
a huge funeral pyre
on the earth,
hung with helmets,
war-shields,
and bright coats of mail,
as Beowulf had asked.

There they laid
the famous prince
and lamented
that beloved lord.

Warriors then built
the greatest of fires.
Wood-smoke ascended,
dark black over the flames.

That roar wrapped around
sorrowful weeping.

The wind stood still.

kalbi yandı.

Beowulf'un kraliçesi söyledi
elemli bir türkü, anlattı
yüreğinin üzüntüsünü, sık
bağlanmış saçıyla. Ciddiyetle anlattı
nasıl korktuğunu kötü günlerden,
savaşçıların büyük katliamından,
aşağılanma ve esaretten.
Cennet yuttu dumanı.

Geatlılar kurdu bir höyük sonra,
on gün içinde, yüksek ve geniş
tepe üzerinde, bir meşale
savaşçı için
adamakıllı göründü denizcilerce.
Çevrelediler külleri
bir duvarla, en akıllı
adamların yapabileceği kadar
görmekli biçimde.
Höyüğe yerleştirdiler
yüzükler ve bilezikler
ve bu türden şeyler
ne buldularsa definede.
Bıraktılar hazineyi
toprağın ellerine,
kendi halinde uzansın diye,
insanlara faydasız
tıpkı daha önce olduğu gibi.

Sonra oniki savaşçı
dolandı atla mezarın çevresinde
dile getirerek kederlerini,
methiyeler düzerek
hükümdarlarının gözüpek
yiğitliklerine.
(Bir savaşçı böyle yapmalı
efendisi öldüğünde.)

Böylece Geatlılar
yasını tuttular büyük hükümdarlarının,
söyleyerek onun,
en kibar, en hoşgörülü,
en nazik olduğunu halkına
dünyadaki krallar arasında,

Then his bone-house broke,
the heart burned.

Beowulf's queen uttered
a mournful song, spoke
her heart's care with her hair
bound tight. She told earnestly
how she feared evil days,
a great slaughter of warriors,
humiliation and captivity.
Heaven swallowed the smoke.

The Geats built a mound then,
in ten days, high and broad
on the hill, a beacon
for the warrior
widely seen by sailors.
They surrounded the ashes
by a wall, as splendid
as the cleverest
men could make.
In the mound they placed
rings and bracelets
and all such things as
they'd found in the hoard.
They left that treasure
in the hands of the earth,
as it lies still,
as useless to men
as it had been before.

Then twelve warriors
rode round the grave
speaking their sorrow,
reciting praises
for their lord's
courageous deeds.
(A warrior should do so
when his lord dies.)

Thus the Geats
mourned their great lord,
saying he was,
among this world's kings,
the mildest, the gentlest,

ve en istekli
sonsuz Şöhret için.

the kindest to his people,
and the most eager
for eternal fame.

EKLER

Dede Korkut Literatürü'nden Seçmeler:

(Türkçe Yayınlar):

Makaleler:

2. Mustafa Rahmi (Balaban), Evvel Zaman Maarif Kütüphanesi, İstanbul, 1937
3. İbrahim Necmi Dilmen, Deli Dumrul (Kadro Haziran 1933, sayı 18, s 70-79), Kanlı Koca Oğlu Kan Turalı (Kadro, Temmuz 1933, sayı 19, s.45-51; Eylül sayı 21, s. 39-46, Ekim 1933, sayı 22, s. 47 – 54)
4. Veled İzbudak, Çankırı Duygu Gazetesi, Dirse Han oğlu Boğaç Han Hikâyesi (2 Ekim 1937, 6 Ekim 1937, 16 Ekim 1937, 23 Ekim 1937, 13 Kasım 1937, 20 Kasım 1937).
Salur Kazan'ın Evinin Yağmalanması Hikâyesi, (27 Kasım 1937, 11 Aralık 1937, 29 Ocak 1938, 5 Şubat 1938)
Kam Bure Bek oğlu Bamsı Beyrek Destanı, (19 Şubat 1938, 26 Şubat 1938, 5 Mart 1938, 12 Mart 1938, 26 Mart 1938, 2 Nisan 1938, 9 Nisan 1938, 16 Nisan 1938)
Han Kazan oğlu Uruz Bey'in Tutsaklığı Boyu (23 Nisan 1938, 30 Nisan 1938, 7 Mayıs 1938, 14 Mayıs 1938, 28 Mayıs 1938, 4 Haziran 1938, 18 Haziran 1938)
Suha Koca Oğlu Deli Dumrul Boyu (25 Haziran 1938), Kanlı Koca Oğlu Kan Turalı Boyu(2 Temmuz 1938, 9 Temmuz 1938, 16 Temmuz 1938, 10 Eylül 1938)
Kadılık Koca Oğlu Yügnek Boyu (17 Eylül 1938, 24 Eylül 1938)
Pusatın Tepe Gözü Öldürdüğü Boyu (1 Ekim 1938, 8 Ekim 1938, 15 Ekim 1938, 22 Ekim 1938)
5. Pertev Naili Boratov, Dede Korkut hikâyelerini türlü yönlerden çözümlediği yazılar;
Oluş, 25 Haziran 1939, c.2, sayı 26, s.410.
Oluş, 13 Ağustos 1939, c.2, sayı 33, s.539-42

6. M. Şakir Ülkütaşır;
Kazan Bey Oğlu Uruz Bey'in Tutsak Olması Hikâyesi (Yeni Türk, İstanbul Eminönü Halkevi Mecmuası, Ekim 1939, sayı 82, s.406-10)
Kanlı Koca Oğlu Kan Turalı Hikâyesi (Yeni Türk, Ocak 1940, sayı 85, s.15 – 18)
7. Şükrü Kugan, İzahlı Eski Metinler Antolojisi, 1943, s.137 – 43 (Tepegöz Hikâyesi Kısaltılarak).
8. Pertev Naili Boratav ve Halil Vedat Fıratlı, İzahlı Halk Şiiri Antolojisi, 1943, s.58 – 68. (Dirse Han Oğlu Boğaç Han)
9. Fahiz İz, Eski Türk Edebiyatına Nesir (I. 1964). (Dede Korkut kitanının giriş bölümü, Dirse Han Oğlu Boğaç Han, Salur Kazan'ın Evinin Yağmalanması, Kam Büre Bey Oğlu Bamsı Beyrek, Uruz Bey'in Tutsak Olması, Deli Dumrul, Kazlılık Koca oğlu Yigenek, Depegözü Basat'ın öldürülmesi, İç Oğuz'a Dış Oğuz'un Asi Olması)
10. W. Barthold ve M. Fuat Köprülü, İslam Medeniyeti Tarihi, Ankara, 1963, s. 200)
11. Şamil A. Cemşidof, "Kitab-ı Dede Korkut'un Rus Dilinde yeni Neşri", Azerbaycan CCP Bilimler Akademisi Haberleri, İçtimai Bilimler Serisi, Bakü, 1963, No 6, s.123-26)
12. Şamil A. Cemşidof, "Kitab-ı Dede Korkut'un Dresden yazmasındaki bir vefat tarihi hakkında", Azerbaycan CCP Bilimler Akademisi Haberleri, Bakü, 1965.
13. "Kadim Azerbaycan'ın Tali i" Drujva Naradov Jurnalı, Moskova, 1966, sayı 10.
14. Şamil A. Cemşidof, "Azarbaycan Sözlü Halk Edebiyatının Mahsulü Olarak Kitab-ı Dede Korkut Abidesi", Azerbaycan Nizami Akademisi, Dil ve Edebiyat Enstitüsü, Bakü, 1965.
15. L. Sami Akalın, Dede Korkut Kitabının Folklor Bakımından Değerlendirilmesi. (tarihsiz), (1968 yılında verilen doktora tezi).
16. Şamil A. Cemşidof, Kitab-ı Dede Korkut'u Veraklarken, Bakü, 1969, bölümleri;

2. Asırların yadigârı
3. Dede Korkut Kitabında tasvir edilen Oğuz'un mana ve mevkisi hakkında
4. Halk bilicisi Dede Korkut.
5. Dede Korkut boylarında hümanizm ve vatanperverlik düşünceleri.
6. Dede Korkut kitabında tarih meselesine dair.
- 17.X. Cuişelnev, Dede Korkut Kitabı Hakkında, Kazakistan Mektebi, Almatı, 1969, sayı 9, s.87 – 90.
- 18.Ali Sultanlı, Makaleler, Azerbaycan Devlet Neşriyatı, Bakü, 1971.
- 19.Ziya Gökalp Halk Klasikleri I. Nasrettin Hoca'nın Latifeleri, Diyarbakır, 1972, (ölümünden sonra çıkan kitabın giriş bölümünde klasiklerden bahsederken, Dede Korkut'un öneminden söz edilir.
- 20.Hüseyin Baykara, Dede Korkut, Edebiyatımızın Meşhurları 2, İstanbul, Net Kitabevi, tarihsiz.
- 21.Ekber Tuzlu, Dede Korkut Hikâyeleri, Kadılık Koca Oğlu Yüğnek Hikâyesi, Kardeşlik, Bağdat, yıl 12, sayı 1-2 (133 – 134), s.38- 41.

Kitaplar

1. Killisli Muallim Rifat, Kitab-ı Dede Korkut ala Lisan-ı Taife-i Oğuzan, Asar-ı İslamiyye ve Milliyye Tetkik Encümeni Neşriyatı, İstanbul, Matbaa-i A'mire, 1332 (1916).
2. Orhan Şaik Gökyay, Dede Korkut, İstanbul, Arkadaş Basımevi, 1938.
3. Orhan Şaik Gökyay, Bugünkü Dille Dede Korkut Masalları, Muallim Ahmet Halit Kitabevi, İstanbul, 1939.
4. Orhan Şaik Gökyay, Bugünkü Dille Dede Korkut, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1963.
5. Suat Hızarcı, Dede Korkut Kitabı, İstanbul, Eylül 1953, Varlık Yayınları Türk Klasikleri.
6. Cevdet Kudret, Bugünkü Türkçemizle Dede Korkut Hikâyeleri, Varlık Yayınları, İstanbul, 1970.
7. Muharrem Ergin, Dede Korkut Kitabı, T.D.K. Yayınları, sayı 169, Ankara, 1958.

8. Muharrem Ergin, Dede Korkut Kitabı, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara, 1964.
9. Hamit Araslı Kitab-ı Dede Korkud (Azer neşr, Bedii Edebiyat Şubesi, Bakü, 1939.
10. Hamit Araslı Kitab-ı Dede Korkud Azerbaycan Devlet Neşriyatı, Bakü, 1962.
11. Aydın Tataroğlu, Dede Korkut Masalları, Keloğlan Yayınevi, İstanbul, 1968.
12. M. Necati Sepetçioğlu, Dede Korkut, Toker Yayınları, İstanbul, 1972.
13. Adnan Binyazar, Dedem Korkuttan Öyküler, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 1972.

Almanca Yayınlar:

2. Heinrich Friedrich von Diez, Denkwürdigkeiten van Asien, c.II, s.399- 457 (Tepegöz Hikâyesinin Çevirisi – Derneventdeckte oughuzische Cyklop-)
3. Theodor Nöldeke (1836 – 1930), 1859'da Dresden yazmasından çevirileri.
4. Joachim Hein, Das Buch des Dede Korkut, Zürih, 1958

Rusça yayınlar:

1. V.V.Barthold, Rus Arkeoloji Cemiyeti Şark Şubesi Mecmualarında.
Koca Oğlu Deli Dumrul Hikâyesi.
Dirse Han Oğlu Boğaç Han
Salur Kazan'ın Evinin Yağmalanışı
Kam Büre Beg Oğlu Bamsı Beyrek
2. V.V.Barthold, Sultan Sincar i guz (Korkut Ata hakkında fıkra).
3. M.Kösejev, Kitab-ı Dede Korkut, Türkmen Edebiyatı, 1945, sayı 1-10.
4. Prof. Z. Muhammedov, Sovyet Edebiyatı, 1943, sayı 7. (Gorhut Ata hakkında not).
5. E. Virsaledze, Dede Korkud i voprosı Gruzinskogo Naradnoga eposa (Dede Korkut göçebe halk destanının meseleleri), Bakü, 1965.

6. W. Barthold, Dede Korkut, yay. Haz. Hamit Araslı ve M.G. Tahmasib, Azerbaycan Bilimler Akademisi, Bakü, 1950.
7. W. Barthold, V. M. Jirmunskiy, A. N. Lononov, Kniga Moego Deda Korkut'a Oğuzların Kahramanlık Destanı), Moskova, 1960.

İtalyanca Yayın:

Ettore Rassi, Il Kitab-ı Dede Qurgut, citta del Vaticano, 1952.

Hikâyelerden İşlenmiş Olanlar:

- I. Nazma çekilmiş olanlar.
 2. Deli Dumrul Hikâyesi, Ziya Gökalp Yeni Mecmua, İstanbul, 2 Ağustos 1917.
 3. Arslan Basat Hikâyesi, Ziya Gökalp, Yeni Mecmua, İstanbul, 19 Ağustos 1917.
 4. Nihal Atsız Türk Destanı üzerinde çalışanlar, Orkun, 4 Nisan 1951, sayı 31, s. 10-11.
- Nihal Atsız, Türk Destanını Nazma Çekmek Teşebbüsleri, Orkun, 18 Mayıs 1951, sayı 33, s.6 – 7.
5. Behçet Kemal Çağlar, Dirse Han oğlu Boğaç Han Efsanesi, Türk Folklor Araştırmaları, İstanbul, Aralık 1950, sayı 17, s. 259 – 61.
 6. Bulud Karaçarlı Sehend, Sazımın Sözü, II. Cilt, İntişarat-ı Şems, Çap-ı Celili, hazırlayan Dursun Yıldırım, Kültür Bakanlığı Yayınları, no. 357, Ankara, 1980

Düzyazı İşlemeler:

2. Abdullah Ziya ve Tahsin Demiray, (Dede Korkut Kitabından beş hikâyeyi “Türkün Altın Dağından” başlığı ile çocuk kitapları olarak çıkarmışlardır.)
 - a. Boğaç Han, İstanbul, 1929.
 - b. Bozaygırlı, İstanbul, 1929.
 - c. Kanlı Oğlu Kanturalı, İstanbul, 1929.
 - d. Kara Çoban, İstanbul, 1929.

- e. Tepegöz, İstanbul, 1929.
3. Tezer Taşkiran, Dede Korkut Masalları, resimleyen Turgut Zaim, Ankara, 1945, Milli Eğitim Basımevi. (Boğaç Han, Deli Dumrul, Kanlı Koca Oğlu Kanturalı, Kazan Beyin Oğlu Uruz'un Tutsak Olması, Salur Kazan'ın Evinin Yağmalanması, Salur Kazan'ın Tutsak Olup Oğlu Uruz'un Kurtarması).
 4. Yusuf Gür, Dede Korkut Masalları, resimleyen Nevzat Akoral, Köy ve Eğitim Yayınları 19, Çocuk ve Gençlik Klasikleri 9, Ankara, 1957
(Kazan Oğlu Uruz Bey Nasıl Tutsak Oldu, Uşun Koca Oğlu Seğrek, Beğil Oğlu Emren Basat Tepegöz'ü Nasıl Öldürdü, Salur Kazan'ın Oğlu Uruz Koca Oğlu Yüğnek Boğaç Han, Kanturalı, Deli Dumrul, Bamsi Beyrek).
 5. Eflatun Cem Güney, kapak ve iç resimler Neşet Günal, Dede Korkut Masalları, Doğan kardeş yayınları, İstanbul, 1958.
 6. Şükrü Elçin ve Turhan Oğuzkan, Deli Dumrul, Milli Eğitim Bakanlığı Halk Eğitim Yayınları, Ankara, 1964.
 7. Ferruh (Gökçe) ve Şerif Güler, Ulusal Efsaneler, Ankara, 1935.
 8. Enver Behnan Şapolyo, Türk Efsaneleri, İstanbul, 1947. (Tepegöz, Dumrul, Boğaç, Salur).
 9. Enver Behnan Şapolyo, Dede Korkut Masalları, RAFET Zaimler Yayınevi, İstanbul, 1966.

Oyun Şekline Konanlar:

1. Suat Taşer, Aşk ve Barış, 3 perde 7 tablo, Varlık Yayınları, İstanbul, Ocak 1962, (Kazılık Koca Oğlu Yeğenek hikâyesine dayanılarak).
2. Suat Taşer, nDeli Dumrul, Ölüm ve Aşk destan oyun, Dost Yayınları, İstanbul, 1962, (Deli Dumrul Hikâyesi).
3. Firuzan Toprak, Boğaç Han, 3 perde 5 tablo, Yeditepe Yayınları, İstanbul, 1973, (Dirse Han Oğlu Boğaç Han Hikâyesi)

- Cembisbaef, "*Korkut – Aulie (Evliya Korkut)*", Turkestanskije vodomosd, No. 92, 1899, s. 582. Kazak Efsaneleri.

- A.N. Samailoviç, “*Legenda o korkude i Kar-ağlı (Korkut ve Köroğlu hakkında efsane)*” Zapiski Vost. Otdeleniya, XIX., spd. 1909.
- P.S. Spiridonov, “*Odin iz variantov legendi o Hor-Hutek*” (Horhut hakkındaki efsanelerin varyantlarından biri) PTLLA, yıl XIII, Taşkent, 1909.
- A.Divaev; Variantavı Legendı Xarı – Xutı, Z.V.O., Taşkent, 1909.
- V.V. Barthold, “*İz proşlogo turak*” (Türklerin Geçmişinden) Ejemesecñnity Jurnal, 1917.
- V.V. Barthold, “*Vedeine k perevodu Kniga Korkuda (Korkut Kitabına giriş)*”, 1922, yazma olarak Sovyet Akademizi Arşivi.
- M. Jumbaev, “*Korkıt*”, Şolpen dergisi, Taşkent, 1922.
- A. Divaev, “*Koylibay baskı*”, Tartu dergisi, Taşkent, 1924. (Korkut hakkında Kazak Efsaneleri).
- A. Musahanlı, Edebiyattan iş kitabı, Bakü, 1928, (s.124 – 30)
- Emin Abid, “*Aşiret Devrimdeki Edebiyatımıza Ait Vesikalar*”, Azerbaycan’ı Öğrenme Yolu Mecmuası, Bakü, 1930, sayı 3, (s.48 – 52)
- Hamit Araslı, “*Dede Korkut*” destanı, Kadim edebiyat (ortamektebin 8. sınıfı için ders kitabı), 1939 – 40.
- Kitab-ı Dede Korkud’dan (s. 3 – 26). Azerbaycan Halkının kahramanlık Eposu “*Kitab-ı Dede Korkud*” hakkında düzenleyen M.G. Tahmasib, Bilimler Akademisi, CCPN, Azerbaycan Filialı, Nizami Edebiyat ve Dil Enstitüsü, Bakü, 1941.
- M. Rafili, “*Azerbaycanakii geroiçeskli epos, ropçii*” (Azerbaycan Kahramanlık Destanı, Dede Korkut hakkında). Bakü İşçisi, 13.06.1941.
- M. Rafili, Dreniyaya oçerk, “*(ob epose Kitab-ı Dede Korkut)*”, En Eski Azaerbaycan Edebiyatı (başlangıçtan XVI.yy. sonuna kadar) “Dede Korkut” destanı hakkında küçük açıklama, Bakü, 1941. (s. 17 – 22).
- A.H. Margulan “*Korkıt Kuyşı*”, Izvestiya Kazahskogo filiala AN

- SSSR, seriya yazıka leteraturı. Cüz I. Almatı, 1944. (s.83- 84).
- “*Gorkut Ata Kitabı (Dede Korkut Kitabının Türkmençe Çevirisi)*”, Sovyet Edebiyatı, No 1-2, s.10, Aşkabat, 1945.
 - L. Hüseyinzade, “*Dedtanın Bir Boyundaki Er Adları*” (Dede Korkut destanları hakkında) edebiyat ve ince sanat, 13 Temmuz 1957.
 - M. Rafili, “Halk Yartışı Ölümsüzdür”, (Dede Korkut Destanı hakkında), Bakü İşçisi, 22 Ağustos 1957.
 - Kazak Ertebilere, c. I, Almatı, 1957. (s. 60-70)
 - A. M. Demircizade, “*Kitab-ı Dede Korkut materialı pervoy vsesoyunznoy nauçnoy konferentsii vostokovedov Taşkente*”, Taşkent, 1958, (s. 760-64).
 - A. M. Demircizade, “*OePOSE Kitab-ı Dede Korkud (Dede Korkut destanı hakkında)*” Trudı Azerb. Gos. Ped. İnstituta im. V. I. Lenina, c VII, Bakü, 1959 (s.91 – 98)
 - V.M. Jirmunskiy “*Skazanie obalpamişe i bogotırskaya skazka (Alpamiş rivayeti ve kahramanlık hikâyesi)*”, M. 1960, (S.63 – 64).
 - V. M. Jirmunskiy, “*Legenda o prizvanii poeta (şairin misyonu hakkında bir rivayet)*”, I. A. Orbeli Armağanı, Moskova – Leningrad, 1960 s. 187 – 95.
 - V.M. Jirmunskiy, “*Istoriçeskie istaçniki skazanie o razgrobleni dama Salar-Kazana (Salar Kazan’ın Evinin Yağmalandığı Üzerine Tarihsel Kaynaklar)*”
 - B. A. Karryev, “*Kniga korkut Ata (Korkut Ata Kitabı, Türkmençe versiyonu)*” izvestiya Turkm. Filiala AN SSSR, cüz 3-4, Aşkabat, 1946.
 - V. M . Jirmunskiy ve H. T. Zarifov, “*Izbekkiy nardony geroiçeskiy epos (Özbek Halk Kahramanlık Destanı)*”, M. 1947, (s.11-16).
 - A.H.Margulan, “*korkıt kuyşı*”, Kazak Sovyet Sosyalist Bilimler Akademisi Haberleri Dil Serisi, 1948.
 - Ahundof- Guraenli, Gorkut Atanın Kitabı Korkut hikâyelerini yazan salur baba hakkında Kitab-ı Korkut’un Türkmen versiyonu, 1950.

- H. Araslı, A. M. Demircizade, M. Arifi ve M. Tahmasib, “*Dede Korkut Destanları*”, Kommunist, 26 Mart 1957.
- A.M.Demircizade, “*M. F. Ahundof’un Arşivinde Dede Korkut’un İzi*”, Edebiyat ve ince sanat, 21 Nisan 1957, sayı 16.
- Hamit Araslı, “*Halk edebiyatımızın kıymetli abidesi “Dede Korkut’un” yeni el yazısı*”, Edebiyat ve ince sanat, Bakü, 13 Temmuz 1957.
- Mukaş Kabkenov, “*Korkıt pen ajal (Kazak Efsanesi)*”, Kazak Edebiyeti, No 35, 1963.
- V.N. Basilov, “*O turkmenskom pirel dojdyta Barkut Baba (Türkmen Yağmur Piri Barkut Baba)*”, Sovestkaya etnografiya, No 3, 1963 (Türkmen efsanelerinde Bürküt Ata Korkut Ata’nın prototipidir).
- V.N. Basilov, “*K. Baprosu O Genesiet oloraza korkut-Ata (Korkut Ata vafının etnik yapısı meselesine dair)*”, Moskova, 1961.
- M.G.Tahmasib, Halk Destanlar, Bakü, 1965.
- Mirza Ragımov, “*Dede Korkut Kitabında “anda, ende attributif şekilleri hakkında*”, Azerbaycan CCP Bilimler Akademisi Haberleri, Edebiyat ve İnce Sanat Serisi, Bakü, 1966.
- H.A. Bayramov, Dede Korkud Destanlarının bazı Frazoloji Vahidleri, Uçenie zapiski Azerbaydjan. Gosud Universiteta Seriya yazıka i literature, Bakü, 1969.
- Şamil A. Cemşidof, Kitab-ı Dede korkud, Bakü, 1969.
- A.H. Margulan, Kazak muzikasının Korkudeturi (Kazak Musikisinin Korkut Desturu), Leniñsil Jas (Leninci Gençlik) gazetesi, 29 Ocak 1970.
- Vagıf Aliyev, Kitab-ı Dede Gorgud, Azerbaycan Şifahi Halk Edebiyatı, Bakü, 1970.
- V.N.Basilov, K Voprosa O genezise dardza Korkut Ata (Kokrkut Ata tipinin doğuşu üzerine), Trudı Mejdunardnogo Kongresa antropoloji çerkih i etnograficis Lihnauk, c. 10, Moskova, 1970.
- M.A. Seidov, Ob eimologii slova ozan ızan (ozan – uzan

kelimesinin etimolojisi hakkında), Svetskoya Tyurkologiya, no 1, Bakü, 1971. (s.38 – 48)

- Kar-oğlı, Pensi korkuta (Korkut Őarkıları) Sovyetskaya Tyurkologiya, No 2, Bakü, 1971.
- Kitab-ı Dede Kot-rkut (Salur Kazan'ın evinin yağmalanışı hikâyesi), Azaerbaycan Şiir Antolojisi, B.A.Lukovskogo ve Samed Jurgun'un redaksiyonu altında, Moskova.
- B.A.Karryev, Drevnyaya Turkm. Literature (Eski Türkmen Edebiyatı), Türkmen. Filiala ANN SSR, no 1, AŞkabat, s. 50-52
- A.V.Zataleviç, 1000 Pesen Kazahekogo Naroda (Kazak Ulusunun 1000 Şarkısı).
- MaŐur-Yusuf Kopey ağlı, korkıt Kazak Efsanesi, Rukopisniy fond biblioteka, kaz SSR, I. Kitap, s. 90-91.

1. Dedem Korkut Öyküleri, Erdal Öz, resimler, Turgut Zaim, Cem yayın evi, 1979,
2. Günümüz Türkçesiyle Dede Korkut Kiatbı, Semih Güngör, Suffe Yayınları, İstanbul, 1984.
3. Dede Korkut, Osman Nuri Ekiz, KozaŐ Yayınları, İstanbul, 1986.
4. Militanlarımızdan Dede Korkut Oğuznameleri'nin Tarih Belgesi Bakımından Değerleri, M. Fahrettin Kızıloğlu, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1987.
5. Dede Korkut Hikâyeleri Üzerinde Edebi Sanatlar Bakımından Bir araştırma, Zeki Ömer Defne, Birinci Baskı, 1942, TDK. Yayınları, 1988.
6. Deli Dumrul OyunlaŐtırılan Mevlüt Ulutekin Yılmaz, Ankara, 1988.
7. Dede Korkut, Ahmet Hikmet Altinkaynak, Bilgilik Yayıncılık, İstanbul, 1989.
8. Dede Korkut destanları, Yusuf Akgül, MEB. Yayınları'na 957, Ankara, 1989.
9. Kitab-ı Dede Korkut, Őamih Allahverdi, Cemşidof Türkiye Türkçesine aktaran üçler bulduk, Kültür Bakanlığı, Ankara, 1990.

10. Legends of Dede Korkut I. II. Paul Mirabile, İnkılap Yayınları, İstanbul, 1991.
11. Dede Korkut Hikâyeleri, Haz. Nurel Uğurlu, Örgün yayınları, İstanbul, 1992.
12. Dede Korkut Grameri – fiil hazırlayan, Reşide Gürses, 1990.
13. Dede Korkut Hikâyeleri, S. Kemal Karaalioğlu, İnkılap Kitabevi, İstanbul, 1994.
14. Dede Korkut Kitabı'nın eski ve yazılı kaynakları hakkında (Topkapı Sarayı'ndaki Oğuz Destanı Parçalarıyla Karşılaştırma), Baheddin Ögel, Ankara, 1994.
15. Dede Korkut Kitabı'ndaki bazı manzum parçaların hece vezni ve manzume türü açısından değerlendirilerek yeniden okunması, Osman Fikri Sertkaya, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1994.
16. Dede Korkut Kitabı ile Oğuz Destanı arasındaki münasebetler, Ahmet Bican Ercilasun, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1994.
17. Dede Korkut Hikâyelerinin Anadolu ve Rumeli'de yaşayan kolları Fikret Türkmen, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1994.
18. Dede Korkut Hikâyelerinin Anadolu ve Rumeli'deki izleri; Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı'nın Bünyan, Deli Dumrul Destanı'nın Rumeli vanyantı, Tuncer Gülensoy, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1994.
19. Günümüz Türkçesiyle Dede Korkut Öyküleri Mahir Ünlü İnkılap Yayınları, İstanbul, 1994.
20. Dede Korkut Hikâyeleri tesiri ile teşekkül eden halk hikâyeleri Metin Ekici Atatürk Kültürevi.
21. Dede Korkut, Adnan Binyazar, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 1996.
22. Dede Korkut'ta Renkler, Seyfi Karabaş, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 1996.
23. Dede Korkut, Korkut Hikâyelerinin Türkmenistan'da Derlenen Sözlü Varyantları, Yusuf Akgül, MEB. Yayınları, Ankara, 1997.
24. Dede Korkut Destanları Yusuf Akgül, MEB. Yayınları 3059, Ankara, 1997.

25. Del, Dumrul'un Bilinci, Bilgin Saydam, Metis yayınları, İstanbul, 1997.
26. Gizli Dede Korkut, Kemal Abdullah, Öteken Neşriyat, İstanbul, 1997.
27. Bir destan kahramanı Salur Kazan, Ali Duyma, Öteken Neşriyat, 1997.
28. Dede Korkut Destanları ve Cümleden Büyük Birlikler, Kerime Üstünova, Alfa Basım yayın, İstanbul, 1998.
29. Dede Korkut Kitabı, Mustafa Miyasoğlu, Akçağ, Ankara, 1999.
30. Dede Korkut Kitabı, Saim Sakaoğlu, Selçuk Üniversitesi, 1999.
31. Dedem Korkut, Selçuk Kırbaş, Şule yayınları, İstanbul, 1999.
32. Kitab-ı Dedem Korkut Destanlarının Dresden Nüshası, H. Achmed Scmeide, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2000.
33. Uluslar arası Dede Korkut Bilgi Şöleni Bildirileri (19 – 21 Ekim 1999, Ankara). Yayını hazırlayan Alev Kahya- Birgül, Aysu Şimşekcanpolat, Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara, 2000.
34. Kazakistan'da Dede Korkut, yayına hazırlayan Abdimalik Nisanbayev ve başkaları, Türkiye Türkçesine aktarım: Dinara Düysebayeva, Banu Muhyeyava, Atatürk Kültür Merkezi yayınları, Ankara, 2000.
35. Dede Korkut Kitabı, haz. Sadık Yalsızuganar, Timaş yayınları, İstanbul, 2000.
36. Dede Korkut Öyküleri, Ayhan Göksan, Engin yayınevi, İstanbul, 2000.
37. Dede Korkut Hikâyeleri Üzerinde Söz Dizimi Bakımından Bir İnceleme, İsmet Cemiloğlu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2001.
38. Dede Korkut Oğuzname'leri, Semih Tezcan, Hendrik Boeschoten, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2001.
39. Dede Korkut Oğuznameleri Üzerine Notlar, Semih Tezcan, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2001.
40. Dede Korkut Hikâyeleri, Metin Barak, Gonca yayınları, İstanbul, 2002.
41. Poetics of the Book of Dede Korkut, Kamil Veli Nerimanoğlu, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, 2002.
42. Dede Korkut Hikâyeleri, haz. Mürşide Uysal, Uysal yayınları, İstanbul, 2002.
43. Dede Korkut Hikâyeleri, haz. Selim Hancıoğlu, çizimler logistic Art Sanat

- Destek evi, Muştu yayınları, İstanbul, 2003.
44. Korkut Ata Mitolojiden Gerçekliğe Dede Korkut Prof. Dr. Fuzuli Bayat, Karam yayınları, 2003.
45. Dede Korkut Hikâyeleri, Cüneyd Emiroğlu, Sebil yayınevi, İstanbul, 2004.
46. Dede Korkut Masalları, resimleyen Alaaddin Barışkan, Say yayınları, 2004.
47. Oğuz Türklerinin Hikâyesi; Dedem Korkut'tan Öyküler, Necati Güngör, Toroslu Kitaplığı, İstanbul, 2004.
48. Dede Korkut, Suat Batur, Altın kitaplar, İstanbul, 2005.
49. Dede Korkut Hikâyeleri, haz. Alper Oruç, Bahar yayınevi, İstanbul, 2005.
50. Dede Korkut Hikâyeleri, haz. Ayşegül Kırac, resimleyen Betül Yıldız, Beyan yayınları, İstanbul, 2005.
51. Dede Korkut (Araştırmalar, notlar, dizin, metin) Sadettin Öncelik, Gazi Kitabevi, Ankara,
52. Dede Korkut, Hülya Şat, Altın Yayınları, İstanbul, 2005.
53. Dedem Korkut Hikâyeleri, Engin Yılmaz, Metropol yayınları, 2005.
54. Dede Korkut Hikâyeleri, Ali Kurt, Birey yayınları, 2005.
55. Dede Korkut Hikâyeleri, Kemal Bek, Bordo Siyah yayınları, İstanbul, 2005.
56. Dede Korkut Kitabı'nın Dresden Nüshasının Giriş Bölümü (metin transkripsiyonu ve açıklama notları) Osman Fikri Sertkaya, Ölüken Neşriyat, İstanbul, 2006.
57. Dedem Korkut'un Kazan Bey Oğuznamesi, Mustafa S. Kaçalın, kitapevi yayınları, İstanbul, 2006.
58. Dede Korkut Hikâyeleri, Dr. Pervin Ergün Akça, Ankara, 2006.
59. Oğuzların Diliyle Dedem Korkut'un Kitabı, Mustafa S. Kaçalın kitapevi yayınları, İstanbul, 2006.
60. Dede Korkut Kitabı, Bekir Sami Özsoy, Akçağ, Ankara, 2006.
61. Dede Korkut Hikâyeleri, Hayati Develi, Alkım, 2006.
62. Dedem Korkut'un Kitabı (Kitab-ı Dedem Korkut Ala Lisan-ı Taife-i Oğuz), haz. Orhan Şaik Gökyay,

Beowulf Araştırmaları

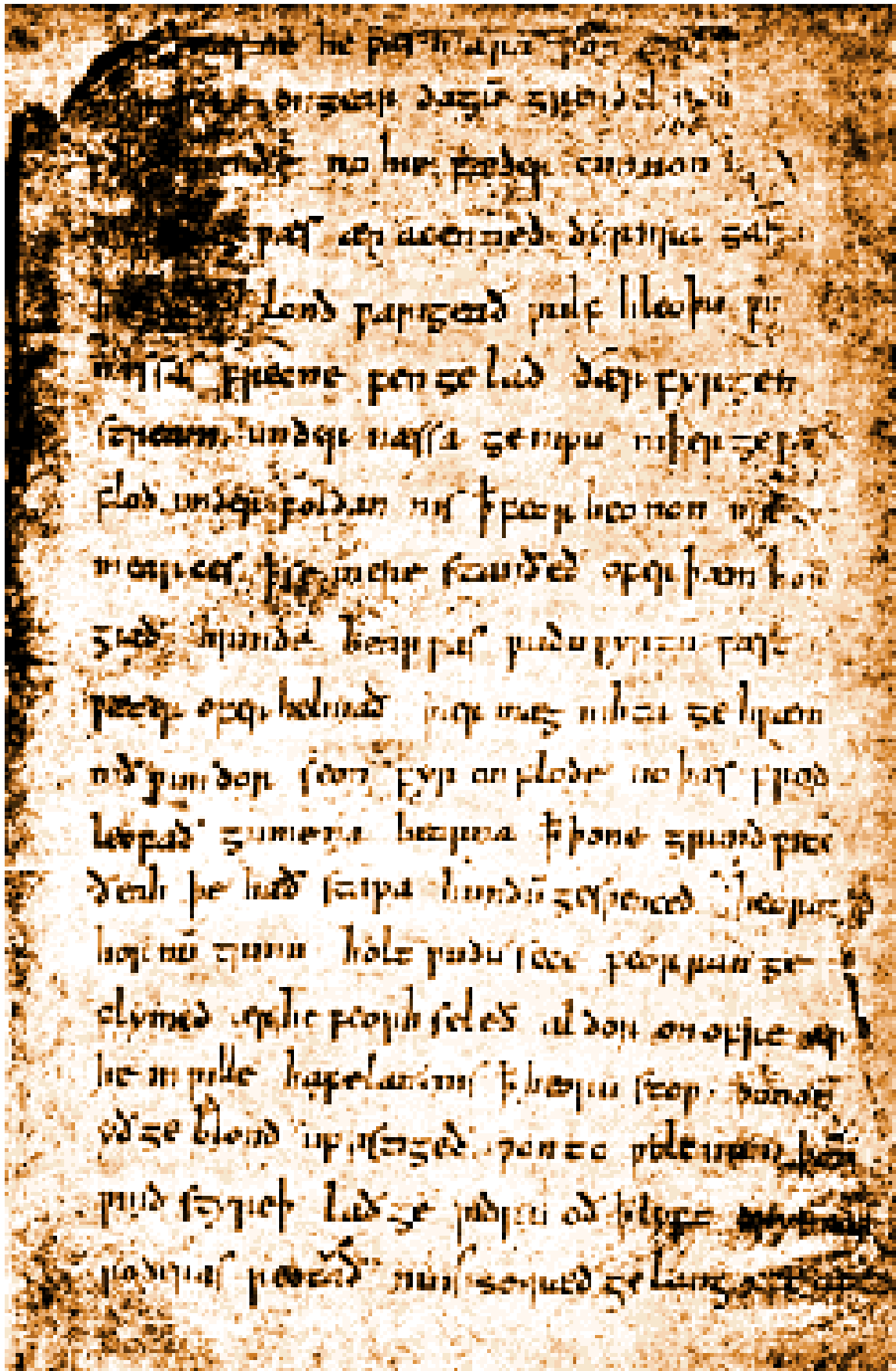
1. J.R.R. Tolkien, *Beowulf and critics* Arizona Center for Medieval and Renaissance Studies, Tempe, Arizona, 2002.
2. Dilip Ranade, *Shared data clusters: scalable, manageable, and highly available* Wiley Pub. Indianapolis, IN 2002.
3. Michael Alexander, *Beowulf*, Penguin Books, Harmondsworth, 1977.
4. Felix Genzmer, *Beowulf: und das Finnsburg – Bruchstück* Philipp Reclam Jun Stuttgart 1975.
5. Christine Rauer, *Beowulf and the dragon: parallels and analogues* D.S. Brewer Cambridge; Roch 2000.
6. Gale Owen-Crocker, *The four Funerals in Beowulf: and the structure of the poem*, Manchester University Press: D. Manchester, 2000.
7. C.L. Wrenn, *Beowulf: with the Finnesburg fragment* George G. Harrap London 1953.
8. Jo. Bazelmans, *By weapons made worthy; lords, retainers, and their relationship in Beowulf*, Amsterdam University Press, Amsterdam, 1999.
9. Seamus Heaney, *Beowulf*, Faber and Faber, London, 1999.
10. Thomas Lawrence, Sterling, *How to build a Beowulf: a guide to the implementation and app.*, MIT Press Cambridge, Mass, 1999.
11. Paul Robert Lieder, *British poetry and prose*, Houghton Mifflin Company, Boston, 1938.
12. T.A. Shipley, *Beowulf: the critical heritage*, Routledge, London; New York, 1998.
13. Allen J. Frantzen, *Before the closet: same-sex love from Beowulf to Angels in America*, University of Chicago Press, Chicago, 1998.
14. Alvin A. Lee, *Gold-Hall and earth-dragon: Beowulf as metaphor*, University of Toronto Press, Toronto: Buffalo, 1998.
15. Paul Beekman Taylor, *Sharing story: Medieval Norse-English literary*

- relations, AMS Press, New York, 1998.
16. William Whallon, *Inconsistencies: studies in the New Testament, the Inferno*, Ot D.S. Brewer: Biblio Woodbridge (Eas 1983)
 17. Richard M. Trask, *Beowulf and Judith: two heroes*, University Press of America, Lanham, 1997.
 18. Stephen S. Evans, *The heroic poetry of dark-age Britain: an introduction to its date* University Press of America, Lanham Md., 1996.
 19. Robert. E. Bjork, *A Beowulf handbook*, University of Nebraska Press, Lincoln, 1997.
 20. C.L. Wrenn, *Beowulf: with the Finnesburg fragment*, University of Exeter Press, Exeter, 1996.
 21. Kevin S. Kierman, *Beowulf and the Beowulf manuscript*, University of Michigan Press, Ann Arbor, 1996.
 22. Susan E. Deskis, *Beowulf and the medieval proverb tradition*, Medieval & Renaissance Texts & Tempe, Arizona, 1996.
 23. Hugh Megannis, *Images of community in old English poetry*, Cambridge University Press, Cambridge, 1996.
 24. Davis Craig *Beowulf the demise of Germanic legend in England* Garland, New York, 1996.
 25. Larry Dean Benson, *Contradictions: from Beowulf to Chaucer: selected studies*, Larry D Scholar Press, Hanti 1995
 26. James Whitby Earl, *Thinking about Beowulf*, Stanford University Press, Stanford, 1994.
 27. Edward L. Ridsen, *Beasts of time: apocalyptic Beowulf*, P. Lang, New York, 1994.
 28. Andy Orchard, *Pride and prodigies: studies in the monsters of the Beowulf-manuscript*, D.S. Brewer Woodbridge, Suf, 1995.
 29. Fr. Klaeber, *Beowulf and the fight at Finnsburg*, DC. Heath, Boston, 1950
 30. John M. Hill, *The cultural world in Beowulf*, University of Toronto Press, Toronto, 1995.

31. Gillian R. Overing, *Landscape of desire: partial stories of the medieval Scandinavian world* University of Minnesota Press, Minneapolis, 1994.
32. Jack George, *Beowulf: a student edition*, Dover Publications, New York, 1994.
33. Hill John M., *The Cultural world in Beowulf*, New York, 1995.
34. Francekia Mason Clarck, *Theme in oral epic and in Beowulf*, Garland, New York, 1995.
35. Peter Stuart Baker, *Beowulf: basic readings*, Garland Pub., New York, 1995.
36. Hasenfratz, Robert J., *Beowulf scholarship: an annotated bibliography, 1979-1990*, Garland Pub., New York, 1993.
37. J.D.A. Ogilvy, *Reading Beowulf : an introduction to the poem, its background*, University of Oklahoma Press, Norman, 1983.
38. Gilbert Phelps, *A Survey of English literature: Some of the main themes*, Pan Books, London, 1965.
39. Bernard Felix Huppe, *Beowulf, a new translation*, Medieval & Renaissance Texts, Binghamton, N.Y, 1937.
40. Hope Nash Wolff, *A study in the narrative structure of three epic poems*, Garland, New York. 1987.
41. Ruth Lehmann, *Beowulf: an imitative translation*, University of Texas Press, Austin, 1988.
42. Gordon Walsh, *Beowulf*, Longman, Harlow, 1975.
43. Stanley B.Greenfield, *Hero and exile the art of old English poetry*, Hambledon Press, London, 1989.
44. Robert Manson Myers, *From Beowulf to Virginia Woolf: an astounding and wholly unauthorized*, University of Illinois Press, Urbana, 1984.
45. George Clark, *Beowulf*, Twayne Publishers, Boston, 1990.
46. John D. Niles, *Beowulf: the poem and its tradition*, Harvard University Press, Cambridge, 1983.
47. Marc Hudson, *Beowulf: a translation and commentary*, Bucknell University Press, Lewisburg: London, 1990.

48. Harold Bloom, *Beowulf*, Chesea House, New York, 1987.
49. Randolph Swearer, *Beowulf: a likeness*, Yale University Press, New Haven, 1990.
50. John Miles Foley, *Traditional oral epic: the Odyssey. Beowulf. and the Serbo-Cr*, University of California Press, Berkeley, 1990.
51. R.D. Fulk, *Interpretations of Beowulf: a critical anthology*, Indiana University Press, Bloomington, 1991.
52. Giliian R. Overing, *Language, sign, and gender in Beowulf*, Southern Hinois University P, Carbondale, 1989.
53. Barry Tharaud, *Beowulf*, University Press of Colorado, Niwot, 1990.
54. Fred C. Robinson, *The tomb of Beowulf and other essays on old English*, Blackwell Oxford; Cambridge, 1993.
55. Stitt. J Michael, *Beowulf and the bear's son epic, saga, and fairytale in northern GarlandPub.*, New York, 1992.
56. Kendall Calvin B., *The metrical grammar of Beowulf*, Cambridge University Press, Cambridge, 1991.
57. Lawrence. Karen, *The McGraw-Hitl guide to English literature*, McGraw-Hill, New York, 1985.
58. Donaldson, E. Talbot, *Beowulf: a new prose tarnslation*, Norton, New York, 1966.
59. Jess B. Bessinger, *Approaches to teaching Beowulf*, Modern Language Association of New York, 1984.
60. Tripp. Raymond P., *Literary essays on language and meaning in the poem called Beowulf*, B E. Mellen Press, Lewiston, N.Y., 1992.
61. Stanley, Eric Geraid, *In the foreground: Beowulf*, D.S. Brewer Cambridge, Roch 1994.
62. Sam Newton, *The origins of Beowulf and the pre- Viking kingdom of East Anglo-Saxons*, D.S. Brewer, Cambirdge, 1993.
63. Martin Puhuel, *Beowulf and Celtic tradition*, Waterloo, University Press, 1979.
64. Mary A. Parker, *Beowulf and Christianity*, New York, Lang, 1987.

65. A. Beowulf Handbook, edited by Robert E. Bjork and John D. Niles,
Lincoln: University of Nebraska Press, 1997.
66. William Witherle Lawrence, Beowulf and Epic Tradition, New York,
Hafner,

British Museum'da korunan orjinal Beowulf metninin ilk sayfası. (Kaynak: <http://www.lone-star.net/literature/beowulf/>)

KAYNAKÇA

- Abdullayev, Kemal, **Gizli Dede Korkut**, Ekin Kitabevi Yayınları, Bursa, 1997.
- Aliyeva, Tamilla, "Kitab-ı Dede Korkut ve İskandinaw Destanları", **Bilge Dergisi** 25 (2000), 19-21.
- Adil, Nevzat, **A Critical Analysis of th Theme of the Heroic İdeal in Beowulf and The Book of Dede Korkut**, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 1990.
- Artun, Erman, **Türk Halk Edebiyatına Giriş**, Kitabevi, İstanbul, 2004.
- Banarlı, Nihat Sami, **Resimli Türk Edebiyatı Tarihi I.**, İstanbul, 1997.
- Bjork, Robert E., **A Beowulf Handbook**, University of Nebraska Pres, Lincoln, 1997.
- Borotav, Pertev Naili, **Halk Hikâyeleri ve Halk Hikâyeciliği**, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, 2002.
- Boratav, Pertev Naili, **100 Soruda Türk Halk Edebiyatı**, Gerçek Yayınevi, İstanbul, 2004.
- Early, James Whitby, **Thinking About Beowulf**, Stanford Üniversty Pres, California, 1994.
- Elçin, Şükrü, **Halk Edebiyatına Giriş**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1981.
- Elçin, Şükrü, **İslamiyet Öncesi Türk Destanları**, Ötüken Yayınları, İstanbul, 2003.
- Enginün, İnci, **Mukayeseli Edebiyat**, Dergâh Yayınları, İstanbul, 1990.
- Ergin, Muharrem, **Dede Korkut Kitabı I, II.**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2004.
- Gökyay, Orhan Şaik, **Dede Korkut Kitabı**, Kabalıcı Yayınevi, İstanbul, 2006.
- Gökyay, Orhan Şaik. **Bugünkü Dille Dede Korkut**, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1963.
- Hill, John M., **The Cultural World in Beowulf**, Üniversty of Toronto Pres, Toronto, 1990.
- Hobsbawn, Marc., **Beowulf: A Translation And Commentary**, Bucknel University Pres, Lewisburg, 1990.

İlmi Araştırmalar Dergisi, Dil, Edebiyat, Tarih İncelemeleri. Sayı 12: İstanbul, 2001.

İnan, Ubdkadir, **Dede Korkut Kitabında Eski İnançlar ve Gelenekler,** Türk Kültür Araştırmaları, Ankara, 1966-99.

Kaplan, Mehmet, **Türk Edebiyatı Üzerine Araştırmalar III Tip Tahlilleri,** İstanbul, 1991.

Kaplan, Mehmet, “Dede Korkut Kitabı’nda Kadın”, **Türkiyat Mecmuası** (1946-51) 99.

Kinder, Hermann-Hilgemann Werner, **Dünya Tarihi Atlası 1. Cilt.,** ODTÜ Yayıncılık, Ankara, 2006.

Karadağ, Metin, **Türk Halk Edebiyatı Anlatı Türleri,** Ürün Yayınları, Ankara, 1995.

Kefeli, Emel, **Karşılaştırmalı Edebiyat İncelemeleri,** Kitabevi, İstanbul, 2000.

Kudret, Cevdet, **Batı Edebiyatından Seçme Parçalar,** İnkılap ve Aka Kitabevleri, İstanbul, 1980.

Legouis, Emile, **A History of English Literature,** J.M. Dent And Sons LTD, London, 1993.

Mazaheri, Ali, **Ortaçağda Müslümanların Yaşayışları,** Varlık Yayınevi, İstanbul, 1972.

Morgan, Edwin, **Beowulf,** Carcanet Pres, Edinburg, 2002.

Nebiyev, Bekir, “Kitabı-ı Dede Korkut Ansiklopedisi”, **Bilge Dergisi** 25 (2000) 66-99.

Nisanbayev, Abdilmalik, **Kazakistan’da Dede Korkut,** Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2000.

Ong, Walter I., **Sözlü ve Yazılı Kültür,** Metis Yayınları, İstanbul, 2003.

Owen-Crocker, Gale R., **The Four Funerals in Beowulf and the Structure of the Poem,** Manchester U. Pres, UK, 2000.

Ögel, Bahaeddin, **Türk Kültür Tarihine Giriş Cilt 1,** Kültür Bakanlığı Yayınları Ankara, 1978.

Ögel, Bahaeddin, **Dünden Bugüne Türk Kültürünün Gelişme Çağları,** Türk Dünyası Araştırma Vakfı, İstanbul, 2001.

- Ögel, Bahaeddin, **Türk Mitolojisi Cilt II**, Türk Tarihi Kurumu, Ankara, 1995.
- Öztekin, Nebahat, **Turkish Studies Volume 2/4 Fall** ,2007.
- Rechl, Karl, **Türk Boylarının Destanları**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2002.
- Rosenberg, Dona, **Dünya Mitolojisi Büyük Destan ve Söylenceler Antolojisi**, İmge Kitabevi, Ankara, 2006.
- Rousseau A.M.-Pichois Cl., **Karşılaştırmalı Edebiyat**.
- Sakaoğlu, Saim, **Dede Korkut Kitabı Cilt I-II**, Selçuk Üniversitesi Yaşatma ve Geliştirme Vakfı Yayınları, Konya, 1998.
- Saydam, Bilgin, **Deli Dumrul'un Bilinci**, Metis Yayınları, İstanbul, 1997.
- Seyidoğlu, Halil, **Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı**, Güzem Can Yayınları, İstanbul, 2003.
- Taflı, Hülya, **A Comparative Study of th Belief Stystems in Beowulf and The Book of Dede Korkut**, Kayseri, 2006.
- Togan, Zeki Velidi, **Oğuz Destanı Reşideddin Oğuznamesi, Tercüme ve Tahlili**, İstanbul, 1972.
- Tietze, Andreas, **Tarihi ve Mitolojik Türkiye Türkçesi Lugatı**, Simurg Yayınevi, İstanbul-Wien, 2002.
- Tighem, Paul Von, **Mukayeseli Edebiyat**, çev. Yusuf Şerif Kılıçel, Maarif Matbaası, Ankara, 1943.
- Thompson, Stith, **Motif-Index of Folk Literature**,
- Tripp, Raymond P., **Literary Essays on Language and Meaning in the Poem Called Beowulf**, E. Melen Pres, New York, 1992.
- Toven, Mehmet Bahaettin, **Yeni Türkçe Lugat**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2004.
- Türk Dili Edebiyatı Ansiklopedisi**, Dergâh Yayınları, İstanbul, 1998.
- Unat, Faik Resit, **Tarih Atlası**, Kanaat Yayınları, İstanbul, 1990.
- Urgan, Mina. **İngiliz Edebiyatı Tarihi**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2006.
- Yalsızuçanlar, Sadık, **Dede korkut Kitabı**, Kültür Bakanlığı Yayıncılık, İstanbul, 2008.

Yıldırım, Dursun, “Kitab-ı Dedem Korkud’un Metinleri Hangi Yaratıcılık Ortamından Geliyor?”. *Türkbilig* (2002), 130-71.

ÖZGEÇMİŞ

Doğum Yeri ve Yılı	: Bursa, 1970		
Öğr.Gördüğü Kurumlar	Kurum Adı	Başlama Yılı	Bitiş Yılı
Lise	Bursa Anadolu Lisesi	1981	1989
Lisans	Hacettepe Üniversitesi		
	İngiliz Dili ve Edebiyatı	1989	1994
Yüksek Lisans	Uludağ Üniversitesi		
	Türk Dili ve Edebiyatı	2005	
Medeni Durum	: Evli		
Bildiği Yabancı Diller ve Düzeyi	: İngilizce (İyi), Almanca (Orta)		
Çalıştığı Kurumlar	Kurum Adı	Başlama Tarihi	Ayrılma Tarihi
	T.C.İşbankası	Ağustos-1994	Şubat-1996
	Pilot Sanayi		
	İlköğretim Okulu	1996	2002
Yayınlanan Çalışmalar	: “Zentinbağı’nın (Trilye’nin) Renkli Yemek Mirası”, Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Uludağ Üniversitesi Basımevi, 2009, Yayın aşamasındaki 16. sayı.		
	Mudanya’nın Akdenizli Konukları: Giritliler, Gaye Kitabevi, Bursa, 2008.		